চিলাৰিয়ান

২০২৩

৩৫ তম সংখ্যা

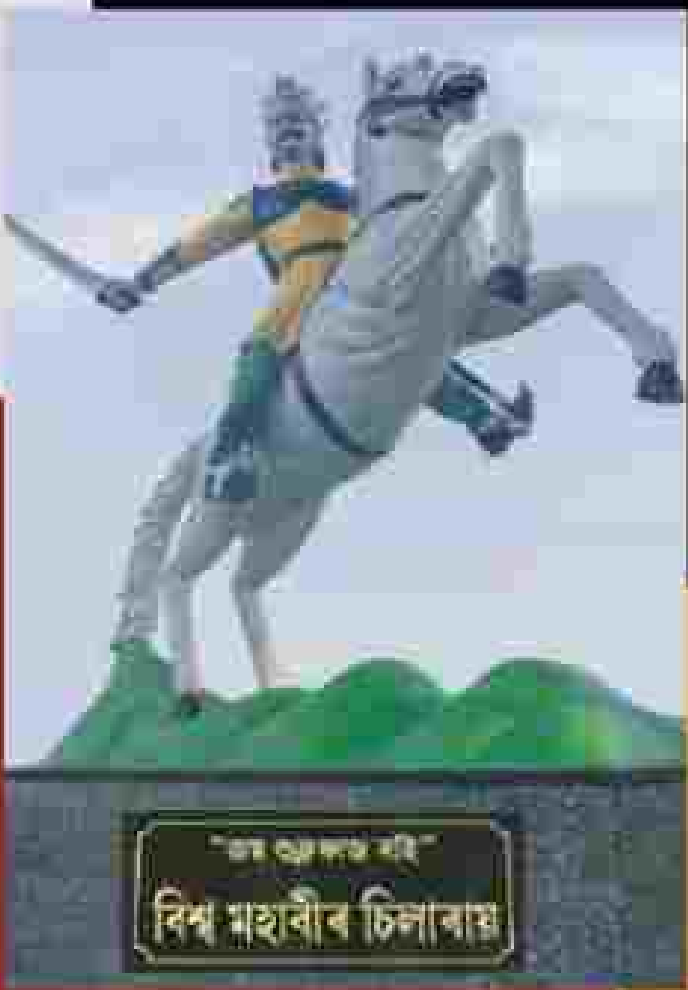

সম্পাদক

শিবম দেবনাথ

Golden Jubilee Year 1973 - 2023

The Statue of Late Bhuban Ch. Prodhani
MLA, Golakganj LAC (1957-1962)
The First President of Chilarai College, G.B.

Swahid Bedi of Chilarai College, Golakganj

চিলাৰিয়ান

৩৫ সংখ্যক প্ৰকাশ / ২০২৩

CHILARIAN

35th Vol./2023

EDITOR
SIBAM DEBNATH

চিলাৰিয়ান

চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখ পত্ৰ

CHILARIAN- 2023 (Vol.35th)

An Annual Magazine of Chilarai College Published by Editorial Board- 2023, Chilarai College,Golakganj & Edited by SIBAM DEBNATH

EDITORIAL BOARD

President : Dr. Bharat Bhusan Mohanty
Principal, Chilarai College

Prof. in-Charge : Aalakesh Chandra Roy

Editor : Sibam Debnath

Member From Department

- Mr. Prakash Chakraborty
- Mr. Nitai Chandra Roy
- Mr. Shyama Prasad Barman
- Dr. Arup Sarma
- Mr. Rupak Adhikary

Member From Student

- Durlabh Narayan Roy
- Bulti Roy
- Hare Krishna Roy
- Purbashree Sarkar
- Karuna Roy

Printing Press

[illegible]

Date of Publishing

[illegible]

D.T.P

Subhankar Nandi

Cover & Layout Design

Subhankar Nandi & Sibam Debnath

• • • •

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

বিগত বৰ্ষটোত আমাৰ

মাজৰ পৰা চিৰ দিনৰ বাবে

আঁতৰি যোৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত

ব্যক্তিসকলৰ পৱিত্ৰ স্মৃতিত

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি

চিলাবিয়ান, ২০২৩

The People who are no longer there with us but they remain alive in the golden gardens of our heart ! We pay our gratitude and homage to these great souls.

Bhuvan Chandra Prodhani

Jadavnanda Adhikary

Dr. Sudhir Kr. Bagchi

Dhirendra Nath Saha

Bibhuti Bhushan Prodhani

Jagadish Ch. Bhattacharyya

Kabir Ch. Ray Prodhani

Satya Ranjan Bhattacharyya

OUR INSPIRATION

Biswa Mahabir Chilarai (1510-1571 AD) was the younger brother of Maharaj Nara Narayan, the king of the Kamrup Kamatapur kingdom in the 18th century. Born on a full moon day, Shukladhwaj had a fair complexion and hence he was called by that name. For achieving higher education, he and his elder brother Malla Dev went to Varanasi. They learnt various subjects and acquired knowledge in Sanskrit, Grammar, Literature, Law, Astrology etc. He was Nara Narayan's Commander-in-Chief and he got his name Chilarai because his movement as a General was as fast as a Chila (Kite). By his valour, he played a significant role in expanding the empire of his elder brother, Maharaja Nara Narayan, His valour ensured Koch supremacy over the Bhutia, Kachari kingdom and the Ahoms though several battles were fought between the Koches and Ahoms with countable victories. Chilarai also adopted Guerrilla Warfare successfully and he was also known as a pioneer of Guerrilla Warfare.

Chilarai was instrumental in giving Srimanta Sankardev protection and shelter, as well as marrying his niece Kamalapriya (Alias Bhubaneswari). It was only due to their Royal Patronage that Sankardev was able to establish the Ek Saran Naam Dharma in Assam and brought about his cultural renaissance. Under the patronage of Bir Chilarai, Srimanta Sankardeva took up the project of tapestry weaving Vrindabani Vastra (A 120 cubits long and 60 cubits broad Neo-Vaisnavite Silk Lamps). Chilarai and Nara Narayan later rebuilt the Kamakhya temple that the Sultan's army had destroyed. Gohain Kamal Ali, the 380 mile long highway was constructed by Gohain Kamal, the engineer brother of Koch king Naranarayan in 1546 AD from Koch Behar to Narayanpur (North Lakhimpur, Assam).

The birth anniversary of the great world hero is celebrated every year as Bir Chilarai Divas. From the year 2005, the Government of Assam has been conferring Bir Chilarai Award, the highest honour for bravery to individuals. Chilarai died in 1571 AD on the bank of Ganges.

EDITORIAL BOARD, CHILARIAN - 2023

Dr. Bharat Bhusan Mohanty
President / Principal

Prakash Chakraborty
Member

Dr. Arup Sattar
Member

Mahesh Chandra Roy
Prof. In-Charge

Nitai Chandra Roy
Member

Rupak Adhikary
Member

Shyama Prasad Barman
Member

Shivam Debnath
EDITOR CHILARIAN

Durlabh Narayan Roy
Member

Karuna Roy
Member

Hare Krishna Roy
Member

Purbashree Sarkar
Member

Bithi Roy
Member

CHILARAI COLLEGE

STUDENTS' UNION 2022-23

[illegible]
President, Principal

[illegible]
General Secretary

[illegible]
Asst. General Secretary

[illegible]
Debate & Election Secretary

[illegible]
Social Service Secretary

[illegible]
Major Games Secretary

[illegible]
Minor Games Secretary

[illegible]
Magazine Secretary

[illegible]
Music Drama & Fine Arts Secretary

[illegible]
Boy's Common Room Secretary

[illegible]
Girl's Common Room Secretary

FROM THE PRINCIPAL'S DESK

It is a matter of great pleasure that Chilarian-2023: the annual magazine of Chilarai College, is coming out after a gap of 3(Three)years. The publication of Chilarian-23 has added significance because Chilarai College is completing its five decade-long glorious journey in 2023 and is celebrating its golden jubilee. The Chilarian, right from its early days, has been a genuine platform for showcasing as well as fostering the creative flair and thinking of the students of Chilarai College, Golakganj.

The student community of Chilarai College has substantially contributed to the present growth of the college in terms of creating suitable academic ambience, spirit of togetherness and a sense of participation.The last two three years have been extremely tough for the students and teachers due to the Corona Pandemic which has caused large scale loss of human lives and endless human sufferings. During those difficult times we have understood the value of staying together, supporting our fellow members and above all the value of upholding the minimum human values. I think we should try to learn as much as possible from those terrible times that every body has experienced.

The present time has offered many new challenges and prospects as well to deal with. Climate Change, ozone layer depletion, massive air and water pollution, extreme irregular season-based phenomena, flood, draught, soil erosion, massive deforestation, and many more have thrown challenges before the entire mankind like never before and no one can escape from these dangers. We have to jointly fight against these menaces by showing sensitivity and awareness to these and by taking proper long term measures for better life and future not only for ourselves and but for our future generations.

The present time has also offered us moments of glory, sense of pride and hope. The world has seen the successful lunch and soft landing of Chandrayan 3 and Aditya L1 by ISRO scientists. The success of G20 summit under the chairmanship of the current Prime-Minister of India, Sri Narendra Modi, has offered a deep sense of pride and conviction among millions of fellow Indians. We should all cherish those glorious moments and work sincerely towards building a strong and powerful nation.

The current academic session for UG course has been historic in the sense that the Govt. of Assam has introduced NEP/2020 from this year. Our college has got its first batch of FYUGP and we are all trying very hard to adopt this new system and there will be initial hiccups. But I am sure we shall overcome all and we will try to ensure our students reap maximum benefits out of the introduction of NEP/2020.

I express my sincere thanks to the Magazine Secretary of CRCSU, the members of the Students Union, the general students, the editorial board and the concerned Prof. In-charge for their untiring effort and hard work in bringing out Chilarian-23 in a comparatively short span of time.

Thank You

Jayatu Chilarai Mahavidyalaya, Long Live Chilarai College.

Dr. Bharat Bhusan Mohanty
Chilarai College, Golakganj

ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা
Dr. Himanta Biswa Sarma

মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম
Chief Minister, Assam

CMS.7/2023/948

Dispur
24 Bhado, 1430 Bhaskarabda
11th September, 2023

MESSAGE

It gives me immense happiness to learn that correlating with the Golden Jubilee Year of its establishment, Chilarai College, Golakganj is bringing out its annual college magazine, Chilarian 2023.

The future of the nation is shaped by the level and quality of knowledge the society manages to attain. A well-established, robust formal higher- education system is the most potent medium to achieve a knowledgeable, enlightened society. It is by being a part of the higher education system that an individual can build a bright future for himself, his near and dear ones while at the same time contributing towards the process of nation-building.

The Honourable Prime Minister Narendra Modiji has a cherished dream to ensure Bharat transforms into a developed nation by the year 2047 - the 100th year of the nation's Independence. Education has to be one of the most potent weapons to achieve that goal.

Chilarai College, Golakganj deserves accolades for the yeoman services it has been providing in the field of imparting of higher education since its establishment. Producing alumni who have made immense contributions in their respective field of expertise, Chilarai College is a testimony to the power education wields in bringing changes to the society for the better.

I extend my best wishes to everyone associated with Chilarai College, Golakganj on their endeavor.

(Dr. Himanta Biswa Sarma)

ৰণোজ পেগু
মন্ত্ৰী
[illegible]

ব্লক - চি, দ্বিতীয় মহলা,
জনতা ভৱন, দিছপুৰ,
গুৱাহাটী-৭৮১০০৬
দূৰভাষ : ০৩৬১-[illegible]
[illegible]

শুভেচ্ছাবাণী

মই জানিবলৈ পাই সুখী হৈছোঁ যে ধুবুৰী জিলাৰ অন্তৰ্গত উচ্চ শিক্ষাৰ এক অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী খন প্ৰকাশৰ দিহা কৰা হৈছে।

প্ৰয়াত সু-সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঞিয়ে কৈছিল-

"যি মানুহে নিজে বাচি লোৱা কৰ্মক্ষেত্ৰত কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব পাৰে সেই মানুহৰ মনলৈ আত্মবিশ্বাস আপোনা-আপুনি আহে"।

শিক্ষা আৰু জ্ঞানৰ দ্বাৰাই আমাৰ বুদ্ধিমত্তা প্ৰসাৰিত হয়। শিক্ষা হৈছে জ্ঞান আহৰণৰ শ্ৰেষ্ঠ মাধ্যম। যাৰ অবিহনে এখন সুন্দৰ, সুস্থ-সবল সমাজ গঢ় দিয়াটো অসম্ভৱ। মহাবিদ্যালয় হৈছে এক পবিত্ৰ জ্ঞানৰ মন্দিৰ, যাৰ উজ্জ্বল জ্যোতিৰ কিৰণে প্ৰতি গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জ্ঞানৰ দ্বাৰা সমৃদ্ধিশালী কৰি সমাজত এজোন সফল ব্যক্তি আৰু নাগৰিক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰে। আশা কৰো এই শিক্ষানুষ্ঠান খনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰগতিৰ হকে আহি থকা দিন সমূহত কাম কৰি যাব।

মই সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্য সকলক তেওঁলোকৰ এই প্ৰয়াসৰ বাবে ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে আলোচনী খনে পাঠকৰ সমাদৰ লাভ কৰিব বুলি আশা কৰি শিক্ষানুষ্ঠান খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ।

(ডাঃ ৰণোজ পেগু)

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
GAUHATI UNIVERSITY

Prof. Pratap Jyoti Handique
Vice Chancellor
E-mail ID : [illegible]

শুভেচ্ছা বাণী

[illegible]

(ড° প্ৰতাপজ্যোতি হেণ্ডিক)
উপাচাৰ্য
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

দিনাংক : [illegible]-২০২৪

Address : Guwahati-[illegible] Assam (India) Phone : [illegible] Web : www.gauhati.ac.in

OFFICE OF THE VICE-CHANCELLOR : BODOLAND UNIVERSITY
Debargaon, P.O. Rangalikhata
Kokrajhar - 783370, BTC, Assam.
Tel. No. 03661-277127(o)
Fax No. 03661-277127(o)

Date : August 09, 2023

MESSAGE

I am happy to know that the Students' Union of Chilarai College, Golaganj is all set to publish the 35th issue of its annual magazine "Chilarian 2023" on the glorious occasion of Golden Jubilee year of the College. Knowledge is power and it is acquired in life from the readings of scholarly writings of poets, scientists, social reformers, teachers, scholars, and students etc. It is for this session that "Chilarian 2023" the Annual Magazine of Chilarai College Students' Union is being published which is full of ideas and knowledge. I congratulate and convey my best wishes on occasion of publication of the issue.

(Prof. Prafulla Kumar Patra)
Vice-Chancellor i/c
Vice Chancellor
Bodoland University
Kokrajhar

Sri Gakul Barman
Chief Executive Councillor
KAMATAPUR AUTONOMOUS COUNCIL
(KAC)

KAMATAPUR AUTONOMOUS COUNCIL (KAC)
North Salmara
P.O.- North Salmara, Pin- 783383
Dist. Bongaigaon
Mobile : [illegible]

Ref: Date:

শুভেচ্ছা বাণী

সকলোকে কামতাপুৰ স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ তৰফৰ পৰা শুভেচ্ছা তথা অভিনন্দন জনালোঁ। ইয়াৰে মাজতেই পাই সুখী হৈছোঁ যে, গোলকগঞ্জ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ে এই বেলি ৫০তম বছৰ পূৰ্ণ কৰিলে। গতিকে এই সোণালী জয়ন্তীৰ লগতে সংগতি ৰাখি "চিলাৰিয়াল" নামেৰে এখন স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ যো-জা কৰা হৈছে বুলি জানিব পাই আনন্দিত হৈছোঁ। নবীন-প্ৰবীণৰ সৃষ্টিশীল লিখনিৰে সমৃদ্ধ হ'বলগীয়া স্মৃতি গ্ৰন্থখনিত আমাৰ অঞ্চলৰ সাহিত্য, কলা, সংস্কৃতি আদি ক্ষেত্ৰত উজ্জ্বলিত হওক তাকে কামনা কৰিছোঁ। স্মৃতি গ্ৰন্থখনিয়ে বিভিন্ন ভাষা-ভাষী তথা জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজত সমন্বয় আৰু একতাৰ এডাল সুদৃঢ় কৰিব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

শেষত গোলকগঞ্জ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী সাৰ্থকভাৱে সম্পন্নাৰ্থে ইয়াৰ লগত জড়িত সমূহ শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱকৰ লগতে অঞ্চলৰ ৰাইজ সকলোকে, কৃতজ্ঞতা, সোণালী জয়ন্তী উদযাপন সমিতি আৰু স্মৃতিগ্ৰন্থ সম্পাদনা সমিতিৰ সকলো কৰ্মকৰ্তাক আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে-

তাৰিখ- ৩০-০৮-২০২০ ইং।

শ্ৰী গোকুল বৰ্মন
মুখ্য কাৰ্যবাহী সদস্য
কামতাপুৰ স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ
Kamatapur Autonomous Council
Bongaigaon

দিবাকৰ নাথ, আই.এ.এছ
উপায়ুক্ত, ধুবুৰী
Dibakar Nath, IAS
Deputy Commissioner, Dhubri

Office of the Deputy Commissioner, Dhubri
Govt. of Assam
Email : dc-dhubri@nic.in
Phone : 03662-230060

Message

I am glad to know that Chilarai College, Golakganj, Dhubri is going to publish 35th Volume of its Annual Magazine entitled 'CHILARAN' on the occasion of Golden Jubilee Year of the College.

Learning is a lifelong process. Creativity and imagination should not be limited to children only. Hobbies and interests should be pursued irrespective of age and college is the best time to explore yourself, get to know yourself better and what you want to pursue in life. Students should be motivated to grab every opportunity that comes their way which would not only help in their holistic growth but also strengthen their belief in teamwork, which is very important in this fast-paced world.

I am sure that this magazine will provide an outlet to engage the creativity of students and teachers of Chilarai College along with providing rich array of information, educational and literary content.

I extend my best wishes to all the staff and students for the successful publication of the magazine and also congratulate Chilarai College on their auspicious occasion of Golden Jubilee Year of the College and hope that your College touch new heights.

Dated: 17-08-2023

Dibakar Nath, IAS
District Commissioner, Dhubri

District Commissioner
DHUBRI

ড° সূৰ্যকান্ত হাজৰিকা
সভাপতি
অসম সাহিত্য সভা

শুভেচ্ছাৰে একলম...!

কুৰি বছৰৰ এজন অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে মহাবিদ্যালয়খনে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰসমূহত বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আগবঢ়াই শৈক্ষিক, সামাজিক দিশত প্ৰভূত অৰিহণা আগবঢ়াই আহিছে। শিক্ষাৰ বহুমুখী দিশবোৰত মহাবিদ্যালয়খনে অৰিহণা যোগাই আহিছে।

মহাবিদ্যালয়খনৰ গৌৰৱোজ্জ্বল ৰেকৰ্ডৰ কথাই মনত পেলাই দিয়াৰ লগতে শিক্ষক-কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শুভাকাংক্ষীসকলৰ সহযোগত **'চিলাৰিয়াম'** নামেৰে এখন স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে শুনি আনন্দিত হৈছোঁ। নিঃসন্দেহে শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনী বা স্মৃতিগ্ৰন্থত সেই শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু বিশেষকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ চিন প্ৰতিফলিত হৈ উঠে। সেয়েহে এইবাৰৰ **'চিলাৰিয়াম'** নামৰ স্মৃতিগ্ৰন্থখনেও অতি সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

স্মৃতিগ্ৰন্থখনৰ সৰ্বাংগসুন্দৰ সফল প্ৰকাশ হৈ পাঠক সমাজৰ সমাদৰ লাভ কৰক—এই কামনাৰে অসম সাহিত্য সভাৰ পক্ষৰ পৰা সম্পাদনা সমিতিলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

।। চিৰ জেউতী মোৰ ভাষা জননী ।।

(ড° সূৰ্যকান্ত হাজৰিকা)
সভাপতি
অসম সাহিত্য সভা

১৭ আগষ্ট, ২০২৩ খ্ৰীঃ
গুৱাহাটী

KOCH-RAJBANGSHI SAHITYA SABHA

Shaktiashram :: Assam

Regd. No. : 2309 (A) 93-94

Dr. Dwijendra Nath Bhakat
President
Ph. No. : 9435025[illegible]
E-mail : bhakat.dwijendra@gmail.com

Ref. No. ____________ Date: [illegible]/[illegible]/20[illegible]

[illegible]

[illegible]

শুভেচ্ছা

দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ ভকত

সভাপতি

কোচ-ৰাজবংশী সাহিত্য সভা

Phone : 2571130 2602990

সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা
ALL ASSAM STUDENTS' UNION

মুখ্য কাৰ্যালয় : গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
H.O. : GAUHATI UNIVERSITY, GUWAHATI-781014
Website : [illegible]

ক্ৰমাংক : দিনাংক :

শুভেচ্ছা বাণী

ঐতিহ্যমণ্ডিত টিহাবাং মহাবিদ্যালয়ৰ [illegible] সন্মানীয় শিক্ষক, কৰ্মচাৰী আৰু মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সমূহীয়া প্ৰচেষ্টাৰে সোণালী জয়ন্তী উপলক্ষে স্মৃতিগ্ৰন্থ "টিহাবীয়ান" প্ৰকাশ হ'ব শুনি অতি আনন্দিত হৈছোঁ।

[illegible]

[illegible] সোণালী জয়ন্তী উপলক্ষে [illegible] কামনা কৰাৰ লগতে [illegible] মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনালোঁ।

ধন্যবাদেৰে..........

(উৎপল শৰ্মা)
ভাৰপ্ৰাপ্ত সভাপতি
সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা

(শংকৰজ্যোতি বৰুৱা)
সাধাৰণ সম্পাদক
সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা

"Joy Sukladhwaj Ray"

OFFICE OF THE

ALL KOCH-RAJBONGSHI STUDENTS' UNION (AKRSU)

CENTRAL COMMITTEE

সদৌ কোচ-ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থা (আক্ৰাছু)

কেন্দ্ৰীয় সমিতি

H.Q. : Bongaigaon
P.O. & Dist. : Bongaigaon, Pin-783380, Assam (Kamatapur)
email : akrsu01@gmail.com

সূত্ৰ নং : ....   তাৰিখ Date: [illegible]

শুভেচ্ছাবাণী

মোৰ প্ৰথমতে সদৌ কোচ ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থাৰ তৰফৰ পৰা আপোনাসকলোলৈ সংগ্ৰামী অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মই জানিবলৈ পাই সুখী হৈছো যে ধুবুৰী জিলাৰ গোলকগঞ্জত অৱস্থিত চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষত ৩৫ সংখ্যক "চিলাৰিয়ান" নামেৰে এখনি আলোচনী প্ৰকাশ কৰিব লৈছে। উদ্যোক্তাসকলে প্ৰকাশ কৰিব ওলোৱা আলোচনীখনিত বিশ্ব মহাবীৰ চিলাৰায়ৰ অৱদানৰ লগতে বহুতো জানিবলগীয়া কথা, অসম তথা কমতাপুৰৰ বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠী, বিভিন্ন ভাষা-ভাষী, বিভিন্ন ধৰ্মাৱলম্বী, বিভিন্ন কলা-কৃষ্টিৰ ইতিহাসৰ বিষয়ৰ লগতে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ বিষয়ে একাধিক লিখনীৰে সুসজ্জিত হৈ সদাশয় পাঠক সমাজৰ সমাদৰ অৰ্জন কৰিব বুলি কামনা কৰি উদ্যোক্তা সকলোলৈ মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক শুভেচ্ছা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে...

Balaram Barman

বলোৰাম বৰ্মন
সভাপতি
সদৌ কোচ ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থা

|| জয় চক্ৰধ্বজ বীৰ ||

সদৌ কোচ-ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থা

ALL KOCH RAJBONGSHI STUDENTS' UNION

CENTRAL COMMITTEE

H.O. : Bongaigaon, Assam (Kamatapur), PIN-783380

অসমৰ পশ্চিম প্ৰান্তৰ ধুবুৰী জিলাৰ গোলকগঞ্জ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ ৫০ সংখ্যক আলোচনী "চিলাৰায়ন" প্ৰকাশৰ দিহা কৰাৰ কথা অৱগত হৈ সংস্থা আনন্দিত হৈছো।

কোচ ৰাজবংশীৰ লগতে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মিলন ভূমি গোলকগঞ্জৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী উৎসৱ সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সাফল্যমণ্ডিত হওঁক। এয়াই কামনা কৰিলোঁ।

সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আলোচনী "চিলাৰায়ন"ত পশ্চিম অসমৰ কলা কৃষ্টি, জনগোষ্ঠীয় পৰম্পৰা সঠিক ভাৱে প্ৰকাশ কৰি ইতিহাসত নতুন দিশৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব বুলি আশা ব্যক্ত কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো অভিভাৱক, শিক্ষক, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলো লৈ আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ। সোণালী জয়ন্তী উৎসৱৰ সাফল্য কামনা কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে

(স্বাক্ষৰ)

([illegible] বৰ্মন)

সভাপতি

সদৌ কোচ ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থা

বঙাইগাঁও

সদৌ কোচ ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থা (অবিভক্ত গোৱালপাৰা) কেন্দ্ৰীয় সমিতি
ALL KOCH RAJBANSHI STUDENTS' UNION (UNDIVIDED GOALPARA)
CENTRAL COMMITTEE
H.O.: BILASHIPARA, DIST: DHUBRI(B.A.C.)
ASSAM, PIN-783348

President
Nirmal Ch. Roy

Secretary

শুভেচ্ছাবাণী

গোলকগঞ্জৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আলোচনী চিলাৰায়ন-ৰ এই ৫ম সংখ্যা প্ৰকাশ কৰিব বুলি জানিবলৈ পাই মই খুবেই সুখী হৈছোঁ। আশা কৰোঁ এই আলোচনী খনৰ যোগেদি গোটেই ছাত্ৰ ছাত্ৰী আৰু শৈক্ষিক সমাজৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি সাধন কৰাৰ লগতে কোচৰাজবংশী জনগোষ্ঠীৰ সাহিত্য কলা ভাষা সংস্কৃতি আৰু ঐতিহ্য নতুন ভাবে উদ্ভাসিত হ'ব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

শেষত, গোলকগঞ্জৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰাৰ লগতে নিৰন্তৰ সাফল্য কামনা কৰিছোঁ।

নিৰ্মল চ. ৰায়

President
All Koch Rajbanshi Students
Union Undivided Goalpara
Central Committee

তত্ত্বাৱধায়কৰ কলম

সমাজ-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ সম্বন্ধ চিৰ যুগমীয়া। সমাজ এখনৰ সাংস্কৃতিক অৱস্থান, জীৱন ধাৰাৰ প্ৰণালী, ব্যক্তি তথা সামূহিক চিন্তাধাৰাৰ মৌলিক তথা লিখিত প্ৰতিৰূপৰ আত্মপ্ৰকাশেই সাহিত্য। সেয়ে সাহিত্য সমাজৰ দাপোণ স্বৰূপ।

যুৱ মানসিকতা তথা বৌদ্ধিক বিকাশৰ এক উৎকৃষ্ট মাধ্যম মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী। ইয়াৰ যোগেদি যুৱক মানসিক তথা বৌদ্ধিক প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী কলেজীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সুবিধা পায় নিজকে শক্তিশালী ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ কৰাৰ, যিয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত হৈ পৰে সমাজ তথা জাতিৰ একো একোটা ধ্ৰুৱতৰা। সেয়ে মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ ভূমিকা অপৰিসীম তথা গুৰুত্বপূৰ্ণ।

অসমৰ পশ্চিম প্ৰান্তৰ ভাৰত বাংলাদেশ সীমান্তৱৰ্তী অঞ্চলত অৱস্থিত উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ গৰকি আছে আৰু বাৰ্ষিক আলোচনী 'চিলাৰিয়ান' এ নিজৰ চৌত্ৰিশ বসন্ত পাৰ হৈ আহি আজি পঁয়ত্ৰিশ বছৰত ভৰি দিছেহি। এই সুদীৰ্ঘ পৰিক্ৰমাত 'চিলাৰিয়ান' এ এই অঞ্চলৰ সাহিত্য, সমাজ, সাংস্কৃতিক বিষয়বস্তু দাঙি ধৰি আহিছে। কেৱল সেয়াই নহয়, মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক উৎকৰ্ষ সাধনত অন্যতম সহায়ক ভূমিকা লৈছে। এই পৰম্পৰাক সাৱটি লৈ সময়ৰ প্ৰয়োজনত পৰিৱৰ্তনৰ ৰং সানি 'চিলাৰিয়ান' ক নতুন ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

সময়ৰ সোঁতত খোজ মিলাই গঠনমূলক দৃষ্টিভংগী তথা সুস্থ চিন্তা আৰু পৰিশুদ্ধ মনোভাবেৰে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সমাজে নিয়মীয়া লিখনি লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰক আৰু চিলাৰিয়ান বিশ্ব দৰবাৰত এখন উন্নত মানৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনী হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হওঁক। তাৰে কামনাৰে...

"জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

তত্ত্বাৱধায়ক
অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়,
সহকাৰী অধ্যাপক অসমীয়া বিভাগ
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়

সম্পাদকীয়

কোভিড-১৯ হৈছে বিশ্বব্যাপী সংক্ৰামক ৰোগ যিয়ে বিশ্বক ভয়ংকৰভাৱে কঁপাই তুলিছিল। ইয়াৰ প্ৰভাৱ সৰ্বসামাজিক খণ্ডত দেখা গৈছিল। বিশ্বৰ প্ৰায় ১৯৫ খনতো অধিক দেশৰ জনসাধাৰণক একে সময়তে প্ৰভাৱিত কৰা SARS-CoV-2 বা চমুকৈ Corona ভাইৰাছে বিশ্বৰ উন্নত পুঁজিপতি দেশবোৰকো বিজ্ঞান, শিক্ষা, প্ৰযুক্তিৰ সামগ্ৰিক অৱদান আৰু আৱিষ্কাৰৰ সন্মুখত প্ৰশ্নবোধক চিন লগাই দিছে। সমগ্ৰ বিশ্বৰ ১৯৫ খন দেশৰ ভিতৰত ৮৫ খন দেশ জনাবন্ধত থাকিব লগা হৈছে। মানৱ সভ্যতাত একে সময়তে ইমানবোৰ দেশ লকডাউনত থাকিবলগীয়া হোৱা ঘটনা এয়াই প্ৰথম। এই ভয়াবহ পৰিস্থিতিত প্ৰতিখন ৰাষ্ট্ৰই আৰ্থনৈতিক মন্দাৱস্থাৰ ফালে গতি কৰিছে। ভাৰতৰ শৈক্ষিক খণ্ডত ই অপৰিসীম প্ৰভাৱ পেলাইছে। ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সম্পূৰ্ণ লকডাউন ঘোষণা কৰাৰ বাবে বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল সকলো শিক্ষানুষ্ঠান। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু প্ৰতিষ্ঠানবোৰৰ বাবেও এই জটিল পৰিস্থিতিৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাটো অতি কঠিন হৈ পৰিছিল। অসম ভাৰতৰ এনে এখন ৰাজ্য যত অধিকাংশ লোক গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিক আৰু সেইবাবেই কভিড ১৯ ৰোগবোৰৰ বাবে সমস্যাজনক পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হৈছিল। বেছিভাগ মানুহেই ডিজিটেল প্লেটফৰ্মৰ বিষয়ে অৱগত নহয়, কিছুমানৰ হাতত স্মাৰ্ট ফোন, লেপটপ নাই আৰু কিছুমানৰ অনলাইন শিক্ষা লাভৰ সুবিধা নাথাকে। ভাৰতত মানুহ যখন লকডাউন আছিল, কোনোবাই চাকৰি হেৰুৱাইছে, কোনোবাই ঘৰতে আবদ্ধ হৈ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছে, আনকি মানুহে মাৰ্কেটলৈ যাবলৈও ওলাই যাব পৰা নাছিল, আৰু বেমাৰৰ চিকিৎসাৰ সুবিধাও লাভ কৰিব পৰা নাছিল। আৰু এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা আছিল শিক্ষা খণ্ডটো যিটো দেশৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে জটিল নিৰ্ণায়ক হৈ পৰিল। লকডাউনৰ সময়ছোৱাত উচ্চ-শিক্ষাৰ অভাৱত উপাৰ্জনৰ হৈ আত্মহত্যাৰ দৰে ঘটনাও ভাৰতত সংঘটিত হৈছে। গতিকে কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী বিশ্বৰ লগতে ভাৰতবৰ্ষৰ নিবনুৱা সমস্যা আৰু নিয়োগখণ্ডত নৈ যথেষ্ট প্ৰত্যাহ্বান আছে।

কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী ভাৰতবৰ্ষ আৰু অসমৰ অৰ্থনীতিৰ প্ৰত্যাহ্বান আহিছে। স্বাভাৱিকতে ইতিমধ্যেই বিশ্বৰ প্ৰতিখন ৰাষ্ট্ৰৰ লগতে ভাৰতবৰ্ষৰ GDP হাৰ যথেষ্ট কমি গৈছে। ৰাষ্ট্ৰসমূহে Revenue সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰা এটা পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হৈছে মূলতঃ ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰায়বোৰ ৰাজ্যৰে মূল জীৱিকা কৃষি। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ লগতে অসমতো লকডাউনৰ সময়ছোৱাত কৃষি-কাৰ্য আৰু উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ বজাৰকৰণ বন্ধ হৈ পৰাত বিশেষকৈ আনুষংগিক মাহবোৰৰ মাৰ্চ-এপ্ৰিলতেকে অসমৰ কৃষক শ্ৰেণী কৃষিৰ লগতে জড়িত হৈ থাকে। অসমৰ পশুপালনৰ ক্ষেত্ৰখনতো যথেষ্ট বাধা আহিল, মাছ মাংস, শাক পাচলিৰ উৎপাদন, যোগানৰ পৰা আদি কৰি ইয়াৰ বিপণনৰ ক্ষেত্ৰখন বন্ধ হৈ পৰিল। যোগানৰ শৃংখল ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ বাবে আৰু উপযুক্তভাৱে আমদানি-ৰপ্তানি নোহোৱাত পৰৱৰ্তী ২০২১ বৰ্ষটোত অসমৰ অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ নিশ্চিতভাৱেও পৰিল।

ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে অসম ৰাজ্যতো লকডাউনৰ সময়ছোৱাত উদ্যোগিক খণ্ড, ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ কাষৰ পৰিৱেশবোৰৰ ঠন ধৰি বৃদ্ধি হোৱাৰ সুবিধা পাইছে বন্যপ্ৰাণীবোৰে নিৰ্ভয়ে চাল-চলন কৰাৰ সুযোগ পাইছে বহু ঠাইত বন্যপ্ৰাণীবোৰৰ মুকলি উপস্থিতি এনেই আমি চিন্তা কৰাৰ

সুশাসনৰ পদক্ষেপসমূহ দেখা পোৱা গৈছে। এতিয়া কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী ভাৰতবৰ্ষই পুনৰ পূৰ্বৰ অৱস্থালৈ ঘূৰি যাব নে এইদৰে নিৰ্বিঘ্নে চলাই আহা বন্যপ্ৰাণীবোৰ মানুহৰ দ্বাৰা যে নিধন হ'ব সেয়া নিশ্চিত। গতিকে অসম চৰকাৰেও এই দিশটোৰ প্ৰতি বিশেষ গুৰুত্ব দি মুক্তভাৱে বিচৰণ কৰা বন্যপ্ৰাণীবোৰৰ সুৰক্ষা আৰু উন্নৰ কৰি সঠিক নীতি প্ৰণয়ন কৰাৰ দিশটোত গুৰুত্ব দিয়া দৰকাৰ। অন্যহাতে বায়ুমণ্ডলত প্ৰদূষণৰ পৰিমাণ হ্ৰাস, পূৰ্বৰ অৱস্থালৈ ঘূৰি যাব এনেহ'লে হ্ৰাস, আকাশমণ্ডলীৰ হৈ পৰিলে বায়ুমণ্ডল নতুন বীজাণুৰ কেন্দ্ৰস্থল হৈ পৰিব নেকি, এইক্ষেত্ৰতো অসম চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য আৰু বিজ্ঞানীসকল সজাগ আৰু সচেতন হোৱা প্ৰয়োজনীয়। কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী অসমৰ সাহিত্য আৰু কলা-কাৰুকাৰ্যৰ ক্ষেত্ৰসমূহতো যে পৰিৱৰ্তন আহিব সেয়া নিশ্চিত আছিল। প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধ বা দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী ভাৰতবৰ্ষৰ সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনতো যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন আহিছিল সেইদৰে বিংশতিতম-শতাব্দীৰ বিশেষকৈ, প্লেগ মহামাৰীৰ পৰৱৰ্তী সময়তো যথেষ্টসংখ্যক যুগান্তকাৰী গ্ৰন্থ ৰচনা হৈছিল। কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাতো এইদৰেই কলমৰ নতুন চিন্তা-চেতনাৰ উন্মেষ হৈছে। গণ মাধ্যম সমূহলৈয়ো আলোকমুখী দিশত প্ৰত্যাহ্বান আহিছিল। ইতিমধ্যেই লকডাউনৰ সময়ছোৱাত অসমৰ বহুকেইখন কাকত-আলোচনী আদি বন্ধ হৈ পৰিল যহ সাংবাদিকসকলৰ চাকৰিলৈ অথাহতি দিয়া হ'ল। কোভিড-১৯ পৰৱৰ্তী সময়ত অসমৰ সংবাদ-সাহিত্য সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনে ইণ্টাৰনেটত সফলতাৰে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল DE-CIX ৰ প্ৰতিবেদন মতে লকডাউনৰ প্ৰথম সপ্তাহতে দেশত এজন ব্যক্তিয়ে গড়ে ৩০ ৰ পৰা ৪০ শতাংশ অধিক সময় ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰাৰ তথ্য পোহৰলৈ আহে।

কভিড-১৯ মহামাৰীয়ে মানৱ ইতিহাসত শিক্ষা ব্যৱস্থাত সৰ্বাধিক ব্যাঘাত জন্মাইছে, যাৰ ফলত ২০০ কো অধিক দেশৰ প্ৰায় ১.৬ বিলিয়ন শিক্ষাৰ্থী আক্ৰান্ত হৈছে। বিদ্যালয়, প্ৰতিষ্ঠান আৰু অন্যান্য শিক্ষণ স্থান বন্ধ হোৱাৰ ফলত বিশ্বৰ ৯৪% তকৈ অধিক ছাত্ৰ জনসংখ্যাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পৰিছে। ইয়াৰ ফলত আমাৰ জীৱনৰ সকলো দিশতে সুদূৰ প্ৰসাৰী পৰিৱৰ্তন আহিছে। সামাজিক দূৰত্ব আৰু নিষেধাজ্ঞামূলক প্ৰতিবিধিৰ নীতিয়ে পৰম্পৰাগত শৈক্ষিক পদ্ধতিত যথেষ্ট বিঘিনি ঘটাইছে। নিষেধাজ্ঞা শিথিল কৰাৰ পিছত বিদ্যালয়সমূহ পুনৰ মুকলি কৰাটো আন এক প্ৰত্যাহ্বান আৰু বহু নতুন মানক পৰিচালনা পদ্ধতি স্থাপন কৰা হৈছে। কভিড-১৯ মহামাৰীয়ে কম সময়ৰ ভিতৰতে বহু গৱেষকক বিভিন্ন ধৰণেৰে পাঠদান শিক্ষাৰ ওপৰত চেষ্টাসমূহৰ কাম-কাজ আগ-বঢ়োৱা কৰিছে। কেইবাখনো বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ে মুখামুখিকৈ পাঠদান বন্ধ কৰি দিছে। কভিড-১৯ মহামাৰীয়ে আমাক ডিজিটেল লাৰ্নিঙৰ প্ৰবৰ্তনৰ পথ প্ৰশস্ত কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিছে। এই লেখাটোৰ উদ্দেশ্য হৈছে কোভিড-১৯ মহামাৰীয়ে বিভিন্ন গৱেষণা পত্ৰৰ অনলাইন পাঠদান-শিক্ষণৰ ওপৰত প্ৰভাৱৰ বিষয়ে এক বিস্তৃত প্ৰতিবেদন প্ৰদান কৰি আগবাঢ়ি যোৱাৰ পথৰ ইংগিত দিয়া। কোভিড - ১৯ য়ে ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে অসমৰ শিক্ষাৰ আন্তঃগাঁথনিক সম্পূৰ্ণৰূপে বিকল কৰি পেলালে। মানৱ সভ্যতাৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ প্ৰতিটো সময়, প্ৰযুক্তি, আৱিষ্কাৰেই দুৰ্বল আৰু প্ৰকৃতিকেই উন্নত বুলি ক'বলা মহামাৰীয়ে প্ৰমাণ কৰি দিলে। ভাৰতবৰ্ষৰ শৈক্ষিক আন্তঃগাঁথনি বিশ্বৰ বহুতৰ ৰাষ্ট্ৰৰ তুলনাত পাছপৰা। সেইদৰে বৃত্তিমুখী শিক্ষা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষ আজিও চীন, জাপান, আমেৰিকাৰ দৰে উন্নত দেশসমূহৰ তুলনাত পাছপৰি আছে। কোভিড - ১৯ ৰ পৰৱৰ্তী ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত যদি বৃত্তিমুখী শিক্ষাই বিশেষ গুৰুত্ব নাপায় লকডাউনৰ সময়ত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যি লোকচান হ'ল তাৰ মোকাবিলাৰ বাবে উপযুক্ত কৰ্মপন্থা গ্ৰহণ কৰিবপৰা নাযায়। এটা শিক্ষাবৰ্ষ নষ্ট হোৱা মানে এটা প্ৰজন্মৰ শৈক্ষিক দিশটোৰ বিৰাট ক্ষতিসাধন হোৱা আৰু এনে হ'লে শিক্ষক সমাজ, অভিভাৱকসকলৰ মানসিক অৱস্থাও শোচনীয় হৈ পৰিছিল। সমগ্ৰ বিশ্বতে পাঠদান-শিক্ষাৰ ওপৰত কোভিড - ১৯ মহামাৰীৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত কৰা অধ্যয়নত এই সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে যদিও বিভিন্ন অধ্যয়ন কৰা হৈছে, উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চতৰ মাধ্যমিক, মধ্য আৰু প্ৰাথমিকৰ বিভিন্ন শ্ৰেণী পৰ্যায়ৰ বাবে উপযুক্ত শিক্ষাবিজ্ঞান আৰু মঞ্চ শিক্ষাৰ বিষয়ে অধিক অন্বেষণ কৰাটো প্ৰয়োজন। কভিড-১৯ মহামাৰীৰ পৰা লাভ কৰা শিক্ষাটো হ'ল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী/শিক্ষাৰ্থীসকলে বিভিন্ন অনলাইন শিক্ষামূলক সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি অভিমুখী হ'ব লাগে। কভিড-১৯ মহামাৰীৰ পিছত যেতিয়া বাস্তৱিক শ্ৰেণীসমূহ পুনৰ আৰম্ভ হ'ব, তেতিয়া শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলক এনেধৰণৰ অনলাইন সঁজুলিসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি পাঠদান-শিক্ষণ বৃদ্ধিৰ বাবে উৎসাহিত কৰিব লাগে।

চিলাৰিয়ান আৰু ছাত্ৰ সমাজ

১৯৭৩ চনত ভাৰত, বাংলাদেশ তথা পশ্চিমবংগৰ সীমান্তৱৰ্তী গোলকগঞ্জ অঞ্চলত স্থাপিত "চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়" খন গৰিমা তথা এক ঐতিহ্যপূৰ্ণ উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান। মহাবিদ্যালয়খন স্থাপনৰ পৰা এই বৃহৎ অঞ্চলৰ অসংখ্য ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মাজত জ্ঞানৰ বন্তি বিলাই জ্ঞানজ্যোতি চিনাকি কৰি দিলে। আমাৰ এই চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি স্বৰ্গীয় ভুবন চন্দ্ৰ প্ৰামানিকদেৱৰ আৰু তেওঁৰ লগত যিসকল ব্যক্তিয়ে অশেষ চেষ্টা কৰি মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে তেখেতসকলক মোৰ শতকোটি প্ৰণাম। ১৯৭৩ চনত স্থাপন হোৱা চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় আজি সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দিছে। এই মহাবিদ্যালয় খনে বৃহত্তৰ গোলকগঞ্জ অঞ্চলৰ ভাষা, সাহিত্য-সংস্কৃতি অৰ্থনীতি, সমাজনীতি আদি কেইটা দিশতে সম্ভাৱনীয় অধ্যয়নৰ নৱ নৱ দিশ মুকলি কৰি দি এটি অন্য প্ৰভাবযুক্ত জ্ঞানৰ আলোকেৰে আলোকিত কৰক তথা সমাজক আৰু অধিক অৰিহণা যোগাওক। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ - ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ একমাত্ৰ মাধ্যম হৈছে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী 'চিলাৰিয়ান'। এই চিলাৰিয়ানৰ যোগেদি এই অঞ্চলৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি সম্পৰ্কীয় প্ৰবন্ধ পাতিও প্ৰকাশিত হৈ আহিছে। আশা কৰোঁ চিলাৰিয়ানৰ যোগেদি এই মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানৰ আৰু ভৱিষ্যত ছাত্ৰ সমাজেও নিজ নিজ সৃষ্টি কৰ্ম প্ৰতিভা তথা ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি সম্পৰ্কে তথ্য সম্বলিত লেখাৰে ভৱিষ্যতে নিজৰ সমাজ তথা জাতিৰ উন্নতি কৰিব।

২০২২-২৩ ইং শিক্ষা বৰ্ষৰ আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত মোক সকলো সময়তে সহায় - সহযোগিতা আগবঢ়োৱা পৰম শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° ভৱেশ ভূষণ মহাজন, মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক মাননীয় শ্ৰীযুত অনকেশ চন্দ্ৰ ৰায় ছাৰৰ লগতে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰী প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী ছাৰ, ড° উমেশ দাস মহোদয়ৰ লগতে সমূহ অধ্যাপক - অধ্যাপিকা আৰু সম্পাদনা সমিতিলৈ মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আলোচনী খনৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধিৰ বাবে যিসকল লেখকে লিখনি দিছে তেখেতসকলক মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আলোচনীখনৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধিৰ বাবে যিসকল ব্যক্তিয়ে শুভেচ্ছাবাণী পঠিয়াইছে তেখেতসকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আলোচনীৰ কাম তথা মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতা সমূহ সুচাৰু ৰূপে চলাই নিয়াৰ বাবে মোৰ বন্ধু- বান্ধৱী সকলক কৃতজ্ঞতা আৰু মিঠা মিঠা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক নিৰ্বাচনৰ সময়ৰে পৰা সহায় সহযোগিতা কৰা সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ কেন্দ্ৰীয় সভাপতি/ সম্পাদক, ধুবুৰী জিলাৰ সভাপতি/ সম্পাদক আৰু গোলকগঞ্জ আঞ্চলিকৰ সভাপতি/ সম্পাদক আৰু অন্যান্য সদস্যক মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত বিভিন্ন দিশত চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি ইয়াতে সামৰিলোঁ।

"জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

আন্তৰিকতাৰে -

সূচীপত্ৰ

অতিথি শিতান

পৃষ্ঠা

১) কিতাব-পুৰ ৰাজ্যৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ অধিকতা পোহপাল দৃঢ়ে ধুবুৰী জিলা, কোচ ৰাজবংশী জনজাতি আৰু ৰাজবংশী কবিতা — ড° দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ ভকত ১
২) লাখটী হাইলেন্টৰ সাহিত্যত এটি সুমধুৰ আলোচনা — হেমলতা ফাৰুটি ৯
৩) ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীত — ড° প্ৰতিমা নিয়োগী ১২
৪) English and Northeast India — Jyotirmoy Prodhani ১৭
৫) SWAMI VIVEKANANDA: The Great Nationalist Leader — Sudarshan Roy ২৭
৬) Teacher and Teacher Education: Perspectives from NEP 2020 — Dr. Surajit Ray ৩০
৭) Family Comes Together — Dr. Subhagya Das ৩৬

অসমীয়া বিভাগ

প্ৰবন্ধমালা

১) একবিংশ শতিকাৰ এক সামাজিক ব্যাধি : ডাইনী অন্ধবিশ্বাস — নিতাই চন্দ্ৰ ৰায় ৩৭
২) চাওঁতালসকলৰ লোক বিশ্বাস প্ৰথা : এটি আলোচনা — ড° [illegible] দাস ৪১

কবিতা কানন

১) নতুন পুৰুষ সই — মনৰ জ্যোতি দাস ৪৫
২) ভগৱান তুমি — কবিতা ঘোষ ৪৫
৩) মা — লিনা প্ৰধানী ৪৬
৪) অসময় শহৰ আশা — উৰ্বশী ৰেখা ৰায় ৪৬
৫) সময়ৰ প্ৰত্যাহ্বান — দীনবন্ধু ৰায় ৪৭
৬) ক্ৰান্ত পথিক — জেয়ালী অধিকাৰী ৪৭
৭) সময় — সুপ্ৰভা দাস ৪৮
৮) মোৰ মনমৰ হাঁহি কৰে — নয়নমণি কোটৈ ৪৮
৯) হৃদয়ৰ অনুভূতি — দেৱকান্ত ৰায় ৪৯
১০) কত আশা প্ৰভু — মুকুন্দ নাৰায়ণ ৰায় ৪৯
১১) কলেজীয়া জীৱন — মুন্নী মোদক ৫০
১২) মোৰ হৃদয়ৰ অনুভৱ — যাসমিন খাতুন ৫০
১৩) যোৱানীৰ জীৱন — মিঠি দীন ৫১
১৪) মন যায় — কবিতা ৰায় ৫১
১৫) আইক তোমাক তুমি দুখুত ৰাখিছিলো — নয়ন জ্যোতি ৰায় ৫২
১৬) মা' বন্ধু — মোহিত দত্ত ৫২

গল্পগুচ্ছ

১) কোমল মনৰ প্ৰশ্নবোধ — হেমাইকা ইছলাম ৫৫
২) উপহাৰ — দেৱাশীষ ৰায় ৫৬
৩) অঞ্জলি — পূৰবী সৰকাৰ ৫৭
৪) মোৰ আলফুৰা প্ৰেম — মোহিত দত্ত ৫৮

বাংলা বিভাগ

কবিতা

১) অপেক্ষাৰত — শতাব্দীলাল বৰ্মন ৬০
২) তাৰ সেই ডাক — স্বৰ্ণ নন্দী ৬১

৩) জীবনের লক্ষ্য – টিনা দেবনাথ ৬১
৪) পাখী – চন্দ্রিমা দেবনাথ ৬১
৫) বাস্তব জীবন – প্রীতি সূত্রধর ৬১
৬) আবেগ – সুলতা সূত্রধর ৬১
৭) ফুল জীবন – নিবেদিকা গোস্বামী ৬২

ছোটগল্প

১) ঢাকা কাহিনি – মনিশ দেবনাথ ৬৩
২) ধনি – সুলতা সূত্রধর ৬৪
৩) মেয়েদের আত্মবিশ্বাস – টিনা দেবনাথ ৬৬

রাজবংশী বিভাগ

প্রবন্ধ

১) বীশ পূজা : এক বিশ্লেষণ মূলক আলোচনা – নির্মলা রায় ৬৭

কবিতা

১) দীঘল – প্রজ্জ্বল অধিকারী ৭০
২) অতুল সৌন্দর্য – মেহাশিস সাহা ৭০
৩) আশা – উর্বশী দেবী রায় ৭১
৪) কোটিটি হারাইল – রুবী রায় ৭১
৫) মা – রুবী রায় ৭২
৬) হাওয়ায় নাইগরে একদিন – মুক্তি রায় ৭২

ENGLISH SECTION

ARTICLES

1. Vinayak Damodar Savarkar and Hindutva – Prince Zakir Abdullah ৭৩
2. Climate change and Green Economy – Dhriti Bhakat ৭৫
3. G20 – Meghali Adhikary ৭৬
4. The Power of Volunteering : Making a Difference in Community – Sibam Debnath ৮০
5. Gongadhar River – Koushik Saha ৮৩
6. To Chilarian From Chilarian – Satyajit Mandal ৮৫

POETRY

1. Who are they – Indrajit Shill ৮৬
2. Dear Heart – Zerifa Wahida Parbin ৮৬
3. Don't give up – Arpita Sarkar ৮৭

संस्कृत-विभाग:

संस्कृत-क्रोड़:

1. धन्यालोकस्य उपकरणिका: एका संक्षिप्त पर्यालोचना – डा० मिथुन नाथ देव शर्मा ৮৮
2. कर्मफलस्य एक संक्षिप्त परिचय: – धनश्रीता दास ৯০
3. ब्रह्मपुत्रानां प्रतिपाद्यविषयस्य सम्बन्धे एक संक्षिप्त परिचय: – मनस्मिता दास ৯২

অতিথি শিতান

১) উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত অবিভক্ত গোৱালপাৰা একেক
ধুবুৰী জিলা,কোচ ৰাজবংশী চমান আৰু ৰাজবংশী কবিতা

২) মামণি বাইদেউৰ সাহিত্যত এটি সুমধুৰ আবেলি

৩) ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীত

৪) English and Northeast India

৫) SWAMI VIVEKANANDA: The Great Nationalist Leader

৬) Teacher and Teacher Education: Perspectives from NEP 2020

৭) Family Comes Together

উত্তৰ-পূব ভাৰতেৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰাম অবিভক্ত গোৱালপাৰা ওৰফে ধুবুৰী জিলা, কোচ ৰাজবংশীগুলান আৰ ৰাজবংশী কবিতা

ড° দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ ভকত
সভাপতি, কোচৰাজবংশী সাহিত্য সভা

স্বাধীনতা আন্দোলনত উত্তৰ-পূব ভাৰত

১. ভাৰতেৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত উত্তৰ-পূব ভাৰতেৰ ভূমিকা আছিলো গুৰুত্বপূৰ্ণ। আজাদী কা অমৃত মহোৎসৱেৰ সাথত সংগতি ৰাখিয়া তেনাৰ মন্ত্ৰণালয়ে গুৱাহাটীত আয়োজন কৰা উত্তৰ-পূব মহোৎসৱেৰ শেষুয়া অনুষ্ঠানত অংশ নিয়া ভাৰতেৰ মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি শ্ৰীৰামনাথ কোবিন্দ মহোদয় গুৱাহাটীত থাকা শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰেৰ আন্তৰ্জাতিক প্ৰেক্ষাগৃহত কৈছিল-দেশে যেমনতে স্বাধীনতা মহোৎসৱ উদ্‌যাপন কৰি আছে, এই একে সময়তে দেশবাসীয়ে স্বাধীনতা সংগ্ৰামী গুলানকো স্মৰণ কৰিছে। ইংৰাজেৰ হাত থাকি দেশখানক স্বাধীন কৰাৰ গোনে পৰিজন লাকটাই কেমন কৰি আত্ম বলিদান দিছিল তাক আজি সগায় স্মৰণ কৰিছে। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলেৰ জনগণও এই স্বাধীনতা সংগ্ৰামত যে অংশ লৈছিল, এই কথা মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি স্বীকাৰ কৰিছে। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলো আছিলো দেশত স্বাধীনতা সংগ্ৰাম আৰম্ভ হওয়াৰ ভূমিকা মতন। যোগাযোগেৰ পাকে থাকি দূৰেই অন্যান্য তথা দেশেৰ ভিন ভাগেৰ সাথত সম্পৰ্কহীন হয়া থাকা সত্বেও সেই সময়ত সাৰা দেশ জুৰি হওয়া দেশ প্ৰেমেৰ অগ্নি শিখাৰ সাথত নিজকে নিয়োজিত কৰা নাছিলো। বিশেষ কৰিয়া স্বাধীনতা সংগ্ৰামেৰ আৰম্ভ হওয়াৰ সময়ত থাকিয়া অনেক পূৰ্বেই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিয়া আসিছিল। মহাত্মা গান্ধীৰ অসহযোগ আন্দোলন আৰু আইন অমান্য আন্দোলনেৰ সাথত ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনেৰ সাথতো নিজকে সমৰ্পিত কৰিয়া দিছিল এই অঞ্চলেৰ জনগণ।

সমান্তৰালভাৱে নেতাজী সুভাষ চন্দ্ৰ বসু সংগ্ৰামী সহযোগে নিজকে সমৰ্পিত কৰিয়া আজাদ হিন্দ ফৌজে বৃটিছ সেনাক থাকিয়া মণিপুৰেৰ মৈৰাং নিজেৰ দখলত নিছিল আৰ ভাৰতেৰ জাতীয় পতাকা থাবেৰ তৈয়ো বিজয়েৰ নিশান উৰাইছিল। দেশ ভাগেৰ সময়ত উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল যথেষ্ট ক্ষতিৰ সন্মুখীন হওয়াৰ প্ৰসংগ টানিয়া আনি ৰাষ্ট্ৰপতি শ্ৰীযুত ৰামনাথ কোবিন্দে নিজেৰ ভাষণত কয় যে দেশ ভাগ কৰাৰ সিদ্ধান্তই উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলক ব্যাপক ভাবে ক্ষতি কৰিছিল। ভাষণ প্ৰসংগত ৰাষ্ট্ৰপতি আৰো কয় যে অৰুণাচল পদাৰ ২৮ শতাংশ মানসি সাধাৰণ এলেকাত বসত কৰে তথা উমৰা হইল জনজাতীয় লোক। অসমক যদি এই গণনাৰ থাকি বাদ দেওয়া যায় তাহেলে বাকী ৬০ শতাংশ জনসংখ্যায় হৈছে জনজাতীয় লোক। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল জনজাতি লোকেৰ পুৰভূমি বুলিয়া অভিহিত কৰিয়া উনায় আৰো কয় যে ভাৰতেৰ চিনাক্ত ৭০৫টা অনুসূচীত জনজাতিৰ ভিতিৰা ১৩৩ টা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত পাওয়া যায়।

মহামান্য ৰাষ্ট্ৰপতি শ্ৰীযুত ৰামনাথ কোবিন্দেৰ উক্ত ভাষণেৰ অন্ত কথা থাকিয়ায় অনুমান কৰিবা দিবাৰ পাই যে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলেৰ জনসাধাৰণ ভাৰতেৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা নিছিল। এটা সূৰ্যৰ আলোৰ মতন সৰ্বজন বিদিত তাক কোনোদিন অস্বীকাৰ কৰিবাৰ পাইনা। ভাৰতেৰ জনসাধাৰণ ইয়াক কৃতজ্ঞভাবে স্বীকাৰ কৰি নেয়। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ভাষণ তাৰ প্ৰমাণ।

বৃটিছ শাসনেৰ সময়ত গোৱালপাৰা :- এটি গোৱালপাৰা বুলাতে প্ৰাচীন অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাক বুঝাছে। সেই প্ৰাচীন গোৱালপাৰা বৰ্তমান দুইখান জিলাত বিভক্ত যথা- গোৱালপাৰা, বঙাইগাওঁ, চিৰাং, কোকৰাঝাৰ, ধুবুৰী, দক্ষিণ শালমাৰা আৰো মানকাচৰ জিলা। ১৭৬৫ চনত দেৱানী পাওয়াৰ সাথে সাথে আনুষ্ঠানিক ভাবে প্ৰাচীন সেই গোৱালপাৰা বৃটিছ কোম্পানীৰ হাতত যায়। ওৱাৰেণ্ট হেষ্টিংছেৰ সময়ত (১৭৭২-১৭৮৫) পহিলে জিলা গুলাৰ সৃষ্টি হয়। সেই সময়ত গোৱালপাৰা জিলা প্ৰশাসনেৰ ক্ষেত্ৰত ৰংপুৰ জিলাৰ

(বৰ্তমান বাংলাদেশ) অন্তৰ্ভুক্ত হয় যেতিয়া কাৰ্যতঃ বৃটিছ শাসন সেইসময়ত এই জিলাত স্থায়ী হয় নাই। লৰ্ড কৰ্ণৱালিছৰ (১৭৮৬-১৭৯৩ খৃঃ) শাসনৰ কেন্দ্ৰ পৰাই এই জিলাত থানাৰ সৃষ্টি হয়। প্ৰথমে ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰা আৰু পিছত কড়াইবাৰী (শিঙীমাৰী) থানা স্থাপন হয়। ১৭৯২ খৃষ্টাব্দ পৰ্যন্ত গোৱালপাৰাৰ স্থায়ী থানা আছিল। এই কথা আমাক সেইসময়ৰ জমিদাৰৰ বিৱৰণীৰ পৰাও জানিবলৈ পাওঁ। ১৮২২ খৃষ্টাব্দৰ এখন অধ্যাদেশৰ দ্বাৰা উক্ত তিনিখন থানাক লৈ (ধুবুৰী, গোৱালপাৰা, কড়াইবাৰী-গাৰোপাহাৰ সহ) গোৱালপাৰা নাম দি এখন জিলা গঠন কৰা হয়। বৃটিছৰ অসম অধিকাৰৰ পাছত ১৮২৬ চনত এই জিলা অসম প্ৰদেশৰ সৈতে সংযুক্ত কৰি দিয়া হয়। ১৮৩৪ খ্ৰীঃ ভূটান দুৱাৰ অঞ্চলক পূব দুৱাৰ নাম দি জিলা গঠন কৰি একজন ডেপুটি কমিছনাৰ দিয়া শাসন কৰা হয়। ১৮৬৫ চনত কোচবিহাৰ কমিছনাৰ সৃষ্টি কৰা হয় আৰু গোৱালপাৰা জিলা পূব দুৱাৰৰ সৈতে একেলগে কৰি উক্ত কমিছনাৰৰ হাতত অৰ্পণ হয়।[?] ১৮৬৬ চনত নতুন কৰি গোৱালপাৰা জিলাৰ সৃষ্টি কৰা হয়। ১৮৭৪ চনত যেতিয়া অসম প্ৰদেশ গঠন কৰা হৈছিল তেতিয়া গোৱালপাৰা জিলা পূব দুৱাৰ সমেত অসমৰ সৈতে সংযুক্ত কৰা হৈছিল। অসম ভূমি আৰু ভূমি ৰাজহ অধ্যাদেশ (১৮৮৬ ইং) জাৰি কৰাৰ সময়ত বিজনী, মেচপাৰা, পৰ্বতজোৱাৰ, চাপৰ, গৌৰীপুৰ আৰু কড়াইবাৰী - এই দুজন জমিদাৰে চিৰস্থায়ী বন্দোবস্ত (১৭৯৩) মতে চৰকাৰক মাত্ৰ ১১৬১০ টকা (বছৰি) খাজনা দিয়া নাছিল। জমিদাৰ দুজনৰ উপৰিও পৰগণা আছিলে ১৭ খন। ১৮৮৬ চনৰ অসম অধ্যাদেশত জমিদাৰৰ সহ ক্ষমতা হ্ৰাস কৰা হোৱা নাছিল।

১৯০৫ চন পৰ্যন্ত গোৱালপাৰা জিলা অসমৰ সৈতে সংযুক্ত হৈ আছিল। সেই সময়ত বংগ ভংগ হয়। পূৰ্ববংগক অসমৰ সৈতে সংযোগ কৰি পূৰ্ববংগ আৰু অসম নামে এখন নতুন ৰাজ্য গঠন কৰা হয়। গোৱালপাৰা জিলাখন এই নতুন ৰাজ্যখনৰ অংগ হৈ পৰে। বংগ ভংগৰ বিৰুদ্ধে জন্ম লোৱা স্বদেশী আন্দোলনৰ ফলত ১৯১২ চনত বংগ ভংগ বা বিভাজন নাকচ কৰা হয় আৰু গোৱালপাৰা জিলাখন আকৌ অসমৰ সৈতে সংযুক্ত হয়।[?]

তেতিয়া পৰা গোৱালপাৰা অসমৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ আছে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিবলৈ পাওঁ যে শ্ৰেণীগতভাৱে জমিদাৰসকলে বৃটিছ শাসনৰ শেষ হোৱালৈ পৰ্যন্ত ব্ৰিটিছৰ সহযোগী শাসনৰ সৈতে আছিল। ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰাম শক্তিশালী হোৱা উচিত সময়তে জমিদাৰ সকলে বৃটিছৰ পক্ষত আছিল। জমিদাৰী ব্যৱস্থাৰ উচ্ছেদ সকলোৱে গোৱালপাৰা জিলাখনক অসমৰ বাংলা জিলা বুলিব লোৱা হৈছিল। জমিদাৰ সকলে এনেকি গোৱালপাৰা জিলাখনক বাংলাৰ সৈতে সংযুক্ত কৰিব লাগি আছিলে।[?] কিন্তু জমিদাৰ সকলৰ আকাংক্ষাৰ সাধাৰণ প্ৰজাৰ মাজত স্বাধীনতাৰ আগুন গাত গাত কৰি জ্বলি উঠিছিল।

স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা :- উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ অন্যান্য ঠাইৰ দৰেই গোৱালপাৰা ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলন পূৰ্ণোদ্যমে আৰম্ভ হৈছিল। ১৯১৭ চনত ধুবুৰীত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ শাখা স্থাপিত হয়। ১৯১৯ চনৰ ১৩ এপ্ৰিলত হোৱা জালিয়ানৱালা বাগৰ হত্যাকাণ্ডৰ প্ৰতিবাদত ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰাত প্ৰতিবাদ সভা অনুষ্ঠিত হয়। ১৯২০ চনত ভাৰতত অসহযোগ আন্দোলন আৰম্ভ হয়। ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰাত কংগ্ৰেছে আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী পালন কৰে। এই আন্দোলনৰ অন্যতম কাৰ্যসূচী আছিলে বিলাতী বস্তু বৰ্জন কৰা। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰপাৰে কোনো ঠাইত এই আন্দোলন উপলক্ষে শোভাযাত্ৰা আৰু বিলাতী বস্তু বৰ্জন অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। দক্ষিণপাৰৰ ৰংজুলী, শিঙীমাৰী, ফুলৰ চৰ, হাতশিঙা আদি ঠাইত এই আন্দোলনে মূৰ দাঙি উঠে। দক্ষিণ পাৰৰ সেই সময়ৰ বৰ হাট শিঙীমাৰী আৰু বাহাবাৰীত বৃটিছ কৰ্মচাৰী সকলে এই আন্দোলনত বাধা দিয়ে। ফলত জনসাধাৰণে হাট দুখন বৰ্জন কৰি গোৱালপাৰা জিলাৰ ভিতৰত আন হাট দুখন বহুৱায়। বৃটিছ সকলে যিমান চেষ্টা কৰিলেও শিঙীমাৰীৰ হাট আৰু বহিবলৈ নাপালে। পিছত ১৯২০ চনত অসহযোগ আন্দোলনৰ সময়ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ কোনো মানুহ আন্দোলন কৰে।

১৯৩০ চনৰ ১২ মাৰ্চত মহাত্মা গান্ধীৰ লোণ আইন অমান্য আন্দোলন আৰম্ভ হয়। এই উপলক্ষে ভিন ভিন ঠাইত বিদেশী বস্তু বৰ্জন, মদৰ দোকানত ধৰ্ণা, কৰ বন্ধ আৰু আইন অমান্য কৰা হয়। এই আন্দোলন ১৯৩৩ চন পৰ্যন্ত চলে। ধুবুৰী মহকুমাত সেই সময়ত বিভিন্ন ঠাইত প্ৰায় বাইছজন মানুহ গ্ৰেপ্তাৰ হয় আৰু কাৰাবাস খাটে। গোৱালপাৰা মহকুমাৰ কোনো ঠাইৰ চল্লিশজন মানুহ কৰ্মীয়ে

অৱদানও যোগ কৰিছিল। ১৯৩৩ চন ধৰিয়া গোৱালপাৰা জিলাত মুছলীম আন্দোলনৰ সূত্ৰপাত হয়। পৰায় সমসাময়িকভাৱে ট্ৰেইডেল লীগৰো সৃষ্টি হয়। ১৯৩৬ সনত হেমন্ত চক্ৰৱৰ্তীৰ নেতৃত্বত বিলাসীপাৰাৰ মৎস্যজীৱীসকলে ধীৱৰ সন্মিলন গঠন দেওয়া দিয়া জমিদাৰৰ বিৰুদ্ধে আন্দোলন চলায়। একমাহ ধৰিয়া সত্যাগ্ৰহ চলে। জমিদাৰৰ বৰকন্দাজে নিৰস্ত্ৰ সত্যাগ্ৰহীসকলৰ উপৰ লাঠি চালনা কৰে। কয়েকজন কৰ্মী আহত হয়।

১৯৩৫ সনত গোৱালপাৰা জিলাত কমিউনিষ্ট আন্দোলনৰ সূচনা হয়। কংগ্ৰেছৰ নয়া গঠন তন্ত্ৰ মতে ১৯৩৭ সনত ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰা কংগ্ৰেছ আকৌ গঠিত হয়। ধুবুৰী মহকুমাত এই ক্ষেত্ৰত আগভাগ নিছিল ফকীৰ দাস নামৰ একজন ব্যক্তিয়ে। গোৱালপাৰা মহকুমাতো জাতীয় আন্দোলন গঢ় লেয়। ১৯৩৫ সন ধৰিয়া গৌৰীপুৰ, চাপৰ, বিলাসীপাৰা, হলাকুৰা, গোলকগঞ্জ, বটিয়ামাৰী, মহামায়া, আগমনি, সুকচাৰ, বিজনী, মানিকাচৰ, কাকৈমাৰা, মটৰাকাৰ, পাগলাহাট, বাপুসাধী, লাবিৰৰী, বিদ্যাড়বিৰী, আগিয়াম, জামাদৰাট ইত্যাদি জাগাত স্থানীয় কৰ্মীসকলে আন্দোলন উজ্জ্বল কৰি তোলে। ১৯৩৭ সনত নেহৰুজী ধুবুৰী আহিছে, ধুবুৰী বাহিৰা ৰেল দিয়া গুৱাহাটী যুৱি গৌহাটিত যেতে জাগাৰ ৰেল ষ্টেচনত কৰ্মীসকলক উৎসাহ দিছিল। কৰ্মীসকলে কৃষক শ্ৰমিক আৰু মধ্যবিত্তসকলৰ মাজত সংগঠন গঢ়ি তুলিছিল। ১৯৩৮ সনত জৱাহৰলাল নেহৰু ধুবুৰী আহিছে। ১৯৩৮ সনৰ ডিচেম্বৰ মাস থাকিয়া একমাহ মাস ধৰিয়া ধুবুৰী থেত কেন্দ্ৰীভূত ধৰ্মঘট হয়। এই ধৰ্মঘটৰ নেতৃত্ব দিছিল বিপিন চন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্তী। ১৯৪০ সনত কংগ্ৰেছৰ ৰামগড় অধিৱেশনত ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰাৰ কংগ্ৰেছৰ প্ৰতিনিধি সকলে যোগদান কৰিছিল। ভাৰতৰ অন্যান্য জাগাৰ মতো গোৱালপাৰা জিলাতো বিদ্ৰোহৰ আগুন জ্বলে। ধুবুৰীৰ গড়কাপ্তানী অফিচ, যাত্ৰীকুলেৰ অন্তৰ্গত অফিচ জ্বলোৱা দেওয়া হয়। কপিলী বিমান কেন্দ্ৰ আক্ৰমণৰ চেষ্টা কৰা হয়। বিভিন্ন জাগাত কৰ্মী সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল।

গোৱালপাৰা মহকুমাতো বাহিনৰ আন্দোলনৰ ব্যাপক প্ৰভাৱ ধৰা পৰে। কয়েকটা জাগাতো পাইকৰী জৰিমনা কৰা হয়। এই জৰিমনা দেওয়াৰ অস্বীকাৰ কৰাত গোৱালপাৰা মহকুমাৰ নিধুৰাম ৰাজবংশীৰ ঘৰুৱা সকলো আনিবাৰ চেষ্টা কৰা হয়। নিধুৰাম ৰাজবংশীয়ে দেওয়াৰ অস্বীকাৰ কৰাত তাক গুলী কৰি মাৰি পেলোৱা হয়। নিধুৰাম ৰাজবংশী আছিলো গোৱালপাৰা জিলাৰ ৪২ ৰ আন্দোলনৰ প্ৰথম শ্বহীদ। ১৯৪৩ সনত যোগাযোগ বন্ধ কৰাৰ বাবে সাত হাজাৰ মানহি জোটো হয়া বিলাসীপাৰাৰ ৰাস্তা কাটি দেওয়া হৈছিল। এই কামত নেতৃত্ব দেওয়াইছিল হৰিচৰণ দাস আৰু পুতা দাস (মেখো)ক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিয়া অনেক নিৰ্যাতন দেওয়া হয়। ১৯৪৪ সনত মুছলিম লীগ আন্দোলন জোৰদাৰ হয়া উঠে। মৌলানা আব্দুল হামিদ ভাসানী আছিলো মুছলিম লীগৰ নেতৃত্বত। ধৰ্মৰ নাম নিয়া দুইধৰণৰ জাতিতত্ত্ব প্ৰচাৰ কৰা হয়। ১৯৪৭ সনত বেঙ্গলিক সাহায্যে বংগদেশ আৰু পঞ্জাবত পাকিস্তান আৰু ভাৰতৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ৰেডক্লিফক দায়িত্ব দেওয়া হৈছিল। সেই সময় ধুবুৰী, শালমাৰা, মানিকাচৰ, বিলাসীপাৰা আৰু গোলকগঞ্জ আদি থানা কয়খান পাকিস্তানৰ অন্তৰ্ভুক্ত হওয়া লাগে বুলি মুছলিম লীগে দাবী উত্থাপন কৰিয়া আন্দোলন চলাইছিল। এই আন্দোলনৰ ফল স্বৰূপে ১৪ আগষ্টত বগীবাৰীত মুছলিম লীগৰ উসকানিত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ হয় আৰু কয়েকজন লোক প্ৰাণ হাৰায়।

স্বাধীনতা আন্দোলনত অংশ নিয়া মুক্তি যোদ্ধা হিচাপে তাম্ৰ পত্ৰ পাওয়া গোৱালপাৰা (অবিভক্ত) জিলাৰ মুক্তি যোদ্ধাসকল :-

ভাৰত মাতৃৰ মুক্তি সংগ্ৰামত যোগদান কৰিয়া গোৱালপাৰা জিলাৰ বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ বেলা লোক কাৰাবাস খাটিছিল। ১৯২০ সনত ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰা মহকুমা মিলিয়া পৰায় অৰ্দ্ধশতাধিক লোক কাৰাবৰণ কৰিছিল। অসংখ্য লোকেৰ আত্মহত্যা, নিৰ্যাতন ভোগ, কাৰাবৰণ আৰু নিজেৰ সুখ বলিদান দেওয়াৰ ফলত দেশে আমৰা স্বাধীনতা লাভ কৰিছো। ইতিমধ্যে বেশীখান লোকে এই ধৰাধাম ছাৰি চলি গৈছে। স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পঁচিশ বছৰ পাছত ভাৰত চৰকাৰ হওয়াৰ ফলত শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধী হিচাবে ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে মুক্তি যোদ্ধাসকলক তাম্ৰপত্ৰ দিয়া স্বীকৃতি দিছিল। প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ হয়া অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ মহাশয় ১৫/৮/১৯৭৩ ইং অৰ্পিত তাম্ৰ পত্ৰ প্ৰদান কৰিছিল। সেই তাম্ৰপত্ৰ লাভ কৰা অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ মুক্তি যোদ্ধাসকল আছিলো এমন ধৰণৰ-

তাম্ৰপত্ৰ পাওয়া ধুবুৰী মহকুমাৰ মুক্তি যোদ্ধাসকল :-

১) যতীন্দ্ৰ নাৰায়ণ দাস - গৌৰীপুৰ

২) নিবাৰণ ঘোষ- ধুবুৰী

৩) পুলকেশ দে সৰকাৰ ধুবুৰী

৪) বিশ্বনাথ ভট্টাচাৰ্য- মধু শৌলমাৰী

৫) বঙ্কিম চন্দ্ৰ গুহ- চাপৰ

৬) উপেন্দ্ৰ বিজয় দাস - বিলাসীপাৰা

৭) বিভূতি ভূষণ সৰকাৰ- ধুবুৰী

৮) শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ- বিলাসীপাৰা

৯) পুলিন বিহাৰী দাস-চাপৰ

১০) অনিমেষ সৰকাৰ - চাপৰ

১১) প্ৰিয়কান্ত মিত্ৰ - ধুবুৰী

১২) বিপিন চক্ৰৱৰ্তী- ধুবুৰী

অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ গোৱালপাৰা মহকুমাৰ মুক্তি যোদ্ধাসকল :-

১৩) শিৱেন্দ্ৰ নাৰায়ণ নাথ- বলদমাৰী গোৱালপাৰা

১৪) যোগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ ৰাভা - ৰঙেৰাপুৰ, আমিয়া

১৫) কেশৱ চন্দ্ৰ বৰুৱা-মিৰাৰী

১৬) ক্ষিৰোদ মোহন ৰায়-টুকুৰা

১৭) জ্ঞিতেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দাস- বঙাইগাওঁ

১৮) জানকী ৰাম বৰ্মন- বাগৰিবাৰী, খাৰুজা

১৯) লোকনাথ ৰাম বড়ো- শিলগাওঁ, ডামাল

২০) কেবল ৰাম বৰ্মন-হাউলীগাঁও, কাজলা

২১) চৰ্তীচৰণ ডেকা- বাগানপাৰা

২২) কামেশ্বৰ অধিকাৰী- সৃজন গ্ৰাম

২৩) মণিশংকৰ বসুমতাৰী- দুধনৈ

২৪) অখিল চন্দ্ৰ দাস- পাচনিয়া

২৫) ললিতমোহন দাস-সৃজনগ্ৰাম

২৬) দুখনাথ নাথ- গোৱালপাৰা

২৭) বসন্ত কুমাৰ দাস - নওসিংমাৰী

অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ কোকৰাঝাৰ মহকুমাৰ মুক্তি যোদ্ধাসকল :-

২৮) কৃষ্ণানন্দ ব্ৰহ্মচাৰী- খলিলপুৰ

২৯) নিমাই চৰণ দত্ত বৰুৱা - কদমতলা

৩০) দ্বাৰিকা নাথ চিৰিমাৰ- সোলমাৰীগাঁও

৩১) যোগেন্দ্ৰ কুমাৰ বসুমতাৰী- গোসাইগাঁও

৩২) প্ৰাণদীপন কৃষ্ণ ৰায়- কোকৰাঝাৰ

৩৩) নগেন্দ্ৰ সিংহ- মুলাগাওঁ

৩৪) নবেশ্বৰ মৌ- বিজনী

স্বাধীনতা আন্দোলনত উপৰোক্ত ব্যক্তি সকলে বেছিভাগে কাৰাবাস খাটিছিল। গোৱালপাৰা জিলাখনক ধুবুৰী, গোৱালপাৰা আৰু কোকৰাঝাৰ মহকুমা হিচাপে ভাগ কৰিহে আগবঢ়োৱা হৈছিল।

স্বাধীনতা সংগ্ৰামত গোৱালপাৰা জিলাৰ কোচ ৰাজবংশীসকল :-

ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত অংশ লৈ আত্ম বলিদান তথা কাৰাবাস খাটিব উপৰন্তু বিভিন্ন ভাবে

অংশগ্রহণ করাইয়া হিসাবে রাজবংশী লোকের নাম পাওয়া যায়। তবে একটা খতিয়ান তুলি ধরা হইল.

১) মহারাজা মহেন্দ্র নারায়ণ (১৭৮৮-১৮৩৫) বৃটিশের বিরুদ্ধে যুদ্ধ করিছিল। মোগলের দিনত কাঙ্রিহারীর জমিদার করা হৈছিল। বৃটিশে ইমাক চৌধুরী উপাধি দেয়।

২) বলরাম চৌধুরী - ১৭৮৯ সনত গোয়ালপাড়ার নিয়ম ভাঙি দিয়া যাগরা শুরুচরণ বরকন্দাজের ঘাবায় ফেরকী সাধবক হত্যা করে।

৩) শরৎ চন্দ্র সিংহ- তাম্রপত্র পাওয়াইয়া, ১৯২০-২১-২২ সনত কারাবরণ করে।

৪) ক্ষীরোদ মোহন রায়- তাম্রপত্র প্রাপক, টুকুরা

৫) জানকী রাম বর্মন-বালুরোম, হাকমা তাম্রপত্র পাওয়াইয়া

৬) বেকারাম বর্মন-মুন্সিপাড়া, বাগদা, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া

৭) কামেশ্বর অধিকারী, সুলতানগঞ্জ, তাম্রপত্র প্রাপক

৮) কৃষ্ণানন্দ ব্রহ্মচারী- মানিকপুর, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া, ১৯২০-১৯২১ সনত কারাবাস খাটে

৯) নিমাই চাঁদ দত্ত বকরা বলরোগ, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া

১০) জনার্দন কৃষ্ণ রায়, কোকরাঝাড়, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া

১১) নগেন্দ্র সিংহ- মুনসপাড়ী, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া।

১২) জয়েশ্বর মেধি- বিজনী, তাম্রপত্র পাওয়াইয়া।

১৩) মায়া রুপা বর্মন -

১৪) নগেন্দ্র নাথ রায়। (এই তিনিজন সাথী গোয়ালপাড়াত প্রাচিন ছিল। জাতীয় আন্দোলন জনাগ কোনার নেতৃত্বা আছিলো।)

১৫) অমর চন্দ্র মেধি -

১৬) সোনারাম রায়, বালাজান, ১৯৩০ সনের নুন আইন ভাঙি ছ মাস কারাবরণ করে।

১৭) অজিত রায়, গৌরিপুর- নুন আইন ভঙ্গত ৩ মাস কারাবাস খাটে

১৮) কুমারেশ অধিকারী, গৌরীপুর-নুন আইন ভঙ্গত আর অসহযোগ আন্দোলনত ৫ মাস কারাবাস খাটে।

১৯) যোগেন্দ্র রায় প্রধানী, গোলকগঞ্জ, নুন আইন ভঙ্গত ৩ মাস কারাবাস খাটে।

২০) রমাকান্ত রায়, মতিয়াবাগ, ৬ মাস কারাবাস খাটে।

২১) ভোজরাম রায়, মতিয়াবাগ, ৩ মাস কারাবাস খাটে।

২২) চিত্তরঞ্জন রায় প্রধানী, মরাকুরা, ১৯ মাস হাজোত বাস, ১৫টা বেত্রাঘাত সহ্য করে।

২৩) লক্ষণ রায়, মরাকুরা- ৫ মাস কারাবাস

২৪) বিভীষণ বর্মন, গৌরীপুর, ৫ মাস কারাবাস, ১৯৩০-৩১ সনত স্বেচ্ছাসেবক বাহিনী গঠন করে।

২৫) প্রফুল্ল সিংহ, চাপর-বৈদেশী বস্তু বর্জন করার ঠেকানো ধর্ণা দিতে ধরা পড়ি ১৭ দিন হাজোত বাস করে, সন- ১৯৩১

২৬) ফালকাটু রায়, কাতহালা- ১৯৩১সনত চাবিশ দিন কারাবাস খাটে। ধুবুরীর সদর কাছারীত সরকারের জাতীয় পতাকা তুলির যায়া গ্রেপ্তার হয়। অন্য মতে বৃটিশের পুলিশের গুলিত শহিদ হয়।

২৭) শরৎচন্দ্র রায়- পাগলা হাট, ১ মাস কারাবাস,১৯৩১ সন

২৮) দেবেশ্বর রায়- আমপাড়াবাড়ী, ২২ দিন কারবাস, ১৯৩২

২৯) মনীন্দ্র নারায়ণ সরকার- বিন্নাজর্বী, ১৫ দিন কারাবাস, ১৯৩০ সন

৩০) গোবিন্দ চন্দ্র রায়- বিন্যাকোদা, গোলকগঞ্জ,৫ মাস কারাবাস, ১৯৩১

৩১) রমেশ চন্দ্র সরকার- গৌরীপুর, ২১ দিন জেল হাজোত, ১৯৩১ সন

৩২) নন্দ কিশোর রায়- বিলাসীপাড়া, ১৯৩০ সনত মিত্রগাড়ের ১২ মাস কারাবাস খাটে।

৩৩) রূপেশ্বর কুমার রায়- বিলাসীপাড়া, মুক্তিযোদ্ধা হিসাবে তালিকাভুক্ত

৩৪) ভুবনেশ্বর বর্মন- বিলাসীপাড়া, মুক্তিযোদ্ধা হিসাবে তালিকাভুক্ত

৩৫) রাজকান্ত রায় প্রধানী- তেনাকোনা,কাকুরীঝাড়ি, মুক্তিযোদ্ধা হিসাবে তালিকাভুক্ত

৩৬) হরিশ প্রধানী, কাকুরীঝাড়ি, মহকুমির পার মুক্তিযোদ্ধা হিসাবে তালিকাভুক্ত

৩৭) চন্দ্রমোহন প্রধানী, কাকুরীঝাড়ি, মুক্তিযোদ্ধা হিসাবে তালিকাভুক্ত

রাজবংশী ভাষাত স্বাধীনতার কবিতা :- স্বাধীনতা সংগ্রামত কেবল রাজবংশী গুলায়ে অংশগ্রহণ করার উপরন্তু সেই সময় ভারতের অন্যান্য ভাষাত স্বাধীনতা সংগ্রামের কবিতা লেখার মতো কবিরা রাজবংশী গুলানো রাজবংশী ভাষাত কবিতা লেখিছিল। তারে কিছু কথা তুলি ধরার চেষ্টা করা হৈল। উল্লেখ্য এই যে ইংরাজ শাসনের পত্তন হেতুক বর্তমানের জলপাই গুড়ি আর গোয়ালপাড়া জিলা সম্পূর্ণ রংপুর জিলার অধীনত আছিলো। ১৮৭৬ সনত মিডলা আর বিশেষতিক হান্টার সাহায্যে লেখিছিল যে অতীতত রাজবংশীগুলান একটা পরাক্রমী জাতি আছিলো। এই পরাক্রম আর স্বাধীনতা প্রিয়তার বাদে রাজবংশী গুলান উত্তরবঙ্গত ইংরাজের আগ্রাসী নীতিক বাধা দিছিল। তার ফলস্বরূপে হৈছিল- সন্ন্যাসী বিদ্রোহ, কৃষক বিদ্রোহ, নীল বিদ্রোহ আর সিপাহী বিদ্রোহও উত্তরবঙ্গত কিছু পরিমাণে ব্যাপ্তি লাভ করিছিল। ইয়ার ব্যাপ্তি ১৭৬০ সন থাকিয়া ১৮০০ খৃষ্টাব্দ পর্যন্ত চলিছিল। উয়ার চেষ্টা শেষ পর্যন্ত কেমন হয়া যায় কেনা কাজত। ইয়ার বর্ণনা সেই সময়কার রাজবংশী ভাষার কবি রতিরাম দাসে লেখিছিল-

পলাই দিল খাজি দিল দিল ভাগি যাই।
আপনার অধিকে আর না থাকিল কাই।।
মাতেতে বান্ধুয়া দিল হাতের জোয়াল।
জোয়াল ধরিয়া সব চলিল অপমান।।
চারি দিগ হইতে আইল রাজপুরের প্রজা।
ডাণ্ডাগুলা আনিল কেবল দেখিবার মজা।।
ঝিড়িঝিরি দুয়ার দিয়া পালাইল দেবী সিং।

সংগে সাথে পালেয়া গেল সেইবার সিং

দেবী সিং পালাইল নিয়া সাও টাকা।

কেহ বলে মুর্শিদাবাদ কেহ বলে ঢাকা" ।।

ইংরাজের খাজনা তোলনিয়া দেবী সিংহের অত্যাচারের বিরুদ্ধে নিম্নশ্রেণীর লোক গুলার বিদ্রোহের সময় তথাকথিত "কৃষক জাগা আইল কেবল দেখিবার মজা" কথাটা বিশেষ করি মনে রাখার দরকার। যেটা ইংরাজের শাসন কালের আদি হেতেও সত্য আছিলো। পরবর্তী সময়তে সত্য বুলিয়া প্রতিপন্ন হৈছে।

১৮৬৯ সাল জলপাইগুড়ি জিলার সৃষ্টি হৈলেও রাজনৈতিক দিশত মেলা আগেয়া আছিলো। সেই সময় একটা বিশেষ ঘটনা দিয়া রাজবংশী সমাজত ইংরাজ শাসনের বিরুদ্ধে রুষ্ট আর বিদ্বেষ জাগি উঠিছিল। যতগুলা আছিলো লোক গণনা দিয়া গণনার নির্দিষ্ট ফর্মত সধবা আর বিধবাগুলার জন্যে আলাদা ঘর দেওয়া আছিলো। কেমন কর্ম দেখিয়া অপব্যাখ্যা করি কওয়া হৈছিল যে বিধবাগুলাক দিয়া যাবা সৈন্যগুলাক দেওয়া হৈবে। ইহার ফলত স্বাভাবিকভাবে সধবা আর বিধবা রাজবংশী লোক গুলার চিন্তা আতংক আর ইংরাজ বিদ্বেষ সৃষ্টি হৈছিল। বিধবাগুলাক সাবধান করিয়া একটা কবিতা লেখা হৈছিল -

দক্ষিণ থাকে আসিল লোমন আড়ি ধরিবার।

ঘর আড়ি থুক্কি অর ধনিত সধবার।।

ধনিত সধেয়া আড়ি করে গালাগুলা।

যেকের ধরের তেমেকল তাও ভাড়াকে তালা।।

তেমেকল আমড়ে আড়ি সাথে আসিল জ্বর।

কোকেয়া লুকিয়া সন্দাইল সক্কে আড়ির ঘর।।

সক্কে আড়ির ঘর সন্দেয়া পাখোয়া সাড় দিল।

আমার আঁতি আমাক পক্ক ঢোকায় দিন দিন।।

ইহার দ্বারায় বিকট কোনো আন্দোলনের সৃষ্টি নাইহলেও রাজবংশী জনসমাজত ইহার ফলত যে ইংরাজ বিদ্বেষ সৃষ্টি হয়। ফলত রক্তক্ষয় আন্দোলনত ইহারা নিজের পারিবারিক সম্মান রক্ষার বাদে স্বতঃস্ফূর্ত ভাবে যোগ দিছিল। সেই সময় রাজবংশী কবি লেখিছিল-

ভাত দিম পানী দিম খাজনা দিম না

জান দিম প্রাণ দিম টাকাসো দিম না।

ইংরাজের খাজনা দিম না

বিলাইতি কাপড় পরমুনা

মাটি বন্ধ ভুলকুনি

বলো মাতরম আমার বুলি।

সেই সময় জলপাইগুড়ীর পুরুষ আরু মহিলার

"গান্ধী মহারাজ" ক সমবেত হয়া গাইছিল

মহাত্মা গান্ধীজী

হামরা খদ্দর ধৈরাছি

বিলাইতি সুতা আর থামো না

দেশী ধৈরাছি।

ইং ১৯২৫ সনের ৯ জুন মহাত্মা গান্ধী জলপাইগুড়িত আসিছিল। সেই সময়ত পুলিশ আর নৌ বিভাগের সময় পাঠানীগুলার সাথে রাজবংশী ছোবা গুলাও গাইছিল।

কালয় কালয় বাড়াতে যা

দুর্শীকে শীত পরায় যা

এ চিমিশিটি হায় কৌশাতি

কৌশলে মিলায় যা।।

দেশ স্বাধীন হওয়ার পরে রাজবংশী কবি লেখিছিল-

বাবু দেখি নমস্কার

তোমরা হলেন দেশের নেতা গান্ধী অবতার।

গান্ধী আজি ঘরত বসি কিবা করোন কাম,

ঐ ঠৈলাতে হয়া গেল যেব যেন্দু পাকিস্তান।

হামরা মাইয়া ছাওয়া নিয়া যাবি,

ভাবি দিলা কি ব্যাপার ?

তোমার মহিমা অপার,

তোমাক চিনায় বড় ভার।

তার বাদে তোমাক হামরা দেছি নমস্কার।।

– জলপাইগুড়ী

১৯৩০-৩১ সনের আইন অমান্য আন্দোলনত যোগ দিয়া রংপুরের নীলফামারীর ভুবন চন্দ্র রায় কারাবরণ করে। রংপুর জিলার (বর্তমান বাংলাদেশ) রাজবংশী সমাজের দুইটা শ্রেণী মধ্যবিত্ত জোতদার আর সাধারণ কৃষক। প্রথম শ্রেণীটা সংখ্যাত আছিলো কম আর বেশী ভাগে আছিলো সাধারণ নিম্ন বিত্ত। উমার বিষয়ে সেই সময় রাজবংশী কবি লেখিছিল.

দিবা রাত্রি তোর উপাসে থাকিয়া পাটাই

নিদারুণ জোয়।

বাম হাতে আমরা লাঙল চলাই, ডানা হাতে

মুছি ঘেম ।।

১৯৪৩ সনত রংপুর জিলার নীলফামারী মহকুমাত জাদুরহাট থানাত কৃষক জোতদার সংঘর্ষ হয়। জোতদারের অত্যাচার সহ্য করিবা নাপায়া সেই সময় মেলা কৃষক ভোটান ঘুরি চলি গেছিল। রাজবংশী অনে কবি লেখাছিল-

বনুয়ার হাত ধরি অবেশ ভোটান যায়।

কাকাই মায়ার দিয়া ফিরেফিরে চায় ।।

বনুয়ার অর্থ হইল বউনা পত্নী, অবেশ অর্থাৎ রমেশ, কাকাই কথার অর্থ করাই না যাবার, ভোটান যাওয়া চরম দুর্দশায় অবহেলিত দরবাসী হাবিয়া দেশান্তরী হওয়া পালেয়া যাওয়া। রাজবংশী নেতা উপেন বর্মন মহাশয় লেখিছিল- এই ভোটান যাদন বর্তমান জলপাইগুড়ী জিলার পশ্চিম দুয়ার বা Western Duars। পশ্চিমে তিস্তা নদীর থাকিয়া পুবে সোনকোষ নদী পর্যন্ত, পুব-পশ্চিমে ৮০ মাইল আর দক্ষিণে ৩৮ মাইল। এই ২৪০০ বর্গ মাইলের দশাঞ্চল বাদ দিলে ১২০০বর্গ মাইল। ১৮৬৪-৬৫ সনত ভুটান যুদ্ধর পরে এই অঞ্চল বৃটিশের অধীন হয়।

রংপুর জিলার ডিমলা অঞ্চল আছিলো রাজবংশী অধ্যুষিত অঞ্চল তথা কৃষক আন্দোলনের ঘাটি। পরবর্তীর হবিকান্ত সরকার আছিলো এই অঞ্চলের সংগ্রামী নেতা। ডিমলা থানার বাজগারা গেরামত কোতামল নামে একজন মারোয়ারী ব্যাপারী করিব আসি অনেক অনেক জোতদার হয়া উঠে আর রাজবংশী কৃষকের উপর অত্যাচার করে। এই কোতামলের অত্যাচার দমন করিছিল একজন সতুরের উপুর বয়সের রাজবংশী মহিলা। উমার নাম জানা যায় না। কিন্তুক 'বাপুরি বর্মনের মাও' হিসাবে আছিলো পরিচিত। এই অত্যাচারের বিষয়ে সেই সময়কার রাজবংশী কবি লেখিছে-

বিকাল থাকি অন্ধুরে কাইয়া বিদেশ

হাতে নিয়া ঘটি,

আস্তে আস্তে নিপুর করিয়া

আমার দেশের মাটি।

কোন দেশের নাতিয়া আইল রে।

মোরে দেশে আপুরে করিয়া

মোরে মাটি নিল।

পেটের ভোখতে ভাত চাইতে

মাথাতে ডাঙাল।

কোন দেশের নাড়িয়া আইলা রে।

কান্দিয়া কান্দে, কাদম্বী কান্দে.

জাগো জাইঙ্গার মাও

মনিষেলেৰ মাথাত চড়াইয়া

কি করিশ উপায়,

কান্দিয়া বাসেছে।।

সংগ্রহ- নির্মল চন্দ্র চৌধুরী স্বাধীনতা সংগ্রামে রাজবংশী সম্প্রদায়

সম্পাদনা- ননী গোপাল রায় ও অজিত কুমার বর্মা, ২০২০

তথ্য সূত্র:

১) আসামীয়া খবর, ৩ মে, ২০২২, পৃঃ ১৬

২) Letter No 4443 of 18-6-1968 from the Govt of Bengal

৩) D. P. Barooah, ed, Goalpara District Gazetteer, Gau 1979, P.66-67

৪) শান্ত বর্মন : গোয়ালপাড়ার জন ইতিহাস, ২০০৯, পৃঃ ২৩৪

৫) প্রাগুক্ত গ্রন্থ : পৃষ্ঠা- ২৩৪

৬) প্রাগুক্ত গ্রন্থ : পৃষ্ঠা-২৩৬

৭) সংগ্রহ মদন প্রসাদ দেওয়ানা, উদ্ধৃত স্বাধীনতা সংগ্রামত শিবানন্দ শর্মা, তাং- ১৪.৫.৭৩

৮) স্বাধীনতা-উপলে নাম বর্মন, ... ১৪ ই ফাল্গুন, ১৩১০, পৃঃ

মামণি বাইদেউৰ সান্নিধ্যত এটি সুমধুৰ আবেলি

হেমলতা ডাকুৱা

২০১০ চনৰ জুন মাহৰ ৪ তাৰিখৰ এটি আবেলি। মই মোৰ সহকৰ্মী ড° দ্বিজেন্দ্ৰনাথ ভকত আৰু তৰুণী অৰ্জু বিশ্বাস তিনিও লগ লৈ শ্ৰদ্ধাৰ মামণি বাইদেউৰ গুৱাহাটী শৰণীয়াৰ বাসভৱন অভিমুখে যাত্ৰা কৰিলোঁ। উদ্দেশ্য হল ধুবুৰী জিলাৰ পশ্চিম সীমান্তৰ ‘ভিলাহাত মহাবিদ্যালয়’ত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰলৈ সমল ব্যক্তিৰূপে বাইদেউক আমন্ত্ৰণ জনোৱা। মামণি ৰয়ছম গোস্বামী সকলোৰে পৰিচিত এটি নাম। এক বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী, প্ৰগতিশীল প্ৰজ্ঞা আৰু সাধনাৰ প্ৰতিভূ স্বনামধন্যা মহিলা গৰাকীৰ বিষয়ে কিতাপত পঢ়িছোঁ, লিখনি পঢ়িছোঁ, ফটো দেখিছোঁ কিন্তু নিজ চকুৰে দেখাৰ আৰু সান্নিধ্য লাভৰ সৌভাগ্য হোৱা নাছিল। সেইবাবে মনত অপাৰ আনন্দ। উতলা ব্যাকুল মন। আগবঢ়াত আমি আগতীয়াকৈ বাইদেউক যোগাযোগো কৰিব পৰা নাছিলো। সেইবাবে মনত সেই চিন্তাটোও আছিল যে বা বাইদেউক লগ পাওঁ নে নাপাওঁ। সকলো চিন্তাৰ অৱসান ঘটাই বাইদেউৰ ঘৰৰ পদূলিত উপস্থিত হলো। সুশৃংখলিত এটি ঘৰ। ঘৰত বাইদেউৰ সেই বিখ্যাত ‘ৰামায়ণী লাইব্ৰেৰী’ যি লাইব্ৰেৰীক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই পৰৱৰ্তী কালত স্থাপন হয় “South East Asia Ramayana Research Institute”। বাইদেউ ওপৰ মহলাত থাকে। চাৰিওফালে চাই চাই লাহে লাহে আমি তিনিওজনে চিৰিয়েদি বগাই ওপৰলৈ উঠি গলো। উঠি গৈ থাকোঁতে দেখিলো চিৰিৰ লগত সংলগ্ন বেৰখনত অলপো খালি ঠাই নাই। বাইদেউৰ বিভিন্ন বৰণীয়া মুহূৰ্তৰ ফটোৰে বেৰখন জিলিকি আছে। ফটোবোৰ চাই চাই ওপৰলৈ উঠি গৈ দুৱাৰখন পাৰ হ'লো, বেল টিপিলো। পৰিচাৰিকা গৰাকী ওলাই আহি দুৱাৰ খুলি আমাক ড্ৰয়িং ৰুমত বহিব দিলে। ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰিৱেশ দেখি আমি অবাক হৈ পৰিলো। আমাৰ প্ৰশ্ন হল এইটো বাসগৃহ নে সংগ্ৰহালয়? কোঠাৰ চাৰিওফালে কিতাপেৰে ঠাহ খাই থকা আলমাৰী। কোঠাৰ বেৰবোৰতো কতো অলপো শূন্য ঠাই নাই। বেৰবোৰত শোভা কৰিছে বাইদেউৰ সমাদৃত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ বহুতো অভিনন্দন পত্ৰবোৰ। মনত এনে লাগিছিল যেন বাইদেউৱে বিভিন্ন সম্মানিত সভাৰ পৰা দিয়া অভিনন্দন পত্ৰ পাইছে যোৱা কথা এখনো অসমৰ কবি লেখকে দিয়া নাই। কোঠাটোৰ মজিয়াৰ খালি ঠাইবোৰ শুৱনি কৰিছে শৰাই, বটা আদিৰে খুব বিভিন্ন ঠাইৰ বৈশিষ্ট্য সমৃদ্ধ ঐতিহ্যমণ্ডিত উপহাৰবোৰে। এখন টেবুলত সজাই থোৱা আছে ‘জ্ঞানপীঠ’ বঁটাৰ ফলকটো আৰু উপহাৰ। কোঠাটিত আসন খাটুৰে বহা একেবাৰে ফুলৰ পৰা তৈয়াৰী উপহাৰবোৰ দেখিছোঁ অনুমান কৰিব পাৰি বাইদেউৰ মাধুৰ্য্য কোমল অন্তৰৰ মন আৰু মানুহৰ অন্তৰক প্ৰাধান্য দিয়াৰ কথা। এইদৰে চাৰিওফালে চকু ফুৰাই থাকোঁতে বাইদেউৰ সেই স্বভাৱসুলভ হাঁহিৰে আমাৰ আগত আহি উপস্থিত হল। পিন্ধনত এযোৰ সাধাৰণ কপাহী চুৰিয়াৰ কামিজ, দুচকুত কাজল, কপালত ৰঙা ফোঁট আৰু সেই খোলা চুলি। বাইদেউক সন্মুখত দেখাৰ লগে লগে অজানিতে দেহত এক শিহৰণ অনুভৱ হ'ল। তাৰ পিছত আমি আটাইকেইজনে থিয় হৈ বাইদেউক প্ৰণাম জনালোঁ। বাইদেউৱে আমাক বহিবলৈ দি নিজেও বহিলে আৰু আমাৰ পৰিচয় সুধিলে। আমি প্ৰত্যেকেই আমাৰ নিজ নিজ পৰিচয় দাঙি ধৰিলোঁ।

তাৰ পিছত আমি বাইদেউক আমাৰ আলোচনা চক্ৰলৈ আনুষ্ঠানিকভাৱে আমন্ত্ৰণ জনালোঁ। বাইদেউৱে সাদৰেৰে সদাহাস্যময়ী আমাৰ নিমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰিলে। ধুবুৰীলৈ অহাৰ বাইদেউৰ খুব ইচ্ছা কাৰণ ধুবুৰীলৈ তেওঁ আগতে কেতিয়াও অহা নাই। বাইদেউৱে কলে -"মই অহাৰ চেষ্টা কৰিম।" কিন্তু তেওঁৰ শৰীৰৰ বিষয় সময়ত ভুগি থকা কাৰণে ধুবুৰীতলীয়া প্ৰথমতে

অনেক অসুবিধা হয়। তথাপি কাল গৰ দ্বিতীয় গাড়ী হলে যায় পাৰিব বুলি ভাবো। দুৰ্বলীত ব্যক্তি যোৱা মান- বাহন আবাৰটি ইফংপেন্থৰ তথা সাহিত্যিক প্ৰফুল্ল বৰ্মনৰ লগত বাইদেউৰ ভাল সম্পৰ্ক। কথাটো মই জানো। বাইদেউ যে যায় প্ৰফুল্ল বৰ্মনে বাইদেউক সংগ দিয়ে। মই কথা প্ৰসংগত ক'লো প্ৰফুল্ল বৰ্মন মোৰ ভনী হোৱাহে। মই তেওঁক পাইছিলু দিন আপোনাক আমাৰ তাইন লৈ যোৱাৰ কাৰণে। কথাটো শুনি বাইদেউৱে ছুটিৰ ভাল পালে আৰু আমাক আহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। কথা কৈ থকাৰ মাজতে বাইদেউৰ পৰিচাৰিকা গৰাকীয়ে আমাক চাহ বিস্কুট দি গ'ল। আমাৰ লগত চাহ খাই খাই বাইদেউয়ে আৰেৰী গল্প আৰম্ভ কৰিলে। আমাৰ পৰা এই অঞ্চলৰ কথাও কিছু সুধিলে। বাইদেউৰ সাহিত্য আৰু কৰ্ম জীৱনৰ বহু কিতাপ নিচা অভিজ্ঞতা অকপটে আমাৰ আগত কৈ গ'ল। কিছুমান কথা কিতাপত পঢ়িছিলো। কিন্তু বাইদেউৰ নিজ মুখেৰে শুনি আমি আপ্লুত হৈ পৰিলো। বাইদেউৱে কথা কৈ আছিলে আৰু মই মনে মনে ভাবি আছিলো ইমান এগৰাকী আন্তৰ্জাতিক খ্যাতি সম্পন্ন মহীয়সী নাৰী কেনেকৈ ইমান সহজ সৰল আৰু নিৰহংকাৰী হব পাৰে। সঁচাই বাইদেউৰ পৰা আমাৰ শিকিবলগীয়া বহুত আছে। এনে লাগিছিল আজি যেন "আধা লেখা দস্তাবেজ" ৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠা আক্ষৰিকভাৱে স্পৰ্শ কৰিব পাৰিছো। চাওঁতে চাওঁতে এঘণ্টাৰ বেছি সময় পাৰ হৈ গ'ল। আমাৰ ঘৰমুৱা হোৱাৰ সময় আহিল। বাইদেউক ইমান ওচৰতে পাই বাইদেউৰ লগত এখনি ফটো তুলিলে হয় জানো? ভেতিয়া আহিব পৰে মই ভেম আছিলো। বাইদেউৰ অনুমতি লৈ আমাৰ হাতত থকা সাধাৰণ মোবাইলেৰে ফটো উঠালো। বহু ফটো উঠা হয় কিছু লগে লগে বাহুৱাই নহয়। কিন্তু বাইদেউৰ লগত উঠা ফটোখন আজিও বহুতে যৈয়ে বিষম আজিওৰ দুইং কমত জিলিকি আছে। বাইদেউৰ পৰা লোৱা অটোগ্ৰাফটোও সযতনে ৰাখিছো।

বাইদেউক পুনৰবাৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰি আমি বিদায় ল'লো। বিদায় মাজত লৈ আহিলো বাইদেউৰ আতিথেয়তাকাৰি সংগ্ৰহালয় সদৃশ ঘৰখনৰ ছবি আৰু বাইদেউৰ ডাঙৰ বৰ্হা কৈতিয়াৰে লৈতে খইইমুখীয়া মুখখন। আমি সাক্ষাৎ কৰাৰ প্ৰায় কেইমাহমান পিছতে (২৯ নৱেম্বৰ ২০১১) আমাক শোক সাগৰত পেলাই থৈ মামণী বাইদেউ চিৰকালৰ বাবে গ'ল। বাকি গল মাথো নিচু ৰিকা স্মৃতি। বাইদেউৰ অসাধাৰণ ব্যক্তিত্ব আৰু সাহিত্য কীৰ্তিয়ে বাইদেউক অমৰ কৰি ৰাখত এই আশাৰে শ্ৰদ্ধাৰে মামণি বাইদেউলৈ এই কবিতাটো উৎসৰ্গ কৰিলোঁ –

মামণি বাইদেউ

তুমি মহীয়সী

তুমি গৰীয়সী

আৰু মানিনী তুমি

নিৰ্ভীক সাহসী তুমি

অনেক বিশেষণেৰে বিভূষিতা তুমি।

"আধা লেখা দস্তাবেজ"

দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা

"নীলকণ্ঠী ব্ৰজ" আদিৰে

অকলা বিশাল

অসমীয়া সাহিত্যক মহীয়ান

আনিলা অভিধাই অসমলৈ

"জ্ঞানপীঠ" ৰ শ্ৰেষ্ঠ সন্মান।

আজি তুমি গুচি গ'লা

"আধালেখা দস্তাবেজ" আধাতে এৰি থৈ।

আমিছিলনে সঁচাকৈয়ে তোমাৰ যোগ্যৰ সময় ?

কিম্বা তুমি আছিলা

অহৰ্নিশে উত্ৰাৱল হৈ

সুবিধা পালেই গুচি যাবলৈ

তোমাৰ প্ৰাণৰো প্ৰাণ

প্ৰিয়তম মানুহ ওচৰলৈ ।

লেখিকাঃ
হেমলতা কাকতি
প্ৰাক্তন অধ্যাপক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়, গোলকগঞ্জ

ড° প্ৰতিমা দিহিঙ্গী

ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীত

সংগীত বুলি ক'লে গীত, বাদ্য আৰু নৃত্য —এই তিনিৰ সমাহাৰকে বুজোৱা হয় যদিও অধিক অৰ্থত আৰু সাধাৰণ ব্যৱহাৰত সংগীত বুলিলে নৃত্য আৰু বাদ্য বাহিৰেকে যি গীত গোৱা হয় তাকো সংগীত বুলিয়ে চিহ্নিত কৰা যায়। অৰ্থাৎ সংগীত শব্দটোৰ সংগীত আভিধানিক যি অৰ্থ ইয়াৰ প্ৰচলিত প্ৰয়োগ তাতোকৈ অলপ পৃথক। শাস্ত্ৰীয় অৰ্থত সংগীত শব্দটোৰ অৰ্থ ব্যাপক কিন্তু প্ৰচলিত অৰ্থত সেয়া সংকুচিত। সংগীত বিষয়টো যিহেতু Performing Performance ৰ মাধ্যমেৰে ইয়াক ভৱৰূপ ৰূপায়িত কৰা হয়।

সংগীত বুলিলে শাস্ত্ৰীয় সংগীতকে বুজোৱা হয় যদিও ইয়াৰ সমান্তৰালকৈ মানৱ সমাজত লোকসংগীতৰ ধাৰাও প্ৰচলিত আছিল। লোকসংগীতক আমি সমাজৰ দাপোণ বুলি ক'ব পাৰোঁ। সমাজত ঘটা যি কোনো ঘটনাৰ প্ৰতিফলন আমি লোকসংগীতৰ মাজত দেখিবলৈ পাওঁ। ধুবুৰী জিলাৰ লোকসংগীতো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। লোকগীতত ইয়াৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিমণ্ডল জীৱন চৰ্চাৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত হৈ থাকে। দুখ শংকাবাদী নিৰক্ষৰ মানুহৰ অভিজ্ঞতা লব্ধ সংগীতে লোক সংগীত, অভিজ্ঞতাৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত প্ৰকাশ আৰু পুৰি থকা সুৰৰ আধিক্যত আৰু এই সংগীতৰ পৰিচালিকা শক্তি হ'ল শত্ৰু-গজনি, চলাই-চিকিকাতি, জীৱজন্তু, দৈ, প্ৰেম-বিৰহ, মানৱিক সম্পৰ্ক, বাগানত্ব, বাৰহ্ম কৰি সকলো পাৰিপাৰ্শ্বিক উপাদানো কবি নিজৰ মতে ব্যাখ্যা দিয়ে সহজ সৰল ভাৱে। এই পশ্চাদপট আৰু পৰিৱেশতেই লোকগীতৰ জন্ম হয়। ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীত বুলি ক'লে ইয়াৰ অতীত ইতিহাসত দৃষ্টিপাত কৰাটো অতীৱ আৱশ্যক। ধুবুৰী জিলাৰ জন্ম হয় ১৯৮৩ চনত। ইয়াৰ আগতেকে ধুবুৰী গোৱালপাৰা জিলাৰ সদৰ উপ বিভাগে পৰিচিত আছিল পিছলৈ গোৱালপাৰাৰ পৰা আন তিনিখন জিলা যেনে ধুবুৰী, বঙাইগাঁও আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাৰ গঠন কৰা হয়। লোকগীত সমূহৰ গঠন বা উৎস সম্বন্ধে আজিলৈকে কোনেও সঠিক তথ্য আগবঢ়াব পৰা নাই। দেশে দেশে প্ৰচলিত সংগীত শৈলী যি শৈলী যুগ যুগ আৰু কালে কালে প্ৰচলিত তথা স্মৃতি বা অৱশ্য শক্তিৰ আধাৰত পৰিৱেশন কৰা হয় তাকেই লোকগীত বোলা হয়। ইয়াৰ এটা বৈশিষ্ট্য হৈছে এয়ে যে লোকগীতৰ সুৰ নতুন কোনো সুনিৰ্দিষ্ট ৰূপ নাই। ধুবুৰী জিলাৰ অতীত ইতিহাস আছিল অতিকৈ গৌৰৱময়, সমৃদ্ধিশালী আৰু বিস্তীৰ্ণ। এই গীতসমূহ এসময়ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা, কিষণগঞ্জ, পূৰ্ণিয়া, ৰংপুৰ, মৈমনসিং আদি ঠাইৰ গীত আছিল বুলি ক'ব পাৰি। ইংৰাজ যুগৰ উত্তৰাধিকাৰী বিভাগে গোৱা সেই জিলাকেইখনৰ সেই খণ্ডিত হলেও তাত থকা সাংস্কৃতিক সমল সমূহ কিন্তু বিভাজিত হোৱা নাই। তুলনাত্মকে সাংস্কৃতিক বিভাজন কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়। বিভিন্ন ৰাজনৈতিক, সামাজিক আদি বিভাজনৰ কিন্তু পশ্চিম অসমৰ লোকগীত সমূহৰ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিব পৰা নাই। ঐতিহাসিক কাৰণত এই অঞ্চলসমূহৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক চিত্ৰটোত বহলাংশে অভিন্ন। কোচ ৰাজত্বৰ সময়ত দীৰ্ঘদিন এই অঞ্চলসমূহ কমতাপুৰৰ অন্তৰ্গত আছিল। কমতাপুৰৰ ৰাজভাষা আছিল ৰাজবংশী, ইয়াৰ সাহিত্য বা ইতিহাস চৰ্চাৰ ভাষাও আছিল একেটা। সেয়ে বৰ্তমান গৱেষক পণ্ডিতসকলে উক্ত অঞ্চলৰ লোকগীতসমূহকো ৰাজবংশী লোকগীত বুলি অভিহিত কৰিছে।

ধুবুৰী জিলাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিমণ্ডল বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে ইয়াত থকা নৈ সমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। নৈৰোবাৰ পৰিবেশ, পৰিৱহণ, প্ৰসাৰ আদিৰ ৰূপত একো একোটা অঞ্চলৰ উপৰবৰ্তী লোকৰ কৃষি, ব্যৱসায় আদি নিৰ্ভৰ কৰে। ধুবুৰী জিলাৰ

সমাজ অৰ্থনীতি, সংস্কৃতি আদিৰ ওপৰতো নৈৰ সমূহৰ প্ৰভাৱ অসীম। সেয়েহে ইয়াৰ লোকগীতত শুনিবলৈ পোৱা যায়:

নদী নাচাওৰে নৈ

নদীৰ তেন্দাৰে যোলা পানী

নদীৰ বনদোৰে নৈৰ

নদীত পাৰ্ই তোদেৰে নৈৰ

দুই পাৰী ভুলিয়াৰে দিও পানী।

ভুটানৰ পাহাৰৰ পৰাই বোৱাসোঁতা (আৰিহানৰ), জিলাৰ বনাঞ্চলৰ সীমা আছিল। তেওঁৰ অন্যান্য অঞ্চলৰ দৰে ইয়াতো গভীৰ চিৰশ্যামল অৰণ্য অংশবোৰতেই হাতীকুলৰ লীলাভূমি। বৰ্তমান ভাৰতৰ এই বৃহত্তম অৰণ্যৰ জীৱজন্তুৰ যদি নৈ মানুহে কামত লগায় আৰু হাতী ধৰাৰ দুঃসাহসিক এই কামৰ দায়িত্ব বহন কৰে মাহুত, ফান্দী আৰু তেওঁৰ সহকৰ্মী সকলৰ দলে। বিভিন্ন আৰ্থিক দুৰ্যোগত এইলোকৰ জীৱনৰ অনিশ্চিত মানি আহিব লাগে। ভয়ৰ সন্মুখত সহকৰ্মীৰ হাত ওপৰত ভৰসা কৰি, যাত্ৰা বৰ্ষা বনত গতিহীন অগ্ৰসৰ হয়, বহুতো তেওঁলোকৰ সমাধিত দুটোপাল চকুপানী পেলাই উঠিছে আৰু শংকাকুল অবস্থাৰ মাজেৰে। সেয়ে বনৰীয়া হাতী বশ কৰা গীতত ফুটি উঠে মিঠাৰ মৰ্মকথা:-

ও মোৰ হায় হস্তিৰ কন্যা ৰে

থানিকো সদা নাই মাহুতক লাগিবা

নৈ বহুল পশ্চিম অসমত সংযোগ ব্যৱহৃত নাৱৰ অপৰিহাৰ্যতাৰ গীতৰ বিষয়বস্তুও আহিছে অনুসংগকাৰে। অতীতত নৈ বহুল জাতি অঞ্চলত যোগাযোগ ব্যৱস্থা দুৰ্বিষহ নাও আৰু পৰবৰ্তী কালত ষ্টিমাৰ, লঞ্চ আদিয়েই আছিল একমাত্ৰ অৱলম্বন। নৈ, নলা, খাল, বিল আদি সাঁতুৰি হ'বলৈ আন কোনো বিকল্প ব্যৱস্থা নাছিল। সেয়ে এনে অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাটো আছিল নৈভিত্তিক জল। এনে বহু ঠাই আছিল যিবোৰত ৰাস্তাৰ সংযোগ বা ৰেলগাড়ীৰ সংযোগ স্থাপনৰ সুবিধা নাছিল। এনে অৱস্থাত নাৱেই প্ৰধান ব্যৱস্থা আছিল, সেয়ে নাওক লৈ গীত শুনিবলৈ পোৱা যায়।

নৈয়া মাকো নৈয়া মাকো ৰে

ও মাঝিৰে ভাইয়া ৰে

আবিয়া দৈয়া মাৰিয়া যাও ৰে

নদ-নদীত নাও চলাই যিসকলে জীৱন নিৰ্বাহ কৰে, তেওঁলোকক মাঝিৰ (মাঝী) বোলা হয়। ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীত স্থান বহুত্বা বিচাৰে পৌৰাণিক বস্তুগীতৰ অন্তৰ্গত। পৌৰাণিক যুগৰ পৰা নদীক সীমাৰেখা হিচাপে দুটাকৈ পথ দুহিব পাৰি যে ভৌগোলিক সীমা নিৰ্ধাৰণত নৈৰ ভূমিকা আছিল বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ। বস্তুগীতৰ ভৌগোলিক সীমাৰেখা আছিল পশ্চিমে কৰতোৱা, পূৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ, উত্তৰে হিমালয় আৰু দক্ষিণে গংগা। এই নৈবোৰেই নাইচলকলৰ বিভিন্ন শাখাবিধান বহু বছৰ ধৰি জনসাধাৰণৰ বাবে উপযোগী হৈছিল। ইংৰাজসকলৰ আগমনৰ আগতে ৰেলগাড়ী চলাচল হোৱা নাছিল। সেয়ে যাতায়াত আৰু ব্যৱসায় বাণিজ্যৰ বাবে নাৱৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল। ৰাজবংশী লোকগীতত নাৱৰ সন্দৰ্ভত লৈ অনেক গীত আছে যেনে:-

আৰ যাছু নিয়া মোৰ পৰাণ সাধু ও

সাধু বাণ্যা নাৱেৰ গুৰা

আৰে, এখাৰে দাগিয়ে যাউকনাদু

সাধু তোমাৰ দয়াৰ দুৰী।

ধুবুৰী জিলাৰ কৃষিভিত্তিক অৰ্থনীতিৰ মাজৰ ব্যাপক জনবিষয়ক, আনহাতে নৈৰ চৰ অঞ্চলত আৰু জনমানৱবিহীন বিস্তীৰ্ণ প্ৰান্তৰ পথ মাজৰ বাথানৰ প্ৰাচুৰ্যৰ পৰাই উদ্ভৱ হৈছে মাজৰ বাথান। গৰী সমাজৰ অন্তৰালত লোকসকলে প্ৰচুৰ সাহায্য দান কৰিছিল যিবোৰ বাথ হৈছিল বাথানত। মহিষাল সকলক বহুবৰ্ষীয়া সময়ৰ বিচ্ছেদত মাহবোৰৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। মৈষালবোৰৰ প্ৰধানক মাৰ্জনাৰ বোলে, আৰু ম'হ বথা ঠাইক বাথান বা খুটি বোলে। এই চৰিত্ৰবোৰবোৰ একান্তিক পৰিয়াল আছে, আত্মীয়ৰ প্ৰতি মায়া মমতা আছে কিন্তু এইবোৰলৈ পিঠি দি গৰাকীৰ আঙুলিৰ নিৰ্দেশ এইলোক কাম কৰি যাব লাগে। নিজৰ সুখ-দুখ, আশা-আকাংক্ষা এই ক্ষেত্ৰত কম প্ৰাধান্য পায়। পিছত সংসাৰ

ধৰে কিছু সংস্কাৰ নিৰ্দিষ্ট থাকিব লাগিবে। মেয়েহে পত্নীয়ে এইদৰে বিদায় :

দিকো দিকো দিকো মইষাল

দিকো গাবুৱালী

এহেন সুন্দৰ নাৰী

কেমনে যাইবেন ছাৰি, মইষাল ৰে.....

বল দিয়া বুলি এটি সম্প্ৰদায়ৰ উল্লেখ ৰাজবংশী গীতবোৰত পোৱা যায়। কৃষিকাৰ্যত মাটি চহোৱাৰ বাবে গৰু ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল অৰ্থাৎ কৃষিৰ কাৰণেও গৰুৰ প্ৰয়োজন। বস্তু বাহানি কঢ়িওৱা হৈছিল গৰুৰ সহায়ত। ভুটান বা তিব্বত পাহাৰেৰ দেশত এই বলদিয়া সকলে বিভিন্ন দ্ৰব্যৰ ব্যৱসায় কৰিছিল। এই বলদ চালকক বলদীয়া বুলি জনা গৈছিল, বলদৰ পিঠিত বস্তু বাহানি বহন কৰাৰ উন্নত ৰূপ হিচাপে প্ৰচলন হয় গৰুৰ গাড়ীৰ। উদাহৰণস্বৰূপে -

বলদিয়া আসিবাৰ কাৰণে

দুৱাৰত থাই দেৱ হেঁতাৰ

চোৰ আসি মাৰি গেইল মোৰ বলদিয়াক

অসমৰ অন্যান্য অঞ্চলৰ লগতে ধুবুৰী জিলাতো খোৱা খাদ্যৰ এটা তাতৰ বৈশিষ্ট্য হ'ল তামোল-পাণ। তামোল-পাণ এই অঞ্চলত বহু পৰিমাণে জন্মে, তামোল পাণ সেয়েহে ৰাজবংশী সংস্কৃতিৰ প্ৰধান অংগ। পূজা-পাৰ্বণ, বিবাহ আদি উৎসৱত তামোল পাণ বাদিকে অসম্পূৰ্ণ। জনৰ গীতটিত ইয়াৰ উল্লেখ পোৱা যায়।

মৰিছে মৰিছে মৰিছে শ্যাম,

শ্যামে ৰূপে তোমাৰ নাম

আমাৰে গুৱাপান কাটোইছে খাই

যদি মুখে শ্যাম চলিয়া যাই।

ধুবুৰী জিলাৰ গীতত নিমখৰো উল্লেখ আছে। এই অঞ্চলৰ নিমখৰ প্ৰয়োজন পূৰণ কৰা হৈছিল খাৰ জাতীয় দ্ৰব্যৰ দ্বাৰা। কলগছৰ কলনি পুৰি সেই ছাই পানীত গুলি লৈ তাক ছেকনিৰে ছেকি খাৰ জাতীয় পানীয় পোৱা গৈছিল আৰু সেইবোৰেই কেতিয়াবা নিমখ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। অন্যান্য ক্ষেত্ৰতো এই খাৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল যেনে মহিলাসকলে মূৰ ধোৱা কাপোৰ ধোৱা ইত্যাদি। লাই, কচু, কেঁচুৰা প্ৰভৃতিৰে বনোৱা খাদ্যত খাৰেৰে ছেঁকা মাছেৰে এবিধ উপাদেয় খাদ্য বনোৱা হয়, যেনে -

কচু শাকৰ ছেকা খাইলু

তাতো নাগিল স্বাদ

তাৰ বাদে মোৰ ধৰি মনে

বুঢ়া ঠাকুৰৰ মাথা

অসমৰ পশ্চিম অঞ্চলৰ জিলা ধুবুৰীত জলবায়ু অনুসৰি ইয়াত প্ৰচুৰ পৰিমাণে আলু, ঝিঙা, বেঙেনা আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ শাকপাচলি জন্মে। গিৰোৰ শাকপাচলি ঘৰৰ ওচৰে পাজৰে প্ৰায় বিনা যত্নতে বা অলপ পৰিশ্ৰমতে খেতি কৰিলে হয়, সেইবোৰৰ শাক পাতেই পাচলি হিচাপে বেছিকৈ ব্যৱহৃত হৈছিল যেনে- ঢেকীয়া, কলমৌ, জিলমিল, কচু শাক ইত্যাদি। পাট শাক আৰু লফা শাক শুকাই শুকাতি বুলি এবিধ উপাদেয় খাদ্য প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। যেনে -

আলুৰ খাইলা শাকৰ খাইলা

দুই পাত খাইতিতে গেলু

ওকি, খাইতেৰ ধৰি টান মাৰিছে

চিতৰ ধৰা পদ্ম।

গৃহ নিৰ্মাণৰ উপকৰণ সমূহক সন্নিবিষ্ট কৰি বহুতো ৰাজবংশী লোকগীত ৰচিত হৈছে। গৃহনিৰ্মাণৰ উপকৰণ অঞ্চলটোৰে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ পৰাই আহৰণ হৈছিল। বাঁহ, খেৰ, কাঠ, মাটি, শালকাঠ আদি প্ৰচুৰ পৰিমাণে ধুবুৰী জিলাত পোৱা গৈছিল। গৃহ নিৰ্মাণৰ এইবোৰেই আছিল মূল। গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ অংশ যত বলদীয়া কীৰ্তনকুৰ অংশৰ সম্ভাৱনা অধিক যেনে ঠাইত সাধাৰণতে কাঠৰ খুটি আৰু কাঠৰ তক্তাৰে ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। অন্যান্য ঘৰবোৰ বাঁহৰ খুটি, বাঁহৰ বেৰ, গছৰ ডাল গছৰ বেৰ আদিৰে নিৰ্মাণ হৈছিল। যেনে -

ঐ মোৰ ধাৰুকাটি কবিতা

লদিল চালেৰ বাতা

হকচুক কৰিয়া চিটিল দেওৱাৰ কথা

লোকসংগীত সমূহত বসন বা পিন্ধা উকা কাপোৰবোৰো ৰচয়িতা সকলৰ দৃষ্টি এৰাই যোৱা নাছিল। তৰাই অঞ্চলত উৎপাদিত কপাহৰ পৰা বহুতো মহিলাই কাপোৰ বনাইছিল। গোৱালপৰা জিলাতো কপাহৰ খেতি হৈছিল। কুকাচাৰীত প্ৰভৃত ইয়াৰ উল্লেখ আছে। বনৰ পিতি কপাহ লৈ বেপাৰীসকলে বেপাৰ কৰিছিল। জীৱনত বাৰ্দ্ধি লৈ প্ৰতিৰ তাঁতত মহিলাসকলে কাপোৰ বৈছিল, ফলত কাপোৰৰ দৈৰ্ঘ্য কম হৈছিল। ইয়াক ফোতা বা পাটানি বোলে। গাত আৰু মূৰত লবলৈ এক ধৰণৰ চাদৰ ব্যৱহাৰ হৈছিল। একেই কাৰণে পুৰুষৰ গোছলুৱা আছিল সংক্ষিপ্ত। দৰিদ্ৰ পুৰুষসকলে লেঙ্গুটি আৰু অৱস্থা সম্পন্ন ব্যক্তিসকলে আঠুলৈ পাৰ ধুতি পিন্ধিছিল। যেনে :-

শৰীৰ আঠুল তৈকো না বে অলি

অনিয়া পাতেলা দেহ

ধুবুৰী (অবিভক্ত গোৱালপাৰা) জিলাত উন্নত শিক্ষা পদ্ধতিৰ বিশেষ প্ৰচলন নোহোৱাত আশানুৰূপ চিকিৎসা ব্যৱস্থাও নাছিল। মানুহ পীড়িত হ'লে বেছি ভাগেই দেৱতাই তেওঁ কৰা বুলি ভাবিছিল আৰু ওজাৰ সহায়ত চিকিৎসা কৰাইছিল। ঔষধৰ পৰিবৰ্তে মন্ত্ৰৰ ওপৰতেই লোকৰ অগাধ বিশ্বাস আছিল। ভূত, প্ৰেত, ডাইনী প্ৰভৃতিৰ প্ৰভাৱ লোকসমাজত আছিল, যেনে গীতত শুনিবলৈ পোৱা যায় :

কোন্নাৰ জাবে শুনিকে আবে

ফেনীয়াৰ আগনি দিয়া

দুই নাৰীটা কৰং বন্ধুকক

কোহেলৰ আগান দিয়া বে।

জীৱনৰ সকল বৰ সকলো দিশ লক্ষ্য কৰাৰ লগতে গৃহস্থালিৰ বাচন-বৰ্তন আদিকো এই অঞ্চলৰ লোকগীতৰ ৰচয়িতা সকলে বাদ দিয়া নাই। পুৰণি পানীলাউৰ ভাটি আগতে তৈয়াৰ কৰি লোৱা কলহ মাটিৰ চৰিয়া, কলহ, ঘটী, পীতলৰ থাল ইত্যাদি গৃহস্থালীৰ মূল বাচন পত্ৰ আছিল। অলংকাৰৰ ভিতৰত দলাব খাৰু প্ৰধানৰ মালা আৰু কাণৰ অলংকাৰ আছিল সৰ্বসাধাৰণৰ ব্যৱহাৰ্য অলংকাৰ। স্বৰ্ণ অলংকাৰৰ ব্যৱহাৰ আছিল কদাচিৎ। যেনে :-

আছিল একখান মাটিৰ কলস

দাম হইলেক তাৰ দুই আনা

ওকে দয়াৰ দিলিৰ দামবিৰ দৈল

অথবা

বন্দিয়া বন্ধুৰে একটা লোলো গড়েয়া দে

বন্দিৰ পৰীত শিন্দুৰে বন্দিয়া দীনে দীনে।

ধুবুৰী জিলাত গৰু বা ম'হ গাড়ীৰ চালকক গাড়ীয়াল বোলা যায়। গাড়ীয়াল সকলৰ ব্যক্তিগত বা পাৰিবাৰিক জীৱনৰ সুখ-দুখ বা সংবাদ গীতবোৰতো প্ৰকাশ কৰা দেখা যায়। আন ব্যক্তিৰ প্ৰণয় সংবাদ গীতবোৰতো প্ৰকাশ কৰা দেখা যায়। হাতত এখনি লৈ গৰু বা ম'হৰ গাড়ী চলোৱা গাড়ীয়াল এক শ্ৰমজীৱি নিৰপেক্ষ চৰিত্ৰ। আজিৰ দিনত উন্নত জলপথ নোহোৱা আগতে মানুহৰ যাতায়াত যাবতীয় গৰু বা ম'হৰ গাড়ীয়েই প্ৰধান আছিল।অবিভক্ত গোৱালপাৰাৰ প্ৰাকৃতিক পৰিমণ্ডলত গাড়ীয়ালসকলক লৈ বহুতো গীত আছে, যেনে :-

ওকি গাড়ীয়াল ভাই

হাকাও গাড়ী তুমি

চিলমাৰীৰ বন্দৰে বে

গোৱালপাৰাৰ সমাজ জীৱনত আহিৰীৰ গীত প্ৰচলন আছিল। হৰিণা পৰা চিকাৰ কৰা লোকসকলক আঞ্চলিক ভাষাত আহিৰী বোলা হৈছিল। চৰ্যাপদতো ব্যাধে হৰিণ চিকাৰ কৰাৰ কথা আছে। ব্যাধৰ জালত পৰি হৰিণাই মুক্তিৰ পথ বিচাৰিছিল। যেনে :-

আনিলো আজিকা মায়ে

কাটে আহিৰী ধনু বানায়ে

প্ৰাৰ্থী হৰণী শিতাৰে যে

ইয়াৰ উপৰি ধুবুৰীৰ লোকজীৱনৰ লগত সংযোগ থকা খেলা ঢোলৰ চিকিকাটি, গছ-গছনি, বাঁহ গজালি, বিভিন্ন মাছ, দৈ, বিল, ফুল ফল আৰু উদ্ভিদ নামৰ আদি আদিৰ আদি সকলো বস্তুৱে ঠাই পাইছে। সীমিত পৰিসৰৰ সকলো দিশত দৃষ্টিপাত সম্ভৱ নহয়। ধুবুৰী জিলাৰ লোকগীতৰ সামান্য এটি অংশহে আলোচনা কৰা হ'ল।

লেখিকা:

ড° প্ৰতিমা নিয়োগী

অৱসৰপ্ৰাপ্ত মুখ্য অধ্যাপিকা, ধুবুৰী জিলা

English and Northeast India

Jyotirmoy Prodhani

The ancient education system of India is a greatly glorified tradition. But this traditional education system of India has been the most exclusionary mode of pedagogy which has no parallel in any other civilisation of human history in the world. In ancient India with the rise of Brahminism, education was recognised as one of the most crucial tools of power and control, therefore in order to sustain the highly divisive and repressive social hierarchy, access to education was made absolutely inaccessible to the majority of the population by grading them as the inferior entities of society, i.e., the shudrasor the low castes. Only the 'twice born', the *dwijras* or the Brahmins had the absolute right over education and some limited access was there for the high born, the wards of the rulers, but they had different syllabi. Manu has given a long list of people who must be barred from education which included the traders, farmers, keepers of animals, widows and of course the sudras who were prevented not only from learning the Sanskrit texts, they were also not allowed to recite or even hear the recitations of the texts. Severe punishments were specifically coded for the violators of these rules. However, these excluded classes of people could access education in a significant way during the Muslim rule in India when irrespective of caste, students were allowed to obtain institutional education, though Persian became the core mode of learning.One of the highly learned modern men of India who got his education in that system of learning was Rajamohan Ray who was scholar of Persian and read even continental philosophy mostly in Persian translations. He also later became a major scholar of Sanskrit, a major champion of English education in India.

The first college of India, Hindu College(which later became Presidency College and now Presidency University) was established in Calcutta in 1817 on the demand of the Hindu community who wanted to have an English education. Raja Rammohan Ray was one of the most eminent patrons of the college. The objective that is laid down was for the college was, 'the tuition of the sons of the respectable Hindoos in English and Indian languages and in the literature and science of Europe and Asia." (in *Awakening* by Sangata Dasgupta, 147)By 1836 about six thousand students (primarily Hindu boys) were getting English education in Bengal. It is ironic that it was the Muslim leaders who had opposed the introduction of English education in India replacing Persian. So, they demanded the establishment of a Madrasa for the Muslim students, which the British government had readily agreed to. But soon the Muslim leaderships had realised that, armed with English education, the Hindus marched far ahead of the Muslims in the new era. It took years for the Muslims to be at par with the Hindu highcastes in terms of advancement in modern education and gaining social, economic and political power. In fact, they are yet to fully recover from that setback. Syed Ahmad Khan was visionary and to provide modern education and English learning to the Muslim learners, he had established the Mohammedan Anglo oriental

College in 1875 which later came to be known as Aligarh Muslim University.

Based on the earliest orientation of the Indian education system, the Sanskrit College was established in Calcutta in 1824 where only the sons of Brahmins and the Baidyas (a high caste of Bengal) were allowed to study. Iswar Chandra Vidyasagar served this college as one of its principals. Despite being a Brahmin himself, Rammohan was a critic of this college. He said, 'This seminary (Sanskrit College) can only expect to load the minds of youth with grammatical niceties and metaphysical distinctions of little or no practical use, to the possessor or to Society' (Dasgupta, 151)

However, 5 October, 1817, the day Hindu College was established, a new era of education began in India. Subsequently, education in India no longer remained a caste privilege, rather the students from the unrepresented categories of society, including women, found education as an accessible pedagogic experience. In the last 200 years or so in empowering as well as emancipating the masses, modern and secular education had played a very crucial role in which both as a language and as a means of accessing the finest texts in science, philosophy, literature and other branches of knowledge world literature it is English that has remained the most important facilitator. Following the greater access to modern education to the underprivileged, mainly the Dalits and tribal, the table is slowly turning, posing the greatest challenge to the pedagogic supremacy of the Brahmins and the high castes who have been the biggest beneficiaries of education in India across regimes. What has given a new anxiety to this privileged castes is the reality of the growing competence of the Dalits, the tribal and other subalterns in English. One of the urgent means to neutralise this advantage of the non-castes is confiscate their capacity to control English which is global means to control knowledge and epistemic power. Therefore, it is not surprising that there has been new urgency to systematically make English to these categories where the Dalits as a community and the Northeast as a territory, the place with the highest density of empowered tribe, are the emergency targets.

In the Northeast English education has a completely different social history. Here, unlike in Bengal and in the other parts of India, the strong caste dimension of English education was completely absent. Missionaries were the primary catalysts to start modern education in the region which did not essentially begin with the introduction of English, but rather with the process of institutionalizing the vernacularsalong with English that led to the development of several indigenous oral languages of the region. Miles Bronson was one of the most prolific to have produced several works on vernacular languages: *Vocabulary in English, Assamese, Singpho and Naga* (1838); *Phrases in English and Naga* (1839); *A Spelling Book and Vocabulary in English, Assamese, Singpho and Naga* (1839) were some of his noted works. The first Assamese periodical, *Ororodoi* (1846) was also published by him along with Nathan Brown and Oliver Cutter.The Welsh Missionary, Thomas Jones is known for developing the Khasi language. Dr. Edwin W. Clark and his wife Mary Mead are known for developing the Ao language, Dr.Rivenburge for developing the Angami language, J.H. Lorrain and F.W. Savidge of Arthington Mission were among the earliest missionaries to develop the Lushai or the Mizo language in the late 19th century. The list can go on.

History of English in the Northeast is associated with the rise of the vernacular, the beginning of modern education and liberating the space from being a frontier to a core landscape of modern education. Despite the plurality of languages, it is English that has brought communities closer to each other with a distinct egalitarian identity. English is

no longer a foreign language in the region, for it has become a language of the masses in several hill states of Northeast, it is even the state language of three of the tribal states here, where, contrary to what the NEP 2020 defined, English is not the language of the 'elites' rather it is the language of the commoners- from fisher woman in the market to vegetable vendor. English, indeed, is one of the local languages in the Northeast.

It is significant that what we call as the 'Northeast literature', one of the most important cultural productions of the region, has turned into a major literary canon worldwide only through English language, and more importantly, the most eminent authors of this literature are the authors belonging to small tribal communities from interior villages and women and none of them are from any metropolis unlike the authors known as the IWE (Indian Writing in English) literature.

English is one of the biggest social capitals of the Northeast, nowhere else in India English has been nativized the way it has been in the Northeast. Noted African author, Chinua Achebe argued that it was English that could give Nigeria its national literature, writings in the ethnic languages could produce only the local literature of the respective communities. English has a similar status in the Northeast. Adoption of Hindi would destroy the great cultural gain the Northeast could make by mastering and postcolonising the English language. It took two hundred years to for the region to come this far, to be much closer to the world despite being in the periphery, no other tribal region of India could achieve this what Northeast could do. Hindi would ultimately be able to achieve its biggest gain, to reduce the tribe and the natives of Northeast in castes, inferior social entity, whose existence could only be justified by being eternally subservient to the high castes of the mainland. Hindi provides that great opportunity for the effective enslavement of the Northeast as the epistemic outcastes.

It is an epistemic battle in hand for the Northeast, which is far more complicated than political and physical confrontations. The existence of Northeast as a distinctive cultural territory with its values and vision now depends on how the region responds to this new challenge.

Hindi, on the other hand, is a language that came into existence, in the early 19th centuryin the *Oriental Seminaryin* Fort William of Calcutta established by John Borthwick Gilchrist. The first major book developed in Hindi language was *The Hindee Roman Orthoepigraphical Ultimatum* (1804) by Gilchrist himself. Therefore, K.B. Jindal in his book, *A History of Hindi Literature*, (1993) describes Hindi as "an artificial dialect the mother tongue of no native-born Indian, a newly invented speech, a newly invented wonderful hybrid known to Europeans as Hindi and invented by them." Hindi is, therefore, a language developed by the Europeans.

Nerrav Patel while emphasising on the importance of English for the Dalits defined English as a language that has "no memory of caste" which even the higher castes aspire to master to perpetuate their social dominance. (inPunnoose and Huneefa in *EPW* 17 Feb, 2017 p 21). -both capacity of caste suppression, for this is the language primarily spoken in the regions where the system of *varna* (casteism) is practiced in its purest form. Kancha Illaih about the abolition of English from the government primary schools by the Communist regime in Bengal argued, "The Brahminic forces kept Dalitbahujan illiterate for centuries, now they are keeping them illiterate in English language and modern Knowledge." (2008) He even argued that "Even 10% of India's Dalit children get English education, India would change" (2013) He has also argued in of his recent articles that after having made

the highest benefit from English education, the Brahmans and Baniyas (the high caste) do not want the Dalits and the Adivasis to get the same benefits, therefore the urgency by the present regime to replace English with Hindi. In the article he has also argued "If the South and Northeastern states are forced to speak Hindi, their reach and exposure will suffer." (in The Print)

It must be noted that the rise of the Northeast as a powerful discursive terrain from the margin and the Dalit as a formidable voice despite centuries of caste repression are directly associated with the English language. That Northeast writings and voices are reaching out to the world is because the body of literature from this region has emerged in a very strong way in the English language. Similarly. The Dalit writing is a major social discourse now because their writings have become available in the English language through translations. In terms of the former, the Northeast, English is one of its biggest social capital now. The postcolonial debate of English as a colonial language is a passe now, for English has been adequately nativized in the Northeast, it is no longer a marker of class, but a common repository of the masses. It took at least hundred and fifty years for the Northeast to master and provincialise the language, now the attempt is to confiscate this instrument social power from the inhabitants of Northeast, majority of who are tribals.

This is intriguing that there is a special thrust to impose Hindi in the Northeast replacing English, which is evidently part of a power game to destabilise and establish dominance over the region by reducing the people of the region as the second class speakers of a state prescribed language. Without English, the relative advantage that Northeast has gained over the year, would suddenly cease to exist.

The unprecedented push for attaining absolute hegemony of Sanskritised Hindi by the present regime over all other languages including English is precisely aimed at precluding any possibilities of intellectual empowerment and social emancipation of the Dalits, the Tribal and other ethnic indigenes which might quite formidably challenge the agenda of protecting the political authority and social power of the high castes of the Hindi heartland in a neo nationalist climate. Absence of English is the most effective condition to ensure progressive relegation of the Dalits, tribals and the everyone outside the caste category as the prisoners of pernicious linguistic conundrum.

Who are outside the sanctified circle of the high castes in the heartland, into the realm of distant horizons? The draft NEP followed by Home Minister's unabashed and neo-nationalist campaign to assign absolute centrality to Hindi is a well thought of strategy towards achieving this much awaited goal of total subjugation of the national pariahs- the low castes, the dalits, the tribals and every non Hindi linguistic group including all the natives and the indigenous of the Northeast. Kancha Illaiah in his strongly argued "Foreword" to S.K. Biswas's book, *Nine Decades of Marxism in the Land of Brahminism* (2008) writes, "The Brahminic forces kept Dalitbahujan illiterate for centuries, now they are keeping them illiterate in English language and modern Knowledge." He further writes, "The Dalitbahujan should start an educational movement specifically on the question of English medium education." (xii-xiii) For him the empowerment of the Dalits can be more effectively achieved by ensuring uniform English education among them than even land reform or nationalization of industries. The arguments are true to all the disadvantaged social groups especially where the language has evolved into one of the most powerful social capitals of the people who have now been able to stand, in certain respect, at a much higher vantage than their average counterparts from the Hindi heartlands. To divest the Northeast from one

of its most significant social capitals, the campaign of the heartland has betrayed an extraordinary urgency to impose Hindi on this part of the land. Unlike any other Indian languages, Hindi, with heavily accented Sanskritisation,is a language that is exclusively associated with the casteist dimensions of obscurantist Brahminism and pedagogic apartheid which has emerged as the most powerful tools of dominance for the Hindu high castes from the mainstream; therefore Hindi is increasingly perceived as, what Punnoose and Haneefa defined as the "self", or as Kasturangan puts, something that has '*apnapan*'; when English is seen as the "other", or to use the unqualified term of Dr.Kasturirangan, as the 'elite'. English is vilified not because the language is from the West but because, in reality, English is the most widely circulated secular language of India that has enhanced the intellectual and social power of the 'outcastes', the 'untouchables',the tribal, all the 'semi civilized' and, more importantly, the Northeast.

American Baptist Missionaries were the first to bring a printing press to Assam in 1836. Nathan Brown translated *Matthew* into Assamese (1848). He compiled the first Assamese dictionary in 1867. They established their first Assamese medium school, against the British policy of that time, in Jeypore, upper Assam in 1839.

In the draft National educational Policy (NE.K. Kasturirangan along with his team writes that English is the language of the 'elites'. He argues that since Indian languages have ancient, medieval and modern literatures therefore there is 'certain home feel and *apnapan* quality'. Whatever he meant by that. But certainly he did not have all the languages of India in mind, at least not the ones from India's Northeast which were mostly orally transmitted and many of which might not have a literary output covering the the fact that English is not a mother tongue in India, even if it is, it would be for a miniscule and not likely to be of the periodic trajectory beginning from ancient to the medieval generating the supposed sense of '*apnapan*' as discovered by the draft NEP. The draft NEP has also expressed surprise that when most of the technologically advanced countries have been dealing with their native languages, in India English is 'pursued by so many as medium of instruction'. Then they provide a skewed data that to claim that only about 15% of the population speak English and that Hindi is spoken by 54% of the Indians.(Though as per the 2011 census just about 26.6% had returned Hindi as their primary language)Besides, here one has to underline 15% of Indian population which would be about a whopping 20crores, and at the same time if he had meant the people who spoke the language as their second language, it cannot be just 15% of the total population either.

Even if we take even 50% of India's total literate people (74% as per 2011 census) who can read, write, speak and use English then too the figure would stand around 35-36% of India's population and which is a huge number. At the same time claiming 54% as the speaker of Hindi is an overstatement because unlike English, in the Non-Hindi states people almost never read or write in Hindi though just sporadically use it for verbal communication mostly with the North Indians.

Rather naively the NEP has said that "since independence the economic elite of India have adopted English as their language." (*Draft NEP*, 82)In saying so they have cleverly obfuscated the history of English pedagogy which did not necessarily begin with the elites. More importantly, it is Sanskrit that had been the language of the elites that too only the elites of one particular caste- the Brahmins who had access to the language-were allowed basic education. On the other hand, English had secularised the

very structure of pedagogy in India including the Northeast. It is through English that historically the most disadvantaged lot had gained the opportunity of learning and social empowerment and who were not 'elites', like most of the learned members of the NEP themselves in terms of the social privileges. The NEP draft continues with a long narrative vilifying the English users as economic elites and alleging that they have controlled the jobs and caused disadvantage to the 'economically weaker' (82) thereby projected a section of the high castes as the ultimate victims in Indian society. In this apparent patronisation of the economically weaker, the NEP certainly did not have the tribal, dalits and other ethnic minorities in mind since in the present context the term Economically Weaker has turned out to be a clever euphemism to denote primarily the upper caste middle class given the criteria one requires to have in order to be an EWS (whose monthly income should be about 67,000/-per month or Rs. 8,00,000/- per annum). In fact, under the present definition of the EWS, a so called economically weaker is fast emerging as the new elite having the double advantage of social hierarchy and state patronisation.

The draft committee has used the usual rhetoric to demonise English language as a foreign language, the language of the British without touching upon the reality of Indian English to craftily bring in Hindi as the alternative to replace English from the sphere of education and higher learning. In the process they have minced no words to build up a case for Hindi by constructing the edifice of 'elite' as the primary users of 'English', who are the societal 'other', as against Hindi, 'the self', who are, ostensibly, the 'non-elites' of India. Having been the ardent representative of the high caste mainstream, the drafters of the NEP have sensed how 'other's' competence in English could pose an emphatic disadvantage to the interest of the mainland 'self' represented by the high castes. By such logic the committee has made a clever attempt to eclipse the reality of caste hierarchy as the fundamental social factor leading to the formation of the actual elites of society and not the ones who happened to have learnt English as a language that helped numerous socially disadvantaged sections gain relative advantage for social and economic empowerment as well as mobility. English is the only language that has made the biggest assault on the sustained social gap between the high caste and the dalits, the tribal and other socially ostracised categories. In the context of the Northeast the relative competence of a Tribal in English has forced the high castes, mainly from the mainland, to their utter chagrin, make space for an NE tribe or a non-caste for economic as well as educational opportunities. While making the clichéd and prejudicial, opinionated views on English, masquerading as wisdom, the authors of the NEP have kept the reality of Northeast as an adjunct to the mainstream taking it as a granted territory malleable to any centrist policy framework.

History of English in the Northeast is much older than that of Hindi. More importantly, there is a fundamental difference between Hindi imposition and the so called 'colonial imposition' of English in the context of the Northeast. One must look at English education in India during the colonial period from much more critical perspectives. In fact, following the educational policy during the colonial period almost all the modern Indian languages of present India could flourish as part of the institutional pedagogy. In eastern India, the growth of two of the oldest languages of the region to evolve as modern languages of India, Bengali and Assamese, is intrinsically associated with the Christian missionaries during the colonial period. More specifically, in the Northeast, it was the colonial policy and the commitment of the Christian missionaries that a number of ancient indigenous languages could evolve as institutional languages of the respective

regions of the Northeast. Hindi, on the other hand, is a language that came into existence, as mentioned by Ronald McGregor, Michael Shapiro and others, only in the early 19th century. In fact, ironically, the birth place of Hindi is the Fort William of Calcutta when John Borthwick Gilchrist started the first institution to develop Hindi language called the *Oriental Seminary* which subsequently became Fort William College of which Gilchrist became the first Principal. The first major book to have developed in Hindi language was *The Hindee Roman Orthoepigraphical Ultimatum* (1804) by Gilchrist himself. Therefore, K.B. Jindal in his book, *A History of Hindi Literature*, (1993) describes Hindi as "an artificial dialect the mother tongue of no native-born Indian, a newly invented speech, a newly invented wonderful hybrid known to Europeans as Hindi and invented by them." (https://thebengalstory.com/hindi-was-devised...)

Devdan Chaudhuri argues in his eponymous Hindi Was Devised By A Scottish Linguist Of The East India Company - It Can Never Be India's National Language (29 September 2020 www.thebengalstory.com) Hindi had emerged at the cost of several vernacular languages. Many scholars like BhadrirajuKrishnamurti, RajeswariPandharipande, T.K. Oommen and others have documented how the Sanskritisation of Hindi erased several vernacular varieties 'spoken by other regions, classes and castes'. (see Pinnoue and Haneefa in *EPW* 17 Feb. 2018 p20)

Why is Hindi Anti Northeast

In terms of institutional pedagogy of the Indian nation, Northeast has remained a veritable periphery, a blurred frontier in the imaginations of the nationalist discourses. But the region has emerged as a space of reckoning and a significant presence through its formidably assertive non-negotiable representation of the self along with sustained persistence against the viciously condescending assimilative agenda of the mainstream. despite Northeast being perpetually erased from the national texts of history, treated as a *terra* non grata, a space of mere exotica in the discourses of India's national culture. The place and the people of the Northeast almost pathologically orientalised as quasi-aliens, yet the region has managed to emerge as a formidable space, increasingly recalcitrant to sinister profiling and condescension of the mainland. In her struggle for asserting self-representation, arguably, it is English that has been the most effective tools of emphatic resistance. English has undoubtedly assigned a position of power and dominance against its possible degeneration into a subordinated realm to the mainstream.

English for the natives of the Northeast is one of its most significant social capitals today. A language can become a social capital of a community only when the language evolves into an asset of the commoners and the masses and not a mere privilege of the few. For a mainstream incumbent to imagine English as the Northeast as a language of the laity, a veritable local language, is beyond their cognitive speculation, primarily because the orientalised notion of the Northeast is so deeply ingrained in the imagination of the mainstream that they are perennially conditioned to speculate the region as a location of the subhumans, semi-barbaric, headhunting savages living in the trees, without language, refined culture and basic intelligence, where men are indolent and women promiscuous. This precisely is the reason that even the accomplished academicians like Dr. Kasturirangan and his learned team would not even imagine that in a region within India English could at all be the language of the indigenous folk, of a vegetable vendor or fish selling women, a plumber to of a seller of pork in a street corner

and where English is not the language of the mere 'elites'. For the mainstream think tank the convincing proposition is that if at all English is spoken in the Northeast it is by the 'elites' and 'Christianity instigated separatists'.

What is intriguing for the nationalist mainstream is the fact that it is the Northeast that has singularly made a remarkable presence drawing the attention globally through the creative writings written primarily in English largely by the local tribal and the ethnic authors. In none of the regions in the country creative writing in English by the tribal and indigenous ethnic writers has gained as much reputation. The multilingualism of the region has also gained its strength and power through English because of the simultaneous ease and access of the community to English and their mother tongues where the regional unity and the sense of common identity could be achieved, in a significant way, through English.

Agenda of Imposing Hindi in the Northeast

I remember an incident in the Garo Hills campus of my university in Meghalaya. In one of the newly opened departments one professor from North India joined as the Head. On his first day in office, with feudal flourish, he had ordered the fourth grade employee to bring tea for the guests in his office with the typical patronising accent in Hindi. The grade four employee happened to be a local tribal, who was not used to speak in Hindi, had asked the professor in refined English as to how many cups of tea he should bring and whether there was anyone who would not like to have sugar in it. The queries were innocuous and simple but the powerful professor did not expect to get those questions in English that too from his office peon. As he tried to answer his questions he began to fumble to reply it in English, to save him from the embarrassment the grade four employee had assured him that he would bring the sugar separately. The incident is apparently inconsequential, but has a significant subtext to it, for it had crucially impacted the edifice of superiority with which a typical incumbent from the Hindi heartland often comes to the region with stereotypical notions about the natives. On the very first day that small incident had dismantled the well preserved mainland values and ideologies associated with the usual arrogance of caste and social hierarchy of an average Northerner, his sense of abject superiority and his sense of power got effectively defined.

The relative competence in English of an average Northeasterner has mercilessly exposed and dislodged the supremacist mainland overtures. Therefore, this is one of the primary imperatives to impose Hindi in the Northeast so that the power dynamics can be reversed to the advantage of the Hindi speakers by cjaferelloeteaclusively reducing the natives of the Northeast as the neo colonised of the mainstream, to turn the native into a perpetual sub citizens of the neo nationalist Indian nation, to turn the natives into a metonymically impaired lot – the ones with the perennial disability to articulate in the 'official tongue'.

There has been a flurry of activities by the agencies of the centre to surreptitiously impose Hindi in the Northeast. Imposition of Hindi is extremely essential to replace English from the region only then the agenda of turning the whole of Northeast into a cultural and political subservient to the mainstream of the Hindi heartland can become a reality. It has become an urgent and desperate imperative for the forces of the nationalist agencies to colonise the young minds of the Northeast with the values and prejudices of the mainland that essentially govern the fundamental parameters of Hindi language. Hindi is the most important linguistic tools for propagating sinister casteist bigotry, most debased form of Brahminical values, the extremely exclusionary and deeply sectarian social

practices like vegetarianism that shamelessly advocates hatred and intolerance towards other on the basis of one's food habit, misogynistic gender prejudices and the most brutal ostracisation of the socially deprived castes. Christophe Jeffrelot has rightly pointed out that it is the Hindi heartland where the 'caste system is practised to the original varna model' (qtd. in Punnoose and Haneefa), and the language of that territory is the most powerful vehicle to transmit those values in the territories which are yet to be contaminated with such pernicious ideologies of the mainland. What would Hindi eventually aim to achieve in the Northeast is a self-inflicted sense of caste inferiority among the formative minds of the region so that the Hindi mainland can gain the capacity to effectively regulate and control the very core of thought and self-perceptions of Northeast in order to posthistoricise the region to ensure absolute subjugation of the targeted other as an intellectually impaired lot.

Hindi and its Values

Language evolves out of a social and cultural context. Hindi is a language born out of an artificial incubation to subsequently emerge as a language that essentially represents the values that are fundamental to the *varna*/Brahminical obscurantism. Neeraj Patel who had underlined the importance of English in the context of the Dalits, quite significantly defined English as a language that has 'no memory of caste' and also as the language that even the higher castes aspire to master to perpetuate their social dominance. (seePunnoose and Haneefa in *EPW* 17 Feb. 2017 p 21). The unprecedented push for attaining absolute hegemony of Sanskritised Hindi by the present regime over all other languages including English is precisely aimed at precluding any possibilities of intellectual empowerment and social emancipation of the Dalits, the Tribal and other ethnic indigenes which might quite formidably challenge the agenda of protecting the political authority and social power of the high castes of the Hindi heartland in a neo nationalist climate. Absence of English is the most effective means to ensure progressive relegation of the Dalits, tribals and everyone who are outside the sanctified circle of the high castes in the heartland, into the realm of distant horizons. The draft NEP followed by Home Minister's unabashed and neo-nationalist campaign to assign absolute centrality to Hindi is a well thought of strategy towards achieving this much awaited goal of total subjugation of the national pariahs- the low castes, the dalits, the tribals and every non Hindi linguistic group including all the natives and the indigenous of the Northeast. Kancha Ilaiah in his strongly argued "Foreword" to S.K. Biswas's book, *Nine Decades of Marxism in the Land of Brahminism* (2008) writes, "The Brahminic forces kept Dalitbahujan illiterate for centuries, now they are keeping them illiterate in English language and modern Knowledge." He further writes, "The Dalitbahujan should start an

educational movement specifically on the question of English medium education." (xi-xiii) For him the empowerment of the Dalits can be more effectively achieved by ensuring uniform English education among them than even land reform or nationalization of industries. The arguments are true to all the disadvantaged social groups especially where the language has evolved into one of the most powerful social capitals of the people who have now been able to stand, in certain respect, at a much higher vantage than their average counterparts from the Hindi heartlands. To divest the Northeast from one of its most significant social capitals, the campaign of the heartland has betrayed an extraordinary urgency to impose Hindi on this part of the land. Unlike any other Indian languages, Hindi, with heavily accented Sanskritisation,is a language that is exclusively associated with the casteist dimensions of obscurantist Brahminism and pedagogic apartheid which has emerged as the most powerful tools of dominance for the Hindu high castes from the mainstream, therefore Hindi is increasingly perceived as what Punnoose and Haneefa defined as the "self", or as Kasturirangan puts, something that has 'apnapan'; when English is seen as the "other", or to use the unqualified term of Dr.Kasturirangan, as the 'elite'. English is vilified not because the language is from the West but because, in reality, English is the most widely circulated secular language of India that has enhanced the intellectual and social power of the 'outcastes', the 'untouchables',the tribal, all the 'semi civilized' and, more importantly, the Northeast.

In the wake of the belligerent campaign for language imperialism of Hindi, especially in a region like the Northeast, it has become a moral imperative to resist this vicious attempt of linguistic imperialism, the neo-nationalist agenda of mutilating the 'the other' with the most brutal force of the hegemony of a centrist language.

References

Biswas, S.K. (2000). *Nine Decades of Marxism in the Land of Brahminism*. Calcutta: Other Books.

Chaudhury, Devdan (2019). "Hindi was devised by a Scottish linguist of The East India Company – it can never be India's National Language". 24 September. [illegible]

Ilaiah, Kancha (1999). "Foreword" in *Nine Decades of Marxism in the Land of Brahminism* by S.K. Biswas. Calcutta: Other Books.

Sinha, S.B. (1997). *A History of Hindi Literature*. New Delhi: Munshiram Manoharlal Publishers.

Kasturirangan, K. *et al* (2019). *Draft National Policy*. Committee for Draft Education Policy.

[illegible]

Punnoose, Reenu and Mohammed Haneefa (2018). "Problematising Hindi as the 'Self' and English as the 'Other'". *Economic and Political Weekly*. Vol. 53, Issue No. 7, 17 Feb., 2018.

Writer:

Jyotirmoy Prodhani

The writer teaches at North-Eastern Hill University, Shillong, Meghalaya

SWAMI VIVEKANANDA: *The Great Nationalist Leader*

Sudarshan Roy

"At Cape Comorin sitting in Mother Kumari's temple, sitting on the last bit of Indian rock—I hit upon a plan: We are so many sanyasis wandering about and teaching the people metaphysics—it is all madness. Did not our *Gurudeva* use to say, 'An empty stomach is no good for religion?' We as a nation have lost our individuality and that is the cause of all mischief in India. We have to raise the masses".

This is what Swami Vivekananda has said about the "vision of one India" he had while meditating on the "last bit of Indian rock" (later known as the Narendra Roc Memorials at Kanyakumari. Moved by the miserable conditions of Indian masses he infused in them the sense of service and self sacrifice towards Motherland India.

"I am an Indian and every Indian is my brother." "The ignorant Indian, the poor and destitute Indian, the Brahmin Indian, the pariah Indian is my brother." "The Indian is my brother, the Indian is my life, India's gods and goddesses are my God. India's society is the cradle of my infancy, the pleasure garden of my youth, the sacred heaven,

the Varanasi of my old age." "The soil of India is my highest heaven; the good of India is my good." These were some of the utterances of the patriotic saint Swami Vivekananda that fostered among Indians a consciousness of their identity as a Nation.

Before we know about the thoughts of Vivekananda on Nationalism, we have to understand his time. It was a ragged, poor India under the rule of British emperor. India was constantly getting looted and the common people of India were getting poorer than ever.

But Vivekananda saw the power of these downtrodden people very differently. He saw that our lives were very simple and our beliefs towards almighty always generated a spirit inside from us which had kept us alive and fresh in many ways. Vivekananda emphasized on those parts where at times when you are being continuously tortured, at least your mind should be strong enough to tolerate it. Just not tolerating but being ahead of the people who are engrossed towards materialistic bonuses.

Vivekananda's nationalism is identified with spiritualism. The meaning of spirituality is the manifestation of the divinity already in a person. The fall of a country or culture is caused by its spiritual bankruptcy. In the same way, its rise depends upon spiritual awakening. Spiritual fall brings in its wake moral fall, moral fall brings intellectual blindness, and intellectual blindness brings material downfall.

Swami Vivekananda linked India's regeneration to her age-old tradition and spiritual goal. He was of the opinion that: "Each nation has a destiny to fulfil, each nation has a message to deliver, each nation has a mission to accomplish. Therefore we must have to understand the mission of our own race, the destiny it has to fulfil, the place it has to occupy in the march of nations, the role which it has to contribute to the harmony of races." His nationalism is based on Humanism and Universalism, the two

cardinal features of Indian spiritual culture. He taught people to get rid first of self inflicted bondages and resultant miseries.

As Vivekananda's nationalism based on spiritualism, it never opened the path of materialism that may lead to the collapse of national unity and integrity. Spiritual bondage is the source of strength of Indian life and culture. The very edifice of Indian nationalism is constructed on the ideal of universal brotherhood that he manifested at the World Conference of Religion in America. He reiterated Hinduism and its call for universal brotherhood. Deep concern for masses, freedom and equality through which one expresses self, spiritual integration of the world on the basis of universal brotherhood and "Karmyoga" a system of ethics to attain freedom both political and spiritual through selfless service make the basis of his nationalism.

Vivekananda's nation was the nation of people and their minds, their hearts. In his Swadesh Mantra he said, "Do not forget, your life is sacrificed to your mother (the nation) from birth." Now just think how much it inspired the revolutionaries at that time. There he also mentioned, "Forget not that the lower classes, the ignorant, the poor, the illiterate, the cobbler, the sweeper, are your flesh and blood, your brothers."

Swami Vivekananda held distinct views on Indian nationalism and freedom. He took an ethical or spiritual view towards freedom. Swami was quite direct in criticizing the Christian missionaries who took to proselytizing Indians without a full understanding of the social and material conditions that plagued them. When Swami says, "One cannot worship or meditate on an empty stomach," it is a statement about how external imposition fails to understand conditions of being. Swami made a distinct case towards embracing the Hinduism that was intrinsic to India. Rather than seeing it as a form of paganism or something that was demonized in many aspects of the West, Swami reverted back to this tradition in advocating a unique form of nationalist identity. Swami spoke of the Advaita Vedanta within Hinduism, the essence of spiritual identity. When Swami speaks of Hinduism, he articulates a vision that is universal in its reach. It pulls into it the basis of all the Western religious expressions, including Christianity. It is in this point where Swami takes a very distinct approach to what defines nationalism and freedom. Swami pivots towards indigenous religious expression in making a humanist argument against one religious form of the good dominating another.

Swami viewed political freedom as coming from a spiritual understanding of being in the world. Individuals could not find political freedom and nationalist identity unless there was a firm spiritual foundation from which such ideals could be secured. Swami defined nationalism and freedom as arising from an understanding of self that stresses universality of religious experience. From this point, there could be no spiritual or ethical justification for one nation occupying another. Accordingly, political freedom arises from spiritual awakening.

Writer:

Sudarshan Roy
The Writer Teaches Political science at B.N College, Dhubri

Teacher and Teacher Education: Perspectives from NEP 2020

Dr. Surajit Roy

Dr Surajit Roy, an alumnus of Chhatrai College, Gobalganj, is an Assistant Professor and Head of the Department of English at Pandit Deendayal Upadhyaya Adarsha Mahavidyalaya (PDUAM), Eraligool, Karimganj (Assam). He is an inhabitant of village Patni (Haribhat).

Introduction

The National Education Policy (NEP) 2020 is the first education policy of the twenty-first century envisioning an India-centric education system. This new policy has come up replacing the 34-year-old National Policy on Education (NPE), 1987. The NEP 2020 aims for universalization of education from pre-school to Secondary level with 100% Gross Enrolment Ratio (GER) in school education by 2030. Over the last 34 years, India has undergone several changes in each and every field, be it education, trade and commerce, employment, economy, politics, management, information and communication technology, etc. In the fast changing world of LPG (Liberalization, Privatization and Globalization), it has become imperative to formulate a new education policy for the country, incorporating all relevant and growing developmental issues, to meet the needs of the twenty-first century. The NEP 2020 maintaining a delicate balance between the traditions and the interdisciplinary approach has the potential to revamp the skills of the youth of our country and has all right tools that are required to be competitive on the global stage.

The distinctiveness of the NEP 2020 is that it is based upon the traditions and value systems of India. The rich heritage of ancient and eternal knowledge system of India and thought has been a guiding light for the NEP 2020. It envisages a system of education "rooted in Indian ethos that contributes directly to transforming India, that is Bharat, sustainably into an equitable and vibrant knowledge society" (p.6). (Hereinafter, the words 'India' and 'Bharat' have interchangeably been used). The NEP 2020 further proposes to provide high-quality education to all, and thereby making "India a global knowledge superpower". As far as the vision of the new education policy is concerned, it tries to "instil among the learners a deep-rooted pride in being Indian, not only in thought, but also in spirit, intellect, and deeds, as well as to develop knowledge, skills, values, and dispositions that support responsible commitment to human rights, sustainable development and living, and global well-being, thereby reflecting a truly global citizen" (p.6). Considering the critical importance of education towards the development of human resources, national development, national integration and scientific advancement, the NEP 2020 has addressed several developmental imperatives of the country, to create a new system that is aligned with the aspirational goals of the twenty-first century education.

In view of the importance of education in general and teacher education in particular towards professional preparation of teachers in shaping the future of our children,

the present article is motivated to focus on the structural patterns of teacher education as envisioned in the NEP 2020. This article makes a humble effort in presenting an overview, objectives and structural reforms of teacher education of school teachers in the light of the National Education Policy, 2020.

Status of Teachers

From the ancient to the present times, teachers are held in high esteem in the society of this country. In the ancient education system of Bharat, a teacher was regarded as a *Guru*, who was responsible for disseminating knowledge and spiritual wisdom to his disciples leading to their spiritual satisfaction and perfection. The concept of *Guru* has dignified and exalted the profession and position of teachers in Bharat today.

Teachers, who form the nucleus of any system of education, play an important role in the delivery of quality education with equity at the school levels. No programme of educational reform can be implemented without the willing and active cooperation of a teacher. As a powerful agent of education for social transformation and regeneration, teachers are responsible for the quality of education in general and the students' learning outcomes in particular. The whole structure of educational edifice is based upon teachers.

The educational literature of Bharat has always eulogized teachers in exalted terms. The Kothari Commission (1964-66) in its introductory lines professes that "The destiny of India is being shaped in her classrooms". So does the National Policy on Education (1986/92): "The status of the teacher reflects the socio-cultural ethos of a society; it is said that no people can rise above the level of its teachers" (p.31). Emphasizing the role of teachers, the Programme of Action (POA) of the National Policy on Education (1986) observes that the teacher is the principal means for executing all educational plans and policies and of the organization of education. Recognising the importance of teachers, the NEP 2020 states that teachers truly shape the future of our children. They help in shaping and reshaping the society and determine the quality of life.

However, the NEP 2020 is critical of the present shape of the teacher and teacher education in Bharat today. It believes that, teaching being a noble profession, the teacher in Bharat was the most respected member of the society. None but the very best and most learned became teachers, who were required to pass on their knowledge, skills, and ethics optimally to their learners. The NEP 2020 underlines that the present state of the quality of teacher education, recruitment, service conditions, and empowerment of teachers is below the mark and for which the quality and motivation of teachers do not reach the desired standards. This new policy has adequately addressed the vital and growing imperatives of the area of teacher education for the restoration of the high respect for teachers and the high status of the teaching profession. It has also proposed some structural changes in the teacher education system to inspire the best minds to enter the teaching profession. The motivation and professional empowerment of teachers is required to ensure the best possible future for our children and our nation.

Need of Teacher Education

The age-old belief "Teachers are born, not made" has undergone a change as teacher education believes in the making of teachers, because the teacher is now educated in terms of both theory and skills of teaching. Schulz (2000) maintains that teaching is no longer viewed exclusively as an art, but as a science, processes, skills, behaviours, strategies, attitudes, and techniques. Although the teacher may be born with an inherent knack of sharing information or explaining a topic, he/she needs to streamline his/her pedagogic knowledge before going to the classrooms. By learning the art and science of teaching,

the teacher can reach his/her comfort level to do justice to his/her profession. Teacher education is a course that reshapes the attitudes, remodels the habits and in a way reconstitutes the personality of a teacher. What JC Aggarwal (2005) maintains is that teacher education is not teaching the teacher, but to kindle his/her inner abilities and initiatives, to minimize the evils of the "hit and miss" process. It saves time and energy of the teacher and the taught.

The efficacy and strength of an educational system depends upon teachers, and the quality of teachers depends upon the teacher education programme. It has been recognized that without improving the quality of teacher education, the quality of school education cannot be improved. The professional competence of a teacher is the most important pre-requisite without which even the best curriculum and the best syllabus cannot ensure the desired learning outcome of the learners. The assumption underlying the importance of teacher education is that it helps a teacher become more mature and confident, thus enabling him/her to perform the tasks more efficiently.

The NEP 2020 believes that teacher education plays a role vital in creating a pool of school teachers that will shape the next generation. The new education policy advocates that teacher preparation should require multidisciplinary perspectives and knowledge, formation of dispositions and values, and development of practice under the best mentors. This new policy envisions that teachers must be theoretically educated and practically trained with an orientation in Indian values, languages, knowledge, ethos, and traditions, including tribal traditions, while also being well-versed in the latest advances in education and pedagogy.

Critiquing Present Teacher Education System

The degree of teacher education is a licence for entering the teaching profession in school education. Teacher education, especially Bachelor of Education (B.Ed.) for Secondary school teachers has been of one year duration for a long time. With the inadequacies of one-year B.Ed. programme in equipping the teachers for teaching in Secondary schools, two-year B.Ed. programme came to be implemented with an enhanced duration of practice teaching in the cooperating schools.

Nevertheless, the teacher education has not been free from shortcomings and criticism. The question often arises whether it is a degree for ability in teaching, or for the course in the theory and practice of education. The B.Ed. programme appears to be more theory-oriented than practice, or there exists un-relatedness of theoretical discourses to classroom realities. Here, it is pertinent to mention BR Garg's (2000) observation. He says: "The training colleges fail to relate theory to practice or vice versa and the appalling state of affairs is that each subject lecturer concerns himself with his own domain of theoretical matter mostly bookish and seldom meaningful through application to classroom situations. Neither theory is applied to practice, nor is practice made to bear relation to theory with the result that teaching in the classroom is a matter of routine" (Garg, 2000, p.100).

The National Curriculum Framework for Teacher Education, 2009 (hereinafter referred to as the NCFTE, 2009) also seriously underlines that "Secondary teacher education institutes continue to exist as insular organisations even within the university system where many are located. Institutes of teacher education have become breeding grounds of academic stagnation and resistance to change. The training of teachers happens in insular, intellectually impoverished environments that are severed from ground realities as well as the aims of education they [espouse]" (NCFTE, 2009, p.1). In view of the drawbacks of the B.Ed. programme, twelve years back, the NCFTE, 2009 envisaged a two-year teacher

preparation programme along with the four-year integrated teacher education courses with a deeper and protracted engagement with school-based experience and reflective and critical engagement with theory.

In line with the NCFTE, 2009, the NEP 2020 is also critical of the prevailing standards and malpractices adopted in the teacher education institutions. Citing the JS Verma Commission (2012), constituted by the Supreme Court of India, the NEP 2020 underlines that "a majority of stand-alone TEIs - over 10,000 in number are not even attempting serious teacher education but are essentially selling degrees for a price" (p.42). The new education policy has further observed that regulatory efforts have so far neither been able to curb the malpractices in the teacher education system, nor enforce basic standards for quality improvement. In order to improve the quality of education and to regain the integrity and credibility required to restore the prestige of the teaching profession, the NEP 2020 puts forward suggestions to take *stringent action* against substandard and dysfunctional teacher education institutions.

Structural Reforms in Teacher Education

In order to restore the honour and to reach the levels of honesty and reliability of teacher education, the NEP 2020 has proposed the restructuring of teacher education, to prepare skilled and educated teachers of the twenty-first century. The new education policy has set a goal proposing that teacher education will gradually be moved into multidisciplinary colleges and universities by 2030, where training in high-quality content as well as pedagogy will be offered. The multidisciplinary colleges and universities will also aim to house outstanding education departments, in collaboration with other departments such as psychology, philosophy, sociology, neuroscience, Indian languages, arts, music, history, literature, physical education, science and mathematics that will offer B.Ed., M.Ed., and Ph.D. degrees in education. All the existing stand-alone TEIs (Teacher Education Institutions) will be required to convert to multidisciplinary institutions by 2030, because they will be required to offer the four-year integrated teacher preparation programme.

To enter the teaching profession, the minimum degree qualification will be a *four-year integrated B.Ed. degree* that teaches a range of knowledge content and pedagogy, including strong practicum (practice teaching) in the form of student-teaching at local schools. The four-year integrated B.Ed. will be a dual-major holistic Bachelor's degree in Education as well as a specialized subject such as a language, history, music, mathematics, computer science, chemistry, economics, art, physical education, etc.

The existing two-year B.Ed. programmes will continue to be offered by the same multidisciplinary institutions to those candidates who have already obtained Bachelor's Degrees in other specialized subjects. The NEP 2020 also proposes that one-year B.Ed. programme, to be suitably adapted from the integrated ones, will also be offered only to those candidates who have completed the equivalent of four-year multidisciplinary Bachelor's Degrees (FYUG Programme), or who have obtained a Master's degree in a specialty and wish to become a subject teacher in that specialty. The new education policy maintains that only accredited multidisciplinary higher education institutions that offer *four-year integrated* B.Ed. programmes will be able to offer any format of the B.Ed. programmes.

The NEP 2020 has made a provision to offer teacher education programmes through ODL (Open and Distance Learning) mode, too. The multidisciplinary higher education institutions having accreditation for ODL may also offer high-quality B.Ed. programmes in blended or ODL mode to

students in remote or difficult-to-access locations and also to in-service teachers who are interested to enhance their professional qualification, with suitable robust arrangements for mentoring and for the practicum-training and student-teaching components of the programme.

The teacher education will include grounding in sociology, history, science, psychology, early childhood care and education, foundational literacy and numeracy, knowledge of India and its values, ethos, art, traditions, etc. Multi-level teaching and evaluation, teaching children with disabilities, teaching children with special interests, or talents will also be included and imparted using time-tested and the most recent techniques in pedagogy. The teacher education programmes will focus on the pedagogy using educational technology following learner-centred and collaborative learning approach.

The NEP 2020 further envisages that special shorter local teacher education programmes will also be available at BITEs, DIETs, and school complexes. These programmes are expected to promote local professions, knowledge, and skills such as local art, music, agriculture, business, sports, carpentry, and other vocational crafts. Such courses align with the vision of the policy to provide holistic education.

To translate theory into practice, all B.Ed. programmes, as the NEP 2020 proposes, will include strong practicum training in the form of in-classroom teaching at local schools. It is felt that longer duration of practice teaching will provide enough time and opportunity for self-study, reflection, and engagement with teachers, students, classroom, and pedagogic activities that is essential for developing professionalism in teachers.

The NEP 2020 expects that a new and comprehensive National Curriculum Framework for Teacher Education (NCFTE) will be formulated soon that will restructure and reformulate teacher education curricula. The new NCFTE will also factor in the requirements of teacher education curricula for vocational education.

Conclusion

The New Education Policy 2020 is a big revolution for education in general and teacher education in particular, bringing about a much need modification in the education system of Bharat. The new education policy is undoubtedly a progressive and ambitious policy that has recognised and addressed the growing developmental imperatives of the twenty-first century. For effective professional preparation of teachers for the twenty-first century, the teacher education institutions will have to transact the curriculum in letter and spirit, adhering to the visions and principles as envisioned in the NEP 2020. To make competent and efficient teachers, gap between theoretical discourses and the practical realities must be minimized by giving more emphasis on the field experience of student teachers (trainees) through practicum. In order to become better teaching professionals, the pre-service and in-service teachers will also be required to undergo rigorous teacher education courses, keeping aside ritualistic and routine completion of teacher education programmes as required for their profession.

References:

Aggarwal, J.C. (2005). *Teacher education: Theory and practice.* Delhi: Doaba House.
Garg B.R. (2006). *Issues in teacher education.* Ambala Cantt.: The Indian Publications.
Justice Verma Commission. (2012). *Vision of teacher education in India: Quality and regulatory perspectives*. Abstracts. Vol. 1, August 2012. MHRD: Govt. of India.
National Education Policy. (2020). New Delhi: MHRD, Government of India
National Council for Teacher Education. (2009). *National curriculum for teacher education: A framework*. New Delhi: NCTE.
National Policy on Education. (1986/92). New Delhi: MHRD, Government of India.
Ray, S. (2018). *Reflective teaching: A study of English practice teaching in teacher education programme (B.Ed.) in Assam.* (An unpublished PhD Thesis). The English and Foreign Languages University, Hyderabad, India.
Ray, S. (2008). *Learning to teach: Effectiveness of the B.Ed. programme in teaching English in Assam.* (An unpublished MPhil dissertation). The English and Foreign Languages University, Hyderabad, India.
Schulz, R.A. (2000). Foreign language teacher development: MLJ Perspectives 1916-1999. *The Modern Language Journal*, 84(4), 495-522.

Writer:

Dr. Surajit Ray

The Writer Teaches Political science at B.N College, Dhubri

Family Comes Together

Family comes together
For always and forever
In sickness and in health
In poverty or in wealth
Family comes together
For always and forever
Without any reason
Anytime or any season
Family comes together
For always and forever
In death or in life
In happiness or in strife
Family comes together
For always and forever
In anger or in kindness
Whether all seeing or in blindness
Family comes together
For always and forever
Because families are forever .

Writer

Dr. Sobhagya Das

The Writer Teaches Education at Handara College

অসমীয়া বিভাগ

প্রবন্ধমালা

১। একবিংশ শতাব্দীর এক সামাজিক ব্যাধি : ডাইনী অন্ধবিশ্বাস
২। রাজবংশী সমাজের গোত্র বিভাজন প্রথা : একটি আলোচনা

কবিতা কানন

১। নতুন সুরুজ উঠি
২। ভগবান তুমি
৩। মা
৪। সমাজের গড়া ঘর
৫। সময়ের প্রয়োজন
৬। ক্লান্ত পথিক
৭। বসন্ত
৮। মোর কলমের ডাকেরে
৯। জগতের অনুভূতি
১০। হৃদ ও সখা প্রভু
১১। আলো-আঁধারি জীবন
১২। মোর মনের অনুভব
১৩। তোমাহীন জীবন
১৪। মন যায়
১৫। আইজক তোমাক তুমি দুঃখত কান্দিছিলি
১৬। মা বন্ধু

একবিংশ শতিকাৰ এক সামাজিক ব্যাধি 'ডাইনী অন্ধবিশ্বাস'

নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
সহযোগী অধ্যাপক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়, গোলকগঞ্জ

ডাইনী বিশ্বাস এটা সুপ্ৰাচীন অন্ধবিশ্বাস। মানুহে মানুহ হোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ সমান্তৰালভাৱে কেতবোৰ বিশ্বাসক বিশ্বাসে স্থাপনৰ প্ৰক্ৰিয়াটোও আৰম্ভ হৈছিল। এনে বিশ্বাসৰে ৰূপ আছিল প্ৰকৃতিৰ পূজা। প্ৰকৃতিৰ দৃশ্যমান আৰু অদৃশ্যমান দুয়োটাৰ দ্বাৰাই মানুহৰ জীৱন পৰিচালিত হয়। সময়ত মানুহে অদৃশ্য জগতখনক দুটা ভাগ কৰাৰ কথা কল্পনা কৰিলে- এটা মানুহৰ কল্যাণকৰ আৰু আনটো অনিষ্টকৰ। মানুহৰ কল্যাণকাৰী জগতৰ অধীশ্বৰ হ'ল ঈশ্বৰ, গড, আল্লা আৰু তেওঁৰ অনুচৰসকল বিভিন্ন দেৱ-দেৱতা অপেশ্বৰা আদি। অনিষ্টকাৰী জগতৰ অধীশ্বৰ হ'ল চয়তান - দৈত্য দানৱ জ্বিন আৰু তেওঁৰ অনুচৰ ভূত-প্ৰেত পিশাচ ডাইনী ইত্যাদি। সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ তথা দাৰ্শনিক বিশ্বাসৰ সমান্তৰালভাৱে বহুতো অন্ধবিশ্বাস আঁতৰি গলেও কিছু অন্ধবিশ্বাস থাকি গল। থাকি যোৱা অন্ধবিশ্বাসবোৰৰ প্ৰধানতম কলংকটোৱে হ'ল ডাইনী অন্ধবিশ্বাস।

ডাইনী অন্ধবিশ্বাস বৰ্তমান পৃথিৱীব্যাপী এক অন্ধবিশ্বাস। পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো প্ৰান্তৰ প্ৰায় প্ৰতিটো জনসমষ্টিৰ মাজতে কমবেছি পৰিমাণে ডাইনী অন্ধবিশ্বাস আছে। নিৰ্ভৰযোগ্য কোনো প্ৰত্নতাত্ত্বিক মাটি খান্দি এনে ধৰণে কব পাৰি যে আদিম মানৱ কোনো অপদেৱতা কল্পনাৰ ই এটা বিশেষ ৰূপ। এই বিশ্বাস অন্ধ কাৰণ ই অনিষ্টকৰ। ডাইনীৰ অস্তিত্ব বৈজ্ঞানিক উপায়েৰে প্ৰমাণ কৰিব পৰা সম্ভৱ হোৱা নাই। ইতিহাসত প্ৰাশ্চাত্য সমাজত ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ প্ৰথম প্ৰমাণ পাব পাৰি ধৰে অল্ড টেষ্টামেন্ট। অল্ড টেষ্টামেন্টৰ মতে ডাইনীৰ শাস্তি একমাত্ৰ মৃত্যু। বাইবেলৰ সূত্ৰ ধৰি পশ্চিমীয়া সমাজে ডাইনীক চয়তানৰ দূত বুলি চিহ্নিত কৰিছিল। 'ডাইনী' শব্দটো সংস্কৃত 'ডাকিনী'ৰ পৰা অহা বুলি জনাতে ৰূপ লৈছে। ডাইনী শব্দৰ সমাৰ্থকভাৱে ডাকিনী, ডুহুনী আদি শব্দ প্ৰয়োগ কৰা হয়। অসমীয়া যেমেকোৱক ডাইনী মানে কালী গোসাঁনীৰ সহচৰী, এবিধ ভুতুনী ভূতে পোৱা তিৰোতা - এই সমাৰ্থক শব্দকেইটা ব্যৱহাৰ কৰিছে। হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ দিনত অসমত ডাইনী বিশ্বাসটো আছিল যদিও ডাইনী নিধন বা হত্যাৰ ঘটনা ইমান নাছিল। অসমীয়া বিশ্বকোষৰ প্ৰণেতা নৃতত্ত্ববিদ কিশোৰ ভট্টাচাৰ্যই ডাইনী সম্পৰ্কে কওঁতে সেই 'ডাইনী বিদ্যা'ৰ ও অৱতাৰণা কৰিছে। যাদুবিদ্যাৰ লেখীয়াকৈ ডাইনীবিদ্যাৰ প্ৰথাটোক 'ডাইনী বিদ্যা' বুলিছে সামাজিক উদ্বেগ আৰু মানৰ লগত ডাইনী বিদ্যাৰ সম্পৰ্ক আছে। শিক্ষাৰ পোহৰ নপৰা পিছপৰা অঞ্চলত বসবাস কৰা মানুহৰ মাজত ডাইনী সন্দেহ বৰকৈয়ে শিপাইছিল। তেনে সমাজত বসবাস কৰা মানুহে ভূত-প্ৰেত, পিশাচ-পিচাশিনী, যক্ষ-যক্ষিণী আদি অপশক্তি সমূহক বৰকৈ বিশ্বাস কৰে।

ডাইনীৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ Witch যাৰ অৰ্থ আছিল প্ৰথমে অৱস্থাত সম্মোহিনী বিদ্যা জনা লোক, Sorcerer।

ডাইনী বিদ্যা (witchcraft)- ক গীৰ্জাই চয়তানৰ পূজা বুলি ঘোষণা কৰাৰ পিছত 'ডাইনী' বিশেষ খ্ৰীষ্টানপেষ্টক শব্দ হৈ পৰিল আৰু ১০০০ খ্ৰীষ্টাব্দ মানৰ পৰা Witch শব্দটো চলিবলৈ ধৰে। গীৰ্জাৰ পৃষ্ঠপোষকতাত ডাইনী, চিনাক্তকৰণৰ ক্ষেত্ৰত আনুষ্ঠানিক নিয়ম নীতিও নিৰ্ধাৰিত হৈ উঠে। গীৰ্জা ভেদে আৰু দেশভেদে এই নিয়ম নীতিৰ কিছু পাৰ্থক্য আছিল যদিও এজনী ডাইনীৰ কেইটামান সাধাৰণ লক্ষণ ইয়াৰ মাজৰ পৰাই জনাই আহিছিল। সেইবোৰ এনেধৰণৰ -

(i) এজনী ডাইনীয়ে ঝাড়ু, লাঠী, জন্তু, দৈত্য আদিত বহি উৰিব পাৰে।

(ii) মাজে সময়ত ডাইনীবিলাকৰ সন্মিলন বহে। এই সন্মিলনৰ মুখ্য পোৰোহিত্য কৰে চয়তানে। চয়তানৰ সৈতে ডাইনীবোৰৰ চুক্তিবদ্ধতা আছে। চয়তানৰ হৈ

ডাইনীবোৰে মানুহৰ অনিষ্ট কৰিবলৈ পৃথিৱীলৈ আহে।

(iii) ডাইনীয়ে কু-মন্ত্ৰ আৰু কলাযাদু জানে। ডাইনীয়ে এইবোৰৰ প্ৰয়োগ কৰিয়ে মানুহৰ অনিষ্ট সাধে।

(iv) 'প্ৰকৃত' ডাইনী অদৃশ্য হৈ থাকে। কেতিয়াবা মানুহৰ কল্পনাত থাকিব পাৰে আৰু তেতিয়া কেতবোৰ লক্ষণৰ সহায়ত ডাইনী চিনাক্তকৰণ কৰা সম্ভৱ।

(v) ডাইনীৰ লক্ষণ হ'ল শৰীৰৰ কোনোবা অংশত এটা টেঁটুনা থাকে। এই টেঁটুনা যদি পালত, নহ'লে তিতিৰ নিতম্বৰ অংশত থাকিব। এনে লক্ষণ নথকা মহিলাও ডাইনী হ'ব পাৰে। তেতিয়া তেওঁ 'গুপ্ত' ডাইনী হ'ব আৰু তেনে ডাইনীক আনবোৰে চিহ্নিত কৰি থোৱা ডাইনীৰ জৰিয়তে চিনাক্তকৰণ কৰিব পাৰি।

নিৰ্জন পুৰোহিতসকলে গঢ়িলে উক্ত আনুষ্ঠানিক নিয়ম নীতিত ডাইনী বুলি সন্দেহ কৰা মহিলাৰ বাবে কেতবোৰ কঠোৰ শাস্তিৰ বিধান কৰা আছিল। তাৰ ভিতৰত অন্যতম আছিল–

(i) হাত বা ভৰিৰ আঙুলি বেঁকি বা ঘণিয়াই কটা। কাটিলে তেজ নোলোৱা বা ঘণিয়ালে দুখ নোপোৱা।

(ii) কাঠত বান্ধি লাঠিৰে মাৰিবলৈ।

(iii) গধুৰ বস্তু বান্ধি দি পুখুৰীত পেলাই দিয়া ইত্যাদি। তেনে অৱস্থাত পানীত উপঙি উঠা মহিলাক ডাইনী চিনাক্ত কৰা হৈছিল আৰু সেইমতে শাস্তি দিয়া হৈছিল।

মধ্যযুগৰ সময়ত ইউৰোপতো এনেদৰে ডাইনী চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছিল আৰু শাস্তিও দিয়া হৈছিল। ডাইনী চিনাক্তকৰণৰ সহজ আৰু জনপ্ৰিয় পদ্ধতি আছিল সন্দেহযুক্ত কোনো মহিলাক চয়তানৰ বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰা। প্ৰশ্ন কৰিলে চয়তানৰ মহিলাক ডাইনী বুলি নিশ্চিত কৰা আৰু শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। হাইনৰিখ ক্ৰেমাৰ (Heinrich Kramer) আৰু জেকব স্প্ৰেংগাৰ (Jacob Sprenger) নামৰ দুগৰাকী জাৰ্মান পুৰোহিতে লিখি ১৪৮৬ চনত প্ৰকাশ কৰা 'দা মেলিউছ মেলিফিকেৰাম' (The Malleus Maleficarum) নামৰ গ্ৰন্থখন ইউৰোপত ডাইনী চিনাক্তকৰণ আৰু শাস্তিবিধান প্ৰক্ৰিয়াটো কিমান পদ্ধতিগত আছিল তাৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰে। উক্ত গ্ৰন্থত ডাইনীৰ লক্ষণ, ডাইনী চিনাক্তকৰণৰ উপায়, ডাইনীৰ কাৰ্যাৱলী, শাস্তি আদি বিস্তৃতভাৱে দিয়া হৈছিল। কেথলিক গীৰ্জাই ১৪৯০ চনত উক্ত গ্ৰন্থখনক পৰিহাৰ দিলেও দুই-তিনি শতিকাজুৰি ইউৰোপত এই গ্ৰন্থখন ধৰ্মপুথিৰ দৰে ব্যৱহাৰ হৈছিল।

পৃথিৱীৰ প্ৰায় প্ৰতিটো জনসমষ্টিতে ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ প্ৰভাৱ আছে যদিও ইউৰোপৰ দৰে ডাইনী চিনাক্তকৰণ আৰু শাস্তিপ্ৰদানৰ কোনো পদ্ধতিগত ব্যৱস্থা থকাৰ তথ্য জনা নাযায়। বিশেষকৈ অসমত ডাইনী চিনাক্তকৰণ আৰু শাস্তিবিধান এটা ঘোৰ অন্ধবিশ্বাসৰ ফল। দৈত্য-দানৱ তথা ভূত-প্ৰেতৰ বিশ্বাস অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণে আছে। এনে জনবিশ্বাসে মানুহৰ সমাজখনতকৈ এইবোৰৰ এখন সমাজৰ কল্পনা কৰি আহিছে। তেনে বিশ্বাসমতে বৃহৎ বৃক্ষ, নিৰ্জন ঠাই আদি এই অপশক্তিবোৰৰ বাসস্থান। সাধাৰণতে এইবোৰ অপশক্তিয়ে মানুহৰ মাজত প্ৰৱেশ নকৰে। অসমৰ জনবিশ্বাসে দৈত্য-দানৱ ভূত-প্ৰেত আদিৰ মানুহৰ লগত সম্পৰ্ক বা সংঘাতক এটা 'দুৰ্ঘটনা' ৰূপেই চিনাক্ত কৰি আহিছে। এনেদৰে একেখন ঠাইতে দুখন সমাজ একেলগে থকাৰ এই কল্পনাটো এখনতে যথেষ্ট উৰ্বৰ মস্তিষ্ক প্ৰসূত আৰু আনন্দতকৈ আমোদজনকো। অৱশ্যে জনবিশ্বাসে এই দুখন সমাজৰ সংঘাতক হ'বলৈ কেতিয়াবা উপায়ো উলিয়াই দিছে। এইমতে দিন আৰু ৰাতিৰ কেতবোৰ ক্ষণ আৰু কেতবোৰ স্থান অপদেৱতাৰ সমাজখনৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট কৰি থোৱা হৈছে আৰু এনে 'অসময়' আৰু 'অপস্থানত' মানুহৰ প্ৰৱেশকেই সংঘাতৰ কাৰণ বুলি চিহ্নিত কৰিছে। দিনৰ ভিতৰত আগত নিৰ্জন হৈ থকা পুখুৰীৰ ঘাটলৈ যোৱা অথবা ৰাতিৰ পুখুৰীত শৌচকৰ্ম অতিক্ৰম কৰি যোৱা, গোন্ধক বুলি নাম বা গা-ধোৱা অভ্যাসশীলা গৰ্ভৱতী বা মহিলাক আৰু ৰাতিৰ ওপৰত অপশক্তিৰ বাসস্থান বা অন্ধ-বোবা বাটত ভুলতে হ'লেও ভৰি দিয়া পুৰুষক অপদেৱতাই ধৰে। অসমৰ জনবিশ্বাস মতে অসমীয়া মানুহৰ দৰেই অসমীয়া অপদেৱতাবোৰো নিৰ্দিষ্ট সামাজিক জন সুৰক্ষাৰ বাহিৰে নিৰ্দিষ্ট কাৰো কেতিয়াও প্ৰাণ হৰণ নকৰে। অপদেৱতাৰ দুৱৰ এই জগত ঘনত

ডাইনী-বৰ্হিনীৰ আছে। অসমীয়া ডাইনী শব্দটো ডাকিনীৰ পৰা উদ্ভৱ বুলিও বুজাব পাৰি ডিডিবিলেও এই ডাকিনীয়ে আকৌবাৰ বিশেষ ভূমি কৰাৰ উদাহৰণ অসমৰ জনবিশ্বাসত কোনিয়াও পাবলৈ নাই।

লৈকা-দালৰ ডাকিনী-বৰ্হিনী-ভূত-প্ৰেত আদিৰ হাতৰ বহুবিধ অন্ধবিশ্বাসৰ পৰম্পৰা অসমত প্ৰচলিত আছে, পিছে ডাইনী বুলি কোনো মহিলাক চিনাক্ত কৰাৰ আৰু তেনে মহিলাক সমাজচ্যুত কৰাৰ এনেকি প্ৰাণে মৰাৰ কোনো পৰম্পৰা এইদিন কাহানিও দেখিবলৈ নাছিল। অৱশ্যে কি কেইটা জনজাতীয় সমাজত এনে ঘটনাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ দেখা গৈছে তাতো এনে পৰম্পৰা থকাৰ সম্ভাৱনি উদাহৰণ পোৱা নাযায়। পুৰণি পৰম্পৰা পালনৰ কিছু ৰীতি-নীতি থাকে, সেই পৰম্পৰা লাগিলে অন্ধবিশ্বাসজনিত হওঁক বা পবিত্ৰতাৰ হওঁক। বৰ্তমান সময়ত অসম ৰাজ্যত সংঘটিত প্ৰতিটো ডাইনীকাণ্ড উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিত ঘটনা। তেনেকোৱা ঘটনাৰ পৰা অৱশ্যে ডাইনী বুলি চিহ্নিত হোৱাসকলৰ মহিলাসকলৰ ক্ষেত্ৰত সাধাৰণ লক্ষণ হিচাপে উলিয়াব পৰা যায়। সাধাৰণতে অকলশৰীয়া আৰু বুঢ়া মহিলা ডাইনী বুলি চিহ্নিত হোৱা দেখা যায়। কিয়নো তেনে মহিলাৰ ওপৰত দিয় দিবলৈ পৰিয়াল এটা নাথাকে বাবেই কামটো সহজ হয়। কিন্তু বহুক্ষেত্ৰত ডাঙৰ পৰিয়ালৰ এটা অংশ মহিলাও ডাইনী বুলি চিহ্নিত হোৱা দেখা যায়- উদাহৰণ স্বৰূপে অসমত সংঘটিত হোৱা আৰ্থিকভাৱে সবল মুখ্য লোকৰ স্ত্ৰী পুৰ্ণি লোকক চিহ্নিত কৰাৰ ডাইনী বুলি বধ কৰা ঘটনাটো। তিনি সেইদৰে খাটিখেৰী ঘৰৰ আৰু লাতিয়া ঘৰৰ কাৰ্বিমানৰ ক্ষেত্ৰত এইক্ষেত্ৰত লাভ হ'ব পাৰে।

অসম এনে এখন ৰাজ্য যিখন ৰাজ্যৰ ৯০% লোকেই গাঁও অঞ্চলত বাস কৰে। নাগৰে অসম এখন বিভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীৰ মিলনভূমি। এইখন অসম ভূখণ্ডত সম্প্ৰতি সময়ত ডাইনী সন্দেহত নিৰীহ লোকক বৰ্বৰভাৱে হত্যা কৰা হৈছে। বিশেষকৈ অসমৰ জিলাসংখ্যাক জনগোষ্ঠীৰ মাজত উক্ত সমস্যাই কাঠফুলাৰ দৰে বৃদ্ধি পাইছে থাকিছে। সেয়েহে ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ দৰে আমাৰ সমাজৰ জ্বলন্ত সমস্যাটিক আউধ কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি বিষয়টো অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। অসমৰ জনজাতি, জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলনভাৱে এনে সমস্যাই গা-কৰি উঠাৰ কেইটাও কাৰণ দায়ী হয়। যেনে শিক্ষাৰ অভাৱ, সচেতনতাৰ অভাৱ, সহায়তাৰ অভাৱ, যাতায়াতৰ অভাৱ, বিজ্ঞানসন্মত চিকিৎসাৰ অভাৱ আদি।

সম্প্ৰতিক সময়ছোৱাত ডাইনী কাণ্ডই অতি ভয়াবহ ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰিছে। ডাইনী সন্দেহ, ডাইনী হত্যাৰ দৰে কাণ্ডৰ পিছফালে চালিয়াবি চলোৱাসকলৰ কাৰণ সমূহক চকুপাতনৰ তেনে কাৰণসমূহ হ'ল -

(i) গাঁৱৰ এজন মানুহৰ প্ৰতিশোধ পৰায়ণ মনোবৃত্তিৰ বাবে কেতিয়াবা এসময়ত ডাইনী সজোৱা।

(ii) অকলশৰীয়া ব্যক্তি বিশেষকৈ মহিলা তথা সাংসাৰিক জীৱনৰ মাজত প্ৰতিষ্ঠাতাৰ পৰিপন্থী মানসিকতাৰে ডাকোতাৰ হোৱা লোকক লক্ষ্য কৰি লোৱা।

(iii) অন্যবোৰৰ আৰ্থিক উত্থান।

(iv) সম্পত্তিৰ লালসা।

(v) শিক্ষাৰ অভাৱ।

(vi) বিজ্ঞান সন্মত চিকিৎসা বা বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগীৰ অভাৱ।

(vii) অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতা।

(viii) পুৰণি খাম-খেয়ালৰ পৰিৱৰ্তন কৰিব নোৱাৰা আদি।

উৎপীড়িত সমাজত বিভিন্ন অপায়-অমংগল বা অনিষ্ট কৰে বুলি অশিক্ষিত, অৰ্ধশিক্ষিত মানুহে বিশ্বাস কৰিছিল। ডাইনীয়ে ব্যক্তি বা সমাজক অনিষ্ট কৰিবৰ বাবে তান্ত্ৰিক পদ্ধতি অৱলম্বন কৰে। সেই তান্ত্ৰিক পদ্ধতি হ'ল -

(i) বাণ বা মন্ত্ৰ মাৰি লৌকিক পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰ।

(ii) ঐন্দ্ৰজালিক বাণ বা মায়া বাণৰ প্ৰয়োগ। অসমত ইয়াক 'বাণমৰা' বুলি জনা যায়।

(iii) ঐন্দ্ৰজালিক উপায়েৰে অনিষ্ট কৰিব খোজা ব্যক্তিৰ জীৱিতা আত্মাক খোৱা। এই পদ্ধতিৰে মন্ত্ৰেৰে লোকৰ মানুহ হত্যা কৰাৰো যথেষ্ট উদাহৰণ আছে।

(iv) আৰু সেহুলীৰ কাপোৰ অপকাৰী ব্যক্তিৰ ব্যক্তিৰ চুলি এডোখৰ লগাই দিয়া।

সাম্প্ৰতিক দিনত প্ৰকৃত ডাইনী সন্দেহত নিৰ্দোষী হত্যা সংঘটিত হৈয়ে আছে যদিও সচেতনতাৰ এতিয়াও পোহৰলৈ অহা নাই। অসমত বৰ্তমান ডাইনী সন্দেহত হত্যা দিনে দিনে বৃদ্ধি পাই থাকিছে। ডাইনী হত্যা এক অন্ধবিশ্বাস। যাক সামাজিক ব্যাধি বুলি ক'ব পাৰি। এই অন্ধবিশ্বাসৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াটো তথাই অসম অসমৰ একমাত্ৰ সংগ্ৰামী মহিলা হ'ল বীৰুবালা ৰাভা। বীৰুবালা ৰাভাৰ ঘৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ দোমনিৰ পাহাৰ ফালৰ অন্তৰ্গত ঠাকুৰবিলা নামৰ এখন অখ্যাত গাঁৱত। ১৯৯৯ চনৰ পৰাই বীৰুবালা ৰাভাই ডাইনী হত্যাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দি আহিছে। ভুক্তভোগী

বিৰুদ্ধে বাবাই শ্বিভুল বিৰুদ্ধা বাবা নামেৰে এণ্টিফাৰ্টিৰ প্ৰায় ৫০ জনতকৈ অধিক লোকক ডাইনী হত্যাৰ বলি হোৱাৰ পৰা বচাব পাৰিছে। ২০১৫ চনৰ আগষ্ট মাহত ডাইনী হত্যা বিৰোধী এখন আইন অসম বিধান সভাৰ অধিবেশনত গৃহীত হৈ যদিও আজিও হত্যা অসমত বন্ধ হোৱা নাই।

সমাজৰ পৰা ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ লগতে সামাজিক সমস্যা নিৰ্মূল কৰা বা নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো অতি জৰুৰী। এনে সমস্যা আৰ্থ-সামাজিক কাৰণত লাগিলে দেশ জাতি আৰু সমাজৰ প্ৰতি এক চৰম প্ৰত্যাহ্বান। সেয়ে আমি কি কৰিব পাৰো :-

(i) ভৌগলিকভাৱে বিচ্ছিন্ন অঞ্চলসমূহত যোগাযোগৰ সু-বন্দোবস্ত চৰকাৰে কৰিব লাগে।

(ii) নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিব লাগে।

(iii) গ্ৰাম্য পুথিভঁৰাল স্থাপন, জীৱনৰ পৰিবেশ গঢ়ি তুলিব লাগে।

(iv) ডাইনী হত্যা বিৰোধী ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰ, কৰ্মশালা আদি পিছপৰা অঞ্চলত পৰ্যায় ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(v) স্থানীয় উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানসমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষণৰ অঞ্চলত সংস্কাৰমূলক কৰ্ম আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

(vi) সামাজিক সমস্যাসমূহৰ প্ৰসংগত সদায়ে আলোচনা অনুষ্ঠিত কৰাত চৰকাৰে গুৰুত্ব দিব লাগে।

(vii) সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী সাময়িক পত্ৰিকাসমূহে পিছপৰা অঞ্চল বিশেষকৈ অনুষ্ঠিত কৰিব লাগে।

(viii) জাতীয় অনুষ্ঠান সমূহে সমস্যাটোক গুৰুত্বসহকাৰে গ্ৰহণ কৰক।

(ix) আৰ্থ-সামাজিক দিশৰ গৱেষণাত উক্ত সমস্যাৰ কাৰণে অন্ধবিশ্বাস হৈ আছে নেকি অনুসন্ধান কৰিব লাগে।

(x) ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ আইন চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰক।

(xi) প্ৰতিখন গাঁৱৰ মুখিয়াল আৰু সেই স্থানীয় লোকক চৰকাৰী ব্যৱস্থাৰ লগত পোনপটীয়া যোগাযোগ ৰাখক।

(xii) ডাইনী কাণ্ডত জড়িত ব্যক্তিক তৎক্ষণাত কাৰ্যতঃ যোগ্য চৰকাৰী সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰক।

(xiii) NGO বিলাকক ধৰি সামাজিক অনুষ্ঠান সমূহ অধিক তৎপৰ হওঁক।

(xiv) ভুক্তভোগীৰ শাৰীৰিক-মানসিক চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

(xv) ডাইনী অন্ধবিশ্বাসৰ বিৰুদ্ধে সচেতনতা বৃদ্ধিৰ ব্যৱস্থা কৰক।

(xvi) স্থানীয় চৰকাৰে বিদ্যমান কোষগঠন কৰি এনে প্ৰৱণতা বৃদ্ধি কৰিব নোৱাৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

(xvii) যিবোৰ অঞ্চল বেছি স্পৰ্শকাতৰ সেইবোৰৰ অঞ্চল চিনাক্তকৰণ কৰি চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক।

(xviii) অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ, নাৰী নিৰ্যাতন আদি প্ৰসংগত অবিৰত সচেতনতা বৃদ্ধিৰ বাবে কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হওঁক।

শেষত ডাইনী হত্যা নিৰ্যাতন বন্ধ কৰা সংগ্ৰামখন আমি নিজৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিব লাগিব। আমাৰ প্ৰতিটো অযৌক্তিক অবৈজ্ঞানিক চিন্তাৰ বিপৰীতে যুক্তিসম্মত বিশ্লেষণ কৰি প্ৰথমে আমি নিজক বিজ্ঞান মনস্কতাৰ আলোৰে হৈ থাব লাগিব। সেয়ে সকলোৱে আগবাঢ়ি আহক আমাৰ সমাজৰ পৰা ডাইনী অন্ধবিশ্বাস চিৰদিনৰ বাবে নিৰ্মূল কৰোঁ।

বিঃ দ্ৰঃ প্ৰবন্ধটো যুগুত কৰোঁতে বিভিন্ন গ্ৰন্থপঞ্জীৰ সহায় লোৱা হৈছে।

চাওঁতালসকলৰ গোত্ৰ বিভাজন প্ৰথা : এটি আলোচনা

ড° উমেশ দাস
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

নৃতাত্ত্বিকভাৱে চাওঁতালসকল অষ্ট্ৰিক জনগোষ্ঠীৰ লোক। এওঁলোকক 'সান্তাল' নামেৰেও জনা যায়। চাওঁতালসকল কেতিয়া অসমলৈ প্ৰব্ৰজিত হৈছিল সেয়া সঠিকভাৱে জনা নাযায় যদিও কিছুমান বুৰঞ্জীবিদৰ মতে অষ্ট্ৰিক জনগোষ্ঠীৰ লোকসকল উত্তৰ-ইণ্ডোনেছিয়াৰ পৰা আহি উত্তৰ পূব ফালেদি অৰ্থাৎ অসমৰ মাজেৰে ভাৰতত প্ৰৱেশ কৰি ভাৰতৰ বিভিন্ন অঞ্চলত পৰিব্যাপ্ত হয়। আন কিছুমান পণ্ডিতৰ মতে আকৌ এওঁলোকৰ আদিম বাসস্থান আছিল পশ্চিম এছিয়াত আৰু তাৰে পৰাই ভাৰতলৈ আহে। ইয়াৰ পাছত ব্ৰহ্মদেশ, মলয়, ফিজি আদি দেশলৈ সিঁচৰতি হয়।[১] এ অষ্ট্ৰিকভাষীসকলৰ ভিতৰত বিশেষকৈ চাওঁতালসকল ভাৰতলৈ প্ৰব্ৰজিত হৈ ভাৰতৰ ভাগলপুৰ আৰু বৰ্ধমানৰ পশ্চিমাঞ্চল, সম্পূৰ্ণ বাকুৰা জিলা, মেদিনীপুৰ, ময়ুৰভঞ্জ, কিওঁনঝৰ, বালেশ্বৰ, চাওঁতাল পৰগনা, হাজাৰিবাগ, মুৰ্শিদাবাদ, চবিশ পৰগনা, দিনাজপুৰ, মালদহ, ৰাজশাহী, ৰংপুৰ আদি অঞ্চলত স্থায়ীভাৱে বসবাস কৰিছিল হয়। উল্লিখিত ঠাইবোৰত বসবাস কৰা আদিবাসী লোকসকলক অৱশ্যে ১৮৩৯ চনৰ পৰা ব্ৰিটিছসকলে জলপাইগুৰি তথা অসমৰ চাহ বাগিচাত বনুৱা হিচাপে লৈ আনে। ব্ৰিটিছসকলে অনা এই আদিবাসী লোকসকল তাহানিৰ অসম ৰাজ্যৰ কাছাৰ সমতলভূমি, ছিলেট, গোৱালপাৰা, লখিমপুৰ, নগাঁও, শিৱসাগৰ, উত্তৰ কাছাৰ, নগা পৰ্বত, খাচী আৰু জয়ন্তীয়া পৰ্বত আৰু মণিপুৰ আদি ঠাইত সিঁচৰতি হৈ পৰে। ১৯১০ চনৰ লোকপিয়ল মতে অসমত বসবাস কৰা চাওঁতালসকলৰ সংখ্যা ৩০,১২৯ জন।[২] ১৮৫৫ চনত চাওঁতাল অধ্যুষিত চাওঁতাল পৰগনাত চাওঁতাল বীৰ সিধু কানহুৰ নেতৃত্বত ব্ৰিটিছ শোষণ-শাসনৰ বিৰুদ্ধে যি চাওঁতাল হুল বা বিদ্ৰোহ গঢ়ি উঠে সেই বিদ্ৰোহ ইংৰাজ চৰকাৰে সামৰিকভাৱে দমন কৰে যদিও পৰৱৰ্তীকালত যাতে কোনো বিদ্ৰোহ পুনৰায় গঢ়ি নুঠে তাৰবাবে চাওঁতালসকলক পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ঠাইত স্থানান্তৰৰ এক আঁচনিবদ্ধ নীতি কাৰ্যকৰী কৰা হয়। ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ এনে নীতি তথা সেই সময়ত অন্য সংকটৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ইউৰোপীয় মিছনেৰী লৰ্ড এলাহেন স্কেফচৰ আৰু তেওঁৰ সহযোগী মিছনেৰী কিছুমানে ১৮৮১ চনৰ ৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে দুটা এটা চাওঁতাল পৰিয়ালক লগত লৈ আহি পুৰণি অসম ৰাজ্যৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ সদৰ ধুবুৰীৰ ৩০ মাইল উত্তৰে প্ৰায় ৩০ বৰ্গমাইলৰ এটা অঞ্চলত 'অসম কলনি' স্থাপন কৰি থাকিবলৈ দিয়ে। ১৮৮৮ চনত এই অঞ্চলৰ লোকসংখ্যা আছিল ৬০০ জন, ১৮৯০ চনত অঞ্চলটোৰ জনসংখ্যা হয়গৈ ৪,৪৮৬ জন আৰু মাটিৰ পৰিমাণ হয়গৈ ১২,২৮০ বিঘা। অসম কলনি স্থাপনৰ পাছৰে পৰা অসমৰ চাওঁতাল কলনীলৈ চাওঁতালসকলৰ সোঁত বৈ থাকিল আৰু সময়ত কলনিৰ বাহিৰতো চাওঁতালসকলৰ বসতি হ'বলৈ ধৰে। এইদৰে বংশ বৃদ্ধি তথা সঘন অনুপ্ৰৱেশৰ ফলত পশ্চিম অসমত এক বৃহৎ অঞ্চল চাওঁতাল বসতিপ্ৰধান অঞ্চলত পৰিণত হয়।[৩] ২০০১ চনৰ লোকপিয়ল মতে সমগ্ৰ অসমত আদিবাসী লোকৰ সংখ্যা হ'ল- ৫০,০০,০০০ জন।[৪]

গোত্ৰ: সংজ্ঞা [সং. গো (পৃথিৱী) + ত্ৰৈ (ৰক্ষা কৰা)] বংশ পৰিয়াল। পূৰ্বে যি আদি পুৰুষৰ পৰা মানুহ উৎপন্ন হৈছিল, তেওঁৰ নামেৰেই সেই মানুহৰ বংশৰ নাম হৈছিল, এই কাৰণে একেজনা আদি পুৰুষৰ পৰা হোৱা মানুহবিলাকৰ একে গোত্ৰ অৰ্থাৎ একে বংশ। প্ৰত্যেক 'কাশ্যপ গোত্ৰ' বুলিলে কাশ্যপৰ বংশ বুজা যায়। A race or family. Hindus families were named after their founders, therefore the Hindus descending from the same progenitor are the same gotra (or family). In law the term is nearly equivalent to the Gentile of the Roman Law, and is applied to kindred of the Same general family, who are connected by offerings of food and water, and stands opposed to the Bandhu or cognate Kin, who do not partake in the offerings to the common ancestor.[৫] শৈলেন্দ্ৰ বিশ্বাসৰ মতে, গোত্ৰ, ১. বি. বংশ, কুল (সমগোত্ৰীয়), ২. বংশ প্ৰবৰ্তক, ঋষিৰ সন্তান পৰম্পৰা (শাণ্ডিল্যগোত্ৰ) সং. গ (শব্দ বা কীৰ্তন কৰা) + ত্ৰ (ক্ৰিন)। গোত্ৰ (Clan) শব্দৰ লগত টোটেম (Totem) শব্দৰ অৰ্থগত ভাবৰ

পশু কিম্বা আছে। উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে পোৱা প্ৰতীক, hereditary emblem of a tribe or clan (Sarma, Giridhar, Sarma's Anglo Assamese Dictionary, Bina Library)। পৰম্পৰাগতে প্ৰায়বোৰ জনগোষ্ঠীয়ে বিশ্বাস কৰে যে তেওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষ আছিল কোনোবা চৰাই, চিকিৰ্ড়ী, জীৱ-জন্তু, গছ-গছনি ইত্যাদি প্ৰাকৃতিক উপাদানৰ পৰা। শিৱনাথ বৰ্মনে কোৱামতে এস্কিমো আৰু উত্তৰ আমেৰিকাৰ দুই এটা অঞ্চলৰ বাহিৰে পৃথিৱীৰ প্ৰতিখন আদিবাসী সমাজতে এনে কিছুমান বিশেষ প্ৰতীক দেখাকাৰতে পশু, চৰাই বা জন্তু পোৱা যায়, যত আদিবাসীসকলে তেওঁলোকৰ গোষ্ঠীবোৰৰ সংৰক্ষণকাৰী শক্তিটো লুকাই থকা বুলি ভাবে আৰু যাৰ তাৰিখতে গোষ্ঠীটোৰ সদস্যসকলে ইজনে-সিজনৰ লগত একাত্মতাৰ স্থাপন কৰে। এনে ধৰণৰ বিশেষ প্ৰতীক চিহ্নকে টোটেম বুলি কোৱা হয়। এই ফলস্বৰূপ টোটেম এটা জনগোষ্ঠীৰ প্ৰতিনিধি। অকল আদিবাসীসকলৰ মাজত নহয়, আনকি ভাৰতবৰ্ষৰ হিন্দুসমাজতো প্ৰচলিত গোত্ৰ সমূহৰ নাম পৰম্পৰাগতে কিছুমান জীৱ-জন্তু বা চৰাইৰ নামত। যেনে- শৌনক - কুকুৰ, কাশ্যপ - কাছ, ভৰদ্বাজ- ভৰত চৰাই ইত্যাদি। মেঘালয়ৰ গাৰো জনগোষ্ঠীৰ মাজতো টোটেমৰ প্ৰচলন আছে। গোত্ৰশ্ৰেণীক গাৰোসকলে চচী বা কাচী বোলে। গাৰো গোত্ৰসমূহ পাঁচটা শ্ৰেণীত বিভক্ত: চাংমা, মাৰাক, মোমিন, চিৰা আৰু আৰেং। এই প্ৰধানটো গোত্ৰবে আৰু কিছুমান উপগোত্ৰ বা মাহাৰী আছে। যেনে- চাংমা : আৰিটোক, চিনিহী, মান্দা, চিচিক, চাম্বল আদি, মাৰাক : বোলো, মাজ্বিল, দোদেং, দকবেক আদি; মোমিন : গাবিল, গান্দিম, মেগাম আদি; চিৰা : ছালগাটি, জ্যৰো, সংমাক, দেটোক আদি। এল. এম. [illegible] মতে গাৰো মাহাৰীৰ সংখ্যা ৩০১ টা। এই ৩০১ টা মাহাৰীৰ ভিতৰত ১১৫ টা চাংমাৰ, ১০৫ টা মাৰাকৰ, ৬০ টা মোমিনৰ, ১৯ টা চিৰাৰ আৰু ২ টা আৰেং গোত্ৰৰ।

গাৰো গোত্ৰবোৰ মাতৃসূত্ৰীয় (Matrilineal) অৰ্থাৎ সন্তানসকল মাতৃৰ গোত্ৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয় আৰু আমৰণ সেই গোত্ৰৰ অধীনতাৰূপে পৰিগণিত হয়। গোত্ৰৰ প্ৰধান কাৰ্য হ'ল বিবাহ নিয়ন্ত্ৰণ। গাৰো সমাজত সগোত্ৰ বিবাহ নিষেধ। অৰ্থাৎ অন্তঃবিবাহ প্ৰথা নিষেধ, বহিৰ্বিবাহ প্ৰথাহে প্ৰচলিত। একেটা গোত্ৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত পুৰুষ আৰু নাৰী বিবাহবন্ধনত আবদ্ধ হ'ব নোৱাৰে। চাংমাই চাংমাক অথবা মাৰাকে মাৰাকক বিয়া কৰাব নোৱাৰে। চাংমাই মাৰাক বা আন গোত্ৰত বিয়া কৰাব পাৰে।

পশ্চিম অসম আৰু মেঘালয়ৰ কোচসকলৰ মাজত সাতটা ভেদ পোৱা যায়: ১) হাৰিগএ বা ছংগ, ২) তিনটেকীয়া, ৩) বানাই, ৪) চাপ্ৰা বা মাৰ্গান (দশগএও), ৫) সাতপাৰীয়া, ৬) সংকৰ আৰু ৭) বান্দাই। এই কোচসকল প্ৰাচীনকালৰ পৰাই মাতৃতান্ত্ৰিক। তেওঁলোকে মাতৃতান্ত্ৰিক গোত্ৰ বা বংশধাৰাক নিকিনি বা ছত্ৰুক বা ছুচু বোলে। এই মাতৃতান্ত্ৰিক গোত্ৰবোৰ অনুযায়ী কোচসমাজত সন্তানে মাতৃগোষ্ঠীৰ বংশ পৰিচয় বহন কৰিব লাগে। কোচ সমাজতো সগোত্ৰ বা সমনিকিনিৰ মাজত বিবাহ কৰ্ম সমাজ বিৰুদ্ধ। শিৱনাথ বৰ্মনে কোচ আৰু কুপ্ৰল কোচে উল্লেখ কৰা অনুযায়ী হাৰিগএ বা ছংগ কোচৰ নিকিনি ২৭ টা, তিনটেকীয়া কোচৰ নিকিনি ২৬ টা, বানাই কোচৰ নিকিনি ৫৭ টা, চাপ্ৰা বা মাৰ্গান কোচৰ নিকিনি ৫৭ টা, সাতপাৰীয়া কোচৰ নিকিনি ২২ টা আৰু বান্দাই কোচৰ নিকিনি ৪২ টা। এইবোৰৰ উপৰিও বহুতো সংখ্যক উপগোত্ৰ পোৱা যায়। বাহ্যসকলো মাতৃতান্ত্ৰিক গোত্ৰবোৰ মানি চলে। এওঁলোকৰ পৰ্যাধিক গোত্ৰ উপগোত্ৰ পোৱা যায়।

চাওতাল সকলৰ মাজত মুঠ বাৰটা (১২) ভেদ বা গোত্ৰ পোৱা যায়। চাওতালী ভাষাত গোত্ৰক 'দল' বা 'পাৰিচ' বুলি কোৱা হয়। চাওতালসকলে পিতৃতান্ত্ৰিক হোৱা হেতুকে সন্তানে পিতৃৰ গোত্ৰ লাভ কৰে। চাওতালৰ গোত্ৰবোৰ হ'ল-

(ক) বাস্কে (বেপাৰী),

(খ) বেছৰা (সাহসী বলবান),

(গ) বেদিয়া,

(ঘ) হাঁসদাক,

(ঙ) হেমব্ৰম (কঠিন পৰিশ্ৰম),

(চ) কিস্কু (ৰজা),

(ছ) মাৰাণ্ডী (ধনধান),

(জ) মুৰ্মু (পুৰোহিত),

(ঝ) চোৰে,

(ঞ) সোৰেন (চিপাহী),

(ট) টুডু (নৃত্য কৰা) আৰু

(ই) পাঁওৰিয়া।[১৩]

মন কৰিবলগীয়া যে ওপৰত গাথিত কৰটা গোত্ৰৰ নামোল্লেখ কৰা হৈছে সম্প্ৰতি কিন্তু এঘাৰটা গোত্ৰহে অৱস্থিতি আছে। লোকবিশ্বাস মতে বেডিয়া গোত্ৰৰ মানুহখিনি ধৰ্মান্তৰিত হৈ বা বিভিন্ন যুদ্ধ বিগ্ৰহৰ সন্মুখীন হৈ প্ৰব্ৰজন কৰোঁতে নিজ জাতিৰ পৰা আঁতৰি আহি বেলেগ জাতিৰ মানুহৰ লগত একাকাৰ হৈ গৈছে। সেয়েহে সম্প্ৰতি এই গোত্ৰৰ মানুহখিনিৰ পৰিচয় পোৱা নাই।[১৪]

জনশ্ৰুতি মতে কিস্কু গোত্ৰৰ চাওঁতালসকল ৰজাৰ বংশধৰ। আগতে ৰজা হ'বলৈ কিস্কু গোত্ৰৰ মানুহৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। মুৰ্মু গোত্ৰৰ মানুহখিনিয়ে পূজা পাতল কৰিছিল, হাঁসদা সকল জিৰাৰপতি, চৰেণ সকল সৈনিক বা শিপাহী, টুডু সকল গান-বাজনা কৰা মানুহ বা মাকাতিয়া, হেম্ৰম সকল কুমাৰ আৰু মাৰাণ্ডি সকল ধন-সম্পত্তি আছিল বুলি বিশ্বাস কৰে।[১৫] চাওঁতালসকলৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কীয় লোকপ্ৰবাদ মতে চাওঁতালসকলৰ আদিম মানৱ পিলচুবুঢ়াৰ কিস্কু, মুৰ্মু, সোৰেন, টুডু, হাঁসদা, মাৰ্ডী আৰু হেমব্ৰম - এই সাতজন সন্তানৰ পৰা চাওঁতাল সমাজত সাতটা গোত্ৰৰ সৃষ্টি হৈছে। এইলোকে আকৌ বেলেগ জাতিৰ ছোৱালীক বিয়া পতাৰ ফলত কি সংকৰ শ্ৰেণীৰ সৃষ্টি হ'ল তেওঁলোককো চাওঁতাল সমাজত অন্তৰ্ভুক্ত কৰি চৰে, বেছৰা, বাস্কে, পাঁওৰিয়া আৰু বেডিয়া- এইকেইটা নতুন গোত্ৰৰ সৃষ্টি হ'ল।[১৬]

মন কৰিবলগীয়া যে বেডিয়া গোত্ৰৰ বাহিৰে আন এঘাৰটা গোত্ৰৰ আকৌ কিছুমান উপগোত্ৰও চাওঁতাল সকলৰ মাজত প্ৰচলিত আছে। এইবোৰ হ'ল-

ক) হাঁসদা : গৌৰাগাডা, সুজু, নিন্দি, বেলে, আহেৰ, [illegible], আৰাব, আ, পটিম, কুৰি, নিজখীৰ, বিটিল, ডিগী, নিটোৰ, গাডু, মাৰ্কিচিন, [illegible] নিজ, সাডা ইত্যাদি।

খ) বেছৰা : [illegible], কুৰি, কৌৰী, আ, সন, টিলক, খড়া, নাই, আৰাব, কিলহৰ, গাডু, ৰাৰী, বাস্কে, বিজাড়, বিটাল ইত্যাদি।

গ) ইঁদ্ৰাক : কুৰি, কুঠী, মখাডা, [illegible], কেৰেডোৱাৰ, থেৰাথাড়, সাডা, ছালে, সা, কাডাড়, হাহুডা, গোৰোৱাৰ, আৰাব, পিটিকোভা, বাডোৱাৰ, ছিলবিন্দি, না নুটুৰ, জুগি, [illegible], গাড ইত্যাদি।

ঘ) হেমব্ৰম : ৰাৰী, কৰা, বৌৰী, কুৰাপী, গাহেৰ, নাই, খাডাড, বিটিল, ডাটিলা, গাড, আহেৰ, আ, সাডা, ছালে, হুলা ইত্যাদি।

ঙ) কিস্কু : কপা, কডিবা, নাই, সন, চিকৌ, গাড, গাহেৰ, আৰাব, আদো, খাডাড, বিটিল গাড, আহেৰ, আ, নুটুৰ, সাডা ইত্যাদি।

চ) মাৰাণ্ডী : আৰাব, গোত, সাডা, সিদুপ, খাডাড-খাডুলী, টিকেট, জুগি, কেডাৱাৰ, কুনাই, খাডা, চিকৌ, গাডা, কডা, বিটাল, বুৰু-বেৰেটি, ভাগ, গাড, বেসেল জালা, খাৰা, নাৰিন, টিক, নাই ইত্যাদি।

ছ) মুৰ্মু : সনাত, ছাটিব, ছুগোৱাৰ, খাডাড, ছাপিনলীল, ডাটিলা, খাজাড, জুগি, নাড্ডা, কানাডা, ডিজো, ডিকী, সৰতাম, ছালে, বৌৱাৰ, গাহেৰ, নাই, [illegible], দুড, নিটিল, বৰাড, গাড, বৌৰী, আহেৰ, [illegible], কাসা, কুটিম, আৰাব, আহেৰ, পাবা, পাওা, সাডা, ছাটিয়াৰ, কিসাৰ, টুমাডু ইত্যাদি।

জ) চৰে : ৰাৰী হেমব্ৰম, ৰাৰী-সোৰেণ, আ, সাডা, সিন্দুৰ ঠাকুৰ, বিজাড, বিটাল, ছাহৰখাডি, গাড, ৰাৰী, [illegible], নাই ইত্যাদি।

ঝ) সোৰেন : মাল, মাকতী, [illegible], বৰাহিমিচি, খাডেৱা, বিটাল, [illegible], সেৰেল, বডা, আৰাব, আ, গোত, বা নুটুক, খাডোত, বেঁৰহা, সাৰ, সিদুপ, সন, ডাটিলা, গাড, গাডে, ৰাৰী, জুগি, [illegible], সেৰেল, বডা, নুডকা, মাড, সাডা, সাক, ডিকা, সা ইত্যাদি।

ঞ) টুডু : গাহেৰ, গাড, নাই, কৌৰাকিচী, বাস্কে, বাস্কে, বিটিল, ডুংরি, গাহেৰী, আ, গাটিম, ছুকৰু, ডাটিল, গাড, জুগি, টিকৌ, ছিলগী, কুইলি, ঘাৰখাৰা, আৰাব, সাডা, টিলক ইত্যাদি।

ট) পাঁওৰিয়া : সাডা, সিদুপ, বেডেৱা, খোৰকীয়া, গাড, নাই, আৰাব, আ, গানাম বিটাল, নিজখীৰ, মুগাড় ইত্যাদি।

চাওঁতাল সমাজত বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত গোত্ৰই বিশেষ ভূমিকা পালন কৰে। চাওঁতাল সমাজত একে গোত্ৰৰ মাজত বিবাহ সম্পন্ন হ'ব নোৱাৰে, কাৰণ তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে যে একে গোত্ৰৰ মানুহখিনি একেজন পূৰ্বপুৰুষৰ পৰা জন্ম হোৱা। সেয়েহে তেওঁলোক সম্বন্ধত ভাই-ভনী। তেওঁলোকৰ বিশ্বাস মতে মাৰাং বুৰুমানেই চাওঁতাল সমাজখনিক

গোত্রৰ সৃষ্টি কৰিছে, যাতে এটা গোত্রৰ মানুহে অইন এটা গোত্রৰ মানুহক বিয়া পাতিব পাৰে। চাওঁতাল সকলে দৃঢ়ভাৱে বিশ্বাস কৰে যে কেওঁলোকৰ জীৱনৰ পৰা সকলো বস্তু হেৰুৱাব পাৰে কিন্তু গোত্র কেতিয়াও হেৰুৱাব নোৱাৰে। মন কৰিবলগীয়া যে চাওঁতাল সমাজৰ উপাধিবোৰ ভিন্ন থাকিলেও গোত্র একে হলে বিয়া-বাৰু হব নোৱাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে 'সাড়' উপাধিটো মুৰ্মু, হেমব্ৰম, মাৰ্ৰাণ্ডি, টুডু, সোৰেণ, বাস্কে, বেছৰা আদি বিভিন্ন গোত্রত পোৱা যায়। সেয়েহে সাড় উপাধিধাৰী দৰা-কইনাৰ বিয়াৰ ক্ষেত্রত গোত্র প্রধান বিচাৰ্য বিষয়।[১৩] চাওঁতালসকলে গোত্র সম্পৰ্কে ইমানেই সজাগ যে আদিবাসী মানুহ এজনক একে গোত্রৰ বুলি গম পালে নিজৰ ভনী-কণীৰ দৰে আদৰ সন্মান কৰে, কাৰণ কেওঁলোকৰ আদি পুৰুষ একে।

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেখা গল যে চাওঁতালসকলে গোত্র প্রথা কঠোৰভাৱে মানি চলে, যিয়ে চাওঁতাল সকলৰ সামাজিক জীৱন সু-শৃংখলভাৱে পৰিচালনা কৰাত যথেষ্ট অৰিহণা যোগাইছে।

পাদটিকা :

১. ঠাকুৰ, নগেন : পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষা, পৃ ২২৭।

2. Grierson, G. A. Linguistic Survey of India Vol - IV, P-3.

৩. হেকৰা, দুলু : চাওঁতাল গণ সংগ্রামৰ ইতিহাস, পৃঃ২০৭-২০৯।

৪. ৰায়, সুশ্রী কুমাৰ : পশ্চিম অসমৰ চাওঁতালী ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব : এটা বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন, পি.এইচ.ডি. ডিগ্রীৰ চূড়ান্ত পঞ্জীয়নৰ বাবে পঠিত আলোচনা পত্র,২০০৯।

৫. বৰুৱা দেৱচন্দ্ৰ : হেমকোষ, অজন্তা প্রকাশন, পৃঃ২৭৫, পুনৰ মুদ্রণ : ২০০০।

৬. শৈলেন্দ্র বিশ্বাস : সংসদ বাংলা অভিধান, সাহিত্য সংসদ, একাদশ সংস্কৰণ,পৃঃ ২০৮, ২০০৮।

৭. বৰ্মন, শিৱনাথ : লোকসংস্কৃতিৰ উৎস পৃ ১১৩, ১৩০।

৮. মজুমদাৰ, বিমল জনজাতি অৰু সাহে জনজাতি, পৃঃ৪৩-৪৪, ১০০২।

৯. কোচ, কুশল : কোচ সমাজৰ মাতৃতান্ত্রিক গোত্রধাৰা : পিতৃবনি, মাতৃক বা কুলু, চক্রৱৰ্তী পৰিতোষ (সম্পা.), পাহৰৰ প্রথ তিং, পৃঃ৩১৩-৩২৩, ২০০৭।

১০. বস্তা হাজৰিকা, উপেন : জনজাতীয় সংস্কৃতি।

১১. পাকড়া, টৈমন : আদিবাসী সংস্কৃতি অৰু আৰুৰ অষ্ট, পৃঃ২০, ২০১০।

১২. সংবাদদাতা : বাস্তেন মুৰ্মু, শিক্ষক, বয়স ৫৬, বাঘমাৰী, কোকৰাঝাৰ

১৩. পাকড়া, টৈমন পূৰ্বোল্লিখিত গ্রন্থ, পৃঃ২০-২১।

১৪. সংবাদদাতা : মোহনৰাম টুডু, জাকমাৰি, বয়স-৫৮, মোকৰামাৰী, কোকৰাঝাৰ

১৫. সংবাদদাতা : মোনিৰাম হেমব্ৰম, বয়স-৫৮, জাৰিগাওঁ, কোকৰাঝাৰ।

১৬. পাকড়া, টৈমন : পূৰ্বোল্লিখিত গ্রন্থ,পৃঃ২০-২১।

নতুন পুৰুষ মই

প্ৰণৱ জ্যোতি দত্ত
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

উদীয়মান সূৰ্যৰ উত্তাপ লৈ
ভাৰতী আইৰ শীতলী কোলাত
জীৱন গঢ়িছো মই
চন্দ্ৰকলাৰ দৰে একলা দূৰণিলৈ।
মাতৃৰ পদূলি লৈ যেতিয়া জনৰ
অঙ্কুৰ আশা যোক লৈ
অজিম ৰয়েশ
শত্ৰুক কৰি নিঃশেষ।
দেখিছো আজি মই আইৰ চৌপাশে
অন্যায় অনীতি দুৰ্নীতিৰ খেলা
হত্যা, ধৰ্ষণকাৰীৰ বিভীষিকাৰে
বিপদত পৰিছে আইৰ দেহা
লাচিতৰ দেশৰ বীৰ সন্তান মই
কৰিলো আজি অংগীকাৰ
দুষ্কৃতি ধ্বংসী মোৰ আইক
কৰিম উদ্ধাৰ জয় কাৰ
জ্ঞানৰ সিন্ধু সাঁতুৰি
আনিম দুৰ্লভ মানিক আজুৰি
অহিংসা আৰু সাম্য মৈত্ৰীৰে
বান্ধিম আই জনতা জননী।
নতুন পুৰুষ মই
কৰ্ম সংস্কৃতিৰে গঢ়িম দেশৰ সমৃদ্ধি
দুচকুত অসুৰ আশাৰ ঢল
বোৱাই আনিম শান্তিৰ প্লাৱন
সফল কৰিম মানৱ জীৱন।

ভগৱান তুমি

অংকিতা ঘোষ
অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

হে ভগৱান! অপূৰ্ব সৃষ্টি তোমাৰ
মনোমোহা দৃশ্যৰে ভৰপূৰ কৰি,
পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো সজীৱে জীৱন দি,
আন্ধকাৰৰে ৰঙিয়াল কৰি
হে ভগৱান! তুমিয়েই গঢ়িলা
এই সুনীয়া ধৰণী।
তোমাৰেই সৃষ্টি এই পৃথিৱীত
দুৰবি ধনৰ পৰা প্ৰাণী,
তোমাৰেই আত্মা সকলোতে বিৰাজিত হৈছে
সকলোতে আছে নাগীৰ তোমাৰ শক্তি।
তুমিয়েই পৃথিৱীৰ আত্মা
তোমাৰ অবিহনে সকলো অংকৰীয়া,
তোমাৰেই কৃপাতেই জীয়াই আছে
সকলো জীৱ - জন্তু আৰু প্ৰাণী
তুমি নহলে শূণ্য এই ধৰণী।
তোমাৰ অস্তিত্বই আজি
পৃথিৱীৰ জীৱন
তোমাৰ সত্তাক সকলোৱে
লভিছে জনম।
কিন্তু, জীৱনৰ নকৰে স্বাৰ্থযুক্ত মানুহে
জানে যেতিয়া তোমাকেই ভগৱান,
নিজকেই ডাঙৰ বুলি ভাবে
কৰি অপমান তোমাকেই ভগৱান।
নাই শ্ৰদ্ধা, নাই ভক্তি
সেই দুষ্ট নৰৰ তোমাৰ প্ৰতি,
দিনকলে মায়াত হৈছে বন্দী
ছয় বিপুৰে ধৰিছে আগুৰি।
কিন্তু, তেওঁ আছিলেই লাগিব
সিহঁতক উদ্ধাৰ পৰা,
তেতিয়াই সাৰ্থক হ'ব
জনম - জীৱনৰ প্ৰকৃত পৰম্পৰা।
তেতিয়াহে ধৰণীখন মুক্ত হ'ব
এক বিশাল ধ্বংসৰ পৰা।।

মা

শিখা প্ৰধানী
সহকাৰী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

মা অ' মা ......
তোমাৰ অন্তৰখন আছিল কিয়
মোৰ প্ৰতি
ইমান নিষ্ঠুৰ হৈ পৰিছিল অ' মা ...
তোমাৰ নিষ্ঠুৰতাত
মই আছিলো উমি উমি জ্বলি,
শেষ বিন্দুটো পাইছিলো অ' মা ....।
উমি উমি জ্বলি উঠা
মোৰ অন্তৰে বিচাৰিছিল আজিও
তোমাৰ এটি মিঠা মাত
মা অ' মা.....
মোক জীয়াই তোলা অ' মা
মোক স্বীকাৰ কৰি লোৱা,
নিজৰ ছোৱালী বুলি অ' মা ....
মোক তোমাৰ বিশাল কোমল বুকুত
আজনমলৈ ঠাই দিয়া অ' মা।
তোমাৰ আকণী গাভৰি
এপাহী সুমধুৰ মাতেৰে,
মোক এনেদি জীয়াই ৰখাৰ
সুন্দৰ পৃথিৱী দেখুৱাই দিয়া অ' মা ....
মই আছো তোমাৰ বাবে অপেক্ষাত
মোক জীয়াই তোলা জীয়াই তোলা অ' মা ....।।

সমাজ গঢ়ো আহা

ঊৰ্মী ৰেখা ৰায়
অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

অন্তৰৰ এনাজৰীৰে
মানৱীয়তাৰ দৃষ্টিৰে
নৈতিকতাৰ সূত্ৰে
সমাজ গঢ়ো আহা
আঁহি একেলগে।
দুৰ্নীতি, ভ্ৰষ্টাচাৰ ওফৰাই
আতংকবাদ হিংসা-বিদ্বেষ গুচাই
সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিষবাষ্প আঁতৰাই
হাতত হাত ধৰি
মানুহৰ আশাৰ দোল পেলাই
সমাজ গঢ়ো আহা
বসুধৈৱ কুটুম্বকম মহা মন্ত্ৰ বিলাই।

সময়ৰ প্ৰত্যাহ্বান

দীপজ্যোতি ৰায়
সহকাৰী অধ্যাপক
অৰ্থনীতি বিভাগ

চেতনাৰ বাগৰুৱী
সেলোক তেলোক
সংগ্ৰামী জনতাৰ কোলাহল
ৰাজপথৰ চাৰিআলিত
বিপ্লৱ স্বাধীনতাৰ তেজ্ৰী যৌৱা
পথকেইটা চাৰিওদিশে তেজীয়া।
বিকৃত হাতখন আগুৱাই আহিছে
পিছুৱাইছে তোমাক - আমাক
তুমি প্ৰেমৰ মালা,
আহলে নবীন পুৰুষ।
জনতাৰ সংজ্ঞা বিচাৰি চোৱা
ব্যক্তি স্বাধীনতাৰ
তেজী যৌৱা দ্ৰুকুটী কৰা,
আৰু
স্বাধীন দেশেৰে পিছুৱা জগতক
মানৱতাৰ বিজয় মালা।

ক্লান্ত পথিক

মৌচমী অধিকাৰী
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

যাযাবৰী বাস্তৱৰ অজান পথৰ 'ক্লান্ত পথিক'
অতীতক হেৰুৱাই থোৱা সোণালী শৈশৱৰ
মধুৰ স্মৃতি বৰকৈ উদ্বেগ কৰি তোলে অ'...
শৈশৱে সোঁৱৰাই দিয়ে নিৰ্বিঘ্নৰ সময় শেষ।
নিশ্চিন্তৰ সময় শেষ।
শৈশৱে হাত বাউলি দি মাতে ফিৰি এবে...
কিয়া? বাকী জীৱনৰ হব লগা যত্ন।
এই জীৱনৰ বাটৰ জগত হতে সকলো
পৰিস্থিতিৰ
যত জীৱনৰ সংজ্ঞা বিচাৰি
কেতিয়াবা হেৰাই গ'ল
সেই বাটেৰে
কিন্তু।
কেতিয়াবা জীৱন সংগ্ৰামৰ বাটত
কুৰুলীয়ে দুখৰ দৈ আছে
কথাপিছ।
কুৰুলীৰ শব্দ দুখৰ বাটত প্ৰেৰণাৰে আগুৰি,
পুৰণ বন্দনাৰ স্নেহৰ বিচাৰি,
হেৰাই যোৱা বাটৰ ঠিকনা বিচাৰো।
কাৰণ? মই জীৱন হেৰুওৱা নাই
মাথো
যাযাবৰী বাস্তৱৰ অজান পথৰ 'ক্লান্ত পথিক'।।

বসন্ত

সুপ্ৰভা দাস
ছাত্ৰী জিৰণী চ'ৰা সম্পাদিকা

বসন্তৰ আগমনত প্ৰকৃতি
ন-সাজ কৰিছে পৰিধান,
সুন্দৰ ৰূপত সৃষ্টি কৰে সজিলে ধৰণী
উৎসৱত নাচিছে মন-প্ৰাণ।।
বাৰেবৰণীয়া জাতি-জনগোষ্ঠীৰ উৎসৱ
বিহু তুমি পৰিচিত অসমীয়াৰ প্ৰাণ,
ঢোলৰ চাপৰত, পেঁপাৰ মাতত
কুলিয়ে জুৰিলে আনন্দৰ গান।।
বসন্ত-বসুমতীৰ পবিত্ৰ মিলনে ধৰণীৰ শস্য
নমাই আনিছে অমৃত ধাৰা,
কপৌ, নাহৰৰ আমোল মোল সুবাসে
প্ৰাণ দিলে সপোন দেশৰ বতৰা।।
বিহু গীতিৰ সুমধুৰ তালে তালে
নৃত্যৰ ৰংকোৰে হৰষিত সুখ দিয়ে,
ভেদ-ভেদ এৰি একতাৰ ডোলেৰে
এক জাতিৰ পৰিচয় দিয়ে।।

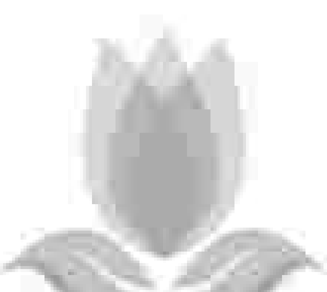

মোৰ কলমৰ ফাঁকেৰে

নয়নমণি কোৱঁৰ
স্নাতক দ্বিতীয় যাণ্মাসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

কাল পালো প্ৰকৃতিৰ নিয়ম
যাৰফাল মোৰ হৃদয় সংগম।।
তুমি মাথো মোৰ কলমৰ
হৃদয় বিনাৰি অঙ্কলিত জোনাক
হাঁহি আপোন, হং-খাগ
বিলাসৰ ৰূপৰ অনুৰাগ,
বিস্ময়হীন জীৱনৰ পৰশ
পাহৰোৱাৰেইবা কেনেকৈ?
যদি হেনা হলো, তোমাক বকচোৱা বাট
লাগ ছেৱাৰ যন্ত্ৰণা
সপোনে কলে কল্পনা দিগন্ত
আকাশ যেনা
সীমান্তৰ সাঁকো পৰকত
ৰশ্মিৰ জোনাক বিগলিত
ধৰিত্ৰী প্ৰাণিদিন
কাৰণে মোৰ জীৱন?

হৃদয়ৰ অনুভূতি

সেকান্দৰ ৰায়
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

জন্মদিনৰ এই সেমেকা ৰাতি
তোমালৈ মনত পেলাই
কলমটো হাতত লৈছোঁ তুলি .....
বতিৰ আকাশৰ আৱৰণ
কুঁৱলীৰ মিঠা পৰশৰ চুম্বন
নিয়ৰৰ সেই চিকমিক জোনাক .....
বিয়াবাৰ্ষিকত ৰাতি উঠা শ্ৰুতিমধুৰ কবিতা
শুনিব পাৰ সেই গানটি
" আজিশিৰ তোম মোৰ সম্মুখতে।
সেমেকা চকুলো দুগালত
"টুপকা" .....
মন যায় জনা ?
তোমাক কিশো আকাশলৈৰ তলত থৈ
তোমাৰ শুৱলা কণ্ঠত কবিতা শুনিবলৈ
তোমাৰ কোলাত মূৰটো থৈ
এনেকুৱা কথা ভাবৰ আৰু থকা
তোমাটিক চাবলৈ
তোমাক মোৰ প্ৰিয়
আৰু তুমি মোৰ সাহেপান
তোমাৰ অবিহনে তোমাক
সহক তুমি অবিহনে মই সদায় অস্তিত্বহীন।
তোমাৰ আলকতা সংগোপনে মোক কৰাইছে
আমন্ত্ৰিত চিৰদিন।

ক'ত আছা প্ৰভু

তুলিক নাৰায়ণ ৰায়
সাহিত্য সম্পাদক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তোমাক পূজা কৰোঁতে কৰোঁতে
মোৰ শৰীৰটোৱে হ'ল বুঢ়া
তোমাৰ সান্নিধ্য পাম বুলি মই
এতিয়া নাই প্ৰভু আশা।
সৰ্প পূজা কৰিলোঁ, বৃক্ষ পূজা কৰিলোঁ
কৰিলোঁ হনুমান পূজা
কৰিবলৈ কেৱল বাকী ৰৈ গ'ল
মানৱ দেৱতাৰ পূজা।
ধূপ ধূনা পুৰি শেষ হ'ল
তোমাৰ নামত
পাখীৰ কথা ৰৈ শুকাই গ'ল
তোমাৰ চৰণত।
নামটো তোমাৰ কি দিয়া প্ৰভু
তোমাৰ নামত দিম পূজা
ভাবি চকুৰ মিলন হ'লে
পাতিম মনৰ কথা।
প্ৰাপ্তিয়েই যে আশা নহয়
অপ্ৰাপ্তিতো থাকে সুখ
নৰকৰ প্ৰত্যাশা নকৰোঁ যে প্ৰভু
স্বৰ্গ লাগে মোক
পাপীষ্ঠ হৈছোঁ হে প্ৰভু
মোৰ পাপৰ যে নাই শেষ
কামনা বাসনাৰ পাকচক্ৰত পৰি
শেষত জীৱনটোৱে হ'ল শেষ।

কলেজীয়া জীৱন

মুন্নী মোদক
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

কলেজীয়া জীৱন
বৃদ্ধি আৰু পৰিৱৰ্তনৰ সময়,
য'ত যৌৱন মন ডাঙৰ হয়,
আৰু দৃষ্টিভংগীবোৰ পুনৰ সজোৱা হয়।
কেম্পাছটোৱে শক্তিৰে গুনগুনাইছে,
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ইফালে-সিফালে
লৰালৰিকৈ যোৱাৰ লগে লগে,
[illegible]ত অংশগ্ৰহণ কৰা,
কিতাপত আসক্ত কৰা,
আৰু কেন্টিনলৈকে নতুন কলেজৰ পিছ
কফি খোৱাৰ ভিৰা পুৰি ক্লাসবোৰ,
সপায় ভৰি আৰু বাজ,
যৌক্তিক কথোপকথনৰ সৈতে,
আৰু আলোচনাৰ যোগ্য বন্ধুত্ব।
হাস্যোবাসবোৰ বাঁহিৰে ভৰি আছে,
নতুন বন্ধুসকল আত্মীয়ৰ দৰে হোৱাৰ
লগে লগে,
হাঁহি আৰু কাহিনী ভাগ-বতৰা কৰা,
আৰু ভৱিষ্যতৰ পথ বাটি আশা আশা।
পাছে, শুনাত কটোৱা গভীৰ নিশাবোৰ,
আৰু বাহিৰপুৱাই ক্লান্ত
ক্লাস কিন্তু দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ
এই যাত্ৰীক স্থায়ী ভাবি ভুলিবলৈ।
আৰু বিশৃংখলতাৰ মাজত,
পৰীক্ষা আৰু প্ৰথম কাগজৰ বিশৃংখ
আনন্দ আৰু মায়াৰ মুহূৰ্ত থাকে,
জন্ম হ'বলগীয়া স্মৃতিৰ সৈতে।
ইয়াৰ সাফল্যৰ উত্থান-পতনৰ সৈতে।
আমি প্ৰতিটো মুহূৰ্ত লালন - পালন কৰোঁ
আৰু আমাৰ প্ৰেচুৱেচন গাউন পিন্ধো।

মোৰ হৃদয়ৰ অনুভৱ

ঝাৰ্মিন খাতুন
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

গোটেই বিশ্বৰ এই বিশাল অনুভৱৰ মাজত মোৰ অনুভৱ

শব্দবোৰ যদি অৰ্থহীন হৈ পৰে।

কিতাপৰ দৰে অনুভৱ মোৰ, অসংখ্য শব্দ, [illegible] কাহিনীৰে ভৰপুৰ

তথাপিও যেন নিঃশব্দ নীৰৱ হৈ থাকে।

সুখ-দুখ, মোহ-মায়া, সত্য-মিছা সমাজৰ প্ৰতিটো পল

মই অনুভৱ কৰিছোঁ।

কাকো মনৰ কথাকৈ আকিঞ্চন যেনেকৈ মোৰ মোক মই আকৌ নিজাৰি বুজিছো।

সুখৰ হাঁহিবোৰ যেন লুকাই আছে দুখৰ এই বিশাল সংসাৰত

আবেগিক মনৰ মোৰ ভাষাহীন অনুভৱবোৰ বাটি চাই হৈ থাকে বাস্তৱত।

সুখ বিচাৰি জানাৰি যাওঁ মই, দুখবোৰ আহি বিচাৰি পায়,

জীৱনৰ বাটত মোৰ কথাৰ স্বৰ যেন নিঃশব্দ নিৰৱ হৈ যায়।

জীৱনত কেতিয়াবা জোনাকৰ দৰে সানিবলৈ আশা আছে মোৰ

জীৱনৰ কৰ্তব্যত দিনৰ বাস্তৱৰ মাজতে

হাঁহি হাঁহি পাৰ কৰো দিনৰ বাটবোৰ।।

অনুভূতি আছি মই, তথাপিও যেন মনত অনুভৱে থাকে

অনুভৱ মোৰ ভাষাহীন, অপ্ৰকাশিত যদিও

কেতিয়াবা হাঁহিৰৰ মুখখনলৈ আহিব খোঁজে।

ছোৱালীৰ জীৱন

নিকি শীল
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

ছোৱালীৰ জীৱন হ'ল যন্ত্ৰণাৰ
ছোৱালীৰ নিজৰ বুলি ক'লে কোনেও নাই
মা-দেউতা, ঘৰ-বাৰী।
সৰু পৰা ডাঙৰ হ'লো দেউতাৰ ঘৰত
বিয়াৰ পিছত যাব লাগে শহুৰৰ ঘৰত
নাই আমাৰ নিজৰ বুলি কোনো বস্তু,
ছোৱালী হৈ জন্ম হ'লে এই পৃথিৱীত পৰাধীন
ছোৱালীৰ নাই জীৱনত স্বাধীন
বিয়াৰ আগত চলিব লাগে দেউতাৰ কথাত
বিয়াৰ পিছত চলিব লাগে স্বামীৰ কথাত
কোনেও নিদিয়ে আমালোকৰ ইচ্ছাৰ দাম
আমালোকৰ বেদনাৰ কথা শুনাই কাম
আমাৰ দেশখন পৰিবৰ্তন হৈছে
কিন্তু ছোৱালী জীৱনটোৰ নীতি-নিয়মৰ পৰিবৰ্তন
নাই।
এনেদৰে থাকিব লাগে গোটেই জীৱন
আচলতে এইটোৱেই হ'ল - ছোৱালীৰ জীৱন।

মন যায়

কবিতা ৰায়
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মন যায় সপোনবোৰৰ চুই চাওঁতে
মন যায় দুখবোৰ পাহৰি থাকিবলৈ
মন যায় মুকলি আকাশত উৰিবলৈ
মন যায় কষ্ট বিহীন জীৱন কটাবলৈ
জীৱন নামৰ অৰণ্যখনত
কষ্টবোৰ যেন যেন এই পথ আগুৰি ধৰে
তথাপি মনত থাকে আশা
হয়তো সুখবোৰ এদিন দেখা দিব ৰামধেনুৰ দৰে।
যদি থাকিলেও সুখত থকা মুহূৰ্তবোৰ
হাঁহিৰ আঁৰত লুকাই থাকে
কাকো বুজাব নোৱাৰা কষ্ট কিছুমান,
কোনোবাই প্ৰয়োজনতকৈ বেছি পায়
কোনোবাই আকৌ চেষ্টা কৰিও একো নাপায়
জীৱনৰ এই যাত্ৰা নামৰ সকলোৰে বাবে সমান।

আইক জোনাক বুলি বুকুত ৰাখিছিলোঁ

ময়ূৰ জ্যোতি দাস
সহ সাধাৰণ সম্পাদক

সিদিনা সূৰ্য্য অস্ত যোৱাৰ বেলি
বুকুৰ কাষিয়েদি ফালি হৃদয়ত টুকুৰিয়াই আছিল
এটা নাম...
আইক কলোঁ
তোমাক এটা নাম দিওঁ
আই কলে কি?
ৰাখিলি।
সুকণ্ঠো কথা যে উঠিল
আইৰ আপত্তি আছিল বাবেই
ওখল পেনাকত আইৰ ফটো ৰাখিছিলোঁ
অৱশ্যে কেতিয়াবাই হৃদয়তে ৰাখিছিলোঁ
কোনেও নোবোজা কৈ...
কিন্তু নাই জানিছিল।
আইক জোনাক বুলি বুকুত ৰাখিছিলোঁ
সেইবাবেইতো পোহৰৰ সন্ধানত
ৰাতিটো মানুহটো কেনেকৈ জীৱনৰ মাৰ্কিত
লিখিছিলোঁ
প্ৰেমত পৰিছিলোঁ বাবেই
আইৰ জোনবাৰ অভিমান বুলি ভাবিছিলোঁ।

অ' বন্ধু

মোহিত দত্ত
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

প্ৰেম আৰু বন্ধুত্বৰ পাৰ্থক্য তুমি বুজিছিলা,
জোনালীৰ বাবে বন্ধুক পাহৰিলা,
প্ৰেমত সিঁহতৰ হোৱাৰ পিছতে
এই বন্ধুৱে তোমাৰ লগত আছিল।
পাহৰিলা নেকি সেই দিনবোৰ
যেতিয়া তাই অৱহেলা কৰিছিল।।
তুমি পাহৰিলা সেই দিনবোৰ
তুমি পাহৰিলা আমাৰ বন্ধুত্ব
দুদিনৰ মিছা প্ৰেমৰ বাবে
মোক এৰি জোনালীক দিলা গুৰুত্ব।।
বন্ধু তোমাৰ ওপৰত আছিল বিশ্বাস
আছিল তোমাৰ হাতোৰ পোৱাৰ আশা।
তোমাৰ আচল ৰূপ দেখি
নাইকিয়া হল বন্ধুত্বৰ প্ৰতি ভৰসা।।

কোমল মনৰ প্ৰশ্নবোৰ

মোজ্জাইফা ইছলাম
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

"দেউতা, যৌৱন কি ?"

"মাজৰ পাৰ্টী, মাহ্জনী" ।

"মানুহবোৰে তাত কি কৰি আছে ? দেউতা"...।

"বাবা মাহ্জনী আগতে ফোনটো তুলি লওঁ"...

"হেল্ল' ছাৰ, নতুন প্ৰকল্পৰ ফাইলখন ক'ত ? বিচাৰি পোৱা নাই"...।

"অ, মই আপোনাক দি আহিছো, চেকঁত চোৱা" ।

"ঠিক আছে ছাৰ" ।

"দেউতা, সিহঁতে তাত কি চেলি আছে"...।

"বাবা মাহ্জনী, আকৌ ফোন আহিছে, হেল্ল' কওক ছাৰ"...

"অ প্ৰকাশ, এতিয়াও ৰাজীৱ অহাই নাই, তেওঁৰ মোবাইলত ফুইচ অফ। তেওঁৰ বেলেগ নম্বৰ আছে নেকি ?"

"আছে ছাৰ দি আছো" ।

"মাহ্জনী, তুমি মাকৰ ওচৰত যোৱা" ।

মাহ্জনীক মাৱৰ কোলাত দি প্ৰনৱে আকৌ আহি তেওঁৰ চিন্তা কৰিল । আজিহঁতে মাহ্জনীৰ মোমায়েকৰ ঘৰলৈ গৈ আছে। কেইবা দিন ধৰি মাহ্জনীৰ মোমায়েকৰ অসুখ। মাহাক অফিচ ধৰি ঘৰলৈ যোৱা নাই। মাহাও মাজে মাজে কৈ থাকে ঘৰলৈ যোৱাৰ কথা। কিন্তু কৰ্ম ব্যস্ততাৰ বাবে সময় উলিয়াব পৰা নাই প্ৰনৱ । আজি অসুখ বেছি হোৱাৰ খবৰ পাই দুদিনৰ ছুটিলৈ গৈ আছে। বাহৰ কিব যোৱাৰ বাবে একে ঠাইতে চিটি পাইছে । মাহাই আগৰ চিন্তা আৰু প্ৰনৱে দুখন মান পিছৰ চিন্তা কৰিল ।

ইফালে মাহ্জনীৰ প্ৰশ্ন আনফালে অফিচৰ ফোন । হঠাৎ ছুটি লোৱাৰ বাবে ইটো সিটোৰ বাবে ফোন কৰি আছে। বৰ আমুনি লাগি আছে প্ৰনৱৰ। উপায় নাপাই প্ৰনৱে মাহ্জনীক মাহাৰ কোলাত দি আহিল। প্ৰনৱে মাহ্জনীক বৰ মৰম কৰে, কিন্তু মাহ্জনীৰ প্ৰশ্নবোৰে প্ৰনৱক বৰ আমনি কৰে । প্ৰনৱৰ আটাইতকৈ অপ্ৰিয় কাম হ'ল মাহ্জনীৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া । প্ৰনৱে মাহ্জনীৰ প্ৰশ্নবোৰক সদায় অদৰকাৰী বুলি ভাবে । এইটো কি? সেই টো কি ? এইটো এনেকুৱা কিয় ? এইবোৰ আকৌ প্ৰশ্ন হ'ল নে?

পঢ়িবা প্ৰনৱে গিৰিনাৰ তুই তুই কিতাপ পঢ়ি আছে। মাহাই মাকৰ লৈকে কথা পাতি পাতি বাহু গছাক সহায় কৰি আছে। এনেতে মাহ্জনীয়ে কিতাপ প্ৰশ্ন লৈ আহিল...

"দেউতা অ দেউতা, মই পঢ়িম - মোক শিকাই দিয়া।"

"মাহ্জনী মই পঢ়ি আছো তুমি মাকৰ ওচৰলৈ যোৱা। মাকে তোমাক শিকাই দিব।"

প্ৰনৱে চিঞৰি চিঞৰি মাহাক ক'লে - মাহা মাহ্জনীক মাতা চোন।"

মাহাই পাকঘৰৰ পৰা মাহ্জনীক মাতিলে । মাহ্জনী মুখ খন এন্ধাৰ কৰি তাৰ পৰা গুচি গ'ল। প্ৰনৱে অলপো ভ্ৰূক্ষেপ নকৰিলে । নিজৰ পঢ়াত ব্যস্ত। কাৰণ প্ৰনৱে জানে মাহ্জনীক পঢ়োৱা মানে সেয়া কিতাপত থকা ছবিবোৰ মাহ্জনীৰ মনত সৃষ্টি হোৱা বাহাৰখিনি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া ।

দুদিন হ'ল। প্ৰনৱৰ কালিৰ পৰা অফিচ যাব লাগিব । প্ৰনৱে মাহাক ক'লে ... "মাহা তুমি আৰু কেইদিন মান থাকা। দুদিনৰ ছুটিত আহিছো। মই আজি আবেলি যাম । কালিৰ পৰা অফিচ যাব লাগিব নহয়...।"

মাধাই ক'লে – "ঠিক আছে । আমিও অনুষ্ঠানৰ পৰিচালনা কৰিছোঁ আৰু তুমি অকলে থাকি যাই অফিচলৈ যোৱা আৰু অফিচৰ পৰা আহি আকৌ বহা-বহি কৰাত বৰ অসুবিধা হব । মই তোমাৰ লগত যাম" ।

অৱশেষত মাধাও প্ৰণৱৰ লগত আবেলি ঘৰলৈ আহিল ।

আজি সন্ধিয়া প্ৰণৱে অফিচৰ পৰা আহোঁতে পলম হ'ল । আহিয়েই প্ৰণৱে সোফাত বহি কিবা ভাবি অন্যমনস্ক হৈ বহি আছে । মাধাই প্ৰণৱক বহি থকা দেখি ক'লে -

" কি হ'ল - বহি আছা যে, হাত-মুখ ধুই আহা খোৱাহি । মই ও খোৱা নাই একেলগে খাওঁ" ।

মাধাৰ কথাত প্ৰণৱে চক খাই উঠিল । মাধাক ক'লে "আজি বহুত ভাগৰ লাগিছে" ।

"কি হ'ল - মুখ বিষাইছে নেকি ? জ্বৰ ধৰি দিয়া নেকি ?"

"মুখ বিষোৱা নাই, তুমি বহাচোন" ।

মাধাই বহাত প্ৰণৱে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে -

আজি মই অফিচৰ পৰা উভতি আহোঁতে এক শিশুৱে সৰু কন্যাসন্তানৰ সৈতে গাড়ীৰ পৰা নামি একেবাৰে আৰু হাত জুৰি প্ৰণিপাত কৰা দেখি এখন দৃশ্য মোৰ চকুত পৰিল ।

মই দেখিলোঁ আৰু মাত্ৰ পাঁচবছৰীয়া শিশুৰ চিন্তা, মুখখন ডাঙৰৰ আগত নমিছে । শিশুজনী সৈতে কথা পাতি থৈ আছে। লগতে তাই ভক্তিৰে প্ৰণিপাত জনাইছে ।

"এই লাজুকীয়া নমস্কাৰ কিয় তুমি শিকিছা মা, এতিয়াতো ক'তো ক'ব নাই ?"

সৰু ছোৱালীজনীৰ প্ৰশ্নত মোৰ মনত পৰা মুখখনি তুলি লৈ ছোৱালীজনীৰ ফালে চালো । মাকে উত্তৰ দিলে "তুমি জানা মোক দেখা নাই ? মন্দিৰলৈ গ'লে যে মই মূৰ্তিৰ উপৰি ভগৱানৰ ওচৰত থকা জ্ঞানী মানুহ আছিলে, যেনেকৈ তোমাৰ ককা-আইতা আছিলে মই তেওঁলোকক মুখখন ঢাকি সেৱা কৰি দুই হাত জোৰ কৰি সন্মান জনাওঁ । সেয়েহে এই দায়িত্বৰেও মূৰত তুমি শিকি মুখখন ঢাকি লৈ সন্মান জনাইছা ।"

"কিন্তু ইয়াত তো কোনো মন্দিৰো নাই, কোনো জ্ঞানী মানুহও নাই তেন্তে আজি তুমি কাক সন্মান দিবৰ বাবে তুমি শিকিছা মা ?"

সৰু ছোৱালীজনীৰ প্ৰশ্নত হঠাৎ মাকৰ মুখখন গম্ভীৰ হৈ পৰিল । মাকে আৰু মুখত হাঁহি এটা বিৰিঙাই, সেই গাম্ভীৰ্য্য আঁতৰাই শিশুটিৰ সৈতে খেলাত ব্যস্ত হ'ল । মাকে হাঁহি মাৰি উত্তৰ দিলে-

"আমাৰ জন্মদাতা মাক দেউতাই সকলোকে সন্মান কৰিবলৈ শিকাইছিল, সেই কাৰণে মাজে মাজে তুমি শিকা সকলোকে সন্মান জনাব । তেনেকৈ মই তোমাক, শিকাইছো অকণমান লাহে লাহে হ'লে আমি সকলো বয়সতে প্ৰথমতে হাত যোৰ কৰি নমস্কাৰ কৰিবলৈ, নহয় জানো ? আমাৰ সমাজত ভাল, তুমি মাজে মাজে নমস্কাৰ দিবলৈ পাহৰি নেযাবা । আমাৰ সকলো সময়তে সন্মান জনাবলৈ তুমি শিকিবই লাগিব"।

মাতৃ-কন্যাৰ কথাবোৰ শুনিলোঁ । এনেতে মোৰ মনত পৰিল আমি যেতিয়া সৰু আছিলোঁ । আমাৰ মাকো, মোৰ মনতো এটাই প্ৰশ্ন বাৰে বাৰে আহি আছে - ধৰ্ম, জাত-পাতৰ বিভাজন কোনে কৰে কেতিয়া...? সেয়ে মোৰ মনত শিশুটি দিছে, মাতৃজনীৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়াটো অসম্ভৱ যেন লাগে । মাতৃজনীয়ে শিশুৰ কোমল মনত পৃথিৱীৰ সুন্দৰ ৰূপটো ইমান সুন্দৰকৈ গাঁথি দিছে, যাতে তাইৰ কোমল হৃদয়ে বুজি পায় । আৰু মই...।

শিশু মাতৃয়ে যে নিজৰ সন্তানক চৰিত্ৰ গঢ়ি শিকায় সেইটো মই পাহৰি গৈছো । আৰু আজি এই ঘটনাই বুজি পালো যে সৰু শিশুৱে সমাজ আৰু পৃথিৱীৰ সৈতে চিনাকী হ'বলৈ শিকাৰে, জ্ঞান আহৰণৰ বাবে সদায় তেওঁলোকৰ মনটো উৎসুক হৈ থাকে । শিশু মাধা আজিৰ পৰা মই মাতৃজনীৰ সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বহু সহকাৰে দিবলৈ চেষ্টা কৰিম ।

মাধাই হাত ধৰি দি আছে, প্ৰণৱে হাত-মুখ ধুই চকী এখন লৈ খোৱা টেবিলত বহিল । লগতে চিন্তিত মন কৰিছে বাহিৰ আকাশখন চালে । হঠাৎ মাতৃজনীয়ে প্ৰশ্ন কৰিলে -

"দেউতা আজি কিয় আহাৰ খাওঁ ?"

প্ৰণৱে মাতাৰ মুখখন চালে। মাজাই কোমলকৈ হাঁহি, চকুৰে ইংগিত কৰিলে মাতৃজীৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ । প্ৰণৱে কিবা এটা ভাবিলে মুখ মেলিলে আৰু মাতৃজনীক আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে-

-দেউতা আপুনি যেতিয়া যেতিয়া চিঞৰি চাব পাৰে, মই কিয় চিঞৰি তোমাৰ আগত পাৰা পাইব নালাগে?-

মাতাই হাঁহি হাঁহি প্ৰণৱক কৈ কৈ কথাৰ পথা খুলাই আনিলে.

-দিয়া এতিয়া উত্তৰ, মই কিন্তু মই যেই পিতা জীৱনেৰ মাজত" ।

উপহাৰ

দেৱাশীষ বৰা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সহপাঠি দেৱাশীষ আৰু বিশাল নামে-গামে বন্ধু। বিশালৰ জন্মদিন ওচৰ চাপি আহিছে। দেৱাশীষৰ মনটো সিমানে উদ্বেলিত হৈ পৰিছে। বিশালৰ জন্মদিনত দেৱাশীষৰ এটা দামী উপহাৰ দিয়াৰ প্ৰবল ইচ্ছা। কিন্তু কি উপহাৰ দিব সেইটো ঠিক কৰিব পৰা নাই। সমনীয়া বন্ধু-বান্ধৱৰ ওচৰত যাতে লজ্জিত হ'ব লাগিব নহয় তেনে এটা উপহাৰৰ কথাহে দেৱাশীষে কল্পনা কৰিব ধৰিলে। অথচ দেৱাশীষে দেউতাকৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ কথা ভালদৰে জানে। তথাপি তেওঁ নিৰাশ হোৱা নাই, কিয়নো তেওঁ জানে যিকোনো সমস্যাক প্ৰত্যাহ্বান হিচাপে লব পাৰিলেহে সমাধান হয়। ৰাতি দীঘল নাইক কিয় পুৱা হ'বই। মনমতে দিয়া এপাহি ফুলো মূল্যবান। বিশালৰ জন্মদিনৰ নিমন্ত্ৰণ পোৱাৰ দিনা দেৱাশীষৰ মন আনন্দেৰে ভৰি পৰিল। এদিন বিশালে কোৱা এষাৰ কথা আজি দেৱাশীষৰ বাৰেকে মনত পৰিছে। বিশালে এদিন কৈছিল — "দেৱাশীষ মই তোমাক মোতকৈ বেছি ভাল পাওঁ"।

চহকী মানুহৰ ল'ৰা হোৱা কাৰণে বিশালৰ জন্মদিন বৰ আড়ম্বৰপূৰ্ণ ভাৱে পালনৰ যো-জা কৰিছে। দূৰ-দূৰণিৰ পৰা অহা বিশালৰ সহপাঠি আৰু বন্ধু-বান্ধৱীৰ খলখল উৰুলি-মুৰুলী হৈ এক আনন্দমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সকলোৰে আকৰ্ষণীয় সাজ-পোচাক। তেনে সময়তে কাগজেৰে মেৰিয়াই এটা উপহাৰ হাতত লৈ দেৱাশীষ আহিল। উপস্থিত থকা অন্য ল'ৰা ছোৱালীবোৰে দেৱাশীষে লৈ অনা উপহাৰটো দেখি ঠাট্টা কৰিবলৈ ধৰিলে।

দেৱাশীষে কিন্তু সেই কথাবিলাকত গুৰুত্ব দিয়া নাছিল। তেওঁ জানে যে প্ৰকৃত বন্ধুত্বৰ স্থান হৃদয়ত। সেই সময়ত বিশালে জন্মদিনৰ বন্তি জ্বলাবলৈ লৈ প্ৰিয় বন্ধু দেৱাশীষ সোমাই অহা দেখি আনন্দত হৈ তেওঁক আকোঁৱালি ধৰিলে। বিশালে অনুভৱ কৰিছিল যে অন্য সকলো ল'ৰা ছোৱালীয়ে দেৱাশীষ উপহাস কৰি আছে। দেৱাশীষে যত্নেৰে এটা গছপুলি বিশালৰ হাতত তুলি দিয়াত বিশালে তাৰ বিষয়ে হৈ সকলোকে সম্বোধন কৰি ক'লে, বন্ধুসকল সহপাঠীয়ে দিয়া এইটো পাইছিলো বহুত মূল্যবান। বৃক্ষ অবিহনে সকলো জীৱৰ জীৱন সংকটময় হৈ পৰিব। প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ বাবে বৃক্ষৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনস্বীকাৰ্য। বৃক্ষ অবিহনে প্ৰাণীজগত জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। বৃক্ষৰ মহিমা অপাৰ। আজি মই প্ৰতিজ্ঞা কৰিছো, "মোৰ প্ৰত্যেক জন্মদিনত বৃক্ষৰোপণ কৰিম আৰু তোমালোকৰ জন্মদিনতো গছপুলিহে উপহাৰ দিম"। বিশালৰ কথা শুনি সকলোৱে হাত চাপৰি বজালে। দেৱাশীষে ক'লে আজি মই ধন্য হ'লো। বন্ধুসকল তোমালোকলৈ মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালো।

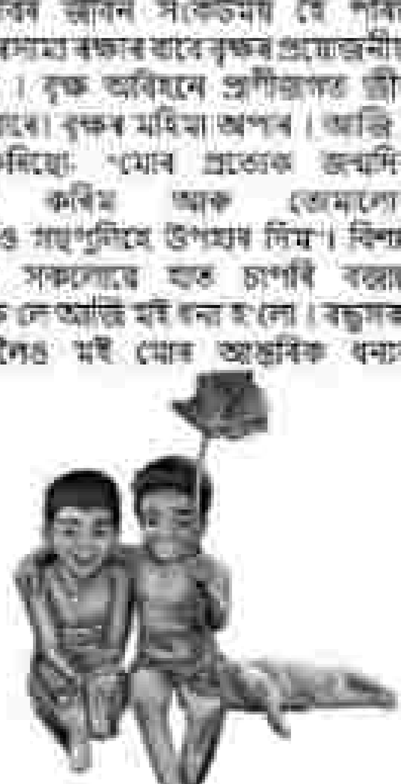

অঞ্জলি

পূৰবী সৰকাৰ
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

কিছু বছৰ আগৰ কথা। যোৰহাট জিলাৰ অন্তৰ্গত এখন ভিতৰুৱা গাঁওত অঞ্জলিৰ জন্ম। সেইখন গাঁৱৰ চাহ খেতিয়ক মাক দেউতাক আৰু তাইৰ সৈতে ৩ জনীয়া এটা সুখী পৰিয়াল। অঞ্জলিয়ে নিজ গাঁওত থকা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষা শেষ কৰি গাঁৱৰ পৰা ৩ কি: মি: দূৰত এখন মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰে। পঢ়া-শুনাত অত্যন্ত মেধাৱী হোৱাৰ বাবে তাই শ্ৰেণীৰ প্ৰতি বছৰে প্ৰথম স্থান দখল কৰি উত্তীৰ্ণ হয়। এইদৰে পঢ়ি থকা অৱস্থাত তাই এদিন-দুদিনকৈ যৌৱনত ভৰি দিলে। তাইৰ ৰূপ-যৌৱন দুগুণে চাকিল। অষ্টম শ্ৰেণীত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছত নৱম শ্ৰেণীত নাম ভৰ্তিৰ বাবে ওচৰত কোনো উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় নাছিল। সেইবাবে ৯ কি মি দূৰত থকা মাহীদেউৰ ঘৰৰ ওচৰৰ স্কুলখনত নাম লগাই দিয়ে আৰু তাতে থাকি শিক্ষা আৰম্ভ কৰে। তেনে অৱস্থাত হঠাৎ হোৱা দুৰ্ঘটনাত দেউতাকৰ মৃত্যু হয়। পিতৃ বিয়োগৰ শোকত মাকজনো তাই অকলশৰে অসহায় চলাই যায়। আৰু এদিন কালক্ৰমত স্কুলৰ পৰা ঘৰলৈ অহাৰ বাটত এদিন মৌজাদাৰৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ বিজিত বৰুৱাৰ চকু অঞ্জলিৰ ওপৰত পৰে। আৰু অঞ্জলিৰ ঘৰত বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ আহে। মাকে ইমান কম বয়সতে বিয়া দিবলৈ কি বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ নাকচ কৰে। কিন্তু মৌজাদাৰে আশ্বাস দিয়ে যে বিয়াৰ পিছতো তাইৰ শিক্ষাত কোনো বাধা আৰোপ নকৰে তথা তাইক নিজৰ ছোৱালীৰ দৰে ৰাখিব। এইদৰে অনেক চিন্তা-ভাৱনা কৰাৰ পিছত মৌজাদাৰৰ কথাত বিশ্বাস কৰি মাকে বিয়া দিবলৈ মান্তি হ'ল।

মৌজাদাৰৰ একমাত্ৰ পুত্ৰৰ বিয়া ধুম-ধামেৰে পাতিলে। অঞ্জলিৰ ঘৰখনেও সামাজিক বিধি নিয়ম পালন কৰি বিদায় দিলে। কিন্তু তাইৰ সঁপোনতো অগোচৰ আছিল যে এই বিয়াখনেই তাইৰ জীৱনৰ কাল আছিল। বিয়াৰ কিছুদিন পিছত হ'ল তাইৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ ফলাফল প্ৰকাশ। ৮০% মাৰ্ক সহ প্ৰথম স্থানত উত্তীৰ্ণ হ'ল। এতিয়া একাদশ শ্ৰেণীত নামভৰ্তিৰ সময় হ'ল কিন্তু পৰিয়ালে তাইক এই কথাত বাধা আৰোপ কৰিলে। কিন্তু তাইৰ মনতো থকা দুৰ্বাৰ হেঁপাহৰ বাবে বাৰে-বাৰে অনুৰোধ জনোৱাৰ পিছতো পৰিয়ালে তাইৰ কথাত গুৰুত্ব নিদিলে আৰু কয় যে ধন-সম্পত্তি, অলংকাৰ আৰু একো অভাৱ নোহোৱাকৈ থকাৰ পিছতো কিয় অধিক শিক্ষা গ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন হয়। এইবোৰ শুনি তাই মানসিক ভাৱে ভাগি পৰিলে কিন্তু তাইক কোনেও বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰিলে। তদুপৰি তাইক বনকৰা মানুহ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি শাৰীৰিক আৰু মানসিক ভাৱে অত্যাচাৰ কৰিব ধৰিলে। এনে অত্যাচাৰ সহ্য কৰি তাই তিলে তিলে শেষ হ'বলৈ ধৰিলে। তাৰ মাজতে তাই এজনী কন্যা সন্তানৰ মাতৃ হ'ল আৰু তাৰ বাবেও তাই পুনৰ পৰিয়ালৰ অত্যাচাৰ সহিবলগীয়া হ'ল। তাইৰ স্বামীয়ে নিতৌ মদৰ নিচাত তাইক অত্যাচাৰ কৰে আৰু এইদৰেই এদিন ২০ বছৰীয়া হয় আৰু দ্বিতীয়টো সন্তানৰ মাতৃ হয়। অতিৰিক্ত মদ্য পানৰ ফলত তাইৰ স্বামীৰ আকস্মিক ভাৱে মৃত্যু হয়। এয়াত তাইৰ জীৱনৰ বাবে এক কাল ধুমুহা হ'ল। পুত্ৰৰ মৃত্যুৰ বাবেও মৌজাদাৰে অঞ্জলিক দোষী সাব্যস্ত কৰিলে আৰু তাইক প্ৰতিদিনে কথাৰ মাৰেৰে হত্যা কৰিব ধৰিলে। সেয়েহে তাই চিন্তা কৰিলে যে তাই এই বন্দীত্বৰ জীৱনৰ পৰা মুক্ত হ'লেহে জীয়াই থাকিব পাৰিব।

এদিন তাই নিজ সন্তান দুটিক লৈ নিজ দুখীয়া মাকৰ ওচৰলৈ আহিল আৰু তাই নতুনকৈ জীৱন সংগ্ৰাম আৰম্ভ কৰিলে। মাকৰ সৈতে সন্তান দুটিক লৈ ৪ টা পেটৰ ভাত যোগাৰৰ বাবে আনৰ ঘৰত কাম কৰিবলৈ ধৰে আৰু মনত থকা দুৰ্বাৰ হেঁপাহৰ বাবে পুনৰ পঢ়াশুনা আৰম্ভ কৰে। কিন্তু কথা

ইমানতে শেষ নহল। তাই গাওঁৰ কিছু মানুহৰ পৰা তিৰস্কাৰ-বহিষ্কাৰ লগতে কিছু মানুহৰ বেয়া দৃষ্টি তাইৰ শৰীৰৰ ওপৰত পৰিব ধৰিলে। কিন্তু তাই থমকি নৰ'ল। তাৰ মাজতে তাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক পাছ কৰি অফিচ এটাত সক সুৰুকৈ কাম এটা কৰিবলৈ ললে। এইদৰেই কাম কৰি থাকোতে নতুন চক্র বিষয়া এজন সেই অফিচটোলৈ আহে আৰু তাইৰ গোটেই জীৱন কাহিনী শুনি তাইক সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহে। তাইক বিষয়াজনে পাছফালে সহায় কৰিবলৈ ধৰে আৰু স্নাতক ডিগ্ৰীৰ বাবে কলেজত এখনত নাম লগাই দিয়ে। সুখ্যাতিৰে ডিগ্ৰী শেষ কৰাৰ পিছত এই চক্র বিষয়াৰ উপদেশত অসম চৰকাৰৰ APSC (অসম লোকসেৱা আয়োগ) পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি আৰম্ভ কৰে। আন্তৰিক মেধা শক্তি আৰু অক্লান্ত পৰিশ্ৰমৰ ফলত প্ৰথম বাৰতেই তাই APSC ত উত্তীৰ্ণ হৈ BDO হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে। আৰু একাকী নিঃসংগ বিধৱা হিচাপে সেৱা আগবঢ়ায়।

এতিয়া তাই মাক আৰু সন্তান দুটাৰ সৈতে সুখেৰে তথা স্বাধীন ভাৱে জীয়াই থাকিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু কথা ইমানতেই শেষ নহয়, চক্র বিষয়া অবিবাহিত কাৰণে অঞ্জলিক বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ায়। উত্তৰত অঞ্জলিয়ে কয় যে একাকী বিধৱাক বাছি লোৱাটো উচিত নহয়। লগতে সমাজত লাঞ্চনা তথা কটু বাক্য শুনিবলগীয়া হ'ব বুলি তাই অনিচ্ছা প্ৰকাশ কৰে। কিন্তু উভয়ৰ আৰু সমাজৰ কথা ভ্ৰূক্ষেপ নকৰি তেওঁ অঞ্জলিক জীৱন সংগী হিচাপে বাছি লয় আৰু তাইৰ দুই সন্তানক নিজ সন্তানৰ দৰে আকোঁৱালি লয়, আৰু ৪ জনে মিলি সুখেৰে জীৱন যাপন কৰিব ধৰিলে।

অঞ্জলিৰ দৰে হাজাৰ হাজাৰ নাৰী আজিও আমাৰ সমাজত আছে। বিভিন্ন ধৰণৰ অত্যাচাৰ সহ্য কৰিও জীৱন অতিবাহিত কৰি আছে। সকলো কেইগৰাকী জীৱনত সুখী নে? কেইগৰাকীৰ হৈ ভাবিব জানে? মাত দিব জানে? নে একেদৰেই নাৰীয়ে অত্যাচাৰ সহ্য কৰিয়ে জীৱন কটাব লাগিব।

মোৰ আধৰুৱা প্ৰেম

ৰোহিত দত্ত
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত গল্প লিখনিৰ প্ৰতিযোগিতা পাতিছে, ভাবিলো এইবাৰো অংশগ্ৰহণ কৰোঁ। যাতে বুলি লগো লিখনি, কিন্তু লিখিম কি? এইটোৱে সাহিত্যিক সমস্যা। বহুত ভাবি নিজৰ জীৱনৰ এটি সুন্দৰ মুহূৰ্ত মোৰ লিখনিৰে তুলি ধৰাৰ ভুল কৰিলো।

২৬ আগষ্টত মোৰ লগৰ এজনৰ জন্মদিন আছিল। মোলৈও নিমন্ত্ৰণ আছিল। গৈছিলো জন্মদিনৰ পাৰ্টিত। কথা নাছিলো সেই দিনটো মোৰ বাবে ইমান দুখীয়া হব বুলি। নিমন্ত্ৰিত অতিথিৰ মাজত হঠাৎ এজনীক দেখা পালোঁ। তাই যেন সৰগৰ পৰা নামি অহা অপ্সৰা। সেই ওঠৰ মাজ মিচিকিয়া হাঁহি, চকাল দুই নয়ন, সকলো মিলাই যেন এক অলৌকিক সমাহাৰ। এয়া কাক দেখিলোঁ মই? মোৰ হৃদয় আন্দোলিত হৈ যেন কাঁপি উঠিল। চকুৰে অকল তাইক বিচাৰি ফুৰিছে। এয়া কি হৈছে মোৰ? বুজিলো, অবুজ হৃদয়ে মই নজনাকৈ তাইক আপোন কৰি লৈছে। এতিয়া যেন অকল তাইকে লাগে। নহলে মোৰ জীৱন যেন অচল। উৎ ভুলিত মনটোৱে নে উপায়হীন হৈ লগৰ জনক সুধিলো। সেই ছোৱালী জনী কোন হয়? শুনা পালোঁ তাই যেনো আমাৰ মহাবিদ্যালয়তে পঢ়ে। কিন্তু তাইক মই কেতিয়াও দেখা নাছিলো। আৰু সি নামটোক এইদিনি শুনি যেন মনৰ আকাশখন আৰু আপোন গাইয়ে মেলিলে।

আৰু এতিয়া তাইক মনৰ কথাখিনি বুজাওঁ কেনেকৈ? বহুত ভাবি লগৰ জনৰ পৰা তাইৰ নম্বৰটো ললো। কেইদিন নিনিঘকে হাজাৰখিনি সংশয় বুকুত বান্ধি অৱশেষত তাইক এটা মেছেজ দিলো, তাইৰ বিজাই টো আমাৰ লগে লগে যেন উপচি পৰিল সুখৰ নদী। এনেকৈ তাইৰ লৈতে এটা - দুটাকৈ কথা পতা আৰম্ভ হ'ল। মোৰ মনে হাজাৰ হাজাৰ সপোন বুলিব আৰম্ভ কৰিলে। আৰু শেষত সেই সপোনবোৰ বাস্তৱ কৰাৰ আশাত তাইক কৈ পেলালোঁ মোৰ মনৰ কথা। উত্তৰটো দিলোঁ অহাতে ইমান দিনৰ সাঁচি ৰখা অনুভূতিবোৰ। তাইৰ

উত্তৰটো পাই যেন মই আৰু মই হৈ থকা নাই। কাল শোৱাৰ বতাহত মই উৰি ফুৰিছো। তাই মোক মানি ললে। তাইক মই এতিয়া নিজৰ বুলি কব পাৰিম। আৰু এনেকৈয়ে আৰম্ভ হ'ল মোৰ সুমধুৰ স্মৃতিৰ যাত্ৰা। হাঁহি - ধেমালিৰ মাজতে পাৰ কৰিলো কেইবাটাও দিন।

সময়ৰ কালচক্ৰ চলি থাকিল। ইয়াৰ পাছত সকলোৱে পাছে, আমিও তাৰ ব্যতিক্ৰম নহ'লো। হঠাৎ তাই মোক আহি কলে মোৰ লগত সম্পৰ্কটো আৰু আগবঢ়াই লৈ যাব নোৱাৰে। কিন্তু কিয়? তাই একো নকলে। ইমান দিনৰ সযতনে সপোনৰ কাৰেংখন এনেকৈ ভাঙি যাব? মই নোৱাৰো তাই অবিহনে মোৰ একো অস্তিত্ব নাই। তাইৰ ওচৰত গলোঁ উত্তৰ বিচাৰি, কিন্তু উত্তৰ পাই মই নিজে নিস্তব্ধ হৈ গলো। তাইৰ দেহত কিবা জটিল বেমাৰ আছে। সেয়ে তাই মোৰ পৰা নিজকে আঁতৰাই নিছে। মোৰ বুকুৰ ওপৰত যেন আকাশ ভাঙি পৰিল। কিন্তু তাইক সাহস দিব লাগিব। মৰমতকৈ উত্তম কি আছে? তাইক নিজৰ কাষলৈ লৈ আহিলো। মই তাইক ভালপাওঁ বেমাৰ বুলি এৰিবলৈ বা কি কৰিম কেনেকৈ? তাই যে মোৰ আটাইতকৈ প্ৰিয়।

আজি এবাৰ আমাৰ সম্পৰ্কটো ঠিক হ'ল। দুখ - সুখৰ মাজতে আমি এটা বছৰ পাৰ কৰিলোঁ। ভাবিছিলো সকলো বাধা এৰি গৈছে আমাক। কিন্তু কথাতে আছে নহয়, "ভগৱান ভাগ্যত লিখা যিদিনৰ কথা"। আমাৰ সম্পৰ্কটোৰ কথা তাইৰ ঘৰৰ মানুহে গম পালে। তাইৰ ঘৰৰ পৰা এই সম্পৰ্কটো মানি নল'লে। তাইক মানসিক, শাৰীৰিক অত্যাচাৰ চলোৱা হ'ল যাৰ ফলত তাই দুৰ্বল হৈ পৰিল। পৰিয়ালৰ কথা ভাবি আমি আমাৰ ভালপোৱাক ত্যাগ কৰিলো।

সেইদিনা তাই কান্দিছিল। তাইৰ কান্দোনত যেন ভাঙি পৰিছিল মোৰ হিয়া। তাই মোৰ পৰা বিদায় ললে। তাৰ পিছৰ পৰা আজিলৈকে তাৰ সম্মুখত যোৱা নাই মই। আজিও বুলি পঢ়ত ভাঙি উঠে তাইৰ প্ৰতিচ্ছবি। যেতিয়া আহিলে আজিও মনত পৰে তাইৰ মিচিকিয়া হাঁহি। তাই যেন আজিও মোৰেই হৈ আছে। এয়াই মোৰ জীৱনৰ অতি সুন্দৰ স্মৃতি। এক ব্যৰ্থ প্ৰেম কাহিনী।

বাংলা বিভাগ

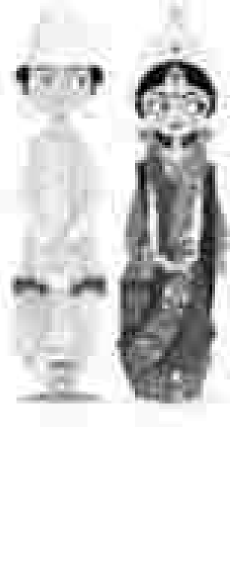

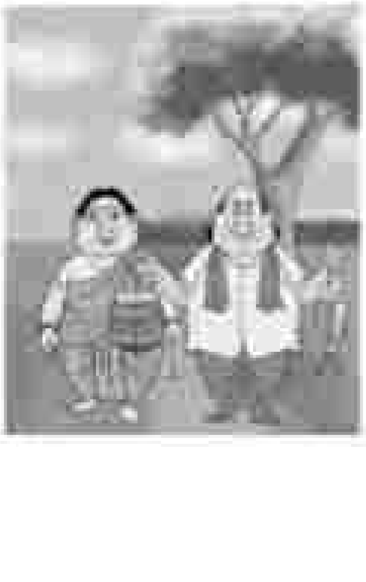

কবিতা

১) অগোচরেতে
২) আর সেই ডাক
৩) জীবনের সন্ধ্যা
৪) নারী
৫) বাস্তব জীবন
৬) আবেগ
৭) ভুল জীবন

ছোটগল্প

১) ভাঙা বাঁশি
২) যদি
৩) সোহেলের আত্মবিশ্বাস

অপেক্ষারত

শ্যামাপ্রসাদ বর্মণ
অধ্যাপক, বাংলা বিভাগ

আসলে কবিতার জন্ম হয় ভালবাসায়- অশোক

কোন স্বার্থপরতার কথা থাকেনা এবং নেই ও।

শিবম- এর অনুরোধ, তাই এই লেখায় শুধু বলি

দেবদারুগুলো বেঁচে থাক

তোমাদের যত্নে- ভালোবাসায়

অজিত স্যার বলেছিলেন

কবিতা আসে না, তাই লিখিনা

তবুও জোর করে যদি লেখার চেষ্টা করি সেটা আমার প্রতি বিরোধিতা ।।

মাস্তি ছেলেদের কাজ দিয়েছে ।।

বাংলা বিভাগীয় পত্রিকা এটুকুই ।।

আসলে কবিতা ভালোবাসি।।

কবিতা আসে শুধু কবিতার জন্যই ।।

আমি তারই জন্য অপেক্ষারত ।।

তার সেই ডাক

অর্ঘ মণ্ডল
স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মাসিক

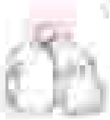

প্রথম দেখায় নয়, এই ভালোবাসা
মনের এক কোনায় গোপনে সেই আশা
তার সাথে কাটানো কিছুদিন
আজ মনে করে লাগে খুবই রঙিন
তার এক মধুর সাড়ায়
আমার খুশির অন্ত হারায়
তার চোখের এক ঝলকে
আমার পলকও যায় থেমে
চেয়েছিলাম তার সাথে, হাত রেখে
মনের সব কথা, দিতাম রেখে
কিন্তু তার বাড়ানো হাতে বন্ধুত্বের ছাপ
আমার প্রেমের অন্ত পরে।

জীবনের লক্ষ্য

টিনা দেবনাথ
স্নাতক চতুর্থ ষান্মাসিক

জীবনকে সঙ্গী রেখে
এগিয়ে যাও লক্ষ্যে।
যতই আসুক বাধা বিপত্তি
পাড়ি দেবে মনের জোরে।
জীবনকে কখনো থমকে দিও না,
খেলে যাও মনের আনন্দে।
ঈশ্বরকে সহায় রেখে,
মনিষীদের পথ স্মরণ করে,
প্রতিবাদের ধ্বজা হাতে নিয়ে,
চলবে চল এগিয়ে চল।
ভারত মাতার রাজপথে,
দেখবে একদিন পৌঁছে যাবে
তোমার লক্ষ্য স্থানে।

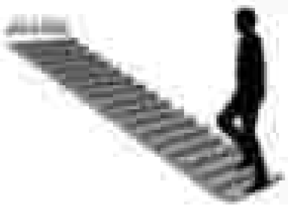

দাবী

চন্দ্রিমা দেবনাথ
স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মাসিক

পাইনি তোমায় জীবনেতে, তা নিয়ে আজ ভাবি,
অনেক কিছুই পাওয়ার ছিলো, করিনি তো দাবী।
করলে দাবী, পেতাম কিনা, ছিলো না তাও জানা,
হয়তো পেতে, অতুল করে,
দিতাম ষোলোআনা।
ভাগ্যে যদি থাকে, তবে করতে হবেনা দাবী,
পাওয়ার হলে, এমনিই পেতাম
এটাই আমার ভাবি, কপালে যা আছে লেখা,
সেটুকু পাবো জানি,
যে যাই বলুক কপাল তাকে
আমি ভীষণ মানি।।

বাস্তব জীবন

প্রীতি সূত্রধর
স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মাসিক

ফেলে আসা সেই দিনগুলো,
এখন আমার কী যে হলো?
বাসতো আমায় সবাই ভালো
এখন আমার কী যে হবে বলো?
জীবনটাও হয়ে গেলো এলোমেলো,
লাগেনা যে আমার আর ভালো।
প্রিয়জনেরাও সাথে ছিল,
কষ্ট দিয়ে তারাও চলে গেলো।
সবাই এতো কাছে এলো,
মানুষ চিনতে শিখিয়ে দিলো।
চারিদিকে যখন শুরু হলো উৎসবের আলো,
কান্নায় আমার চোখ দুটো টলমলো।
মনে পড়ে কাটানো আনন্দের দিনগুলো,
বাস্তব শিখিয়ে দিলো একাকীই স্মৃতি নিয়ে
এগিয়ে চলো।

আবেগ

সুলতা সূত্রধর
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

নদীর একটা পার ছিল
আর ছিল প্লাবন,
অনেকখানি আশ ছিল
আর ছিল স্বপন।

মনের মাঝে মেঘ ছিল
রঙীন আকাশ জুড়ে,
শব্দগুলো খেলছিল আর
ঘুরছিল মেঘনগরে।।

মেঘের বুকে মুখ লুকিয়ে যখন ছিল হাসি
নদীর দুকূল ছাপিয়ে তখন আসে জলে ভাসি
কখন যেন সাত সকালে ঘুম ভাঙালো চোখে
ডাকছে আকাশ হঠাৎ এমন অমত্ত আবেগে।

আমার তখন হয় দেখা
মনের সাথে মন,
মিলিয়ে দেখি রোদের টানে
এক খুশির আমেজন।

তবুও মন হারিয়ে গেছে
বিষাদ শুধু মনে,
বিষাদ যেন ভাসছে শিল্প
মনকেমনের ঘরে।।

স্কুল জীবন

নিহারিকা গোস্বামী
উচ্চতর মাধ্যমিক দ্বিতীয় বর্ষ

স্কুল জীবন মানে,
পরিবারের বাইরে আরেকটি পরিবার।
কিন্তু মনের মতন বন্ধুর সমাহার,
ঝগড়া ও মন খারাপের শেষে,
সব ভুলে আবার সবাই কাছে এসে বসে।।
স্কুল জীবনে ছিল ভীষণ রঙীন,
দিনগুলি ছিল ভীষণ দামী
আজও আমার দিনগুলি ভুলিনি গো আমি
ফিরবে কি সেই দিনগুলি?
মনে পড়ে যায় সেই আড্ডাগুলি,
স্যার ম্যামদের মজার মজার নামে ডাকা,
এখন এসব স্মৃতির এক কোণে রাখা
স্কুলের দিনগুলি ছিল সব চেয়ে সেরা
ছুটির ঘণ্টার পর একসাথে আনন্দে বাড়ি ফেরা।
আর হবেনা গো স্কুলের দেখা;
স্কুল ক্যাম্পাসটিও এখন যে বড্ড একা,
মাধ্যমিক এলো ঝড়ের মতন করে;
আশের ঘরটি দিল উড়িয়ে।
স্কুল থেকে হয়ে গেছি অনেক দূর
তবুও আমার অন্তরে বাজে সেই দিনগুলির সুর
স্কুলের দিনগুলি যেমন আছে হৃদয়ের কোণে
ঠিক তেমনি ইউনিফর্মগুলি এখন আলমারির এক কোণে।

ভাঙা বড়শি

মাম্পি দেবনাথ
সহকারী অধ্যাপিকা, বাংলা বিভাগ

আজ NET এর রেজাল্ট বেরোল। প্রতিবারই CUT OFF এর কাছ ঘেঁষে ফেল লাবণ্য। ওর SC,OBC বন্ধুরা আজ কলেজ্ ইউনিভার্সিটির প্রফেসর। একই সঙ্গে এম. এ পাশ করে লাবণ্য প্রথম হয়েছিল। শিক্ষার দৌড়ে প্রথম হলেও জীবনের দৌড়ে সে আজও দৌড়চ্ছে। দৌড়তে দৌড়তে ক্লান্ত লাবণ্য ঘরের দরজা বন্ধ করে জীবনানন্দের কবিতা হাতে, একাকী একটু বিশ্রাম নিতে চেয়েছিল।

–বেলা গড়িয়ে দুপুর হলো, তবু লোকটার পাত্তা নেই, সেই যে বড়শি হাতে বেরিয়েছেন। লাবণ্য, যা মা স্নান করে আয়, বাবা এলেই খেতে বসো। আর মন খারাপ করে থাকিস না মা, যা স্নান করে আয়।

এমনটা আগে কখনও হয়নি। মায়ের ডাকে সাড়া না দিয়ে লাবণ্য থাকেনি। কিন্তু আজ হয়তো সে খুব ক্লান্ত। এমন সময় বেলা পাকা রোদ্রে গা পুড়িয়ে বাড়ি ফিরলেন অমলবাবু। হাতে তার সুতো ছেঁড়া ভাঙা বড়শি। বিমলা দেবী কিছু বলার আগেই ...

–আজকেও মাছটা টোপ খেয়েই পালিয়ে গেল। কত চেষ্টা করলাম ধরার, পারলাম না। খুব কাছেই ছিল হাত দিয়ে ধরতে গিয়েছিলাম। কিন্তু হাতে কাটা বিঁধিয়ে চলে গেল। জোরে টান দিতেই ভেঙে গেল বড়শিটা।"

ঘমি

[illegible]
[illegible]

"আরে এত চিন্তা করছো কেন? বুড়োটা ঠিক সব দেখে রাখবে"। রূপমের কথা শুনে অবাক হলো শ্রেয়া। "বুড়োটা মানে?" ছেলেকে কোলে নিয়ে বাড়ি ছাড়তে ছাড়তে পেছন ফিরে দক্ষিণের বারান্দার দেওয়ালে বিরাট ছবিটা শ্রেয়াকে দেখিয়ে বলল- "ওই দেখো, ওর কথাই বলছিলাম। শ্রেয়া মনে মনে একবার প্রণাম করে বলে, "বাড়িটা দেখে রেখো কেমন"।

ওরা কোথাও বাইরে গেলে ওই বুড়োই বাড়ি পাহারা দেয়, এমনটাই বিশ্বাস রূপমের। আজকাল যা চোরের উপদ্রব। রূপমের অবশ্য সেই ভয়টা নেই। ওরা বাড়িতে না থাকলে ওই বুড়োকে নাকি দেখতে পাওয়া যায়। এইতো সেদিন পাশের বাড়ির বৌদি বলেই ফেললেন, "আচ্ছা, আপনারা কি কেয়ারটেকার হিসেবে কোনো বয়স্ক লোককে রেখেছেন?" রূপম বলে, কেন বলুন তো বৌদি? বললেন, "আরে, এইতো সেদিন আপনারা ছিলেন না, একজন বয়স্ক লোককে দেখলাম আপনার বাড়ির দোতালা থেকে সিঁড়ি দিয়ে নামছে"। রূপম বলল, "তারপর?" তখন বৌদি কিছুটা বিস্মিত বললেন, "তারপর আর কি? আমি কিছু জিজ্ঞেস করবো তার আগেই দেখি উনি হাওয়া। তারপর হঠাৎ দেখি আপনার বাড়ির লাইট জ্বলে উঠল। তখন ভাবলাম, কি জানি, কোনো ভদ্রলোক আছেন হয়তো। কেউ হবে হয়তো আপনাদের"। রূপম আর কথা বাড়ায়নি। শুধু একটু হেসে চলে যায়।

বুড়োটি যে ওর বা ওদের জীবনে কতটা প্রভাব বিস্তার করে আছে তা রূপম ছাড়া আর কেউই ভালোমতো বুঝতে পারবে না। এই বুড়োটার জন্যই তো রূপমের আজ এত কিছু। বুড়োটাই ওকে সব দিয়েছে। রাস্তায় যেতে যেতে রূপম শ্রেয়াকে বোঝায়, দেখো আমাদের বাড়িটা হচ্ছে একটা মন্দিরের মতো। এখানে কোনো পাপবোধ নেই তাই এখানে সবসময় পুণ্যাত্মা বিরাজ করে। আর আমাদের পুজার্চনা দেখে তিনি আমাদের উপর খুব খুশি ও সন্তুষ্ট। আমাদের প্রতি আশির্বাদ স্বরূপ তিনিই একমাত্র মানুষ, যিনি এখানে বিরাজ করেন। আমাদের রক্ষা করে রাখেন। শ্রেয়াকে আরো বললেন যে দেখো, এ বাড়ির কোনো ক্ষতি কেউ কখনো করতে পারবে না। যে করতে আসবে সেই ধ্বংস হয়ে যাবে।

রূপমের এই গভীর বিশ্বাস ও শ্রদ্ধাবোধের কথাগুলি যেন মনোযোগ দিয়েই শুনছিল শ্রেয়া। সে যেন প্রায় এক মন্ত্রমুগ্ধ ভাবশিষ্য তার কাছে। বুড়োটি যে এই বাড়িতে আছে, সেটা শ্রেয়াও তিলকণা টের পায়।

রূপম অফিসে গেলে বা ঋষভের স্কুলে থাকলে সে যখন একা থাকে বাড়িতে, তখন সে বুঝতে পারতো, কেউ একজন তার সামনে দিয়ে যাচ্ছে, দরজা খুলে দিচ্ছে, কিন্তু সে কোনোদিনও কোনোকিছুতে ভয় পায়নি। সে ভেবেছে হয়তো কিছুই হবে হয়তো। এইতো সেদিন ঋষভ ঘরে পড়তে বসেছিল, হঠাৎ রান্নাঘরে একটা শব্দ হলো। ঋষভ বলল, "মা রান্নাঘরে কেউ আছে নাকি?" শ্রেয়া তখন বলল, "ও কিছু না তুই পড়"। এরকম হয়েছে অনেকবার। শ্রেয়া জানে কিছু একটা আছে এ বাড়িতে, তবে ব্যাপারটা মোটেও ক্ষতিকারক নয়। তাই এ ব্যাপারে সে আর মুখ খোলেনি কোনোদিনও।

শ্রেয়ার চোখের সমস্যা ছিল। দিন দিন সেটা বেড়েই চলেছে, রাতে ঠিকঠাক ঘুমাতে পারে না,

তাই রূপম ঠিক করল যে সকালে ডাক্তারের কাছে নিয়ে যাবে। কিন্তু সকালে যেতে পৌঁছাতেই ওরা হতাশ। একটিও ট্যাক্সি নেই রাস্তায়। পাশের এক দোকানে জিজ্ঞেস করায় দোকানদার বলল, "কালরাতে একটা বড় ঘটনা হয়ে গেছে, এক ট্যাক্সিচালককে, কিন্তু দুষ্কৃতী মারধোর করেছে তাই আজ বাস , গাড়ি সব বন্ধ। আপনি আজ কিছুই পাবেন না। একমাত্র অ্যাম্বুলেন্স পেতে পারেন। আর নয়তো প্রেসের গাড়ি।"

কিন্তু এ-তো মহা সমস্যা হলো। এদিকে শোভার চোখ ফুলে লাল হয়ে আছে। বেহালায় এক ডাক্তার আসেন জেলার থেকে আড় মাসে মাত্র একবার। সকাল এগারোটার পর আর রোগী দেখেন না। তাড়াতাড়ি পৌঁছতেই হবে তাদের সেখানে। কী করবে ভেবে পায়না রূপম। এমন সময় হঠাৎ একটা গাড়ি তাদের সামনে আসে। রূপম হাত দেখায়। গাড়িটা তাদের সামনে এসে দাঁড়ায়, ওরা গাড়িতে উঠে বসে বলে, "দাদা আমাদের একটু বেহালা বাসস্টপে নামিয়ে দিননা। খুব সমস্যায় পড়েছি। মেয়েটাকে ডাক্তারের কাছে নিয়ে যেতেই হবে। গাড়ি চলল ছুটে। বেহালা বাসস্টপে নামার পর রূপম চালককে ভাড়া দিতে চাওয়ায় চালক নিতে অস্বীকার করেন। আর বলেন, "দাদা আমি একজন সাংবাদিক, এই পথদিয়েই যাচ্ছিলাম আপনারা বিপদে পড়েছেন, তাই একটু সাহায্য করলাম। এই নিন আমার কার্ড রাখুন, প্রয়োজনে ফোন করতে পারেন" বলে চালক চলে গেলেন গাড়ি নিয়ে।

রূপম কার্ডটা বুক পকেটে রেখেছিলো। পরে চোখের ডাক্তার দেখিয়ে ফিস দেওয়ার জন্য বুক পকেটে হাত ঢোকায়। টাকার সাথে সেই কার্ডটাও বেরিয়ে আসে। রূপম সেটাকে উল্টেপাল্টে দেখে এবং কার্ডের ছবি দেখেই সে চমকে ওঠে। আরে এ কী! তাহলে কি...! তখন সেই দর্জিপাড়ার বারান্দার দেওয়ালে লটকানো হিরোটি ছবিটার মধ্য থেকে মুচকি হেসে দৌড়িয়ে যায়।

মেয়েদের আত্মবিশ্বাস

টিনা দেবনাথ
স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক

আজ গ্রামের জমিদারের বাড়ির ছোট ছেলের ঘর আলো করে এক কন্যা সন্তানের হয়েছে। কিন্তু কারো মুখে এই খুশির আলো প্রকাশ পাচ্ছে না। সবাই নিস্তব্ধ হয়ে যে যার কাজ করছে। এভাবে ছোট কেটে গেল ৬ দিন। আজ কন্যা সন্তানটির ছয়ষাটি। তার নামকরণ করা হবে আজ কিন্তু এ ব্যাপারে কারোর ই কোনো খেয়াল নেই। এমন সময় জমিদার বাড়িতে এলো এক ভিক্ষুক। তিনি সেই কন্যা সন্তানটির নামকরণ করে দিলেন। এভাবে দেখতে দেখতে কেটে গেল কয়েক বছর। সকলের অবহেলায় মেয়েটি বড়ো হতে লাগলো। এখন তার বয়স ৭ বছর। তার ছোট ছোট ভাই দাদাদেরকে রোজ স্কুলে যেতে দেখত কিন্তু ওকে ওরা কেউও ই নিয়ে যেতো না। দাদা- ভাইদের সঙ্গে সেও যেতে চাইত। একদিন মেয়েটি তার বাবাকে প্রশ্ন করেই ফেললো "বাবা আমাকে দাদা ভাইদের সাথে স্কুলে যেতে দেও না কেন? আমিও স্কুলে যাব, পড়াশোনা করবো, অনেক বড়ো হবো"। তখন বাবা মেয়েটির কথা শুনে হেসে বললো, "মেয়ে হয়ে জন্ম গ্রহণ করেছ যখন বাড়ির কাজ শেখো, বাড়ির মেয়েদের পড়াশোনা করতে নেই"। এই কথা শুনে মেয়েটি খুব কষ্ট পেল। তখন সে মনে মনে প্রতিজ্ঞা করল আমি একদিন বড়ো হয়ে সবাইকে দেখিয়ে দেব। বাড়ির সকলের চোখের আড়ালে গিয়ে মাঝরাতে ভাই দাদাদের বই নিয়ে পড়াশোনা করতে লাগলো। সকলের চোখের আড়ালে স্কুলে যেতো। এইভাবেই দিন কাটিতে লাগলো। মেয়েটির মনে ছিল এক অপরিসীম জেদ। নিজেকে সমাজে প্রতিষ্ঠা করার জন্য। সমাজের বাকি ছেলেদের সাথে মেয়েরাও যাতে সমান ভাবে চলতে পারে এমন এক সমাজ প্রতিষ্ঠা করার জন্য। আজ দেখতে দেখতে ৩০ বছর কেটে গেল। মেয়েটি এখন ডাক্তারি পাশ করেছে কিন্তু সকলেরই এ কথা অজানা। একদিন মধ্যরাতে খুব বেগে ঝড় উঠেছে, চারদিকে শুধু বিদ্যুতের আলো। প্রকৃতি যেন এক ভয়ংকর রূপ ধারণ করেছে। এমন সময় গ্রামের এক বৃদ্ধার শরীর অসুস্থ হয়ে পড়লো। এতো রাতের মধ্যে বৃদ্ধাটিকে হাসপাতালে নিয়ে যাওয়া সম্ভব হচ্ছিলো না। এই খবরটি সেই মেয়েটির কানে এলো। কথাটি শোনা মাত্রই মেয়েটি গেল সেই বৃদ্ধার বাড়িতে। এসে দেখে সকলে মিলে বৃদ্ধাটিকে নিয়ে সমালোচনা করছে। মেয়েটি সকলকে দেখে সেখান থেকে সরে যেতে বললো। একে গ্রামের লোকজন হেসে উঠে বলে, "তুমি কি ডাক্তার নাকি ?" মেয়েটির দিকে ছুড়ে দিল নানা রকমের কটুবাক্য। মেয়েটি কিছু না বলে বৃদ্ধাটির চিকিৎসা করতে লাগলো। কিছুক্ষণ পর বৃদ্ধাটির জ্ঞান ফিরলো। চোখ খুলে দেখতে পেলো মেয়েটি তার চিকিৎসা করছে। বৃদ্ধাটি মেয়েটির মাথায় হাত বুলিয়ে দিয়ে বললো, "মা তুমি আমায় বাঁচালে"। মেয়েটি উত্তর দিলো, "মাসিমা আমি একজন ডাক্তার সকলের সেবা করাই আমার দায়িত্ব"। একথা শুনে গ্রামের সবাই অবাক পাশাপাশি বৃদ্ধাটি সুস্থ হওয়াতে সবাই খুব খুশি। তখন জমিদার বাবু মেয়েটির সফলতা দেখে খুব খুশি হলেন এবং দুঃখিত মনে বললো "মেয়ে হয়ে জন্মগ্রহণ করাতে আমি তোমায় কখনও ভালোবাসিনি কিন্তু আজ তুমি আমার বুক গর্বে ফুলিয়ে দিয়েছো"। আমি খুব খুশি হয়েছি এই কথা বলে মেয়েটিকে বুকে জড়িয়ে নিলো এবং বললো "আজ থেকে সকল মেয়ে পড়াশোনা করে নিজের পায়ে দাঁড়াবে। প্রত্যেকেই নিজেই নিজের পরিচয় গড়ে তুলবে।

ৰাজবংশী বিভাগ

প্ৰবন্ধ

১) বাঁশ পূজা : এক বিশ্লেষণ মূলক আলোচনা

কবিতা

১) জীৱন
২) ঋতুৰ সৌন্দৰ্য
৩) আশা
৪) কোনোবাই হেৰাইল
৫) মা
৬) যাওঁতে যাওঁতে লাইটৰ এজনি

বাঁশ পূজা - এক বিশ্লেষণ মূলক আলোচনা

নির্মলা রায়
সহকারী অধ্যাপিকা
টিলাবাড়ি মহাবিদ্যালয়, গোলকগঞ্জ

Myth কি সেই সম্পর্কে গ্রীক সাহিত্যই মত দিয়েছে "A traditional or legendary story, usually concerning some being or hero or event, with or without a determinable basis of fact or a natural explanation, specially one that is concerned with deities or demigods and explains some practice rite or phenomenon of nature.

Myth শব্দটি সম্পর্কে গ্রীক সাহিত্যত আছে "The word myth comes from the Greek word 'mythos' which means 'story' Due to the fact that there are aspects of mythos that are hard to believe, the definition of myth has also grown to incorporate statements or belief systems that are not true".

গ্রীক সাহিত্যের অনুসরণ করি আমরা যদি দৃষ্টি করিছিল দেখা যায় যে Myth বা জনশ্রুতি যে সংজ্ঞা সেই সংজ্ঞা রাজবংশী জনগোষ্ঠীর বাঁশ পূজাতেও দেখা যায়। এই বাঁশ পূজা রাজবংশী মানুষের একটি গুরুত্বপূর্ণ উৎসব। বাঁশ পূজা দোল পূর্ণিমার পাছত পালন করা হয়। রাজবংশী সমাজত বাঁশ পূজা মদন পূজা বা মদন কাম পূজা হিসাবেও মানা হয়। এই মদন কামদেবের উৎপত্তি সম্পর্কে কালিকা পুরাণত বর্ণনা আছে।

আদিম মানুষে কল্পনা সত্তুক স্ত্রী আর পুরুষ হিসাবে জ্ঞান করিছিল। সেই গুলা হইল প্রকৃতি, নদী, গাছ-পালা আদি। সেই মতে রাজবংশী গুলার মাজত মদন কাম দেবতা অর্থাৎ বাঁশ ঠাকুরের বাঁশক প্রতীক হিসাবে নিয়া পালন করা হয়। রাজবংশী সমাজত জনশ্রুতি আছে যে প্রথমতে একযোরা মুসলমান দম্পতীয়ে সন্তান লাভের আশাত এই পূজা করছিল আর সন্তান লাভ করছিল। সম্ভবত তখন থাকিয়া রাজবংশী সমাজত বাঁশ পূজার প্রচলন হয়।

বাঁশের উৎপত্তি সম্পর্কেও জনশ্রুতি আছে যে মদনকামে উমার প্রতীক হিসাবে বাঁশক সৃজন করার জন্যে মহাদেবিক আদেশ দেয়–

"মদন কামে বোলে বাছা মহাদেবিবর।
এইদিন পৃথিবীতে আসিয়া বাঁশ সৃজন কর॥
কথা শুনিয়া মহাদেবে নাথাকিল ছায়।
তিলক্ষেত্রনা পৃথিবীর যেথায় ভূমিয়া॥
প্রস্তুতে বাঁশের পূলি নাশাকিল খুঁজিয়া"।

বাঁশ সৃজন করার পাছত মদনকামে মহাদেবিক বাতা সৃজন করার আদেশ দেয়–

"মদন কামে বোলে বাছা মহাদেবিবর।
বাঁশ সৃজন হৈল এলা বাতা সৃজন কর॥"

বাতা সৃজন হওয়ার পাছত সেই বাতাত থাকিয়া কাপোলোক যোগার হইল। তার পাছত মদনকামে চটের সৃজন করার আদেশ মহাদেবিক দেয়। সাউর বস্তু যোগার হওয়ার পাছত কামদেবে মহাদেবিক বাঁশ পূজা করার জন্যে আদেশ দেয়–

"মদনকামে বোলে বাছা মহাদেবিবর।
চৈত্রমাস পইল মোর সেবা কর॥"

এমনভাবেই রাজবংশী সমাজত বাঁশ পূজার প্রচলন হয়। অবশেষে বাঁশ পূজা রাজবংশী জনগোষ্ঠীর একটি উৎসব। এই বাঁশ পূজা যদি যে পশ্চিম অসমের রাজবংশী মানুষের মাজতেই প্রচলিত আছে তেমন নহয়। উত্তরবঙ্গের রাজবংশী মানুষের মাজতো এই পূজার প্রচলন আছে। একসময়ত মুসলমান মানুষের মাজতো এই পূজার প্রচলন আছিল বুলিয়া প্রমাণ আছে। মদন বাঁশ পূজাক আমার পূজা আরু পাকা পূজা বুলিয়া

কয়। বাসন্তী পূজার ত্রয়োদশী তিথিত বাঁশ পূজার বাঁশ স্থাপন করা হয়। মদন চতুর্দশীর দিন বাঁশ পূজা অনুষ্ঠিত হয়। বাঁশ পূজাৎ বাঁশ কাটির ক্ষেত্রত কয়গুলা নিয়ম আছে। যেটে বাঁশক মদনের প্রতীক হিসাবে পূজা করা হয় সেই বাঁশটাক কাটির আগতে গুয়ছুই বাজুনা আর চাউলের বাতি দিয়া বরন করে বাঁশ কাটিয়া আনার পাছত বাঁশটাক ধুইয়া পবিত্র করি নয়া কাপোর দিয়া বাঁশটাক সাজেয়া বাঁশের ডগত বাতিয়া অবলম্ব করি সতীন কথা গানের মাধ্যেদিয়া প্রকাশ করি বাঁশক স্থাপন করা হয়। ড. দীনেশ দাসে উমার গবেষনা গ্রন্থত বাঁশ পূজাক চারটি ভাগত ভাগ করিছেন। সেই কয়টা হইল মদন কাম, কামদেব, ছত্রানি বাঁশ আর আকাল বাঁশ।

মদন কাম - এই পূজার ঠাকুর হইল একটা পুর্ণ আর লম্বা বাঁশ। কোনো কোনো জাগাত বাঁশ পূজা পরম্পরাগতভাবে ঘরুয়া পূজা হিসাবে ঘরে ঘরে পালিত হয়া আসিছে। বৈশাখ মাসের ত্রয়োদশীর দিন গুয়ছু বা মারেয়াই বাঁশটাক সাজেয়া পাবেয়া নিজের আঙিনাত নিয়ম করিয়া গাড়ে। বাঁশের উপরাত একটা চট বান্ধিয়া দেয়। বাঁশটাক যে কাপোর দিয়া বান্ধা হয় তার রং লাল হয়। এইটাই হৈছে মদন কাম ঠাকুর। চতুর্দশীর দিন মহেসেই পূজা আর হোম করে। পূর্ণিমার দিন এই পূজা উপলক্ষে কীর্তন হয়। পূজার মূল প্রসাদ হইল চাউলের গুড়ার লাড়ু আর ভাতের লাড়ু। একাদশীর দিন এই পূজার শেষ হয়। পূজা শেষ হওয়ার পাছত মারেয়াই বাঁশটাক নাচেয়া গাঁওয়ের মানুষের সাথায় মিলিয়া নানান ধরণের গান গায়া বাঁশটাক ভাল করিয়া ধোয়। তার পাছত আগের মতন করিয়া বাঁশটাক আরো স্থাপন করে। এই পূজার সতীন বস্তু গৃহস্থের বাড়ীত ৮ দিন পর্যন্ত থাকে। সেই দিন কয়টাত গৃহস্থের বাড়ীত হরি কীর্তন চলে।

কামদেব পূজা - অঞ্চল বিশেষে এই পূজা অনুষ্ঠিত করা দেখা যায়। বিশেষ করি আসামের জলপাইগুড়ি অঞ্চলত এই পূজা পালন করা দেখা যায়। এই পূজার ঠাকুর হইল কামদেব। ইয়ার প্রতীক হইল শিব লিঙ্গ। শিব লিঙ্গক সাজেয়া পাবেয়া ঢাক, ঢোল বাজেয়া গাঁওয়ের বাড়ী বাড়ী ঘোরেয়া পূর্ণিমার পাছত মারেয়াই ঘানত বসায়। এই পূজা কামেদেবের দ্বারা সম্পন্ন হয়। পূজার কয়দিন মারেয়া নিরামিষ খায়। পূজা শেষ হওয়ার পাছত মারেয়া আর গাঁওয়ের মানুষ মিলিয়া নানান ধরণের রং তামাসা করে।

ছাতানি বাঁশ - যে গৃহস্থের ঠাকুরের পাটত বাঁশ ঠাকুর থাকে সেই গৃহস্থের বাঁশ পূজাত ঠাকুরের পাটত থাকা সতীন দেবতাক পূজা দেওয়া হয়। মহাদেবের ত্রিশুল, বান, তলোয়ার, কালী, বিষহরি ঠাকুরের আইনো ৪-৫ হাত লম্বা বাঁশের উপরাত চট বান্ধি তাত লাল কাপোর দেবেয়া ঢাক, ঢোল বাজেয়া নানান ধরনের গান গায়া গাঁওয়ের বাড়ী বাড়ী ঘোরেয়া হয়। এই পূজা ত্রয়োদশীত আরম্ভ হয়। প্রতিপদত শেষ হয়।

আকাল বাঁশ পূজা - বাঁশ পূজা বসন্ত উৎসব হইলেও অনেক জাগাত বৈশাখ মাসের বাহিরত বাঁশ পূজা হয়। বাঁশ ঠাকুরের পাটত এই পূজা পাতা হয়। বছরের যেকোনো পূর্ণিমাত এই পূজা হয়। কোনো কোনো জাগাত আশ্বিন মাসত থাকিয়া মাঘ মাসত এই পূজা হয়। যে থানত এই পূজা হয় সেই থানের প্রত্যেকটা দেবতার নামত বাঁশ তোলা হয়। বাঁশ গুলাত লাল সাদা কাপোর বান্ধিয়া মাথাত চট দেওয়া হয়। এই পূজাত ব্যবহার করা চৈত ফল বিশেষভাবে উল্লেখযোগ্য। চৈত ফল বানায় বাঁশ দিয়া। চৈত ফলত চারিটা মাথাত চারিটা চট বান্ধি দেওয়া হয়। এই চৈত ফল দিয়া গাঁওয়ের মানুষ গুলাই নানান ধরণের নৃত্য গীত করি সঙ্গ দেখায়। পূজার শেষের দিন বাঁশ গুলাক নদীর পারক নিয়া জল দিয়া। পাছত বাঁশ গুলাক আনিয়া থানত স্থাপন করে। বিভিন্ন ভক্তিমূলক গান দিয়া এই পূজার অন্ত পরে।

বাঁশ পূজার গানত বাঁশের সৃজন আর পর্যায়ক্রমে কাপোর, চট, চাউলের, ঘট সৃজন আর তার সৃজনের কথা বর্ণিত আছে। সবারে শেষত আইসে ভাতের লাড়ু জোগাড় কথা। এই পূজার গানক চারিটা ভাগত ভাগ করা হয়। সেই ভাগ কয়টা হইল কাহিনী গান, যৌন কথাযুক্ত গান, জাগা গান আর মাগনের গান।

কাহিনী গান বাঁশ পূজার গান গুলাক গীদালে কাহিনীর মাধ্যমে দিয়া গায়। গান গুলার মাঝত একটা করি কাহিনী থাকে। সেই কাহিনী গুলাত মদন কামের জন্ম, শিবের বিয়া, মদন কামের নিধন, বাঁশ নিল আদি কাহিনী থাকে। যে অঞ্চলের গীদালে এই গান গায় উমরা গানত নানান বাদ্য বাজায়।

যৌন কথাযুক্ত গান - এই গান গুলাত অশ্লীল শব্দ ব্যবহার করা হয়। সেইজন্যে এই গানত বেটি ছওয়া মানুষের স্থান নাই। বিশেষ করি এই গান গুলা বাঁশক সাথে লেয়ার সময়ত নির্জন জাগাত বা নদীর পারত গাওয়া হয়।

জাগা গান - বাঁশ জাগার সময়ত এই গান গাওয়া হয়। এই গান গুলাত দুই ধরণের প্রকাশ পাওয়ার উপরাও গান জোবার মাজে দিয়া যৌনগন্ধী ভাবো প্রকাশ পায়।

মাগনের গান - মাগনের গান হিসাবে রাজবংশী জাতচাষির গান গুলাকে গাওয়া হয়। গান গুলা খণ্ড খণ্ড ভাবে গাওয়া হয়। এই গান গুলার মাজত সাধারণ কৃষক শ্রেণীর জীবনের কাঁথা পাওয়া যায়। ড. হরেন দাসে বাঁশ পূজার গানক অগুলা দুই ধরণে ভাগ করিছে - বাঁশ পর্ব আর ভাং পর্ব।

বাঁশ পর্বের গানত আছে বাঁশ সুজন, চাট্টি সুজন, আগোর সুজন, মদন কামের বাঁশ আর বাঁশ খেলা।

বাঁশ পর্বের গান -

"বাশের মস্তকে বান্ধে আড়িয়া চন্দর।
অমচোলি আরো বান্ধে শুয়া এক যোর॥
বাঁশের বুকতে বান্ধে এক ধবল চামর।
তিন পাকে তিন গাটি বান্ধে পাটের ডোর
বাঁশ বান্ধিয়া মালাগিরি হয়া গেইল সারা
হরি হরি বলিয়া বাঁশক করিল খাড়া॥

মদন কামের পূজার প্রসাদে ভাংও ভাতের লাড়ু অত্যন্ত প্রয়োজনীয়।

ভাং পর্বের গানত পাওয়া যায় -

"এদেশে নাছিল ভাং আনিল গোরনাথে।
ভাং আনিল ঝোলাত করি বিচি আনিল সাথে।
সেইনা ভাঙের বিচি বইল দেশে দেশে।
পরথম কার্ত্তিক মাস ভাঙের জনম।
বিনা চাষে বিনা হৈতে এ যেন ধরম।।
এক্কুল বেক্কুল গাওখান চিকন চাইরপাত।
আবার নগেল দুই ঠেল আর্ডিনি ভগবাত।
চৈত্র মাস আনিয়া দিল ভাং চিল জাটিয়া।
নাইবার আছে ভাঙের আগাল গইলতে আছে সুখা
কেটে দিল জাতি গড় কেটে দিল কোনা।
জল জল ডাটিয়া ভাঙের পোবায় দিল ঢাল।
খুঁটি খুটি কাটে ভাং কোজা বান্ধিয়া পোয়।
বইর খড়াত জখন ভাঙকে শুকায়।
ঢোকিত কোপো তাব গাড়ু করিল গুরা"।
বাইশখান ঢেকি আর তেইশখান কুলা।
চৌকিয়া ঢুকিয়া লেয় ছাটিয়া ভাঙের গুরা।
যেমন করি ভাঙের লাড়ু তৈরী করার ক্ষেত্রত আছে -

"জাটি হাতে আইল রৈবতী হাতে পিতলের থাক
আয় সে বসাইল থালে মদন কামের নাক।
আলোয়া চাউলের আটা দিল ভজন পাইয়ের গুর
হাতে চালিয়া দিল ছিনি আর তব॥

ভেজা চাবিক আলোর দিল মদন কামের ভাগে।"

ইয়ার উপরাও বাঁশ পূজার মেলা গান আছে যেগুলাত কৃষ্ণের লীলার বর্ণনা পাওয়া যায় -

১) "লজ্জা নাইরে নিলাজ কানাই লজ্জা নাইরে তোর
গলাত কলসী বান্ধিয়া জলত পশিয়া মর॥
কুড়ি পাইম কলসী কইম্ম কুড়ি পাইম দড়ি।
তুই ত যমুনার জল মুই ডুবিয়া মরিম॥
লজ্জা নাইরে নিলাজ কানাই লজ্জা নাইরে তোর।
গলের গরু গেছো বিয়া কেনে নাকর॥
হাত জবা পান বাবে বাতি জবা চিবা।
তোক বাদে বিয়া করাইম দিন যাব দেখিয়া॥"

২) চল যাই ও প্রাণের ভাই
দুই ভাই যাত্রা করে
শাল গাছ কাটিয়া পড়ে
ধান গাছ ভাঙতে পালায়
মানুষ মাল জোগে
অমানুষ মদ্ম মরে।
বাথানে গরু চরায়।
তুই যদি মাও হইস দুধ খাবিয়া কোলে নে
পরের মাও কি জানে মাইয়া।"

বাঁশ পূজাত নাচেরো প্রচলন আছে। এই নাচ দুই ধরণের। একটা দলত তিন পাঁচজন ছোকা চটিমুক্ত চাকলি বাঁশ নিয়া ঘরে ঘরে নাচে। নাচের সময়ত ঢোল, কাকক আদি বাদ্য বাজায়। অন্য একটি দলত ছোকা গুলাই খালি হাতে মদন কামের নৃত্য করে। এই নাচত ছোকাগুলাই বিভিন্ন ভংগী প্রদর্শন করে।

রাজবংশী জনগোষ্ঠীর বাঁশ পূজার মধ্য দিয়া ঐ জাতিটির উৎসবের খাদ্য-খাবার, উৎসবের প্রকার, পরম্পরা আদির পরিচয় পাওয়া যায়। অবশ্যে কোনো সমাজত তথ মাজা দিয়া জনগোষ্ঠীর সামাজিক দিশ গুলাও ভাসি উঠা দেখা যায়। এক সময়ত বাঁশ পূজাক রাজবংশী সমাজত অতি গুরুত্ব সহকারে পালন করা হইছিল। কিন্তু কালক্রমত নানান পরিবর্তনের জন্যেই হউক বা মানুষের চিন্তা-চর্চার পরিবর্তনের জন্যেই হউক এই পূজার মাজাত সামান্য হইলেও পরিবর্তন আসিয়া পরিছে। তথাত এই পূজার গতি খানেক হইলেও স্থবির হইছে।

বীহন

সেৱজুন অধিকাৰী
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক ৰাজনীতি বিজ্ঞান

একদিন তোক টোং দিয়া অহংকোৱা
মহা মাৰিলুং
জকমকা ধান হয়া তুই পকিলু
আখান দিয়া আবি তোক ডবালুং ডোলাত
উকাশ না পাওয়া কৰি থাকিলু
তিনদিন ডুবিয়া থাকিলুং জলত
বুক পৰ্য্যন্ত তুই ভিজিলু
তিন্না গাছে হলুং অংকাদত
ভুৰ ভুৰ কৰি গাজালু।
পাৰে ফেলালুং তোক মই দেওৱা জমেতত
তেৰেম, শিপা খামচেয়া ধৰ পৰ কৰি বাড়ালু
একদিন মুঠোৱ মুঠোৱ
টেকাত তাং ডয়া তোক তুলিলুং
তাৰপাৰ তোক
দিয়া ফেলুং কাদো জমিত
মই দেওৱা এক হাটু কাদোত
গাড়ি গাড়ি কৰিয়া তোক আড়িলুং
দিনে দিনে তুই সবুজ হয়া আহিলু
আশ্বিনত কইশা হয়া কাতিত ডোলিলু
অঘোন মাসে ফেদি - ফুলিয়া
পাকাধান হলু।
হায় মোৰ বীহন....
মোৰ মনে কয়ছে যে তুই
মাহনা মুকলু।

ঋতুৰ সৌন্দৰ্য্য

দেৱজিৎ দাস
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়, গোলকগঞ্জ

কি কি যে হবাৰ মন যায়
যদি হলুং হয় বসন্তেৰ কুকিল
ঐ কদমৰ গাছত বসিয়া
গালুং হয় নানা সুৰেৰ গান।
আৰো হলুং হয় যদি
গৰমেৰ ঠাণ্ডা বাতাস,
কতনা আদৰ কৰিল হয় সবায়।
হলুং হয় যদি সেই ঋতুৰ আম
কতনা আদৰ পাং।
হলুং হয় যদি জলেৰ ধাৰি
ঐ খেতবাড়িত দাড়ি দাড়ি দেখালুং হয়,
কিম্বা যদি হবাৰ পালুং হয়
সোনাবাড়িৰ কেটফুল
কতনা সুন্দৰ লাগিল হয়।
যদি হলুং হয় শৰতেৰ শেফালী
ভোৰেৰ কুয়াশাৰ সাথত
পাতালুং হয় সখী।
বা যদি হবাৰ পালুং হয়
কাশীয়াৰ ফুল
বাতাসেৰ সাথত খেলালুং হয়
হয়া বাউলা।
যদি হলুং হয় হেমন্তেৰ আকাশ
কতো তাৰা থাকিল হয়
মোৰ কোলাত।
যদি হলুং হয় শীতেৰ চাদৰ
কিম্বা পুহৰ পিঠা,
কতনা খুশি হইল হয়
মোক দেখিয়া।
অনন্ত প্ৰকৃতিৰ অনন্ত ৰূপ
হবে যাবাৰ মন, সেই প্ৰকৃতিত
ধৰিয়া সৌন্দৰ্য্যৰ নানা ৰূপ।

আশা

তৰুণী বেজা দাস
অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ
উদালগুৰি মহাবিদ্যালয়,গোৰেশ্বৰ

এক মুঠি জোনাকী যে
এক মুঠি আশাৰ সোণালী থান
যিটি যে মোৰ চৌদিশত
থাকি হৈ থাকুক
মোৰ সেই সপোন
যেনেকৈ বতাহ সোমাল
বাকৰুদ্ধ কৰি কৰিয়া
শীতৰ জোনাক
টোকনা নাসা গোলাপৰ কোমল
তেও বৈশাখৰ পৰশত
উঠুক জাগিয়া
মায়া কৰিয়া আশাৰ পোহৰ দিয়া
আহিলেক দুই
শীতৰ দিনৰ বেলা হৈ।

কোটাই হাৰাইল।

হৰ্ষ দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

নাই এলা আৰ বাখান কোনেটাই
নাই নুন আৰ নাই
কৈ, মাহুতৰ তো খামে নাই
নাই আন দাদিকা পুঠি।
শীতল, বাটিকা হাৰাইল কোটাই
নাম গোছা কিছুই নাশুনি যে এলা
শান্তকৰ যোৰকা হল এলা
তৈল দাদু, দিদিমাৰ কোঁহা।
তলাৰ মুড়া দিয়া হেতা বাজা
কেদাৰা, পেলাকা আৰ পিঠেনী
নাগাঃ ঠেক দিয়া দেখা
মনৰ দুখা যাবি।
কোটাই গেইল আজি 'মইশাল' বন্ধু
কোটাই ভাওয়াইয়া গান।
সেখোনা কোনোটাইত দাবাল হাতী, মাহুত বন্ধু
ধাড়ুৱা শীলাৰ প্ৰাণ।
চাইবো পাকে নিদুৰা পাথাৰ
নাই থাম, কুশান, কাতি, সোনারায় গান
কাতি - কদম গোঁগা কুলিয়া
হইল ৰাজবংশী খান - খান।
মনৰ কাউন মনোতে দিয়া
দুখা যাং যাবি
আসুক দুনীয়া পুৰাণ সংস্কৃতি
উঠুক জাগি ৰাজবংশী জাতি।

মা

বর্ষা রায়
উচ্চতর মাধ্যমিক প্রথম বর্ষ

কতো সুন্দর না এই 'মা' শব্দটা।
এই শব্দটিতে আছে মনে হয়,
স্নেহ আদর, ভালোপাওয়া আর কাঁইথলা।
আরো কতো যে জ্ঞান আছে এই শব্দটিতে।

মা মানেই শিক্ষক
মা মানেই বন্ধু
মা মানেই মায়া
মা মানেই ছায়া
মা মানেই শক্তি,
মা মানেই নিঃস্বার্থ ভালোপাওয়া
মা মানেই বেঁচে থাকার আশা।

এই সুন্দর পৃথিবীখান
তোমার উছিলায়ই তো দেখা পাইছু মা
মা তুমি কইলেই
একটা কথার লাগাওয়া হাসি আইসে মুখত
মা তুমি কইলেই
সাহসগুলি উঠে মনত
মা তুমি কইলে
সবটুক ভয় নাওয়া যায় মনত।

যাওয়ায় লাইগবে একদিন

তৃপ্তি রায়
ডর্ট অফ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

একদিন তো যাওয়ায় লাইগবে
আইসলে জেনে এতো অহংকার,
কিসের উদ্যম
থাকিয়ে যাইবে, পরিয়ে রইবে
সংখ্য মায়াইবে যে কিছুতে
এমন কি নিষ্ঠি থাকা দোষাবদ্ধেগো।
খালি হাতে আসছি,
যাবো খালি হাতেই।
দুই দিনের এই মানুষের জীবন
জীবনেতেই মানব জীবন
বুঝিও মানবজন কেনে?
ধন ক্ষমতা লোভের মায়াত পরি
কেনে করেন অন্যায়ান নিরীহ মানুষের উপর।
আজও তো অমর নাহয়
যাওয়ায় লাইগবে একদিন,
সাথে তো নাযাইবে কাও
থাকিবে খালি তোর পাপ পুণ্য হিসা।
অদ্ভুতো ভবে
মানুষগুলার ভিড়েতে
অল্প আপনার কথা কন।
আর জানে কায় কত দিন
থাকবো এই দুনিয়াত
এই কয়দিন মায়ায় মিলো।
কেবল দান দিয়া
ভালোপাওয়া দিয়া
অপমান জয় করি
আর আদর দিয়া জগৎ।

English section

ARTICLES

1. Vinayak Damodar Savarkar and Hindutva
2. Climate change and Green Economy
3. G20
4. The Power of Volunteering : Making a Difference in Your
5. Community
6. Gangadhar River
7. To [illegible] From Chilarai[illegible]

POETRY

1. Who are they
2. Dear Heart
3. Don't give up

VINAYAK DAMODAR SAVARKAR AND HINDUTVA

PRINCE ZAKIR ABDULLAH
Lecturer, Dept of Political science
Chilarai College, Golakganj

Vinayak Savarkar was born in the family of Damodar and Radhabai Savarkar in the village of Bhagur near the city of Nasik, Maharashtra. Savarkar took a pledge that he would participate in an armed revolution and even lay down his life for freeing the country. In January 1900 he started "MITRA MELA" later known as "ABHINAVA BHARAT" an organization of firebrands and revolutionaries. At a festival of Nasik in 1906, Savarkar said: "Die for the country; regain home rule; if we collect arms for the sake of freedom of our land… and if we use them against our enemy, victim of bullet is [part of]… the sacrificial fire for the attainment of independence. It is not a sin but a meritorious deed. It will definitely lead to glory of our mother".

Savarkar' idea on Hinduism were set forth in his treatise Hindutva, published in 1923, the notes for which were written in prison. In Hindutva he detailed the geographical, racial,religious and other factors which contributed to the making of the "Hindu nation".

Savarkar was convinced that Hindu civilization which had survived through the centuries, whereas many other had perished, was the best. "The Hindu", he declared, "counts his years not by centuries but by cycles the Yug and kalpa." Savarkar, however, asked the Hindus to work for a brighter future because a nation ought to be the master and not the slave of its history. According to Savarkar a Hindu meant a person who regarded the Holyland, the cradleland of his religion. He believed that there were three fundamental bonds which united the Hindus; the territorial, the racial, and cultural, the bonds of rashtra, jati and sanskriti. Territorially, a Hindu is one who felt an attachment of the geographical area extending from the sindhu river to the Brahmaputra and from the Himalayas to cape comorin. Racially, a Hindu was one "whose first and discernible source could be traced to the Himalayan altitudes of the Vedic Saptasindhu". No people in the world, he felt, could more justly claim to be a racial unit than the Hindus. A Hindu believing in any theoretical or philosophical or social system ,orthodox or heterodox, provided it was indigenous and founded by a Hindu, may, he claimed, lose his sect but not his Hindutva-this Hinduness- became the most important essential which determined the same was the inheritance of the Hindu blood. Culturally, a Hindu was one who felt pride in Hindu culture and civilization.

Savarkar said that Hinduism may concern itself with the salvation of life after death, the concept of god, and the universe, but so far as the materialistic and secular aspect was concerned, the Hindus were a nation bound by a common culture, a common history, a common language and a common religion. Savarkar's definition of Hindutva was a novel one.

Savrkar wanted to build a militant Hindu nation, he had no faith in nonviolence. Absolute non violence could be practiced only if every one became a saint. He said, "so long

as that divine age has not arrived,... bloodshed and revenge cannot be purely sinful."

Savarkar wanted to convert to Hinduism those who had left it. He believed in Hindu Sangathan, the unification and consolidation of the Hindus. To consolidate the Hindus it was necessary to purify the Hindu practices and to remove the inequalities of caste. Savarkar espoused the cause of the untouchables and pleded for their right to enter Hindu temples. In 1930 he organized a pan-Hindu dinner, *Sahabhojan*, where Hindus of all castes ate together and he declared. "From today I shall not believe in highness or lowness of caste. I shall not oppose the inter-marriage between the highest and the lowest castes." The idea of Hindu Sangathan logically led to Hindu revivalism as also to Hindu social reform.

In the fifties Savarkar was in indifferent health and could not play much of a role in polities, through occasionally he spoke on political matters, one of his most controversial statements was made in 1956,when he was all most alone in the country in criticizing Nehru who categorically denounced British intervention in Egypt. However, about this time Savarkar's political influence had considerably declined. About a decade later, in 1966, Savarkar passed away.

REFERENCES

- Bali, Dev Raj. (1994). Modern Indian Thought: From Rammohan Roy to Jayaprakash. New Delhi: Sterling Publishers Pvt. Ltd.
- Brown, D Mackenzie. (1953). The White Umbrella: Indian Political Thought from Manu to Gandhi. University of California Press.
- Chakrabarty, Bidyut and Pandey, Rajendra Kumar. (2009). Modern Indian Political Thought – Text and Context. New Delhi: Sage.
- Chandra, Bipan. (1979). Nationalism and Colonialism in Modern India. New Delhi: Orient Longman.
- Guha, Ramachandra. (ed.) (2013). Makers of Modern India. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University of India.
- Gupta, Ram Chandra. (1996). Indian Political Thought. Agra: Lakshmi Narain Agarwal, Educational Publishers.
- Harihar Bhattacharyya and A. Ghosh (eds.). (2007). Indian Political Thought and Movements: New Interpretations and Emerging Issues. Kolkata: K. P. Bagchi.
- Jayapalan, N. (2000). Indian Political Thinkers: Modern Indian Political Thought. New Delhi: Atlantic Publishers & Distributors.
- Jha, M. N. (1975). Modern Indian Political Thought – Ram Mohan Roy to Present Day. Daryaganj: MeenakshiPrakashan.
- Kapila, Shruti and Devji, Faisal. (2013). Political Thought in Action – The Bhagavad Gita and Modern India. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mehta V. & Chadha S. P. (1976). Modern Indian Political Thought. New Academic Publishing Co.
- Padhy, K.S. (2011). Indian Political Thought. New Delhi: PHI Learning Pvt. Ltd.
- Pandey, B. C. (2009). Modern Indian Political Thought. New Delhi: Sage Publications India.
- Roy, Himanshu and M.P.Singh. (2017). Indian Political Thought – Themes and Thinkers. Noida: Pearson.
- Sunitha Kumar Malik and Ankit Tomar (ed.). (2022). Revisiting Modern Indian Thought – Themes and Perspectives. New Delhi: Sage.

Climate change and Green Economy

Dhriti Bhakat
Assistant Professor
Department of Economics

In this twenty first century, climate change has become a threat to all biodiversity in the world. Climate change refers the changing temperatures and weather patterns for the long time. Environmental challenges like global warming warns every human being upcoming climate risk to protect our planet and biodiversity. Climate change can be natural and man-made. Natural change can be happening due to changes the sun's activity or large volcanic eruptions. Man-made activities such as burning fossil fuels like coal, gas etc., deforestation, overuse of plastic products, overuse of electronic machines like refrigerator, air conditioner, industrial smog, vehicle smog etc are affecting our mother nature. At present time, we can feel that summer has become more hotter and winter has become more colder. To overcome these problems various tools and measures adopted by different environmental organizations. The climate scientists and environmentalists also have taken step to encourage people towards sustainable development and green economy for the green and sustainable future. Green economy indicates reducing green house gases to create balance between environment and economy. Efficient use of resources, promoting renewable energy, awaring about green GDP are key points that can be helpful shifting our thinking to green growth.

The concept of green economy is the most relevant topic in case of climate change issue in the today's world. In this recent Union Budget 2023-24, the govt. of India included 'Green Growth' as one of the seven top priorities to promote green technology, eco-friendly agriculture and sustainable energy in the country.

This budget mainly focused on three pillars regarding the green economy and energy transition that are increasing production of renewable energy, reducing the use of fossil fuels and converting our country to a green based economy. The new projects like green credit programme to organic farmers, PM PRANAM to facilitate one crore farmers to promote natural farming instead of chemical fertilizers, vehicle scrapping policy to replace old vehicles with modern and new vehicles on Indian roads, Govardhan Yojana to set up 500 waste to wealth plants, Green Hydrogen Mission to achieve the target of product of 5 MMT of green hydrogen and so many green policies that will help India to reach net zero green house gas emissions by 2070. But all these projects will be failed if we are not talking about green GDP. Green GDP is an indicator which subtracts the exploitation of natural resources and environmental pollution from the standard GDP. According to Reserve Bank of India's report on Currency and Finance (RCF) for the year 2022-23, researchers have estimated India's green GDP to be somewhere between Rs. 165.9 trillion to 167.7 trillion for 2019. The actual GDP (calculated using the standard formula without factoring in environmental cost) was Rs. 145.69 trillion. India would require at least 2.5% of GDP annually until 2030 for green financing. Recently, Uttarakhand has launched 'Gross Environment Product' to measure of the health of state's natural resources which would be released alongside GDP figures every year.

GEP will be a better indicator to keep balance between ecology and economy.

By observing the upcoming climate risks, Intergovernmental Panel On Climate Change (IPCC) warned that India is most vulnerable countries in terms of population that will affected by the sea level rise. Around 35 million people in India could face annually coastal flooding by 2050. Rising sea levels and ground water scarcity will have the direct impact on the Indian Agriculture sector product of wheat, pulses and cereal yields could fall almost 9% by 2050. In this year 2023, India and Bangladesh witnessed highest heat wave between the second and fourth week of April and also have registered cases of several heat strokes among people. Due to unbearable heat wave and changing rainfall patterns, the crop production of India has reduced in this year. People have faced high price hiking in case of vegetables such as tomatoes, ginger, chilies and cauliflower due to the extreme weather conditions. It affects the household budget and the supply chain of these vegetables of the country. Continuing climate change will also harmful to fisheries. It will reduce the amount of dissolved oxygen in water bodies, reducing the maximum supported population of fish. The World Bank reports suggested that in middle income country like India, water pollution can account for the loss up to half of GDP growth. Another biggest problem degrading the environment is air and noise pollution. Vehicle emissions, industrial waste, smoke from cooking, the construction sector, crop burning and power generation are among the biggest sources of air pollution in India. Horns of vehicles, unavoidable traffic etc. are the sources of noise pollution. Specially, Delhi NCR, Bhiwadhi (Rajasthan), Noida (UP), Patna (Bihar), Lucknow(UP) etc. are dealing with the highest level of air pollution every year. India was ranked 63th out of 100 most polluted cities with New Delhi named the capital with worst air quality index in the world by the World Air Quality Report, 2021. Moreover, India is also facing major biodiversity loss due to climate crisis.

Now, we will discuss about the environmental challenges of Assam in the context of its economy. Assam is a state of rich natural resources. The total forest cover of Assam is 28,312 sq km accounting for 36.09% of its geographical area. The reserved forests in Assam are highly-protected because of its rich, unique flora and fauna. The govt. of Assam planned to increase state's forest cover from 36% to 38% in five years. Though Assam having abundance of natural resources, in every year the state is dealing with the problem of heavy flood and soil erosion. Most of the districts such as Majuli, Dhemaji, Barpeta, Chirang , Kamrup metropolitan, Nalbari etc. are suffering high rainfall patterns due to adverse climate conditions. Most of people of Assam are dependent on agriculture. So, the annual floods and droughts decline in the agricultural commodities and make the conditions of farmers miserable. On the other side, soil erosion damages the thousand people's home and farming almost every year. Majuli is one of victim of this soil erosion case. The Brahmaputra has washed away 427,000 hectares of land during the last 70 years, according to state figures. Many farmers of Assam lose their jobs , facing inflationary pressure due changing climate patterns. Due to lack of proper drainage system, Guwahati metro city is dealing with the artificial flood. Bharalu river carries municipal wastes, industrial waste daily basis which creates water and air pollution. It leads to lower fish production and affects human health also. The govt of Assam along with state climate action plan should have to take efficient climate adaptation for controlling the issues of the state. In Guwahati, electric bus services have started running to control air pollution.

In 2016, Paris Agreement adopted a global framework to avoid dangerous climate change by reducing the global warming limit to 1.5 degree Celsius. But, it is not easy to reach this limit by observing the heat wave level.

Different countries of the world had adopted various strategies to control climate change according to their size, population, weather and technology. To control the climate crisis every human being should be concerned about green economy, organic farming, using paper bags, nylon, jute bags etc. instead of plastic bags, promoting electronic vehicles. The govt. of India should remove the subsidy of fossil fuels and impose carbon tax to all large scale industries. Adani Green Energy limited will build world's largest hybrid solar-wind project of 2.14 GW in Khavda, Rajasthan within upcoming years. In this modern era, we can try to eradicate environmental challenges, climate risks obeying all govt. mitigation measures to achieve target of sustainable development and vision for Green India.

References :

https://www.eastmojo.com/assam/2023/02/19/how-soil-erosion-in-assam-is-worsening-with-climate-change/

https://geographybook.com/forest-cover-in-india-important-statistics/

https://www.clearias.com/green-growth/

https://india.mongabay.com/2023/02/without-green-gdp-the-budgets-claim-of-green-growth-looks-weak/

https://m.timesofindia.com/india/uttarakhand-launches-green-gdp-to-monitor-resources/articleshow/20936512.cms

https://earth.org/environmental-issues-in-india/

https://currentaffairs.adda247.com/indias-green-financing-requirement-estimated-at-2-5-of-gdp/#:~:text=A%20per%20the%20Reserve%20Bank,until%202030%20for%20green%20financing

https://www.indiatoday.in/science/video/does-climate-change-have-an-impact-on-india-gdp-2404875-2023-07-11

https://www.sentinelassam-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.sentinelassam.com/amp/north-east-india-news/assam-news/assam-cm-announces-govt-plan-to-increase-states-forest-cover-from-36-to-38-in-5-years-620889?amp_gsa=1&amp_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=From%20%251%24s&aoh=16897661566506&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&ampshare=https%3A%2F%2Fwww.sentinelassam.com%2Fnorth-east-india-news%2Fassam-news%2Fassam-cm-announces-govt-plan-to-increase-states-forest-cover-from-36-to-38-in-5-years-620889

https://youtu.be/[illegible]

G20 : An Overview

Meghali Adhikary
B.A 3rd Semester
Department of Political Science

Introduction: The G20 summit is an International forum for the government and central bank governor from 20 major economies. The summit was established in 1999 to discuss policy issues related to International economic cooperation and development. The 20 countries represented in the G20 account for approximately 85% of the world's GDP and two-thirds of the its population. The countries are — -Argentina, Germany, India, Australia, Brazil, Canada, China, European Union, France, Indonesia, Italy, Japan, Russia, Mexico, Saudi Arabia, EU, South Africa, Turkey, UK and USA South Korea. The G20 is important for India because it provides "platform for the country to engage with the world's largest economies, promotes economic interests and address critical global issues.

The objectives of the G20 are :-

(a) Policy coordination between its members in order to achieve global economic stability, sustainable growth.

(b)To create a new international financial architecture.

Origin and Evolution: The G20 was created in response to both to the financial crises that arose in a number of emerging economies in the 1990s and to a growing recognition that some of these countries were not adequately represented in global economic discussion and governance.

The G20 was founded in the year 1999 with the aim to address several world economic crises. Since 2008, it has convened at least once year under the leadership of a rotating Presidency involving each member's head of Government or State, Finance Minister or Foreign Minister or the ranking official. In 2009 London Summit, G20 declared itself primary venue for international economic and financial cooperation. Presently India is holding presidency G20.

India and G20 - India's participation in the G20 process stems from the realization that as a major developing economy India has a vital stake in the stability of the international economic and financial system.

India has been actively involved in the G20 preparatory process both at the Sherpas Track and the financial Track since its inception. The Prime Minister participated in all seven G20 summit. India's agenda at the G20 summit is driven by the need to bring in greater inclusivity in the financial system to avoid protectionist tendencies and above all for ensuring not infer that growth prospects of developing countries do India has strived to ensure that the focus of the global community remains on the need to ensure evaluate of finances to emerging economies to meet their developmental needs.

The 2023 G20 New Delhi summit is the upcoming eighteenth meeting of Group of Twenty a summit scheduled to take place in international Exhibition - Convention centre,

Pragati Maidan New Delhi in 2023. It is the first ever G20 summit to be hosted in India and also in South Asia.

Indian focus on climate change, with a particular emphasis on climate finance and technology, as well as ensuring just energy transitions for developing countries. Introduction of the Life movement, which promotes environmentally- conscious practices and is based on India's sustainable traditions.

The G20 New Delhi summit will be chaired by the Indian Prime Minister, Narendra Modi India's presidency began on 1st December 2022, leading up to the summit in the third quarter of 2023. The theme of India's G20 presidency is "Vasudhaiva Kutumbakam" that means One Earth, One Family, One Future is drawn from the ancient Sanskrit text of the Maha Upanishad. Essentially, the theme affirms the value of all life - human, animal, plant and micro organisms - and their interconnectedness on the planet Earth and in the wider universe.

The G20 summit to be held in the year 2023 will much important for India. The primary point of the discussion for the participating conferences will be as follows-

i) Economic Growth.
ii) financial stability.
iii) Global Issues.

Main initiatives of G20 - The G20 presidency presents the entire G20 agenda for one long year by hosting the summit first. The G20 is divided into two parts which are finance track and. Sherpa Track The finance track is maintained by finance ministry, ministers and banks whereas the Sherpa track is regulated by Sherpa track Sherpa's from member countries also take part in Sherpa track who are personal emissaries of the leaders. During each presidency, the working groups of different member countries, meet to work together on accomplishing the objectives. The Sherpa finak member countries follow the same scenario strategy to complete the conditional groups to support financial activities like civil societies, thing tanks, parliamentarians women, youth labour business and researches group from the Troika as it does not have a permanent secretariat and it includes the previous, present and upcoming presidency of G20.

Conclusion:- Being Indians, it is proud moment for us when India is presenting the G20 presidency summit with its full agenda in the summit program India has showcased many traditional and cultural events in the global platform which proved the diversity of India. All the aims and objectives with member countries' view. We are hopefull that we will get positive outcome of present G20 summit in financial section and services soon.

The G20 summit is relevant because it brings together the leaders of the world's largest economies to address critical global issues and work to and find solutions.

REFERENCES :-

https://www.g20.org/en/g20-india-2023/new-delhi-summit/

https://en.wikipedia.org/wiki/2023_G20_New_Delhi_summit

https://sdg.iisd.org/events/g20-leaders-summit-2023/

https://economictimes.indiatimes.com/news/india/assam-all-set-to-host-first-series-of-g20-events/articleshow/97478820.cms

https://moes.gov.in/g20-india-2023/moes-g20?language_content_entity=en

https://www.g20.org/en/media-resources/gallery/northeast_india/

https://www.guwahatiplus.com/assam/g20-summit-2023-second-iwg-meeting-concludes-in-guwahati

The Power of Volunteering
Making a Difference in Community

Soham Debnath

Magazine Secretary

Introduction :

Volunteering is not just about dedicating your time, it's about making a positive impact on the world around you. In this article, we'll explore the importance of volunteering and how college students can get involved to create change in their communities. Whether you're passionate about the environment, education, or social justice, there's a volunteering opportunity for everyone.

- **Why Volunteer?**

We should discuss the personal and societal benefits of volunteering, including personal growth, skill development, and community building. As college students, we have the opportunity to make a significant difference in our communities through volunteering. Volunteering is a path to personal growth, community building, and societal change. It's a remarkable journey that allows individuals to create positive impacts while gaining invaluable life experiences.

- **Finding Your Passion**

Explore various causes and organizations to help readers discover what causes align with their interests and values. The first step in volunteering is finding a cause that resonates with you. Whether it's education, the environment, social justice, or healthcare, there are numerous opportunities to get involved. You gain practical skills, from leadership and communication to problem-solving and teamwork, which are highly valuable in both your academic and future professional pursuits. Moreover, volunteering boosts your self-confidence, empathy, and understanding of diverse perspectives.

- **Balancing College Life and Volunteering**

Offer tips and strategies for students to effectively manage their time and commitments, making volunteering feasible even with a busy academic schedule. It's common to face challenges while trying to balance volunteering with academics and other commitments. However, with proper time management and a realistic schedule, you can find the right balance. Remember that even small contributions make a difference, so don't feel discouraged if you can't commit vast amounts of time.

- **Local Opportunities**

Highlight local volunteering opportunities or initiatives within your college community. Interview with students who are actively involved to share their experiences. Volunteering is a powerful force for change. It's a chance to make a meaningful impact on the lives of others and on your own personal development. By finding your passion, overcoming obstacles, and getting involved in your college's volunteering initiatives, you can harness the transformative power of volunteering and be a force for positive change in your community. So, what are you waiting for? Get out there and make a difference!

- **Making a Long-Term Commitment**

Encourage readers to think about sustainability in volunteering efforts and how they can make a lasting impact. You don't need to start with grand gestures. Begin with small acts of kindness, like volunteering at a local shelter, tutoring a classmate, or participating in a campus cleanup. These actions can have a significant impact on individuals and communities.

- **Stories of Impact**

Share stories of students who have made a significant difference through their volunteering efforts, demonstrating the power of community engagement. Volunteering goes beyond the hours you dedicate; it shapes your character, broadens your horizons, and fosters a sense of belonging. When you volunteer, you become part of something bigger than yourself, contributing to positive change in society. It's a two-way street; as you give, you also receive in terms of personal growth, new skills, and unforgettable experiences.

- **Conclusion**

Volunteering is a powerful way for college students to contribute positively to society while gaining valuable life experiences. By identifying their passions, overcoming time constraints, and recognizing the profound impact volunteering has on individuals and society, students can embark on a journey that not only benefits others but also shapes them into responsible and compassionate citizens of the world. Start your volunteering journey

today, and together, we can create a brighter tomorrow for all.

REFERENCES :

https://en.wikipedia.org/wiki/Volunteering#:~:text=Volunteering%20is%20a%20voluntary%20act,response%20to%20a%20natural%20disaster

https://www.volunteeringindia.com/

https://www.helpguide.org/articles/healthy-living/volunteering-and-its-surprising-benefits.htm#:~:text=Volunteering%20allows%20you%20to%20connect,animals%2C%20and%20organizations%20in%20need

https://ddu.org.in/insight/benefits-of-volunteering-for-students

Gangadhar River

Kaushik Saha
B.A 5th Semester
Department of Economics

River Course: Background information, Historical Information, Origin :

The River Gangadhar is originated from the Himalayan region and its flowing towards Kokrajhar and Dhubri district which is situated at the western part of Assam and its confluence with the Brahmaputra River near India-Bangladesh Border. Gangadhar River at NH31 near Golakganj is located at 26.10°N 89.83°E. It has an average elevation of 45 m (148 ft). Golakganj is situated 20 km from the district headquarters. Golakganj is situated on the east bank of Gangadhar River and the Indo-Bangladesh border is almost 5 km. away from heart of the place. Golakganj is the prime commercial place of its adjacent towns and villages. The soil of this place is very fertile.

Fishing activities:-

Gangadhar river is the lifeline of the people of Dhubri districts. Golokganj, Bakshirhat are also important places for fishing culture. Gangadhar provides diverse habitat in its downstream for living biota such as stream, riparian zones and wetlands etc. Gangadhar has some of the richest riverine fisheries in India. The river has over fish species and forms an important component of livelihood and nutritional security in the downstream stretches in Assam. The wetlands are ecologically and economically important for the local people. Fishing in Gangadhar River is very famous among the people.

Usage of water (drinking, irrigation, industries, navigation etc.):-

In Recent times, man avoid to drinking the water of the river but the water is essential for cultivation which is the main occupation for the villagers of this region. The water is also used in the industrial hubs. Ferry services are also navigable in this region of river. The water is used as irrigation purposes. With the help of the irrigation system, the cultivation can easily accessible. Irrigation Canals supply the sufficient water for the cultivation.

Prominent City / Town / Places of Worship / Historical places for Tourism:-

Alipurduar, Tufanganj, Cooch Bihar , Chakchoka, Gossaigaon, Tamarhat, Bakshirhat, Halakura, Banshjhora Pt.I, Gouripur and Golakganj are the main towns and villages situated on the both bankside of the river.

Village / colonies along the sub-stretch and approx. Population:-

Gangadhar River includes with many village sites. Pakriguri village, Nama Parup Hakriguri village, Eshemaltapur village, Gerumarachar village, Shivbaduloygiri village, Garopara village Bherbheri village are located in the right bank side of the river and Khariguri village, Fulbari village, Dakhin fafmari village, Lohadhani village, Bakshirhat village are located in the left bank side of the river. Gauripur village, Golokganj village, Uchita village are situated in the right bank side of the river and Agamani village, Nalia village, Paschim Kamari village, Paschim Ratia daha village,Bhatyachara village are situated in the left bank side of the river

Land Use Pattern along Waterway on visual assessment:-

The major portion of the right bank of the river is occupied by agriculture. Major crops are rice, tea, mustard, sugarcane, black dhal, vegetables like, radish, cabbage, cauliflower, etc. The left bank mostly occupied with scattered forest area and agriculture. The most important forest products are timber, bamboo and firewood.

Conditions of banks (protected, un-protected):-

Gangadhar River annually bears the brunt of floods and where embankment construction and repairing seems like permanent affair. Displacement of people living on the banks of the rivers due to river bank erosion is another major issue here. The tributaries continue to erode the banks rapidly. The River banks are constantly being changed by means of flood of very high magnitude, channel widening, and change in channel pattern and of river bank erosion. To protect the shore and its properties, various methods are in use like, geobags filling with sand, porcupine (triangle shaped concrete structure), sand bags and boulder bags called Gabions are in use to strengthen the embankments.. During the Rainy season, the river flooded its banks as well as the villages and agriculture lands are destroyed. So We have to take the responsibility to protect it immediately.

REFERENCES :-

https://www.[illegible]/gangadhar river

https://en.wikipedia.org/wiki/[illegible]

https://assamtribune.com/gangadhar-river-likely-to-swallow-up-golakganj-in-a-few-years

https://www.indiatodayne.in/assam/story/assam-river-erosion-in-golakganj-allegedly-caused-by-unlawful-sand-mining-alleges-locals-[illegible]-2023-11-[illegible]

https://assamtribune.com/gangadhar-river-likely-to-swallow-up-golakganj-in-a-few-years

To Chilarian, From Chilarian....

Satyajit Mandal
Department of English

In the last three years, Chilarai College has shaped me as a personality, as a human being , as an individual not because I have participated in every activity in college and I opened my arms for Chilarai. I welcomed Chilarai with my warm arms and in return Chilarai has given many memories, many opportunities to stand me as an individual.

The college life moves very fast and you have to make this 3 years a memorable one in terms of academics, in terms of different cultures, in terms of your lifestyle and especially your future plans. I would like to suggest few things to make your college journey memorable one -

- **Do not leave your hobby, passion.** Keep pursuing it along with your study.
- **Make good relations with your teachers.** Trust me,if you have good interaction with them personally regarding your career, your goals, they would be the ones who will giving you the finest advice.
- **Participate in everything**. Our students fear the most about the stage and competition. Come out of your comfort zone and participate in College level, District level, National level competitions and many more things. You can participate in any field you like. For example- Debate ,Quiz, Sports, Singing Dance competitions etc.
- **Enjoy your College life.** Hang out with your all friends, go to library, gossip in canteen and many more...Trust me, it is your golden period of your life.
- **Lastly, I would suggest you to prepare for your future that means Masters**. Seriously with dedication prepare for entrances like CUET form now because after 6th Semester you are not going to get enough time to prepare for that. Ask your teachers, search on Youtube, ask Google about the Post- Graduation Entrance Exams. CUET is the most important now-a-days if you want to study in Central Universities like JNU,DU,BHU and many more. Give some time and hard work to your future. If you don't take it seriously you are gonna lose one precious year from your life.

Thanking Chilarai and my teachers for making me better from yesterday....I am always indebted to you all and Chilarai...This debt can't be repaid.

Who are they?

Indrajit Shill
Assistant Professor of English
Chhaya College, Gollaganj

Who are they?
Those who are doing Danse Macabre in addiction.
Every day they are becoming the reasons of,
Thousands of people's tears;
For whose callous and persecutory acts,
The present society is drowned and exploited.

In the noisy society of the red light streets,
Those who are busy to fulfill their own desire.
The helpless and oppressed faces seem to be,
Utterly directionless and defenseless.
In the eyes of them, the faces are only for enjoyments
Literally, who are they?
Those who are doing Danse Macabre in addiction.

Those, who don't even look,
At a loner child with a slight affection
They use them unkindly and mercilessly,
The innocent children's innocent faces only stare.
Like a directionless flower-folium.

Are they any monsters that are stigmatizing the society?
Are they any inanimate creatures without emotion and affection?
Are they really any individuals made of flesh and blood?
Then, who are they?
Those who are doing Danse Macabre in addiction.

Dear Heart

Zakia Wahida Parbin
Dept of English

Hopeless Dear Heart...
The Heart takes to accept,
What the mind already knows.

Why is that?
What does the heart actually want?
Does it want to be right?
Does it want to prove the mind wrong?

What does it achieve by staying in
Denial, pain, anger?
If it's a hopeless romantic then
Why is it holding on for hope?

Mind says, Move on.
Heart says, hold on.
In a conflict between
The heart and the brain,
Follow your heart.

Dear Heart....
Accept what it is,
Let it go of what it was:
Believe in what will be.

Don't Give Up

Arpita Sarkar
B.A Second Semester
Department of English

Never think about the dirtiest past you had.
Think about the present which you have to
Make the strongest, so that your future will be beautified.

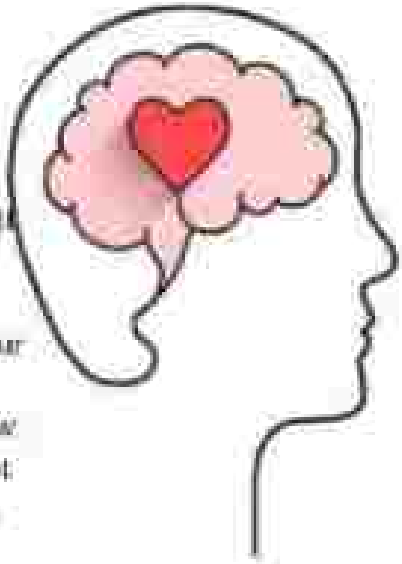

Never cry for those who left you,
Be happy
For those who at least think about
Don't cry, Don't be weak, it's "You"
Only "You" who need to stand for yourself.

If you are hurt, be silent; fight back by your
Actions and don't by words,
Fight with your inner self to make you new
Mute your weak side and let the strongest
Version of your personality be inserted.
Work hard to achieve your goal.

Never think that you are alone
But at the same time always
Remember that it is "You" only "You"
For yourself.

संस्कृत-विभाग

1. [illegible] एका संक्षिप्त समालोचना
2. ऋग्वेदस्य एक संक्षिप्त परिचय
3. [illegible] सन्दर्भे एक संक्षिप्त परिचय

ऋग्वेदस्य एकः संक्षिप्त परिचयः

धनालिका राय
स्नातक तृतीय वर्ष (पञ्चम षाण्मासिक)
संस्कृत विभाग

ऋच्यन्ते स्तूयन्ते यया सा ऋक्, तादृशीनामृचां समूह एव ऋग्वेदः । ऋग्वेदस्यास्यमन्त्रद्रष्टारो ऋषयः गृत्समदविश्वामित्रवामदेवात्रि भरद्वाजवशिष्ठादयः सन्ति । एते सर्वे ऋषयः ऋषिसूक्तदेवता-सूक्तछन्दः सूक्तार्थसूक्तभेदात् पृथक् पृथक् विवेचितव्याः ।

सृष्ट्युत्पत्तिकाले एकस्य एव वेदस्य कालक्रमवशात् विविधाः विभागाः कल्पन्ते वा अभूवन् । सर्वे जानन्त्येव यत् भगवता कृष्णद्वैपायनेन द्वापरयुगस्य अन्ते मानवबुद्धिसामर्थ्यम् अध्ययनसौकर्यञ्चाभिलक्ष्य संकलनपूर्वकम् एकस्यैव वेदस्य ऋग्यजुःसामाथर्वरूपेण चत्वारो विभागाः कृताः । ऋग्वेद एव ऋक्संहितानाम्नेन अभिधीयते। ऋग्वेदे (क) सूक्तः, (ख) मण्डलम्। (क) सूक्तः- 1. ऋषिः, 2. देवता, 3. छन्दः, 4. अर्थः । (ख) मण्डलम् 1. मण्डलम्, 2. अनुवाकः । पुनः ब्राह्मण त्रिधा विभज्यते । 1. ब्राह्मणः - (क) ऐतरेय ब्राह्मणः (ख) कौषीतकिब्राह्मणः । 2. आरण्यकम्-(क) ऐतरेय आरण्यकम्, (ख) कौषीतकि आरण्यकम् 3. उपनिषद्-(क) ऐतरेय (ख) कौषीतकि । अस्मिन् वेदे दश मण्डलानि पञ्चाशीतिः अनुवाकाः एवं दशोत्तरविंश- पञ्चशताधिकदशसहस्रं मन्त्राः सन्ति । अस्य वेदस्य ऋत्विग् होता विद्यते ।

अथ मण्डलक्रमः वैज्ञानिकः सुप्रसिद्धः सुप्रचलितश्च वर्तते । अत्र देवतानुसारं सूक्तविभाजनमस्ति । अष्टकक्रमश्च संख्यादृष्ट्या वा समीचीनं प्रतिभाति । अस्मिन् क्रमे समस्तः ऋग्वेदः समानभागाष्टकेषु विभक्तः । स च अष्टकनाम्ना ज्ञायते। प्रत्येकस्मिन् अष्टके अष्टाध्यायाः सन्ति । तत्र भिन्नाः भिन्नाः वर्गसंख्या भिन्नाश्च मन्त्रसंख्याः । अतः ऋग्वेदे मण्डलक्रमानुसारेण (10) मण्डलाः 85 अनुवाकाः, 1028 सूक्ताः, 10552 मन्त्राः सन्ति । अष्टकक्रमानुसारेण च 8 अष्टकाः, 64 अध्यायाः, 2024 वर्गाः, 10552 मन्त्राः सन्ति ।

ऋग्वेदस्य शाखाः ऋग्वेदस्य पञ्चशाखाः सन्ति- 1. शाकलशाखा, 2. बाष्कलशाखा, 3. आश्वलायनशाखा, 4. शांखायनशाखा, 5. माण्डूकायनशाखा।

ऋग्वेदस्य ब्राह्मणग्रन्थाः ऋग्वेदस्य द्वयः ब्राह्मणग्रन्थाः सन्ति- 1. ऐतरेयः, 2. कौषीतकी ।

ऋग्वेदस्य आरण्यकग्रन्थाः ऋग्वेदस्य द्वयः आरण्यकग्रन्थाः सन्ति-1. ऐतरेयः, 2. शांखायनः।

ऋग्वेदस्य उपनिषदः ऋग्वेदस्य त्रयः उपनिषदः सन्ति- 1. ऐतरेयः, 2. कौषीतकी, 3. बाष्कलः।

सम्प्रतिऋग्वेदस्य प्रचलिता संहिता शाकलशाखीया एव वर्तते। अस्याः संहितायाः अन्ते बालखिल्यनाम्ना संगृहीतानि एकादशसंख्यकानि सूक्तानि सन्ति। एतेषु सूक्तेषु कानिचित् सूक्तानि अतीव प्रख्यातानि सन्ति। यथा - 1. श्रीसूक्तम्, 2. रात्रिसूक्तम्, 3. मेधासूक्तम्, 4. शिवसंकल्पसूक्तञ्च। ऋग्वेदस्य कतिपय सूक्तानामर्थगाम्भीर्यमवलोक्य विज्ञानं सृष्टिविज्ञानं वा दृष्ट्वा विद्वांसः साश्चर्याः स्तब्धाश्च भवन्ति।

ग्रन्थसूची:

1.SANSKRIT SAHITYAR BURANJI- HARMOHAN DEV GOSWAMI.
2. SANSKRIT SAHITYAR ITIBRITYA- DR. THANESWAR SHARMA.
3. VEDAR PORICHOY- DR. YOGIRAJ BASU.
4. SANSKRIT SASTRA MANJUSHA- DR. UDAYSHANKAR JHA.
5. WWW.ARCHEYE. ORG.

ब्राह्मणानां प्रतिपाद्यविषयस्य सन्दर्भे एक संक्षिप्त परिचयः

कनालिका राय
स्नातक तृतीय वर्ष (पञ्चम षाण्मासिक)
संस्कृत विभाग

तैत्तिरीयसंहितायां, पाणिनीयव्याकरणे, निरुक्ते, शतपथब्राह्मणे, ऐतरेय ब्राह्मणे च ब्राह्मणशब्दस्य ग्रन्थवाची प्रयोगः समुपलभ्यते। यज्ञीयकर्मकाण्डस्य व्याख्याविवरणयोः समन्वयं ब्राह्मणग्रन्थानां मुख्यो विषयः। यथोक्तं विद्वद्वरेण वाचस्पतिमिश्रेण-

नैरुक्त्यं यस्य मन्त्रस्य विनियोगः प्रयोजनम्।
प्रतिष्ठानं विधिश्चैव ब्राह्मणं तदिहोच्यते ॥

वेदस्य शेषभूताः यज्ञयागादिमीमांसकाः ब्राह्मणग्रन्थाः प्रायेण गद्यात्मकाः एव भवन्ति। एतेषां ब्राह्मणग्रन्थानां विषयाः ऋक् यजुः सामाथर्वेभ्यः भिन्नाः विद्यन्ते। ब्राह्मणग्रन्थानां प्रतिपाद्यस्य विधिः दशप्रकाराः भवन्ति। यथोक्तम्-

हेतुर्निर्वचनं निन्दा प्रशंसा संशयो विधिः।
परक्रिया पुराकल्पो व्यवधारणकल्पना ॥
उपमानं दशैते तु विधयो ब्राह्मणस्य तु ॥

ऋग्वेदस्य द्वे ब्राह्मणे स्तः, 1. ऐतरेय ब्राह्मणम्, 2. शांखायनब्राह्मणम्। ब्राह्मणेऽस्मिन् अष्टौ पञ्चिकाः सन्ति, तासु पञ्चिकासु पञ्च पञ्च अध्यायाः सन्ति। इदं सम्पूर्णं ब्राह्मणसाहित्यं गद्यात्मकमेवास्ति।

ब्राह्मणानां प्रतिपाद्यविषयस्य संक्षिप्त परिचयः -

विधिः-यज्ञस्य अनुष्ठानोपदेश एव विधिरित्यभिधीयते। अज्ञातार्थज्ञापको वेदभागो विधिः। तत्र विधिश्चतुर्विधः, 1. उत्पत्तिविधिः, 2. विनियोगविधिः, 3. अधिकारविधिः, 4. प्रयोगविधिश्चेति।

1.उत्पत्तिविधिः- तत्र कर्मस्वरूपमात्रबोधको विधिः उत्पत्तिविधिः यथा-" अग्निहोत्रं जुहोति" इति।

2. विनियोगविधि:- अङ्गप्रधानसम्बन्ध-बोधको विधि विनियोगविधि:। यथा-"दध्ना जुहोति" इति । प्रमाणमस्ति यत् मन्त्राणां विनियोगस्य प्रथमावतारो ब्राह्मणग्रन्थेषु समुपलभ्यते । "स नः पवस्व शंगवे" इत्यस्य मन्त्रस्य विनियोगः पशूनां गोसन्नियुक्ते भवति ।

3. अधिकारविधि: कर्मजन्यफलस्वाम्यबोधको विधि: अधिकारविधि: ।

4. प्रयोगविधि:- प्रयोगप्राशुभावबोधकोविधि: प्रयोगविधि: ।

5. नियमविधि:- नानासाधन-साध्य क्रियायाम् एकसाधनप्राप्तौ अप्राप्तस्य अपरसाधनस्य प्रापको विधि: नियमविधि: । यथा-"यजेत स्वर्गकाम:" इत्यादि ।

6. परिसंख्याविधि - उभयो: युगपत्प्राप्तौ इतरव्यावृत्तिपरो विधि: परिसंख्याविधि: । यथा- "पंच-पंचनखा: भक्ष्या:" इति ।

7. हेतु: - येनहेतुना कर्मकारणविधि: विशेषरूपेण समर्थो भवति, तस्य हेतो: निर्देश: एव हेतु: इत्यभिधीयते ।

8. निरुक्ति: - ब्राह्मणग्रन्थेषु यत्र-तत्रसमागतानां विशिष्टानां पदानां निर्वचनमपि कृतमस्ति । निर्वचनमिदं मार्मिकं वैज्ञानिकञ्च भवति ।

9. अर्थवाद: - वाक्येषु प्रशंसात्मकानां निन्दा एव अर्थवाद इति कथ्यते। यथा-"अग्निर्वा वै मातर: इति ।" वायुर्वै क्षेपिष्ठा देवता" इति ।

ब्राह्मणग्रन्थानां वैशिष्ट्यं सामान्यं च दुर्बोधकी भवति तत्र ब्राह्मणग्रन्थानां मुख्यवैशिष्ट्यं तु यज्ञसम्पादनमेवास्ति । यज्ञस्य सूक्ष्मातिसूक्ष्मविधानमपि ब्राह्मणग्रन्थेषु विस्तारेण समुपलभ्यते ।

ग्रन्थसूची:

1.SANSKRIT SAHITYAR BURANJI- HARMOHAN DEV GOSWAMI

2. SANSKRIT SAHITYAR ITIBRITYA- DR. THANESWAR SHARMA.

3. VEDAR PORICHOY- DR. YOGIRAJ BASU

4. SANSKRIT SASTRA MANJUSHA- DR. UDAYSHANKAR JHA.

5. WWW.ARCHIEVE. ORG.

ग्रन्थालयस्य उपकारिता: एका संक्षिप्त पर्यालोचना

डॉ॰ निपम नाथ देव शर्मा
सहायक अध्यापक, संस्कृत विभाग
चिनाराय महाविद्यालय, बोनगाँव

पुस्तकानां ग्रन्थानाम् आलयः संग्रहः ग्रन्थालयः । यत्र विविधानां ग्रन्थानां संग्रहः विद्यते सः 'ग्रन्थालयः' 'पुस्तकालयः' इत्यनेन शब्देन भवति । ग्रन्थालयः शिक्षायाः महत्त्वपूर्णमङ्गम् विद्यते । यथा शिक्षकैः विद्यार्थिनः शिक्षिताः भवन्ति तथैव ग्रन्थालयेऽपि ग्रन्थैरपि । यत् कार्यं अध्यापकैः कृतं तदेव कार्यं पुस्तकैः सम्पादितं भवति । शिक्षकाः विद्यालयेषु ज्ञानवर्धनं कुर्वन्ति तथैव ग्रन्थानि ग्रन्थालयेषु ज्ञानसंवर्धनं सम्पादयन्ति। अत एव प्रत्येकशिक्षणसंस्थायां लघुः विशालः वा ग्रन्थालयः भवति । ग्रन्थालये ग्रन्थानि समाचारपत्राणि पत्रिकादीनि च सरलेन उपलब्धानि भवन्ति । अत एव प्रत्येकनगरेऽपि ग्रन्थालयाः उपलभ्यन्ते । ग्रामेऽपि ग्रन्थालयस्याभावः न दृश्यते । तथापि ग्रन्थालयाः भवन्त्येव ।

अनेकविधाः ग्रन्थालयाः सन्ति। केचन सर्वसाधारणजनसमूहस्य अपरे तु संस्थाविशेषः सम्बद्धाः ये केवलं तेषां निर्धारितसदस्यानां कृते भवन्ति । केषुचित् केवलमेकविषयकपुस्तकानि भवन्ति परन्तु कुत्रचित् अनेकविषयग्रन्थाः विद्यन्ते ।

कालेऽस्मिन् अनुसन्धानादीनां कार्याणां महत्त्वपूर्णस्थानं विद्यते। तत्कार्यं सुव्यवस्थितं सुसमृद्धं ग्रन्थालयं विना भवितुं न शक्यते । जनानां कृते विविधग्रन्थानां संग्रहकरणमसम्भवम् अतः तेषां ज्ञानपिपासाशान्त्यर्थं ग्रन्थालयः एव आश्रयः भवति ।

ग्रन्थालये तस्य सञ्चालनार्थमेकः ग्रन्थालयाध्यक्षः भवति । सः ग्रन्थालयस्य पुस्तकानां व्यवस्थां करोति । विशाले ग्रन्थालये तस्य सहयोगिनः अन्येऽपि सहकर्मिणः भवन्ति ये तत्र अनेकविधानि कार्याणि कुर्वन्ति । कोऽपि ग्रन्थानां क्रयं करोति कोऽपि ग्रन्थान् सुव्यवस्थितान् करोति, कोऽपि पाठकानां कृते पुस्तकं ददाति, कोऽपि पञ्जिकासु पुस्तकवितरणस्य प्रत्यावर्तनस्य च विवरणं लिखति । तेषां सर्वेषां कार्याणां ग्रन्थालयाध्यक्षः निरीक्षणं करोति । अनेन ग्रन्थालयव्यवस्था सुचारुरूपेण सञ्चलति । ग्रन्थालयस्य सदस्यजनाः पुस्तकानि गृहमपि नीत्वा पठन्ति तथा च नियमानुसारं यथासमयं तानि ग्रन्थालये प्रत्यावर्तयन्ति ।

वस्तुतः शिक्षार्थिनः कृते ग्रन्थालयानाम् अत्यन्तं महत्त्वपूर्णम्। ग्रन्थालयं विना तेषां सम्मुखे ग्रन्थानां महती समस्या भवितुं शक्यते । अनुसन्धानार्थिनः कृतेऽपि ग्रन्थानां महत्त्वपूर्णं योगदानं विद्यते। यत्र दुर्लभानि पुस्तकानि अपि तेभ्यः उपलब्धानि भवन्ति येन तेषामनुसन्धाने अभिवृद्धिः भवति । शिक्षकानां कृतेऽपि ग्रन्थालयस्य महत्त्वावश्यकता भवति। किमधिकेन शिक्षाजगति ग्रन्थालयानां महत्त्वमवर्णनीयम् ।

PERFORMANCE SHOWN BY THE STUDENTS IN VARIOUS OF COLLEGE WEEK (2022-2023) OF CHILARAI COLLEGE, GOLAKGANJ

MAJOR GAMES

100 Meter Run

Boy's
1st: Digonto Mandal; B.A 2nd Sem
2nd: Manabjyoti Das; B.A 4th Sem
3rd: Dhananjay Roy; B.A 4th Sem

Girl's
1st: Rejia Khatun; H.S 1st Year
2nd: Arnika Azmi; B.A 2nd Sem
3rd: Janmoni Sarkar; H.S 1st Year

Long jump

Boy's
1st: Manabjyoti Das; B.A 4th Sem
2nd: Prosenjit Barman; B.A 4th Sem
3rd: Mafijul Hoque; B.A 6th Sem

Girl's
1st: Himadri Roy; B.A 6th Sem
2nd: Babita Deka; B.A 4th Sem
3rd: Janmoni Sarkar; H.S 1st Year

Discuss Throw

Boy's
1st: Sujan kr Roy; B.A 6th Sem
2nd: Jyoti Bikas Roy; B.A 4th Sem
3rd: Kapil Dev Roy

Girl's
1st: Papori Roy; B.A 2nd Sem
2nd: Babita Deka; B.A 4th Sem
3rd: Barnali Roy; H.S 2nd Year

400Meter Run

Boy's
1st: Diganta Mandal; B.A 2nd Sem
2nd: Jiyaur Rahman; B.A 6th Sem
3rd: Abu katam Sk; B.A 6th Sem

Girl's
1st: Rejia Khatun; H.S 1st Year
2nd: Arnika Azmi; B.A 2nd Sem
3rd: Anamika Roy; H.S 1st Year
3rd: Akadashi Barman; H.S 1st Year

High Jump

Boy's
1st: Digonto Mandal; B.A 2nd Sem
2nd: Manabjyoti Das; B.A 4th Sem
3rd: Dhananjay Roy; B.A 4th Sem

Girl's
1st: Ritika Bala Roy; B.A 6th Sem
2nd: Anamika Roy; H.S 1st Year
3rd: Trishna Roy

Shot-Put Throw

Boy's
1st: sujan Kr Roy; B.A 6th Sem
2nd: Manab Jyoti Das; B.A 4th Sem
3rd: Mafijul Hoque; B.A 6th Sem

Girl's
1st: Rasha Roy; B.A 6th Sem
2nd: Himadri Roy; B.A 6th Sem
3rd: Arpita Karmakar; B.A 6th Sem

Kabadi Winner

Boy's B.A 4th Sem
1. Jyoti Bikas Roy
2. Nabajit Roy
3. Manojit Roy
4. Sukumar Roy
5. Ratul Kalowar
6. Jugin Ch. Roy
7. Dharmendra Roy
8. Surajit Roy

Kabadi Winner Runners-Up

Boy's B.A 6th Sem
1. sujan Kr Roy
2. Samir Roy
3. Joyeep Roy
4. Rajkumar roy
5. Kitu Roy
6. Nayanjyoti Roy
7. Bijoy Roy

Kabadi Winner

Girl's B.A 1st Year
1. Prativa Barman
2. Barnali Roy
3. Papori Roy
4. Nayonmoni Konwar
5. Koyal Das
6. Bobita Deka
7. Arnika Azmi

Kabadi Winner Runners-Up

Girl's B.A 3rd Year
1. Arpita Karmakar
2. Manjury Dey
3. Sagarika Barman
4. Arpita Adhikari
5. Deeponnita Ray
6. Monami roy
7. Sarmishta Sengupta

BEST ATHLETE

DIGANTA MANDAL
BA 2nd Sem

REJIA KHATUN
H.S 1st Year

MINOR GAMES

Badminton Competition (Single)

Boy's
Champion : Manabjyoti Das; B.A 4th Year
Runners-up : Kapil Dev Roy; H.S 2nd Year

Girl's
Champion : Kabita Roy; B.A 2nd Sem
Runners-up : Japitara Ray; B.A 6th Sem

Badminton Competition (Double)

Boy's
Champion : Kapil Dev Roy; H.S 2nd Year
: Biswajyoti Roy; B.A 4th Sem
Runners-up : Manabjyoti Das; B.A 4th Sem
: Rohit Dutta; B.A 4th Sem

Badminton Competition (Mixed-Double)

Champion : Manabjyoti Das; B.A 4th Sem
: Nisha Roy; B.A 4th Sem
Runners-up : Samir Ghosh; B.A 2nd Sem
: Sneha Debnath; B.A 2nd Sem

Volly Ball champion

Boy's B.A 1st Year
1. Ratul Kalowar
2. Prosenjit Barman
3. Biplab Roy
4. Firdus Zaman Sarkar
5. Jugin Ch. Roy
6. Jyotibikash Roy

Volly Ball Runners-up

Boy's B.A 3rd Year
1. Jiyaur Rahman
2. Khairul Islam
3. Abdur Rahman
4. Muidul Islam
5. Manabjyoti Das
6. Mafizul Sk

Debate & Culture

Quiz Competition

First
Arpita Karmakar; B.A 6th Sem
Manjuree saal; B.A 6th Sem
Sagarika Barman; B.A 6th Sem

Second
Banashree Shill; H.S 1st Year
Smita Devi; H.S 1st Year
Sangita Roy; H.S 1st Year

Third
Arnika Arni; B.A 2nd Sem
Purokhi Rava; B.A 2nd Sem
Nazrul Hoque; B.A 2nd Sem

Debate Competition

1st: Arpita Karmakar; B.A 6th Sem
2nd: Purbashree Sarkar; B.A 4th Sem
3rd: Banashree Shill; H.S 1st Year

Cultural Sobhajatra

1st: Political Science
2nd: Assamese
3rd: Philosophy
Consolation: T.T.M

MUSIC, DRAMA & FINE FINE ARTS

Jyoti Sangeet
1st; Banashree Shill
2nd; Smita Devi
3rd; Majoni Roy
Arpita Karmakar

Rabha Sangeet
1st; Arpita Karmakar
2nd; Banashree Shill

Bhupendra Sangeet
1st; Subhankar Mandal
2nd; Banashree Shill
3rd; Smita Devi

Assamese Modern Song
1st; Nazrul Hoque
2nd; Banashree Shill
3rd; Subhankar Mandal

Rajbanshi Folk Song
1st; Lakhi Roy
2nd; Banashree Shill
3rd; Gayatri Roy

Bengali Modern Song
1st; Banashree Shill
2nd; Subhankar Mandal

Science Competition
Purbashree Sarkar

BEST SINGER
Banashree Shill

Hindi Modern Song
1st; Subhankar Mandal
2nd; Banashree Shill

Dolio Dance
1st; Sanjukta & Koyel
2nd; Priya Ghosh
3rd; Anamika & Pahi
Kabita Roy & Latika Barman

Rajbanshi Dance
1st; Arpita Adhikari
2nd; Anamika Roy
3rd; Nabanita Roy

Bihu Dance
1st; Anamika Roy
2nd; Arpita Adhikari
3rd; Nayanmoni Konwar

Hindi Dance
1st; Subhankar Debnath
2nd; Sanjukta Majumdar
3rd; Nandini Datta

Jokes Competition
1st; Karuna Roy
2nd; Prabhangan Adhikari
3rd; Purbashree Sarkar

Art Competition
1st; Niharika Goswami
2nd; Risha Roy
3rd; Juhi Dhar

BOY'S COMMON ROOM

Chess Competition
1st; Manabjyoti Das
2nd; Debokanto Roy

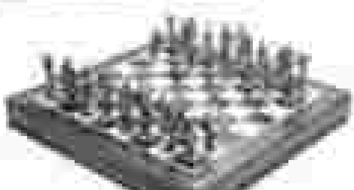

MAGAZINE DEPARTMENT

Poem Recitation Competition

Assamese

1st; Nayanmoni Konwar
2nd; Meghali Adhikari
3rd; Rashmi Roy

English

1st; Nayanmoni Konwar
2nd; Banashree Shill
3rd; Srabani Dey

Rajbanshi

1st; Banashree Shill
2nd; Yasmin Khatun
3rd; Purbashree Sarkar

Rajbanshi

1st; Nikita Debnath
2nd; Banashree Shill
3rd; Arpita Karmakar

Essay Writing Competition

1st; Meghali Adhikari
2nd; Manisha Roy
3rd; Purbashree Sarkar

Self Writing Poem Competition

1st; Manabjyoti Das
2nd; Prabanjan Adhikari
3rd; Sulata Sutradhar

Self Writing Story Competition

1st; Hojaita Idam
2nd; Sulata Sutradhar
3rd; Rohit Dutta

GIRL'S COMMON ROOM

Ludu Competition

1st; Puja Roy
2nd; Susmita Sarkar

Musical Chair Competition

1st; Bobita Deka
2nd; Anjuma Begum
3rd; Rashmi Roy

Blind HitCompetition

1st; Papiya Ray

Bride & Groom

Burlabh Narayan Ray
Arpita Adhikari

Rangoli Competition

1st; Priya Ghosh
2nd; Juhi Dhar
3rd; Kabita Ray

Spoon Race Competition

1st; Papiya Ray
2nd; Megha Prodhani
3rd; Nayan Moni Konwar

Miss Chilarian

Miss Mamata Ray

প্ৰতিবেদনৰ শিতান

চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২২-২৩ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

নমস্কাৰ মই ২০২২ - ২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে প্ৰতিবেদন আৰম্ভনিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি ভুৱন চন্দ্ৰ প্ৰধানী দেৱৰ পুণ্যস্মৃতিত মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো আৰু মহাবিদ্যালয় "বীৰ চিলাৰায়" ৰ নামেৰে নামাকৃত হোৱা বাবে মই এই ক্ষেত্ৰতে বীৰ জনাৰ মোৰ শ্ৰদ্ধা জনালো।

ইয়াৰ লগতে বিভিন্ন বিভাগৰ তত্ত্বাৱধায়ক আৰু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শুভাকাংক্ষী অধ্যাপক / অধ্যাপিকা আৰু মোৰ কাৰ্যালয়ৰ সকলো সদস্য/সদস্যা সকলক মোৰ অন্তৰৰ পৰা সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে সদৌ কোচ ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থাৰ তিনি দলৰ কেন্দ্ৰীয় সভাপতি/সম্পাদক লগতে ধুবুৰী জিলাৰ আহ্বায়ক সভাপতি/সম্পাদক আৰু গোলকগঞ্জ আঞ্চলিক আহ্বায়ক কাৰ্যকৰ্তা সকলোকে সহায় সহযোগিতা কৰাৰ বাবে মই নিৰ্বাচনত বিজয়ী হব পাৰিছো। সেই সময়ত কৰা সকলো ব্যক্তিক মোৰ অন্তৰৰ পৰা আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু হৈয়াৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

আৰু মই অতি আনন্দিত যে ২০২২-২৩ বৰ্ষত ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপযুক্ত প্ৰাৰ্থী হিচাপে সমৰ্থন কৰা মোৰ সকলো বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগতে ভাই-ভনী, দাদা-বাইদেউ লগতে অন্যান্য চিলাৰায়ানে মোক নিৰ্বাচনত জয়যুক্ত কৰাত সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে সেই সকলোকেইজনকে মোৰ অন্তৰৰ পৰা আন্তৰিক অভিনন্দন লগতে মৰম থাকিল। মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীযুত প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী ছাৰে মোক সকলো দিশত সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে মোৰ হৃদয়ৰ পৰা অশেষ শ্ৰদ্ধা লগতে চিৰ ঋণী হৈ থাকিম ছাৰলৈ।

মোৰ কাৰ্যকালত কৰা সকলো বিলাক কামৰ বিৱৰণ তলত দাঙি ধৰিলো:

ক) মোৰ কাৰ্যকালত ২০২২-২৩ ইং বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ০৩-০৪-২০২৩ ইং তাৰিখৰ পৰা ০৬-০৪-২০২৩ ইং তাৰিখলৈ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। সেই দিনকেইটাত হোৱা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহত বিজয়ী হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পুৰস্কাৰৰ লগতে এখন কে প্ৰমাণ পত্ৰ দিয়া হয়।

খ) মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্বাৱধানত যোগ-দিৱস বিভিন্ন ধৰণৰ অনুষ্ঠান অৰ্থাৎ International Yoga Day আমাৰ বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লৈ সুচাৰু অনুষ্ঠানত উপস্থিত হৈ আগ ভাগ লওঁ।

গ) মোৰ কাৰ্যকালত G20 ৰ আধাৰত কোকৰাঝাৰত হোৱা অনুষ্ঠানত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লৈ যোৱা হয়। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সেই অনুষ্ঠানত আগ ভাগ লৈ আনন্দিত মতামত প্ৰকাশ কৰে।

ঘ) মোৰ কাৰ্যকালত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কোঠালী, ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা, মহাবিদ্যালয়ৰ G.S ৰ নামৰ তালিকা, মহাবিদ্যালয়ৰ কেন্টিনৰ দেৱালত চিত্ৰ অংকন কৰা, লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰম নিয়মিত চলি থকাৰ ব্যৱস্থা ইত্যাদি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কৰা হয়।

ঙ) মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক বিভিন্ন ধৰণৰ Scholarship প্ৰদান কৰাত সহায় কৰা হয়।

চ) মোৰ কাৰ্যকালত আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমস্ত সদস্য সকলে বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস, যোগ দিৱস, শিক্ষক দিৱস, মাধৱদেৱ আৰু শংকৰদেৱৰ তিথি ইত্যাদি বিভিন্ন অনুষ্ঠান সুকলমে পালন কৰে।

ছ) মোৰ কাৰ্যকালত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত থকা পুথি ভঁৰালৰ কোঠালীটো ডাঙৰ কৰা হয় আৰু লগতে এটা Reading Room বনোৱা হয়।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ "তিলাবিয়ান" ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি লগতে শিক্ষাগুৰু সকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মই সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিলো।

"জয়তু তিলাবাৰী মহাবিদ্যালয়
জয় গুৰুজনাৰ বাণী"

ধন্যবাদেৰে -
দুৰ্লভ নাৰায়ণ ৰায়
সাধাৰণ সম্পাদক
তিলাবাৰী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয়
বন্ধু-বান্ধৱী,

জয়তু ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয় গোলকগঞ্জৰ আকাশত বতাহত শিখা এনেদৰে ছিলাৰায় হৈ উজলি থাকিব যুগ যুগ ধৰি।

মই ২০২২-২০২৩ ইং চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত সহ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰিছিলোঁ আৰু নিৰ্বাচনৰ ফলাফলত বিজয়ী হৈছিলো। তাৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, সমূহ শিক্ষা গুৰু তথা মোৰ সতীৰ্থ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আটাইলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। বিজয়ী হোৱাৰ পিছত মোৰ কি এক দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আহি পৰিছিল। সেই সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব মই পদত থাকি পাঁচ বছৰৰ সময়খিনি কৰিছিলো যে মই একনিষ্ঠ আৰু নিস্বাৰ্থ হৈ আমাৰ প্ৰাণৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ হৈ কাম কৰি যাম আৰু সদায় থাকি যাম। মই ছাত্ৰ একতা সভা আৰু আমাৰ অধিকাৰ ৰক্ষণে মহাবিদ্যালয়ৰ যি সন্মান সেয়া কোনো দিনেই নষ্ট হবলৈ নিদিওঁ। মোক যেনেদৰে প্ৰতিজন ছিলাৰায়নে বিপুল ভোটেৰে জয় কৰাইছিল সেই আশা পূৰণ হৈ মই আশ্বাস দিছো, মই কেতিয়াও সেই বিশ্বাস ভঙা নাছিল।

ভাৰত বাংলাদেশৰ সীমান্ত লাগি থকা এই উচ্চ শিক্ষাৰ মন্দিৰ যাৰ নামেই পৰিচয় "ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয়, গোলকগঞ্জ" দূৰ দূৰণিৰ পৰা অহা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ যি শৈক্ষিক দিশ সেয়া যেন কেতিয়াও ম্লান নপৰে তাৰ বাবে মই সেয়েহে ভগৱানত একান্ত প্ৰাৰ্থনা কৰিছোঁ "হে ঈশ্বৰ, আমাৰ প্ৰাণৰ মহাবিদ্যালয়খন যেন এনেকৈ অগ্ৰসৰ হ'ব পাৰে।"

"আমি নবীন চেকা
পৰিবৰ্তন লাগি হয়"
জয়তু ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয়
জয় আই অসম
জয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সবাই ।।

ধন্যবাদেৰে -
নয়ন জ্যোতি ৰায়
সহ-সাধাৰণ সম্পাদক
ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় পাঠক,

তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ দ্বাৰা এই প্ৰতিবেদন লিখাৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তথা সভাপতি স্বৰ্গীয় ভুবন চন্দ্ৰ প্ৰধানীদেৱক মোৰ প্ৰণাম আৰু তেওঁৰ লগত যিসকল ব্যক্তিয়ে প্ৰতিষ্ঠাৰ সময়ত আপোনাৰ টান সহায় আৰু সহযোগিতা কৰিছে সেইসকল মহান ব্যক্তিক মই আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষৰ লগতে সমূহ অধ্যাপক- অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

ইং ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মোক তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ পদৰ প্ৰাৰ্থী হিচাপে যিসকল দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ভাই - ভনীসকল মোৰ লগত থাকি, মোক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াই তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ পদত বিজয়ী কৰি দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছে তেওঁলোক সকলোৰে ওচৰত মই সদায় চিৰকৃতজ্ঞ আৰু তেওঁলোকক মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক অভিনন্দন থাকিল। আৰু মোক নিৰ্বাচনত সহায় কৰা সদৌ ডোক-কাবাৰগী ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ কাৰ্যকৰ্তা তথা সদস্যবৃন্দৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ।

ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়ত মোৰ কাৰ্যকালত মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপক শ্ৰীযুত ড° উমেশ দাস মহাশয় আৰু অধ্যাপক শ্ৰীযুত পিনাকী ৰায় মহাশয়ে যেনেকৈ বিভিন্ন সময়ত অমূল্য সু-পৰামৰ্শ দি বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰি কাৰ্যসূচীসমূহ চলাই নিয়াত সহায়-সহযোগিতা কৰিছে তাৰ বাবে দুয়োজনকে মই হিয়াভৰা ভক্তি আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। আৰু মোৰ বন্ধুবৰ্গৰ পৰা বন্ধু-বান্ধৱী, বিশেষকৈ সাধাৰণ সম্পাদক সুৰজিত নাৰায়ণ ৰায়, জ্যোতিষ ৰায় আদিকে ধৰি মোক সহায় কৰা সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে যদি কিবা ভুল ত্ৰুটি হৈ থাকে তাৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত মই ক্ষমা বিচাৰি ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰণি মাৰিছো।

"জয় আই অসম
জয়তু ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়"

ধন্যবাদেৰে,
মুন্নি ৰায়
তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা
ডিলাবাৰা মহাবিদ্যালয়, ছাত্ৰ একতা সভা

সমাজ সেৱা বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

আৰম্ভণিতে এই ধুবুৰী জিলাৰ ভিতৰত থকা আমাৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তথা সভাপতি স্বৰ্গীয় ভুবন চন্দ্ৰ প্ৰধানীয়াদেৱক আৰু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠাত সহায় সহযোগিতা কৰা মহান ব্যক্তিসকললৈ মই আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো আৰু লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত থকা অধ্যক্ষ, বিভিন্ন বিভাগৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ হিয়াভৰা আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

২০২২-২০২৩ চনত অনুষ্ঠিত হোৱা ছাত্ৰ- একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মই সমাজ সেৱা পদৰ প্ৰাৰ্থীত আত্মপ্ৰকাশৰ আসনৰ পৰা বিয়া দিছো। মোক এই পদত বিজয়ী কৰিবলৈ যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু- বান্ধৱীয়ে মোক সহায় কৰিছিল তাৰ প্ৰতি মই চিৰ কৃতজ্ঞ। সিহঁতৰ সহায় সহযোগিতাৰ কাৰণে মই আজি এজন ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদক।

মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপক শ্ৰীযুত আনোৱাৰুল আলম সৰকাৰ আৰু ড° দিপম নাথ দেৱ শৰ্মা দেৱলৈ মোৰ ভক্তি আৰু শ্ৰদ্ধা থাকিল। বহুত ব্যস্ততাৰ মাজতো থাকি অধ্যাপকে বিভিন্ন কাৰ্যত পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগীতা কৰিছে আৰু বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন কাৰ্যত সহায় সহযোগীতা কৰিছে তেওঁলোকক মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

সদৌ শেষত মই কব বিচাৰো যে এই বছৰত আমি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত যি ফুৰ্তি কৰিছো পৰৱৰ্তী বছৰতো যাতে তেনেকৈ ফুৰ্তি কৰিব পাৰো তাৰ কাৰণে আশা থাকিল আৰু মোৰ কাৰ্যকালত যদি কোনোবা বন্ধু-বান্ধৱী, ভাই-ভনী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক কিবা দোষ বা ভুল ত্ৰুটি কৰিছো তাৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ভবিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰণি মাৰিলো।

"জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

ধন্যবাদেৰে-
ৰবিশ্চন্দ্ৰ ৰায়
সমাজ সেৱক বিভাগৰ সম্পাদক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

মুখ্য খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

২০২২-২০২৩ ইং চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ মুখ্যখেল বিভাগৰ সম্পাদক হৈ প্ৰতিবেদন লিখাৰ আৰম্ভণিতে অসমৰ একেবাৰে পশ্চিম সীমান্তত ভাৰত বাংলাদেশৰ উপকণ্ঠত আৰু ২১ নং গোলকগঞ্জ বিধান সভাৰ সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল হ'ল চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়। ইয়াৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তথা প্ৰথম সভাপতি হ'ল স্বৰ্গীয় তুৰুন চন্দ্ৰ প্ৰধানী। তেওঁৰ লগতে যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে আৰু ছাত্ৰ বাহিনীয়ে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ নাম "বিশ্ব মহাবীৰ চিলাৰায়" নামাকৰণ কৰাত আগভাগ লৈ সহায় সহযোগ কৰিছে সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ মই শতবাৰ ভক্তি আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো।২০২২-২০২৩ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মোক মুখ্য খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ একমাত্ৰ উপযুক্ত প্ৰাৰ্থী হিচাপে প্ৰস্তাৱ আৰু সমৰ্থন কৰা বন্ধু-বান্ধৱী লগতে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিৰ্বাচনত মোক বিপুল ভোটত জয়যুক্ত কৰাত সহযোগ কৰিছে, সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু সকলো ভাই-ভনীক মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

আমাৰ মোট ৰাজবংশী ছাত্ৰ-সন্থাৰ ধুবুৰী জিলাৰ আৰু উভয় পক্ষৰ সভাপতি, সম্পাদক আৰু সমস্ত সকল মোক সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে মই নিৰ্বাচনত বিপুল ভোটত জয়ী হ'ব পাৰিছো। সেই সকল সহায়কাৰী ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক সজিব কুমাৰ ৰায়, সৈদুল হক লগতে ছাত্ৰ একতাৰ সভাপতি তথা অধ্যক্ষ মহোদয় ড° ভৱেশ কুমাৰ সৰকাৰ আৰু উপাধ্যক্ষ প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী মহোদয়ে মোক বিভিন্ন খণ্ডত সময়ে সময়ে সু-পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ কৰিছে। সেই কাৰণে মহোদয়ক দু-চৰণ স্পৰ্শ কৰি শতবাৰ ভক্তি আৰু শ্ৰদ্ধা জনালো।

আশা কৰো যাতে পৰৱৰ্তী সময়ত নৱ নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদক ইচ্ছুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোক উক্ত প্ৰতিযোগীতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি ভাল ফলাফল দেখুৱাই মহাবিদ্যালয়খনৰ সু-নাম কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। তাৰ বাবে মই ঈশ্বৰৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনালো।

মোৰ কাৰ্যকালত কৰা কাম - মহাবিদ্যালয়ৰ খুটি খেলৰ উন্নতি কৰণ।

ধন্যবাদেৰে,

হৰে কৃষ্ণ ৰায়

মুখ্য খেল সম্পাদক

চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

গৌণ খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰা সমূহ ব্যক্তিলৈ মোৰ প্ৰণিপাত থাকিল লগতে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, সমূহ অধ্যাপক, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আন বছৰৰ দৰে এই বেলিও আমাৰ কলেজ সপ্তাহ বিভিন্ন খেল-ধেমালি আদি অনুষ্ঠিত কৰি অহা হল। মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতা সমূহত বিজয়ী হোৱা প্ৰতিযোগী সকললৈ শলাগ জনাইছো। আৰু বিজয়ী হব নোৱাৰা সকলক পুনৰাই অধিক চেষ্টা কৰি ভাল খেলুৱৈলৈ আহ্বান জনাইছো। লগতে সকলোৰে উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত যদি কোনোধৰণৰ ভুল-ত্ৰুটি কৰি থাকো তাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ভাই-ভনীৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

সদৌ শেষত চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি কামনা কৰি অহাৰ বছৰৰ নিৰ্বাচিত সম্পাদকসকলৰ আগবাঢ়ি যোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আৰু ছাত্ৰ সমাজৰ মাজত কামনাৰে আন্তৰিক মৰম আৰু শুভেচ্ছা জনাই প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

"জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

ধন্যবাদেৰে -

মৌচুমী অধিকাৰী

গৌণ খেল বিভাগৰ সম্পাদিকা

চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

Dear Colleagues,

In the very beginning, I pay tribute to those personalities who have worked hard to establish this college and with that I would like to extend my heartfelt congratulations and best wishes to our honorable Principal sir, all the teaching faculty members, staffs, students and my dear friends of Chilarai College, Golakganj.

On 6th April,2033, as per the programme schedule, the poetry recitation competitions of Assamese, Bengali, Rajbanshi and English were organised. Besides these, the self composed poetry recitation competition, self composed story competition and essay competitions were held. On the same day, the Annual Wall Magazine of Chilarai College, Golakganj was inaugurated.

Though the magazine of Chilarai College namely "Chilarian" has been published a bit late but I have received special support from my supervisor Mr. Alakesh Chandra Roy, my teachers and my friends.

At last, I wish the comprehensive development of Chilarai College and showering my best wishes to the students' society who are committed to moving forward with the strong steps of the times.

"Jayatu Chilarai College"

With thanks,
Sibam Debnath
Magazine Secretary
Chilarai College Students' Union

সংগীত, নাট্য আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই ১৯৭৩ চনত স্থাপিত হোৱা এই চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক আৰু সভাপতি স্বৰ্গীয় ভুবন চন্দ্ৰ প্ৰধানীৰ লগতে যেওঁসকল লগত থাকি বিভিন্ন ধৰণেৰে আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন গঢ়ি উঠাত সহায়-সহযোগিতা কৰিছিল তেওঁলোকক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক - অধ্যাপিকা আৰু আমাৰ সকলো চিলাৰিয়ানক অজস্ৰ শুভেচ্ছা জাচিলো।

প্ৰতিটো জাতিৰ নিৰ্দিষ্ট সংস্কৃতি থাকে আমাৰ সংস্কৃতি ৰক্ষা কৰাটো আমাৰ দায়িত্ব। মই সংগীত নাট্য আৰু সুকুমাৰ কলাৰ সম্পাদক হিচাপে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত হোৱা সংগীত প্ৰতিযোগিতাত বাদ্য যন্ত্ৰীৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। মুঠতে বিভাগ পাৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহটো ভালদৰে চলাই নিয়াৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত অনুষ্ঠিত হোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মই সুদক্ষ বিচাৰকৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। মই ভাবো যে হোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাত জয়ী হোৱা চিলাৰিয়ান সকল সৰ্বক্ষেত্ৰে সাংস্কৃতিক দিশত প্ৰতিভাবান। আগন্তুক দিনত যাতে আমি সকলোৱে মিলি শিক্ষাৰ লগতে সাংস্কৃতিক দিশতো আগবাঢ়ি যাব পাৰো এয়াই মোৰ অভিলাষ।

মোৰ সকলো কামত মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপক শ্ৰীযুত দুলাল কিশোৰ ৰায়ে যথেষ্ট সহায় কৰিছে। তাৰ বাবে মই তেওঁৰ ওচৰত কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সৰ্বশেষত মই মহাবিদ্যালয়খনক অজস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে
সঞ্জিত ৰায়
সংগীত, নাট্য আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ সম্পাদক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কৰা ব্যক্তি সুৰেন চন্দ্ৰ প্ৰধানী দেৱৰ লগতে বিসকল কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যক্ষ, সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আৰম্ভণিতে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২২-২০২৩ ইং ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনৰ এই চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা বিভাগৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত নিৰ্বাচিত কৰাত প্ৰতিষ্ঠান সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগতে সকলো সমনীয়ালৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

মোৰ বিভাগীয় তত্বাৱধায়ক ড° অঞ্জনা কাষ্ঠ অধিকাৰী আৰু কণক অধিকাৰী ছাৰে মোক সকলো দিশতে সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে ধন্যবাদ জনালোঁ।

মোৰ বিভাগীয় কাৰ্যসূচীবোৰ হ'ল কেনেকৈ গ'ল, তথা গ'ল জানি। মোৰ দায়িত্ব ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰাৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যপ্ৰহৰৰ পৰা সাধাৰণিলৈকে সুচাৰুৰূপে পালন কৰিছো। ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰাৰ আগন্তুক নিৰ্বাচনত উত্তীৰ্ণ হোৱা সম্পাদকজনে যাতে মোতকৈ ভালদৰে যোৱা দিশ কৰি দায়িত্ব পালন কৰে। শেষত মোৰ কাৰ্যকালত যদি কিবা ভুল ত্ৰুটি হৈছে তাৰ বাবে মই ক্ষমা খুজিছো। ইয়াৰ লগতে চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছোঁ।

"জয় গুৰুজনা বাই
জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

ধন্যবাদেৰে,
ৰানা ৰায়
ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা সম্পাদক
চিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্ৰী জিৰণী চ'ৰা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰিয় সতীৰ্থ,

নমস্কাৰ মই ২০২২-২৩ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰীৰ জিৰণী চ'ৰাৰ সম্পাদিকা হিচাপে প্ৰতিবেদন আৰম্ভণিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি ভুবন চন্দ্ৰ প্ৰধানী দেৱৰ পুণ্যাত্মালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু মহাবিদ্যালয় "বীৰ ছিলাৰায়" ৰ নামেৰে নামাংকিত হোৱা বাবে মই এই ক্ষেত্ৰতে বীৰ ছিলাৰায়লৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জনালোঁ। ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, অধ্যাপক - অধ্যাপিকা সকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, মহাবিদ্যালয় ধনৰ পৰিচালনা সমিতি, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদক- সম্পাদিকা সকল, দাদা- বাইদেউ সকল, মোৰ সমনীয়া ভাই-ভনী সকলৰ লগতে মোৰ প্ৰিয় বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগতে "গোলকগঞ্জ আঞ্চলিক আত্মসু দল সংগঠন "ৰ সভাপতিৰ লগতে মোক যোগ্য বুলি ভাবি পদটোৰ বাবে বাছনি কৰা সকলো সদস্যলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু মৰম তথা ওলগ লগতে ধন্যবাদ জনালোঁ। মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক অধ্যাপিকা কৃষ্ণা ভৌমিক বাইদেউৰ লগতে বিদিশা দেৱনাথ বাইদেউৱে মোক সকলো দিশতে সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে মোৰ ভালৰ পৰা বাইদেউ দুজনীলৈ বহুত মৰম আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আন আন বছৰৰ দৰে এই বেলিও আমাৰ "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ" ত বিভিন্ন খেল- ধেমালি আদি অনুষ্ঠিত কৰি অহা হয়। মোৰ বিভাগীয় কাৰ্যসূচী সমূহ, লুডু, কেৰাম খেল, চকুত কাপোৰ বান্ধি, ৰংঘেলী আৰু দ'ৰা-কইনা প্ৰতিযোগিতা ইত্যাদি। এই প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা প্ৰতিজন প্ৰতিযোগীৰ লগতে বিজয়ী হোৱা প্ৰতিযোগীসকললৈ অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ লগতে বিজয়ী হ'ব নোৱাৰা সকলক অধিক চেষ্টা কৰি ভাল ফল দেখুৱাবলৈ আহ্বান জনাইছো। লগতে সকলোৰে উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত যদি কিবা ধৰণৰ ভুল-ত্ৰুটি কৰি থাকোঁ তাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ভাই-ভনীৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

শেষত পুনৰ ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি সমাজৰ বলিষ্ঠ পদক্ষেপেৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ ছাত্ৰ সমাজৰ মঙ্গল কামনাৰে আন্তৰিক মৰম আৰু শুভেচ্ছা জনাই মই মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছো।

"জয় আই অসম বাই"

"জয়তু ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয়"

ধন্যবাদেৰে-

সুপ্ৰভা দাস

ছাত্ৰী জিৰণী চ'ৰা সম্পাদিকা

ছিলাৰায় মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

টিলাবাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী সম্পাদক আৰু তত্বাৱধায়কসকল

সংখ্যা	চন	সম্পাদক	তত্বাৱধায়ক
১ম সংখ্যা	১৯৮২-৮৩	শ্ৰী প্ৰবীণ ৰায়	প্ৰয়াত [illegible] কুমাৰ শৰ্মা
২য় সংখ্যা	১৯৮৩-৮৭	শ্ৰী নগেন্দ্ৰ নাথ মণ্ডল	শ্ৰী দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ [illegible]
৩য় সংখ্যা	১৯৮৭-৮৮	শ্ৰী বিশ্বনাথ ৰায়	শ্ৰী বিশ্বনাথ ৰায়
৪ৰ্থ সংখ্যা	১৯৮৮-৮৯	শ্ৰী নগেন্দ্ৰ নাথ মণ্ডল	শ্ৰী দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ [illegible]
৫ম সংখ্যা	১৯৮৯-৯০	শ্ৰী জয়নাল আবেদীন	শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ সৰকাৰ
৬ষ্ঠ সংখ্যা	১৯৯০-৯১	শ্ৰী প্ৰদীপ কুমাৰ ৰায়	শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ সৰকাৰ
৭ম সংখ্যা	১৯৯২	শ্ৰী ৰঞ্জিত চক্ৰৱৰ্তী	শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ সৰকাৰ
৮ম সংখ্যা	১৯৯৩-৯৪	শ্ৰী জয়ন্ত দাস	শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ সৰকাৰ
৯ম সংখ্যা	১৯৯৪	শ্ৰী জয়ন্ত কুমাৰ দাস	শ্ৰী জ্যোতিৰ্ময় প্ৰধানী
১০ম সংখ্যা	১৯৯৫	শ্ৰী প্ৰশান্ত কুমাৰ সৰকাৰ	শ্ৰী জ্যোতিৰ্ময় প্ৰধানী
১১তম সংখ্যা	১৯৯৬	শ্ৰী সিন্ধু চন্দ্ৰ [illegible]	শ্ৰী জ্যোতিৰ্ময় প্ৰধানী
১২তম সংখ্যা	১৯৯৭	শ্ৰী অখিলেশ চন্দ্ৰ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
১৩তম সংখ্যা	১৯৯৮	শ্ৰী দেবজিৎ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
১৪তম সংখ্যা	১৯৯৯ "টিলাবিতান"	শ্ৰী আনোৱাৰুল আলম সৰকাৰ	ড° দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ [illegible]
১৫তম সংখ্যা	২০০০ "টিলাবিতান"	শ্ৰী প্ৰদীপ চন্দ্ৰ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
১৬তম সংখ্যা	২০০১ "টিলাবিতান"	শ্ৰী বাবুল দেৱ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
১৭তম সংখ্যা	২০০২ "টিলাবিতান"	শ্ৰী উত্তম সৰকাৰ	শ্ৰী প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী
১৮তম সংখ্যা	২০০৩ "টিলাবিতান"	শ্ৰী অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়	ড° দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ [illegible]
১৯তম সংখ্যা	২০০৪ "টিলাবিতান"	মিচ জাকিৰ [illegible]	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
২০তম সংখ্যা	২০০৫ "টিলাবিতান"	শ্ৰী অভিজিৎ ৰায়	ড° জ্যোতিৰ্ময় প্ৰধানী
২১তম সংখ্যা	২০০৬ "টিলাবিতান"	শ্ৰী কুমাৰ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
২২তম সংখ্যা	২০০৭ "টিলাবিতান"	শ্ৰী [illegible]	শ্ৰী প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী
২৩তম সংখ্যা	২০০৮ "টিলাবিতান"	শ্ৰী বিপুল ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
২৪তম সংখ্যা	২০০৯ "টিলাবিতান"	শ্ৰী নিত্যানন্দ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
২৫তম সংখ্যা	২০১০ "টিলাবিতান"	শ্ৰী দিবাকৰ দাস	শ্ৰী শ্যামল প্ৰসাদ বৰ্মন
২৬তম সংখ্যা	২০১১ "টিলাবিতান"	শ্ৰী দিবামণি ৰায়	শ্ৰী অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়
২৭তম সংখ্যা	২০১২ "টিলাবিতান"	শ্ৰী সত্যজিৎ ৰায়	শ্ৰী নিতাই চন্দ্ৰ ৰায়
২৮তম সংখ্যা	২০১৩ "টিলাবিতান"	শ্ৰী বিষ্ণু দাস	মিচ জাকিৰ [illegible]
২৯তম সংখ্যা	২০১৪ "টিলাবিতান"	শ্ৰী প্ৰশান্ত বৰ্মণ	আনোৱাৰুল আলম সৰকাৰ
৩০তম সংখ্যা	২০১৫ "টিলাবিতান"	শ্ৰীমতী মৌচুমী ৰায়	শ্ৰী মতী [illegible]
৩১তম সংখ্যা	২০১৬ "টিলাবিতান"	শ্ৰী সুৰজিৎ দেৱনাথ	শ্ৰী প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী
৩২তম সংখ্যা	২০১৭ "টিলাবিতান"	শ্ৰী [illegible] ভট্টাচাৰ্য্য	শ্ৰী প্ৰকাশ চক্ৰৱৰ্তী
৩৩তম সংখ্যা	২০১৮ "টিলাবিতান"	শ্ৰী দিলীপ চন্দ্ৰ ৰায়	শ্ৰী অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়
৩৪তম সংখ্যা	২০১৯ "টিলাবিতান"	শ্ৰী বিপুল ৰায়	শ্ৰী অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়
৩৫তম সংখ্যা	২০২০ "টিলাবিতান"	শ্ৰী বিমল দেৱনাথ	শ্ৰী অলকেশ চন্দ্ৰ ৰায়

বিঃ দ্ৰঃ- ১৯৯৬ চনৰ টিলাবাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে বিশেষ সংখ্যা 'সোণজুলি' ড° জ্যোতিৰ্ময় প্ৰধানীৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশ পায়।

DEPARTMENT'S GALLERY

DEPTT. OF ASSAMESE

- Dr. Umesh Das
- Mr. Nital Chandra Roy (H.O.D)
- Mr. Alakesh Chandra Roy
- Mrs. Nirmala Ray
- Mrs. Papari Ray (Absent)

DEPTT. OF BENGALI

- Mr. Ajit Kumar Das
- Mr. Shyama Prosad Barman (H.O.D)
- Mrs. Mampi Debnat

DEPTT. OF ENGLISH

- Mr. Sujan Barman
- Dr. Arup Sarma (H.O.D)
- Mr. Indrajit Shil
- Mr. Moinul Hoque (Absent)
- Mrs. Mampi Roy (Absent)

DEPTT. OF ECONIMICS

- Mrs. Dhriti Bhakat
- Mr. Gopal Chandra Pradhani
- Mr. Prokash Chakraberty (H.O.D)
- Mr. Arunava Sen
- Mr. Dinabandhu Ray
- Mrs. Buli Barman

DEPTT. OF EDUCATION

- Mrs. Leema Prodhani
- Mrs. Nikita Khetwat
- Mr. Tarani Kanta Biswas (H.O.D)
- Mrs. Urbashi Rekha Ray

DEPTT. OF POLITICAL SCIENCE

- Mrs. Deepsikha Bhattacharyya
- Mr. Prince Z Abdullah
- Mr. Tapu Chaudhury (H.O.D)
- Mrs. Dipsikha Roy
- Mrs. Madhabi Rabidas

DEPTT. OF PHILOSOPHY

- Mr. Jugal Kishor Bhattacharyya
- Mr. Keramat Ali SK (H.O.D)
- Mr. Sanjib Kumar Roy
- Mr. Anowarul Alom Sarkar (Absent)

DEPTT. OF HISTORY

- Mr. Sandip Kumar Thakur
- Mrs. Krishna Bhowmik (H.O.D)
- Mr. Atikur Rahman

DEPTT. OF SANSKRIT

- Mr. Rupak Adhikary (H.O.D)
- Dr. Nipam Nath Dev Sarma
- Dr. Karuna Kanta Adhikary (Absent)

DEPTT. OF MANAGEMENT

- Mr. Tanmoy Ray
- Mr. Pinaki Ray (H.O.D)
- Mrs. Buli Barman

DEPTT. OF TTM

- Mr. Jugal Kishor Bhattacharyya
- Mrs. Bidisha Debnath

GU CDOE

- Mr. Gopal Chandra Pradhani (Asstt. Co-Ordinator)
- Mr. Sanjib Kumar Roy (Co-Ordinator)

LIBRARY STAFF

- Sagar Maharta (Librarian)

- Dipak Kumar Roy (Staff)
- Beauty Moni Prodhani (Staff)

OFFICE STAFF

Sitting from L to R
- Bipul Roy (Gr. IV)
- Apurba Kr. Roy (Jr. Asstt)
- Santosh Kr. Roy (Jr. Asstt)
- Mrinal kanti Roy (Jr. Asstt)
- Gobinda Pramanik (Jr. Asstt)
- Aditya Kashyap Baruah (Jr. Asstt)
- Niren Ch. Roy Prodhani (Sr. Asstt)- Absent
- Dulal ch. Roy (Night Guard)- Absent

Standing from L to R
- Krishna Biswas (Gr. IV)
- Shibendra Nath Roy (Gr. IV)
- Kismoti Basfor (Gr. IV)
- Babita Roy
- Mintu Roy (Gr. IV)
- Hiton Roy (Gr. IV)
- Sunil Sha (Gr. IV)
- Manoj Roy (Gr. IV)

CANTEEN

GYM CENTRE

CHILARAI COLLEGE NCC UNIT WITH PRINCIPAL & C.T.O

CHILARAI COLLEGE NSS UNIT

CHILARAI COLEGE READING ROOM INAUGURATED BY SRI PABITRA MARGHERITA

ACHIEVEMENTS

MR. ARUP SARMA HAS BEEN AWARDED DOCTOR OF PHILOSOPHY (PH.D) BY GAUHATI UNIVERSITY FOR HIS THESIS ENTITLED "QUEST FOR IDENTITY IN THE SELECTED FICTIONS OF PATRICK MODIANO AND ROHINTON MISTRY: A COMPARATIVE STUDY".

CHILARAI COLLEGE NCC UNIT GOT THE FIRST PRIZE IN DRILL COMPETITION ON 15TH AUGUST,2023 AT JAGAMOHAN VIDYAPITH, GOLAKGANJ

PLAYED AS TEAM INDIA, 3RD INDO NEPAL YOUTH GAMES INTERNATIONAL CHAMPIONSHIP 2023

- Jyoti Bikash Ray
- Chanakya Ray
- Debojit Ray

SATYAJIT MANDAL WAS SELECTED FOR THE FIRST MEETING OF THE Y20 GROUP OF DELEGATES IN G20 SUMMIT HELD IN IIT GUWAHATI 2023 AND WAS 2ND BEST DEBATOR AT G20 Y20 SUMMIT AT DISTRICT LEVEL.

CONGRATULATIONS DR. NIPAM NATH DEB SARMA, DR. ARUP SARMA & DR. KARUNA KANTA ADHIKARY ON EARNING YOUR PHD.

BEST GRADUATED 2023, CHILARAI COLLEGE, GOLAKGANJ
ARPITA KARMAKAR

DEBOJIT SAHA TRANSLATED BHAGWAT GEETA INTO RAJBANSHI LANGUAGE FOR THE FIRST TIME.

ON 21ST JUNE,2023 CHILARAI COLLEGE CELEBRATED THE 9TH INTERNATIONAL YOGA DAY WITH THE HONOURABLE CHIEF MINISTER OF ASSAM DR.HIMANTA BISWA SARMA AT JHAGRARPARA STADIUM, DHUBRI.

CELEBRATION OF WORLD ENVIRONMENT DAY, 5TH JUNE,2023

77TH INDEPENDENCE DAY CELEBRATION,
15TH AUGUST, 2023

CELEBRATION OF 455TH SHRIMANTA
SANKARDEV TITHI 2023

SOME PRECIOUS MOMENTS OF COLLEGE WEEK 2023

CHILARAI COLLEGE STUDENT'S UNION WITH SIR NITUMONI SAIKIA

BEST SINGER 2023 (BANASHREE SHIL)

WINNER OF RONGULI COMPETITION

GOLDEN JUBILEE BUILDING CHILARAI COLLEGE, GOLAKGANJ
Foundation Stone Laid By :- SRI PABITRA MARGHERITA
Hon'ble M.P, Rajya Sabha, Govt of India
On Saturday 30 Sept. 2023

MISS. CHILARIAN
MAMATA RAY

MR. CHILARIAN
MINTU ROY

CHILARAI COLLEGE

Accredited with 'B' by NAAC (2nd Cycle)

মহাবিদ্যালয় প্ৰাঙ্গণৰ কিছু মুহূৰ্ত

জয়তু চিলাৰায় মহাবিদ্যালয়

Scan To View Our College